

1986

İNSAN HAKLARI DERNEĞİ

2021 YILI İLK 6 AY
DOĞU VE GÜNEYDOĞU ANADOLU BÖLGESİ

İNSAN HAKLARI İHLALLERİ RAPORU

23 AĞUSTOS 2021
İHD DİYARBAKIR ŞUBESİ

İÇİNDEKİLER

KISALTMALAR	: 5
DEĞERLENDİRME	: 7
İNSAN HAKLARI BİLANÇOSU	: 11
AYRINTILI VERİLER	: 15

YARGISIZ İNFAZ

(Keyfi Öldürme, Silah Kullanma Yetkisinin İhlali ve Dur İhtarına Uymadığı Gerekçesiyle Öldürülen ve Yaralananlar)

Polis ve Jandarma Tarafından Öldürülen ve Yaralananlar	: 15
---	-------------

CEZAEVLERİNDE ÖLEN ve YARALANANLAR	: 16
RESMİ HATA VE İHMAL SONUCU ÖLEN VE YARALANANLAR	: 17
POLİS ASKER İNTİHARLARI / ŞÜPHELİ ÖLÜMLERİ	: 17
SALDIRIYA UĞRAYANLAR	: 18
Siyasi Parti, Sendika ve Dernek Yöneticisi/Üyesi	: 18
Gazeteci	: 18
Sağlık Görevlisi	: 19

SİLAHLI ÇATIŞMALAR	: 19
SINIR HATLARINDA YAŞANAN ÖLÜM VE YARALANMALAR	: 26
MAYIN VE SAHİPSİZ BOMBA PATLAMASI SONUCU ÖLÜM VE YARALANMALARI	: 26

KUŞKULU ÖLÜMLER

Erkek	: 26
Kadın	: 27
Çocuk	: 29

ÇATIŞMALI ORTAM NEDENİYLE YAŞANAN DİĞER İHLALLER

Orman ve Arazi Yakma	: 30
Özel Güvenlik Bölgesi İlanı ve Arazi Yasağı	: 31
Sokağa Çıkma Yasağı İlanı	: 33
Koruculuk Baskısı	: 34

KADINLARIN YAŞAM HAKLARINA YÖNELİK İHLALLER

Kadın İntiharları	: 35
Aile İçi Şiddete Uğrayan Kadınlar	: 37
Toplumsal Alanda Şiddete Uğrayan Kadınlar	: 40
Fuhuş Yapmaya Zorlanan Kadınlar	: 43

ÇOCUKLARIN YAŞAM HAKLARINA YÖNELİK İHLALLER

Çocuk İntiharları	: 43
Aile İçi Şiddete Uğrayan Çocuklar	: 44
Toplumsal Alanda Şiddete Uğrayan Çocuklar Çocuğa Yönelik Şiddet, Tecavüz ve Taciz	: 45

İŞKENCE YASAĞI - İŞKENCE, KÖTÜ MUAMELE, ONUR KIRICI ve KÜÇÜK DÜŞÜRÜCÜ DAVRANIŞ ve CEZALANDIRMA

Gözetiminde İşkence ve Kötü Muamele	: 48
Gözetim Yerleri Dışında İşkence ve Kötü Muamele	: 49
Korucular Tarafından Yapılan İşkence ve Kötü Muamele	: 54
Cezaevlerinde İşkence	: 55
Kaçırma ve Ajanlık Tehdidi	: 63
Tehdit Edilenler	: 66

KİŞİ ÖZGÜRLÜĞÜ VE GÜVENLİĞİNE YÖNELİK İHLALLER

<u>Gözetimine Alınanlar – Tutuklananlar- Ev Baskınları</u>	<u>: 67</u>
İFADE ÖZGÜRLÜĞÜNE YÖNELİK İHLALLER	
<u>Yasaklanan Etkinlikler</u>	<u>: 85</u>
<u>Düşüncelerini ifade Edenlere Karşı Açılan Soruşturmalar</u>	<u>: 86</u>
<u>Düşüncelerini ifade Edenlere Karşı Açılan davalar</u>	<u>: 88</u>
<u>Düşüncelerini ifade Edenlere Verilen Cezalar</u>	<u>: 89</u>
ÖRGÜTLENME ÖZGÜRLÜĞÜNE YÖNELİK İHLALLER	
<u>Baskına veya Saldırıya Uğrayan Kurum ve Kuruluşlar</u>	<u>: 96</u>
TOPLANTI ve GÖSTERİ ÖZGÜRLÜĞÜNE YÖNELİK İHLALLER	
<u>Güvenlik Güçleri Tarafından Müdahale Edilen Toplantı ve Gösteriler</u>	<u>: 97</u>
<u>Ertelenen, Yasaklanan Toplantı ve Gösteriler</u>	<u>: 99</u>
<u>Valilik ve Kaymakamlıklarca Alınan (Sürelî-Süresi) Gösteri ve Açık Hava Toplantısı Yasağı</u>	<u>: 101</u>
CEZAEVLERİNDE YAŞANAN İHLALLER	
<u>Sevk Uygulamaları</u>	<u>: 116</u>
<u>Sağlık Hakkı İhlali</u>	<u>: 117</u>
<u>Aile Görüşü Engellenenler</u>	<u>: 121</u>
<u>Haberleşme vb. Hakları Engellenenler</u>	<u>: 122</u>
<u>Haklarında Soruşturma Açılanlar</u>	<u>: 123</u>
<u>Disiplin Cezası Verilenler</u>	<u>: 123</u>
<u>Tecrit ve İzolasyon</u>	<u>: 124</u>
<u>Cezaevlerinde Diğer İhlaller</u>	<u>: 125</u>
EKONOMİK ve SOSYAL HAKLARA YÖNELİK İHLALLER	
<u>İş Kazalarında Ölen ve Yaralananlar</u>	<u>: 136</u>
<u>İşten Çıkarılanlar</u>	<u>: 138</u>
<u>Görevden Alınanlar</u>	<u>: 138</u>
<u>İhraç Edilenler</u>	<u>: 139</u>
DİĞER HAK İHLALLERİ	
<u>KAYYIM ATAMALARI</u>	<u>: 139</u>
<u>MÜLKİYET HAKKI İHLALI</u>	<u>: 139</u>

-RAPORA DAİR AÇIKLAMA-

Bu raporda yer alan veriler ve verilere ait bilançolar, derneğimizin şubelerine mağdurlarca yapılan bireysel başvurulardan, yerel kaynaklardan edinilen bilgilerden ve basın taramalarından (Milliyet, Hürriyet, Sabah, Evrensel, Birgün, Cumhuriyet, Yeniyaşam, Cnntürk, TRTHaber, NTV, Habertürk, ANF, ETHA, DHA, AA, İHA, Bianet.org, BBC, Sputnik, T24, Welat, GazeteDüvar, GazeteKarınca, Sendika.org, Mezopotamya Ajansı, JINNEWS) derlenerek hazırlanmıştır.

Raporda yer alan bazı veriler, tanık beyanlarına dayandırılan iddialardır. Ancak, ilgili kurum veya kişilerden, iddiaların aksini ispatlayacak beyan ve açıklamalar yapılmadıkça, iddialar doğru ve gerçek olarak kabul edilecektir.

İddialara ilişkin yeni veriler gündeme geldikçe, raporda yer alan ilgili bölümler güncellenecektir. Rapordan çıkarılabilir veya kesinlik kazandırılarak raporda tutulmaya devam edilecektir.

YAYINA HAZIRLAYAN

**İHD DİYARBAKIR ŞUBESİ
ARŞİV-DOKÜMANTASYON BİRİMİ**

KISALTMALAR

AA	- Anadolu Ajansı
AB	- Avrupa Birliği
AFAD	- TC Başbakanlık Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı
AİHM	- Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi
AKP	- Adalet ve Kalkınma Partisi
ANF	- Fırat Haber Ajansı
AP	- Avrupa Parlamentosu
ATK	- Adli Tıp Kurumu
BBP	- Büyük Birlik Partisi
BİMER	- Başbakanlık İletişim Merkezi
BM	- Birleşmiş Milletler
BTK	- Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu
CHP	- Cumhuriyet Halk Partisi
ÇİM	- Çocuk İzleme Merkezi
DBP	- Demokratik Bölgeler Partisi
DEDAŞ	- Dicle Elektrik Dağıtım A.Ş.
DHA	- Demirören Haber Ajansı
DHF	- Demokratik Haklar Federasyonu
DHKP-C	- Devrimci Halk Kurtuluş Partisi - Cephe
DİHA	- Dicle Haber Ajansı
DİSK	- Devrimci İşçi Sendikaları Konfederasyonu
DTK	- Demokratik Toplum Kongresi
EGM	- Emniyet Genel Müdürlüğü
EĞİTİM-SEN	- Eğitim ve Bilim Emekçileri Sendikası
EMEP	- Emek Partisi
ESP	- Ezilenlerin Sosyalist Partisi
ETHA	- Etkin Haber Ajansı
EYP	- El Yapımı Patlayıcı
GBT	- Güvenlik Bilgi Taraması
HDK	- Halkların Demokratik Kongresi
HDP	- Halkların Demokratik Partisi
HÜDA-PAR	- Hür Dava Partisi
İŞİD	- Irak Şam İslam Devleti
İŞKUR	- Türkiye İş Kurumu
İHA	- İhlas Haber Ajansı
İHD	- İnsan Hakları Derneği
JINHA	- Jin Haber Ajansı
JINNEWS	- Jin Haber Ajansı
JÖH	- Jandarma Özel Harekat
KCK	- Kongreya Civakên Kürdistan (Kürdistan Topluluklar Kongresi)
KESK	- Kamu Emekçileri Sendikaları Konfederasyonu
KHK	- Kanun Hükmünde Kararname
KURDÎ-DER	- Kürt Dili Araştırma ve Geliştirme Derneği
KYK	- Kredi Yurtlar Kurumu
MA	- Mezopotamya Haber Ajansı

MEBYA-DER	- Medeniyetler Beşiğinde Yakınlarını Kaybeden Ailelerle Yardımlaşma Dayanışma Birlik ve Kültür Derneği
MED-DER	- Mezopotamya Dil ve Kültür Araştırma Derneği
MHP	- Milliyetçi Hareket Partisi
MKM	- Mezopotamya Kültür Merkezi
MSB	- Milli Savunma Bakanlığı
PFDK	- Profesyonel Futbol Disiplin Kurulu
PKK	- Partiya Karkerên Kurdistan (Kürdistan İşçi Partisi)
PÖH	- Polis Özel Harekat
PSAKD	- Pir Sultan Abdal Kültür Derneği
PYD	- Partiya Yekîtiya Demokratik / Demokratik Birlik Partisi
RTÜK	- Radyo Televizyon Üst Kurulu
SEGBİS	- Ses ve Görüntü Bilişim Sistemi
SES	- Sağlık ve Sosyal Hizmet Emekçileri Sendikası
SGDF	- Sosyalist Gençlik Dernekleri Federasyonu
SMF	- Sosyalist Meclisler Federasyonu
SGK	- Sosyal Güvenlik Kurumu
SHÇEK	- Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumu
OHAL	- Olağanüstü Hal
ÖSP	- Özgürlük ve Sosyalizm Partisi
TBMM	- Türkiye Büyük Millet Meclisi
TEM	- Terörle Mücadele
TFF	- Türkiye Futbol Federasyonu
TİHV	- Türkiye İnsan Hakları Vakfı
TİB	- Telekomünikasyon İletişim Başkanlığı
TİKKO	- Türkiye İşçi Köylü Kurtuluş Ordusu
TJA	- Tevgera Jinên Azad (Özgür Kadın Hareketi)
TKP/ML	- Türkiye Komünist Partisi/Marksist-Leninist
TOKİ	- TC Başbakanlık Toplu Konut İdaresi Başkanlığı
TRT	- Türkiye Radyo Televizyon
TSK	- Türk Silahlı Kuvvetleri
TBB	- Türk Tabipler Birliği
TUAY-DER	- Diyarbakır Tutuklu Aileleri ile Yardımlaşma ve Dayanışma Derneği
TÜM-BEL SEN	- Tüm Belediye ve Yerel Yönetim Hizmetleri Emekçileri Sendikası
YPG	- Yekineyên Parastina Gel (Halk Savunma Birliği)

DEĞERLENDİRME

İnsan Hakları Derneği Doğu ve Güneydoğu Anadolu Bölgesi 2021 Yılı İlk 6 aylık İnsan Hakları İhlalleri Raporunu açıklamak üzere bir aradayız.

Otoriter politikalar ekseninde uygulamaların sürdüğü bölgemizde, 2021 yılı ilk 6 aylık dönemde insan hakları ihlalleri yoğunlaşarak ve sistematik bir şekilde devam etmiştir. Demokratik politikalardan uzak, çatışmalı ortamın devam ettiği bu süreçte özellikle; işkence ve kötü muamele, ifade ve örgütlenme özgürlüklerine yönelik baskılar, cezaevlerinde süregelen ihlaller, açlık grevi, askeri operasyonlar ve yasaklamalardan kaynaklı meydana gelen ihlaller, kadına yönelik şiddet gibi ihlal başlıklarında önemli artışlar yaşandığı görülmektedir.

Fiili OHAL rejiminin etkisi altında, baskı ile otoriter rejimin kalıcılaştırılmaya yönelik yöntemlerde ısrar edildiği bir süreci yaşıyoruz. Kürt meselesinde güvenlikçi politikalar ve yöntemler ile çözümsüzlükte ısrarın sonucu olarak bölgemizde vahim bir ihlal tablosuyla karşı karşıyayız. Yargı mekanizmasının tarafsızlığının rafa kaldırıldığı, siyasi iktidarın söylemlerin etkisi ile örgütlenme özgürlüğüne yönelik baskılar artmış, haksız gözaltı ve tutuklamalar artarak devam etmiştir. Özellikle iktidar politikalarına ve uygulamalarına karşı çıkan, eleştiren Kürt siyasetçiler ve hak savunucularına yönelik gerçekleştirilen “yasa dışı örgüt üyeliği” “yasa dışı örgüte bilerek ve isteyerek yardım etmek” “yasa dışı örgüt propagandası yapmak” gibi ağır suçlamalarla gerçekleştirilen gözaltı ve tutuklanmalar, kişi güvenliğine ve özgürlüğüne ve yine örgütlenme özgürlüğüne yönelik ağır baskılar devam etmektedir.

Bölgemizde ve ülkemizde, siyasal ve toplumsal sorunların çözümü için gerekli olan diyalog ve müzakerelerin askıya alındığı, hukuk ve insan hakları politikalarının esas alınmadığı bir dönemden geçiyoruz. Şiddet ve baskıya dayalı yöntemler ve politikalar uygulandıkça birçok alanda ihlallerin artış gösterdiği gözlemlenmektedir. Siyasi iktidarın Kürt meselesi başta olmak üzere ulusal ve uluslararası tüm sorunları, güvenlikçi ve otoriter bir bakış açısı ile baskı ve kontrole dayalı yöntemlerle çözmeye çalışması bu vahim tabloyu ortaya çıkarmaktadır.

Muhalef kesimlere yönelik, özellikle Kürt siyasetçi ve hak savunucularına yönelik baskı politikalarında en son HDP'ye açılan kapatma davası bu politikanın son halkası olmuştur. Özellikle erken seçim tartışmalarının yoğunlaştığı bir dönemde, HDP'ye yönelik kapatma davası, parti yöneticileri, üyeleri ve aktivistlerine yönelik özellikle yargı eli ile yürütülen baskı politikalarına en kısa sürede son verilmelidir.

Bu süreçte kayyım politikasının tüm uygulamaları ile kalıcı bir idari yönetim haline getirilerek halkın seçme ve seçilme hakkının tümü ile bertaraf edildiğine tanık olduk. Hakeza Diyarbakır başta olmak üzere il ve ilçe belediye eş başkanlarının görevden alınarak hala cezaevinde olduklarını belirtmek istiyoruz.

İhlallerin giderek artış göstermesi ve kalıcı hale gelmesinde iktidarın otoriter ve güvenlik odaklı politika ve yöntemleri belirleyici olduğu gibi, güvenlik görevlilerince işlenen suçlardaki artış ve devamının en önemli nedeni de sistemli bir şekilde uygulanan cezasızlık politikalarıdır. Özellikle son dönemde gündeme gelen, uzun yıllardır biz insan hakları savunucularının dile getirdiği devlet yetkilileri eli ile işlenen ağır suçlar ve insan hakları ihlallerine ilişkin açıklamalar ve beyanlara dikkat çekmek isteriz. Özellikle bölgemizde işlenen gözaltında kayıp, işkence gibi ağır insan hakları ihlallerine ilişkin uzun yıllardır yürütülen hukuk mücadelesine karşın cezasızlık politikalarından taviz vermeyen Türkiye

yargısı, son dönemde basın ve sosyal medya üzerinden paylaşılan somut veri ve bilgiye dayalı açıklamaları karşısında da sessizliğini korumuş, ilgililer hakkında soruşturma başlatılmamıştır.

2021 yılı ilk 6 ayında, Doğu ve Güneydoğu Anadolu bölgelerinde yaşanan ihlallerden bir kısmına kısaca değinecek olursak;

2021 yılı il 6 ayında meydana gelen silahlı çatışma ortamında bölgemizde, 29 kolluk görevlisi yaşamını yitirmiş ve 17 kolluk görevlisi de yaralanmıştır. 129 örgüt militanı yaşamını yitirirken, en az 2 örgüt militanı yaralandı. Irak/Federe Kürdistan Bölgesi'nde bulunan Gare bölgesinde gerçekleşen hava destekli askeri operasyon sırasında, PKK militanları tarafından alıkonulan ve hapsedilen 12 kolluk gücü personeli ve 1 Irak vatandaşı yaşamını yitirdi.

Pandemi sürecinin ölümcül etkisini sürdürdüğü 2021 ilk 6 ayında, kişi özgürlüğü ve güvenliği hakkının ihlali, toplanma ve gösteri hakkına yönelik müdahaleler, işkence-kötü muamele fiilleri, sağlık hizmetine erişim hakkına yönelik ihlaller de hızından hiçbir şey kaybetmeden devam etti. En az 147 yurttaş gözaltı birimlerinde, ev baskınları, sokakta, cezaevinde işkence ve kötü muameleye maruz kalmıştır. Yine 7 yurttaş kendilerini kolluk gücü olarak tanıtan kişilerce kayıt dışı gözaltı ve sorgulamayla muhbirlik dayatmalarına maruz kalmış, 5 kişi de çeşitli biçimlerde tehdit edilmiştir.

Raporumuzda, hapishanelerde ihlallerin belirgin olarak artmaya devam ettiği görülecektir. 2021 yılı başında çıkarılan yönetmelikle ve İdari uygulamalar neticesinde artış gösteren başta sürgünler ve işkence olmak üzere, pek çok konuda ihlaller meydana gelmektedir. Çıkarılan yönetmeliklerle ile süregelen infazdaki adaletsizlik derinleştirilmiş, idari gözlem kurulu raporuna istinaden cezasının infazını tamamlamış mahpuslar keyfi idari kararları ile cezaevinde tutulmaya devam edilmektedir. Bu durumun anayasanın kanunilik ilkesine aykırı olduğunu kişi özgürlüğü ve güvenliğe hakkının ağır ihlali olduğunu belirtmek istiyoruz. 2021 yılı ilk 6 ayında bölgede bulunan cezaevlerinde en az 67 politik mahpus, hiçbir gerekçe gösterilmeden veya politik tutumlarından sorumlu tutularak, ailelerinden uzak illerde bulunan hapishanelere sürgün edilmişlerdir. Yine 50 siyasi mahpus, cezaevinde veya nakil sırasında, cezaevi idaresinin işkence ve kötü muamelesine maruz kalmıştır. Mahpusların sağlık ve iletişim hakları ihlal edilmekte, çeşitli disiplin suçları ile tecrit ve izolasyona tabi tutulmaktadır. Özellikle sağlık hakkı ihlalleri hala devam etmektedir. Derneğimiz Genel Merkezi'nin hapishanelerdeki 'Ağır Hasta ve Hasta Mahpus Listesi 2020' verilerine göre, Türkiye hapishanelerinde halen 604'ü ağır 1605 hasta mahpus bulunuyor. Hasta mahpusların nitelikli sağlık hizmetine erişim sağlanmadığı ve cezaevinde yaşamlarını yitirdiği cezaevi politikası sürmektedir. Bu vesile ile cezaevi-hastane arasında kelepçeli şeklindeki devam eden infaz süreci işkenceye dönüşen, cezaevinde kalmasının ağır hak ihlali olan Mehmet Emin Özkan'ın son durumuna da tekrar dikkat çekmek isteriz. Hastanelerin ve yargının kendisi hakkında bilimsel olmayan, hukuksuz, ayrımcı uygulamaları ile ölümcül evrede bulunan hastalıkları ile cezaevinde bırakılması yaşam hakkının ihlali riskini doğurabilecektir. Adalet Bakanlığı'nı cezaevinde yaşanan hukuk dışı koşullara son vermeye, nitelikli sağlık hizmetinden yararlanması için bir kez daha tahliye edilmesi çağrısında bulunuyoruz.

İfade ve örgütlenme özgürlüğüne yönelik baskılar, yasaklamalarla ve sınırlandırmalarla maalesef devam etmektedir. Bir hak arama biçimi olarak Anayasa'nın 34. maddesinde tanımlanan ve güvence altına alınan açık hava toplantı ve gösterilerine, Valiliklerin ve Kaymakamlıkların hukuk dışı ve keyfi bir biçimde aldığı kararlar ile yasaklanmakta veya sınırlandırılmaktadır. Toplantı veya gösteriler, kimi kentlerde süresiz, kimi kentlerde ise 15

günde bir ya da her ay yenilerek yasaklandı. 2021 yılının ilk 6 ayında yılında 33 kez yasaklama kararı açıklandı. Güvenlik güçleri tarafından 12 toplumsal gösteri veya açık hava toplantısına müdahale edildi. 16 toplantı toplumsal gösteri ve açık hava toplantısı da yasaklandı. Derneğimiz ve kayıp yakınları tarafından Koşuyolu Parkı Yaşam Hakkı Anıtı önünde “Kayıplar Bulunsun Failler Yargılsın” sloganıyla her hafta kesintisiz bir şekilde sürdürülen hakikat ve adalet arayışı, 1 Eylül 2018 tarihinden bu yana hukuk dışı ve keyfi Valilik yaşağı ile halen devam etmektedir.

Bilindiği üzere 2020 yılının Mart ayında Covid-19 salgını ile birlikte aile içi kadına yönelik şiddetin tırmandığı bir dönem yaşanmıştır. Evde kalma sürelerinin artması ve bu süreçte İnfaz Yasasında yapılan değişiklikler sonucu şiddet uygulayan erkeklerin serbest kalması ile birlikte kadınların şiddete maruz kalma oranları da artmıştır. Artan kadın cinayetlerine yoğunlaşılması gerekirken, kadını bir nevi şiddete karşı güvence altına alan İstanbul Sözleşmesinden Türkiye'nin imzasını geri çekmesi kabul edilebilir bir durum değildir. 2014 yılından bu yana, pratikte uygulama sorunları yaşansa da İstanbul Sözleşmesi kadınlar için hep bir umut yarattı. Kadın hareketi güç kazandı. Kadınlar taleplerini daha yüksek ses ile dile getirmeye başladılar. Ne yazık ki sözleşmeden çekildiği süreçten bu yana 2021 yılı ilk 6 ayı içerisinde 23 kadın maruz kaldıkları şiddet sonucu yaşamını yitirirken, 13 kadın ise intihar etti. Bu anlamda sözleşme ve diğer koruyucu kazanımların ne denli yaşamsal değerde olduğu görülmelidir. Her ne kadar hukuka aykırı şekilde sözleşmeden bir kararname ile çekilmişse de İstanbul Sözleşmesine ve kazanımlarımıza sahip çıkacağımızı tekrar hatırlatmak isteriz.

En fazla hak ihlaline maruz kalan kesim arasında yer alan çocuklar, aile içinde ve toplumsal alanda şiddete ve cinsel istismara maruz kalmaya devam etmiştir. Bölgemizde ilk 6 ay içerisinde 4 çocuk maruz kaldıkları şiddet sonucu yaşamını yitirdi, 6 çocuk da intihara sürüklendi. En az 15 çocuk ise, cinsel istismara maruz kaldı.

Düşünce, ifade ve örgütlenme özgürlüğüne yönelik ihlallerde hızından hiçbir şey kaybetmedi. 2021 yılı ilk 6 ay içerisinde bölgemizde, aralarında üniversite öğrencileri ve politikacılarından bulunduğu 116 kişiye politik nedenlerle soruşturma ve davalar açılmış, yine açılan soruşturma ve davalarda 80 kişiye çeşitli cezalar verilmiştir. Yine ekonomik ve sosyal haklara yönelik ihlallerde ise, 12 işçi iş kazasında yaşamını yitirirken 6 işçi de yaralanmış, 104 kişi de haksız şekilde işten çıkarılmıştır. 13 kişi kamu görevinden alınırken, 1 kişide ihraç edilmiştir.

Otoriterleşen idari sistem ve bağımlı hale gelen yargı, hapishanelerdeki mahpus sayısında ciddi artışlara sebep olmaktadır. Hak ihlallerinin en yoğun olarak yaşandığı alan olan cezaevlerinde; hukuka ve yasalara aykırı keyfi uygulamalar, baskı ve şiddet politikalarındaki artış çok ciddi boyutlara varmış, ihlaller ve başvurularda büyük artışlar yaşandığı gözlemlenmiştir.

İmralı F Tipi Yüksek Güvenlikli Hapishanesi'nde tutulmakta bulunan Abdullah Öcalan, Ömer Hayri Konar, Hamili Yıldırım ve Veysi Aktaş'ın avukatları ve aileleri ile iletişim hakları hukuka aykırı bir şekilde engellenmektedir. Abdullah Öcalan ile ilgili 7 Ağustos 2019 tarihinden bugüne kadar avukat görüş başvurularına izin verilmez iken Veysi Aktaş, Hamili Yıldırım ve Ömer Hayri Konar'ın ise İmralı Adasına nakledildikleri 2015 yılından bugüne kadar bir kez dahi avukatları ile görüşmelerine izin verilmemiştir. 2019 yılında 5 avukat görüşmesi gerçekleşebilmiş, 7 Ağustos 2019 tarihli son avukat görüşü sonrası kesintisiz yasaklama uygulamasına yeniden başlanmıştır. Türkiye'de çeşitli hapishanelerde bulunan mahpuslar; hapishanelerde yaşanan insan hakları ihlallerinin sonlandırılması, ağır infaz koşullarının düzeltilmesi ve İmralı Hapishanesi'nde uzun yıllardır sürdürülen ağır tecrit ve

izolasyona son verilerek, buradaki mahpusların aileleri ve avukatları ile görüşmelerin sağlanması taleplerine yönelik 27 Kasım 2020 tarihinde süresiz ve dönüşümlü açlık grevleri başlattıklarını duyurmuşlardı. Eylemcilerin grevi 23 Ağustos 2021 tarihi itibarı ile 270. Gününe girmektedir. Hapishanelerdeki tecrit başta olmak üzere meydana gelen kategorik hak ihlalleri BM Mandela Kurallarına, CPT tavsiyelerine ve 5275 sayılı İnfaz Kanunu'na aykırıdır. Adalet Bakanlığı tarafından bir an önce yasal olmayan bu uygulamaya son verilmeli, gerek avukat gerekse aile görüşleri yaptırılmalıdır. Hakların eşit ve ayrımsız bir şekilde yerine getirilme sorumluluğu ve yükümlülüğü devlet ve devletin yetkili kurumlarına ait olduğunu ifade etmek istiyoruz.

Türkiye'de siyasi iktidarın söylemlerinin ve cezasızlık politikasının bir sonucu olarak, Türkiye'nin batı illerinde yaşamını sürdüren veya buralarda mevsimlik işçi olarak çalışan Kürt yurttaşlara yönelik ayrımcı, ırkçı ve nefret içeren saldırılarda bulunmaktadır. Son dönemlerde artan bu saldırılarda Kürt yurttaşların hayatını kaybettiğine üzülen tanık oluyoruz. Toplumsal barış ortamına yönelik yapılan saldırılar, yetkililerin açıklamalarında münferit vakalarmış gibi gösterilmesi bu tür saldırıların yaygınlaşmasına ve sıradanlaştırılmasına sebebiyet verdiğini belirtmek isteriz. Türkiye'de özellikle de son yıllarda varlık gösteren gergin ve kutuplaştıran siyaset dilinin toplumsal kesimlerde karşılık bulduğunun bir tezahürü olarak ortaya çıkan bu saldırılara karşı, özellikle siyasi mekanizmaların insan hakları ve barışçıl yaşamın önemine işaret eden çağrılarda bulunmasını ve yargısal alanda etkin bir soruşturma ile olayların tüm yönleriyle aydınlatılmasını önemli bulduğumuzu ifade etmek isteriz.

Son dönemde Afganistan'da yaşanan çatışmalı süreçten bölgemiz sınırlarında mültecilerin gelişlerine tanık olmaktayız. Mültecilerin, bölgemiz üzerinden Türkiye'nin farklı illerine yönelik göçlerinde insan onuruna yakışmayan koşullarda yaşandığı gözlemlenmiştir. Afgan mültecilerin gelişi ile beraber ülkede mültecilere yönelik ırkçı ve ayrımcı söylem ile saldırılar artmıştır.

İHD her zaman barış hakkını savunmuş ve savunmaya devam ediyor. Her defasında ifade ettiğimiz gibi hayatımızdaki ihlaller, yanlış ve hatalı devlet politikalarının bir sonucudur. Bu nedenle biz insan hakları savunucuları, hayatımızdaki ihlallerin önlenebilir olduğuna inanıyoruz. Bir denetim mekanizmasına da dönüşen hak savunuculuğunun öznelere olarak bizler, insan hakları ihlallerinin meydana gelmesine sebebiyet veren hatalı hükümet politikalarına karşı etkili bir savunuculuk faaliyeti içerisinde olacağız. Bu gerçekle, insan hakları ihlallerinin oluşumuna yol açan politikalardan vazgeçilmesi, çatışmalı ortamın bir an önce son bulması ve çatışma çözüm araçlarıyla sürecin demokratik çözümünün yeniden müzakere edilmesi talebinde bulunuyoruz.

İNSAN HAKLARI DERNEĞİ DİYARBAKIR ŞUBESİ

2021 YILI İLK 6 AY İNSAN HAKLARI İHLALLERİ BİLANÇOSU

YAŞAM HAKKI İHLALLERİ		
	ÖLÜ	YARALI
YARGISIZ İNFAZ (Keyfi Öldürme, Silah Kullanma Yetkisinin İhlali ve Dur İhtarına Uymadığı Gerekçesiyle Öldürülen ve Yaralananlar)		
Polis ve Jandarma Tarafından Öldürülen ve Yaralananlar	1	6
CEZAEVLERİNDE ÖLEN ve YARALANANLAR	2	1
POLİS ASKER İNTİHARLARI / ŞÜPHELİ ÖLÜMLERİ	8	
SALDIRIYA UĞRAYANLAR		
Siyasi Parti, Sendika ve Dernek Yöneticisi/Üyesi		1
Gazeteci		1
Sağlık Görevlisi		5
SİLAHLI ÇATIŞMALAR		
Güvenlik Görevlisi	29	17
Silahlı Militan	129	2
TOPLAM	158	19
<i>NOT-1: Patlayıcılar sonucu ölen ve yaralanan güvenlik güçleri de bu rakama dâhildir.</i>		
<i>NOT-2: Irak/Federe Kürdistan Bölgesi'nde bulunan Gare bölgesine yönelik düzenlenen hava destekli askeri operasyon sırasında, PKK militanları tarafından alıkonulan ve hapsedilen 12 kolluk gücü (Asker, Ppolis, Mit Mensubu) ve 1 Irak Vatandaşı yaşamını yitirdi.</i>		
SINIR HATLARINDAN YAŞANAN ÖLÜM VE YARALANMALAR	1	1
MAYIN/SAHİPSİZ BOMBA PATLAMASI SONUCU ÖLÜM VE YARALANMALAR		
Erkek	1	
Çocuk	2	1
KUŞKULU ÖLÜMLER		
Erkek	3	
Kadın	28	
Çocuk	5	
ÇATIŞMALI ORTAM NEDENİYLE YAŞANAN İHLALLER		
Orman ve Arazi Yakma	11	
Özel Güvenlik Bölgesi İlan ve Arazi Yasağı	7	
Sokağa Çıkma Yasağı İlanı	8	

İHD DOĞU VE GÜNEYDOĞU ANADOLU BÖLGESİ
2021 YILI İLK 6 AY İNSAN HAKLARI İHLALLERİ RAPORU

Koruculuk Baskısı		1
KADINLARIN YAŞAM HAKLARINA YÖNELİK İHLALLER		
Kadın İntiharları		
	İntihar	13
	Teşebbüs	2
Aile İçi Şiddete Uğrayan Kadınlar		
	Ölü	18
	Yaralı/Şiddet	10
	Cinsel Saldırı	3
Toplumsal Alanda Şiddete Uğrayan Kadınlar		
	Ölü	5
	Yaralı/Şiddet	12
	Cinsel Saldırı	17
	Alikonulma (Girişim)	1
	Fuhuş Yapmaya Zorlanan Kadınlar	9
ÇOCUKLARIN YAŞAM HAKLARINA YÖNELİK İHLALLER		
Çocuk İntiharları		
	İntihar	6
Aile İçi Şiddete Uğrayan Çocuklar		
	Ölü	2
	Yaralı/Şiddet	10
	Cinsel İstismar	4
Toplumsal Alanda Şiddete Uğrayan Çocuklar		
	Ölü	2
	Yaralı/Şiddet	3
	Cinsel İstismar	11
	Alikonulma	1
	Şantaj	1
İŞKENCE YASAĞI		
İŞKENCE, KÖTÜ MUAMELE, ONUR KIRICI ve KÜÇÜK DÜŞÜRÜCÜ DAVRANIŞ ve CEZALANDIRMA		
Gözaltında İşkence ve Kötü Muamele		42
Gözaltı Yerleri Dışında İşkence ve Kötü Muamele		54
Köy Korucuları Tarafından Yapılan İşkence ve Kötü Muamele		1

İHD DOĞU VE GÜNEYDOĞU ANADOLU BÖLGESİ
2021 YILI İLK 6 AY İNSAN HAKLARI İHLALLERİ RAPORU

Cezaevlerinde İşkence		50
Kaçırma ve Ajanlık Tehdidi		7
Tehdit Edilenler		5
KİŞİ ÖZGÜRLÜĞÜ VE GÜVENLİĞİNE YÖNELİK İHLALLER		
Gözaltına Alınanlar		
	Yetişkin	971
	Çocuk	21
	TOPLAM	992
Tutuklananlar		
	Yetişkin	161
	Ev hapsi	1
Ev Baskınları		739
DÜŞÜNCE ve İFADE ÖZGÜRLÜĞÜNE YÖNELİK İHLALLER		
Yasaklanan Etkinlikler		1
DÜŞÜNCELERİNİ İFADE EDENLERE KARŞI AÇILAN SORUŞTURMALAR		
	Soruşturma Sayısı	14
	Kişi Sayısı	77
DÜŞÜNCELERİNİ İFADE EDENLERE KARŞI AÇILAN DAVALAR		
	Dava Sayısı	8
	Kişi Sayısı	39
DÜŞÜNCELERİNİ İFADE EDENLERE VERİLEN CEZALAR		
	Dosya Sayısı	30
	Kişi Sayısı	161
ÖRGÜTLENME ÖZGÜRLÜĞÜNE YÖNELİK İHLALLER		
Baskına veya Saldırıya Uğrayan Kurum ve Kuruluşlar		
	Siyasi Parti	7
	Dernek	2
	Belediye Binası	1
TOPLANTI ve GÖSTERİ ÖZGÜRLÜĞÜNE YÖNELİK İHLALLER		
Güvenlik Güçleri Tarafından Müdahale Edilen Toplantı ve Gösteriler		12
Ertelenen, Yasaklanan Toplantı ve Gösteriler		16

İHD DOĞU VE GÜNEYDOĞU ANADOLU BÖLGESİ
2021 YILI İLK 6 AY İNSAN HAKLARI İHLALLERİ RAPORU

Valilik ve Kaymakamlıklarca Alınan (Sürelili-Süresiz) Toplantı-Gösteri Yasağı	33
CEZAEVLERİNDE YAŞANAN İHLALLER	
Sevk Uygulamaları	67
Sağlık Hakkı İhlali	13
Aile Görüşü Engellenenler	1
Haberleşme vb. Hakları Engellenenler	4
Haklarında Soruşturma Açılanlar	9
Disiplin Cezası Verilenler	105
Tecrit ve İzolasyon	1
Cezaevlerinde Diğer İhaller	21
EKONOMİK ve SOSYAL HAKLARA YÖNELİK İHLALLER	
İş Kazaları	
İş Kazalarında Ölenler	12
İş Kazalarında Yaralananlar	6
İşten Çıkarılanlar	104
Görevden Alınanlar	13
İhraç Edilenler	1
DiĞER HAK İHLALLERİ	
Kayım Atamaları	
Belediye	1
Mülkiyet Hakkı İhlali	1
TOPLAM İHLAL SAYISI	3221

2021 YILI İLK 6 AY İNSAN HAKLARI İHLALLERİ AYRINTILI VERİLER

YARGISIZ İNFAZ

(Keyfi Öldürme, Silah Kullanma Yetkisinin İhlali ve Dur İhtarına Uymadığı Gerekçesiyle Öldürülen ve Yaralananlar)

-Polis ve Jandarma Tarafından Öldürülen ve Yaralananlar

7 Şubat 2021 tarihinde Van'ın İpekyolu ve Özalp ilçeleri arasında bulunan Erçek bölgesinde 20 yaşındaki Mehmet Ali Nametoğulları isimli gencin, "dur ihtarını" uymadığı iddiasıyla askerler tarafından sırtından vurulduğu ve yaralı olarak hastaneye götürülerek tedavi altına alındığı öğrenildi. **Mehmet Ali Nametoğulları'nın 12 Şubat 2021 tarihinde konuya ilişkin basında çıkan açıklamaları şu şekilde:** “(Ablam) Bana rahatsız olduğumu söyledi. Kendisini hastaneye götürmemi istedi. Durumu acildi. Ben de Erçek askeri kontrol noktasına takılmamak için köy yollarından gitmeyi denedim. O sıra jandarmaların beni takip ettiğini fark ettim. Ben de köyün içine saklanmak için gittim. O sırada bana doğru yaklaştılar ve 'dur' ikazı verdiler. Bana 'yere yat, teslim ol' dediler. Ben de aynısını yaptım. İki el silah havaya sıktılar. Ondan sonra yanıma geldiler. Bana hakaret ettiler. Tokat attılar. Bana 'niye kaçtın' dediler. Ben de yasak saatlerdeyiz, ceza yememek için köye girdiğimi söyledim. Daha konuşurken o sıra belime silahla sıktılar. Ondan sonrasını da hatırlamıyorum. Pazartesi akşamı yoğun bakım servisinde uyandım.” Yaralı gencin, 1 Mart 2021 tarihinde tedavi gördüğü Yüzüncü Yıl Üniversitesi Dursun Odabaş Tıp Merkezi Kalp ve Damar Cerrahisi (KVC) servisinde taburcu edildiği öğrenildi. Olaya ilişkin aile avukatları aracılığıyla failer hakkında suç duyurusunda bulunulacağı belirtildi. 12 Nisan 2021 tarihinde basın organlarında yayınlanan haberlerden edinilen bilgilere göre; Olay hakkında Van Cumhuriyet Başsavcılığı'nca “Taksirle yaralama” gerekçesiyle re'sen başlatılan soruşturmanın “takipsizlik” ile sonuçlandığı öğrenildi. Takipsizlik kararına ilişkin Van 2'nci Sulh Ceza Mahkemesi'ne yapılan itirazında kesin olarak reddine karar verildiği öğrenildi. Nametoğulları hakkında ise, “Kamu görevlisine görevini yaptırmamak” ve “Kamu görevlisine mukavemetten” Van 7'nci Asliye Mahkemesi tarafından dava açıldığı öğrenildi.

17 Nisan 2021 tarihinde basın organlarında yayınlanan haberlerden edinilen bilgilere göre; 16 Nisan 2021 tarihinde Türkiye-İran arasında sınır ticareti yapan 2 kişinin (Hesen Keçelano-Yaş 35, Behnam Semedi) Çaldıran ilçesine sınırına yakın Beydoğan mahallesi kırsalında Türkiye askerleri tarafından yakalandığı ve götürüldükleri karakolda fiziksel şiddete maruz kaldığı öğrenildi. İşkenceden kaynaklı Semedi'nin yüzü kan içerisinde kalırken, vücudunun birçok yerinde ise derin yaralar oluştu. 3 çocuk babası olan Hesen Keçelano'nun ise gördüğü işkenceden kaynaklı yaşamını yitirdiği iddia edildi. Olayın duyulması üzerine Çaldıran Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından “kasten öldürmek” suçlamasıyla soruşturma başlatıldığı belirtildi. Olay sırasında yaralı bir halde sınıra bırakılan ve İran'da tedavisine devam edilen Behnam Samadi'nin 25 Nisan 2021 tarihinde konuya ilişkin basında çıkan açıklamaları şu şekilde: “... Sonrasında bizi İran sınırına araçla götürdüler. Burada elbiselerimizi çıkartıp, soğuk su üzerimize döktüler. Demir küreklerle vurmaya başladılar. Sonrasında ben bayıldım. Baygınlığım geçtiğinde sırtımda bıçak izleri, dudağımı deldiklerini, kulağımı deldiklerini gördüm. İkimizin de öldüğünü düşündükleri için bizi bıraktılar. Sabah güneşi ile uyandım. Uyandığında arkadaşım ölmüştü. Arkadaşımı dayaktan öldürdüler. Uyandıktan sonra telefonla ailemi aradım. İşkence yaptıklarını, yanımdaki arkadaşımın

öldüğünü, kendimin de İran'a doğru hareket ettiğimi söyledim. En yakın İran köyü olan Şêxsilo'ya emekleyerek varabildim. Köye vardıktan sonra İran askerleri, işkence ile öldürülen arkadaşımın cenazesini almaya gitti. Cenazeye işkence edilmesi gerekçesiyle İran askerleri cenazeyi teslim almadı. Yaşananlar hakkında suç duyurusunda bulundum. İran askerleri tarafından sınıra götürülerek ifadem alındı. Bu sırada Türk askerleri de vardı. İran askerleri Türkiye askerlerine neden işkence yaptıklarını sordu. Onlar da kendilerinin değil başka askerler tarafından gerçekleştirildiğini söyledi. Bu zulüm ve işkenceyi kabul etmiyoruz. İran askerleri de bunu kabul etmiyor. Failer hakkında şikayetçiyiz. İyileştikten sonra Türkiye tarafına gelip ifademizi vereceğiz.”

29 Nisan 2021 tarihinde Van'ın Çaldıran ilçesine bağlı Aşağı Gülderen Mahallesi'nde kaybolan koyunlarını arayan 28 yaşındaki Caner Ağurtan'ın askerlerin açtığı ateş sonucu yaralandığı öğrenildi. **Caner Ağurtan'ın konuya ilişkin basında çıkan açıklamaları şu şekilde:** "Dün akşam koyunlarımız kayboldu. Sabah saat 06.00 civarında koyunları arıyordum. Bir saate yakın bir süre sonra askerler sınıra yakın bir yerde bana ateş açtı. Kurşun ayağıma isabet etti. Yaralanınca bağıarak 'Beni hastaneye götürün' dedim. Vurulduktan 10 ile 15 dakika sonra yaralı halde yürüdüm. Daha sonra askerler yanıma geldi. Bir iki asker bana tekme attı. Tekme attıklarında 'Yapmayın yaralıyım' dedim ama beni dinlemediler. Askerler buna, 'Seni iyi vurmuşlar' diyerek bir daha tekmelediler. Ardından 10'a yakın asker etrafımda toplandı. Askerlerden biri yarama bakarak 'Korkma bir şey olmamış. Köylüler gelene kadar burada kalacaksın' dedi. Köylülerimiz beni almaya geldiklerinde yarım saat alana girişlerine izin verilmedi. Ardından köylüler beni alıp önce Gürpınar'a ardından Çaldıran'a getirdiler. Bu haksızlığı kabul etmiyorum. Beni suçsuz bir şekilde vurdular. Ben sadece koyunlarımı aramak için çıkmıştım. Askerlerden şikâyetçiyim."

18 Mayıs 2021 tarihinde Hakkari'nin Derecik ilçesinde Hacı Bey köyünün Derindere mezrasında sabah 07.20 sularında kaybettiği hayvanlarını arayan çoban 23 yaşındaki Şahap Şendol ile sınırda sigara ticareti yapan 17 yaşındaki Celil Ekinci'ye askerler tarafından uyarı yapılmadan açıldığı iddia edildi. Açılan ateş sonuncu iki kişinin de yaralandığı ve hastaneye götürülerek tedavi altına alındığı öğrenildi. **23 Mayıs 2021 tarihinde Celil Ekinci'nin konuya ilişkin basında çıkan açıklamaları şöyle:** "Bizi gördüler ama nerden geliyorsunuz, nereye gidiyorsunuz demeden direk ateş ettiler. Bizi görüyorlardı, biliyorlardı, biz hangi köyden gelmişiz. Ateş ettikten sonra arkadaşımı aradım, yardım istedim gelsin diye. Önce ata ateş açtılar, ben attan atlayınca, bana da ateş açtılar. Göğsümden vurdular. Sonra arkadaşım Nebi geldi yanıma, benimle olan Şahap Şendol'un da eline ateş ettiler. Sonra peşimizden geldiler ve küftüler. 'Ne işiniz var burada' dediler. Biz de uyarı ateşi açsaydınız, deseydiniz yasaktır, gelmeyin buraya, gelmezdik zaten diye cevap verdik. Yanımızdaydılar (askerler) ama yardım etmediler. Kendi aralarında konuşuyorlardı, 'öldürdük' diyorlardı. Evimize döndüğümüzde vurdular bizi. Ben, daha sonra Federe Kürdistan Bölgesi'nde bulunan akrabalarım tarafından hastaneye kaldırıldım. Şu ana kadar 3 ameliyat geçirdim. Durumum çok şükür iyiye gidiyor. Arkadaşım Şahap'ın da 2 parmağını kestiler."

22 Mayıs 2021 tarihinde Hakkari'nin Derecik ilçesine bağlı Yeşilova köyünde yaşayan 18 yaşındaki Mehmet Dinç isimli yurttaşın, akşam saatlerinde koyunlarını otlatıldığı sırada askerler tarafından açılan ateş sonucu bacağından vurularak yaralandığı ve hastaneye götürülerek tedavi altına alındığı öğrenildi.

CEZAEVLERİNDE ÖLEN ve YARALANANLAR

Van F Tipi Kapalı Cezaevi'nde 19 Kasım 2020 tarihinden bu yana "örgüt üyesi olmak" iddiasıyla tutuklu bulunan Ramazan Akbaşlı isimli mahpusun, **22 Şubat 2021 tarihinde** intihar girişiminde bulunduğu ileri sürüldü. Van Dursun Odabaşı Hastanesi'ne kaldırılan Akbaşlı'nın yoğun bakım ünitesinde devam eden tedavisi sırasında **23 Şubat 2021 tarihinde** kurtarılmayarak yaşamını yitirdiği öğrenildi. Olaya ilişkin soruşturma başlatıldığı belirtildi.

Hakkari Kapalı Cezaevi'nde tutuklu bulunan 35 yaşındaki Macit Demir isimli mahpusun, **19 Mart 2021 tarihinde** öğlen saatlerinde intihar ettiği iddia edilerek yaşamını yitirdiği öğrenildi. *Demir'in, hakkında daha önce verilen "adli kontrol" şartı nedeniyle imzaya gitmediği için yakalama kararı çıkarıldığı ve 17 Mart 2021 tarihinde tutuklanarak cezaevine konulduğu öğrenildi.*

Batman M Tipi Kapalı Cezaevi'ne tek kişilik hücrede tutulan 45 yaşındaki Salima Timurtaş isimli mahpusun, **26 Mayıs 2021 tarihinde** intihar ettiği iddia edildi ve hastaneye götürülerek yoğun bakım ünitesinde tedavi altına alındığı öğrenildi.

RESMİ HATA VE İHMAL SONUCU ÖLEN VE YARALANANLAR

22 Ocak 2021 tarihinde Diyarbakır'ın Eğil ilçesi Dere Mahallesi Beyaz Toprak mevkiinde 70 yaşında olduğu öğrenilen Şükrü Günay isimli yurttaşın, askeri aracın çarpması sonucu ağır yaralandığı ve hastaneye götürülerek tedavi altına alındığı öğrenildi.

31 Aralık 2020 tarihinde **Urfa'da** motosikletli polis timlerinin çarpması sonucu yaralanan 17 yaşındaki Ahmet Çetin Genç isimli çocuğun, **14 Mart 2021 tarihinde** tedavi gördüğü Mehmet Akif İnan Devlet Hastanesi'nde yaşamını yitirdiği öğrenildi.

1 Nisan 2021 tarihinde Hakkari'nin Yüksekova ilçesinde 12 yaşındaki Nihat Şerzan Akdoğan isimli çocuğun yoldan geçtiği sırada zırhlı polis aracının çarpması sonucu yaralandığı öğrenildi. Ayağında kırıklar oluşan çocuğun babası olan HDP Yüksekova İlçe Eşbakanı Abdulkerim Akdoğan tarafından Yüksekova Cumhuriyet Başsavcılığı'na suç duyurusunda bulunulduğu öğrenildi.

19 Nisan 2021 tarihinde Şırnak'ın İdil ilçesine bağlı Sulak köyünde hayvanlarını otlatan 13 yaşındaki Orhan Koçak isimli çocuğun, hayvanları otlattığı sırada elektrik şebekesinden düşen kablunun altında kalarak ağır yaralandığı ve hastaneye kaldırılarak tedavi altına alındığı öğrenildi. Olayla ilgili soruşturma başlatılıp başlatılmadığı ise öğrenilemedi.

11 Haziran 2021 tarihinde Diyarbakır'ın merkez Bağlar ilçesinde akşam saatlerinde aşırı hız yaptığı iddia edilen ve Yunus olarak tabir edilen motosiklet tipi polis aracının, caddenin karşısına geçmeye çalışan ve yaşları 10 ila 16 arasında değişen 4 çocuğa (B.B., M.B., S.B., F.A.) çarptığı öğrenildi. 4 çocuğun ve 1 polis memurunun yaralandığı ve yaralıların olay yerine çağrılan sağlık ekipleri tarafından hastaneye götürülerek tedavi altına alındığı öğrenildi.

POLİS ASKER İNTİHARLARI / ŞÜPHELİ ÖLÜMLERİ

Antep E Tipi Kapalı Cezaevi'nde zorunlu askerlik yapan 20 yaşındaki Jandarma Er İbrahim Meşe'nin, **21 Ocak 201 tarihinde** nöbet tuttuğu kulübede intihar ettiği iddia edildi. Meşe'nin

cenazesi, Diyarbakır'ın Eğil ilçesi Oyalı Mahallesi Amman mezrasında toprağa verildi. Meşe'nin aile üyeleriyle yaptığı telefon görüşmesi sonrası intihar ettiği iddia edildi.

Tunceli'nin (Dersim) Mazgirt ilçesine bağlı bir jandarma karakolunda er olarak görev yapan Hüseyin Enes Candan'ın **1 Şubat 2021 tarihinde** gece görevli olduğu jandarma karakolunun iç nizamiye bölümünde silahıyla intihar ettiği iddia edildi. Konuya ilişkin Tunceli Valiliği tarafından yapılan açıklamada şöyle denildi. *“Jandarma Er Hüseyin Enes Candan, 01.02.2021 Pazartesi günü gece yarısı sularında görevli olduğu jandarma karakolunda iç nizamiye girişinde görev silahıyla hayatını sonlandırmıştır.”*

10 Nisan 2021 tarihinde Urfa'nın Akçakale ilçesi Tekçe Hudut Karakolu'nda erbaş olarak askerlik yapan Düzce nüfusuna kayıtlı 21 yaşındaki Soner Yıldız'ın yaşamını yitirdiği, ancak askerin ölümüne ilişkin resmi bir açıklamanın bulunmadığı öğrenildi.

16 Nisan 2021 tarihinde Milli Savunma Bakanlığı tarafından yapılan açıklamada, 1 askerin (*Piyade Uzman Çavuş Ramazan Günaydın*) yaşamını yitirdiği duyuruldu. Açıklamada, Hakkari'de görevdeyken ayağı kayıp suya düşen ve boğulma tehlikesiyle hastaneye kaldırılan Günaydın'ın 5 gün sonra hayatını kaybettiğini kaydedildi.

25 Nisan 2021 tarihinde Hakkari'nin Yüksekova ilçesinde görevli Haluk Serhat Aldemir isimli askerin yaşamını yitirdiği belirtildi. Savunma Bakanlığı'ndan konuyla ilgili bir açıklamanın yapılmadığı öğrenildi.

Hakkari'nin Yüksekova ilçesine bağlı Esendere Beldesinde Jandarma Uzman Çavuş Hüseyin Mılık'ın görevi esnasında kalp krizi geçirerek yaşamını yitirdiği ileri sürüldü. **31 Mayıs 2021 tarihinde** Hakkari Valiliği tarafından sosyal medya hesabından konuya ilişkin yapılan açıklamada şöyle denildi: *“Kalp krizi geçirerek vefat eden Esendere Jandarma Karakol Komutanlığı'nda görevli J. Uzm. Çvş. Hüseyin MILİK'a Allah'tan rahmet, ailesi ve yakınlarına başsağlığı diliyoruz.”*

Şırnak'ta görev yapan Jandarma Uzman Çavuş Adil Yılmaz'ın **9 Haziran 2021 tarihinde** “silah kazası” sonucu hayatını kaybettiği ileri sürüldü.

Mardin'in Nusaybin ilçesinde bulunan 70'inci Mekanize Piyade Tugay Komutanlığı'nda er Rıdvan Sağdıç'ın **10 Haziran 2021 tarihinde** "silah kazası" sonucu yaralandığı ve kaldırıldığı hastanede hayatını kaybettiği duyuruldu.

SALDIRIYA UĞRAYANLAR

-Siyasi Parti, Sendika ve Dernek Yöneticisi/Üyesi

13 Şubat 2021 tarihinde Bitlis'in Mutki ilçesinde AKP'li Mutki Belediye Başkanı Nurettin Yol'un, yaklaşık 3 ay önce 3 ay önce “yolsuzluk” soruşturması kapsamında görevden alınan Mutki Belediye Başkanı Vahdettin Barlak'ın yakınları tarafından bıçaklı saldırıya uğradığı ve yaralı olarak götürüldüğü hastanede tedavi altına alındığı öğrenildi.

-Gazeteci

10 Haziran 2021 tarihinde Antep'te DHA Muhabiri Ahmet Atmaca'nın haber takibi için bulunduğu Adli Tıp Kurumu binasında bir grubun saldırısına uğradığı ve vücudunun çeşitli yerlerinden yaralandığı öğrenildi.

-Sağlık Görevlisi

22 Ocak 2021 tarihinde Şırnak'ın Cizre ilçesinde devlet hastanesinin acil servis bölümünde çalışan Recep Başak isimli hemşirin, hasta yakınlarının saldırıya maruz kalarak darp edildiği öğrenildi.

Mardin Derik İlçe Devlet Hastanesi'nde görevli olan doktor M.S.A. ve iki kardeşinin, İlçe Sağlık Müdürlüğü'nde tıbbi sekreter olarak çalışan Veysi Sayan'ı feci şekilde darp ettiği öğrenildi. Şiddete maruz kalan Sayan'ın bir gözü morarırken, vücudunun çeşitli yerlerinde ezilmeler olduğu belirtildi. Olay sonrası doktor ve iki kardeşinin gözaltına alındığı ve emniyete alınan ifadelerinin ardından serbest bırakıldıkları öğrenildi. **Şiddete maruz kalan Veysi Sayan'ın 6 Şubat 2021 tarihinde konuya ilişkin basında çıkan açıklamaları şu şekilde:** “Whatsapp yazışmaları oldu. Tehdit ettiler ama ben bir anlam veremedim. Olayın bu boyuta geleceğini hiçbir şekilde kestiremedim. Darp edilmemim nedeni hastanede daha önce belli usulsüzlükler oldu. Bu usulsüzlüklerin üstüne gitmememi söylediler ve kapatmamı istediler. Bunlara kulak asmayınca, hakkımı arayacağımı, gereksiz yere 1 buçuk yıldır geçici görevle görevlendirildiğimi, olayı kapatmayacağımı söyleyince bu olaya maruz kaldım.”

18 ve 19 Nisan 2021 tarihlerinde Batman'da sağlık görevlilerinin, hasta yakınlarının saldırısına maruz kaldığı öğrenildi. Batman İl Sağlık Müdürlüğü'nün konuya ilişkin açıklaması şöyle: “19.04.2021 tarihinde saat 18.00 sıralarında Hilal Mahallesinde bulunan bir eve COVID-19 Pozitif çıkan hasta ve yakınlarına muayene, tedavi hizmeti sunmak için giden filyasyon ekibi sözlü ve fiili saldırıya uğramıştır. Ekipte bulunan hekim, hemşire ve şoför hasta yakını tarafından sözlü şiddete uğramış, ekipteki hemşire ise fiziki olarak darp edilmiş ve el parmağı da kırılmıştır. İkinci bir şiddet olayı ise 18.04.2021 tarihinde saat 01.30 sıralarında Eğitim ve Araştırma Hastanemiz yataklı servisinde yaşanmış ve görevi başında bulunan iki hemşire, hasta yakınları tarafından sözlü ve fiili saldırıya uğramıştır.”

SİLAHLI ÇATIŞMALAR

3 Ocak 2021 tarihinde Mardin'in Gabar Dağı bölgesinde çıkan çatışmalarda, 5 HPG militanın (*Hilal Goran kod isimli Yıldız Erişmiş, Dorşin Hebeş kod isimli Merziye Musazade, Yıldız Yılmaz kod isimli Leyla Gülçe, Eylem Zévkan kod isimli Şilan Polat, Tekoşin Agît kod isimli Edibe Kündin*) yaşamını yitirdiği öğrenildi.

9 Ocak 2021 tarihinde Diyarbakır'ın Lice ilçesi kırsalında çıkan çatışmada, 1 asker (*Jandarma Uzman Çavuş Mehmet Çelik*) yaşamını yitirdiği, 2 asker de yaralandığı öğrenildi.

11 Ocak 2021 tarihinde Bitlis kırsalında çıkan çatışmada, 3 HPG militanın (*Poyraz Bulank kod isimli Kurban Pehlivan, Azad Şoreş kod isimli Rıdvan Eryılmaz, Numan Dorşin Xınis kod isimli Mirkan Yalavuz*) yaşamını yitirdiği öğrenildi.

22 Ocak 2020 tarihinde Irak/Federe Kürdistan Bölgesi'nde yer alan Kandil'de düzenlenen askeri hava operasyonunda, 1 HPG militanın (*Amed Dorşin kod isimli Ahmed Şexmus*) yaşamını yitirdiği öğrenildi.

24 Ocak 2021 tarihinde Hakkari’de yapılan askeri operasyon sırasında mayına basan 1 askerin (*Er Selim Gedik*) yaralandığı ve kaldırıldığı Gülhane Eğitim ve Araştırma Hastanesi’nde yaşamını yitirdiği öğrenildi.

Gaziantep Valiliği tarafından yapılan açıklamada, El Bab’da bir askerin yaşamını yitirdiği duyuruldu. Açıklamada şöyle denildi: *"El-Bab JDT Komutanlığına geçici olarak görevlendirilen Jandarma Astsubay Kıdemli Başçavuş Süleyman Demirel 4 Şubat 2021 günü El-Bab’da el yapımı patlayıcı maddenin infilak etmesi sonucu şehit olmuştur."*

Milli Savunma Bakanlığı tarafından yapılan açıklamada, **10 Şubat 2021 tarihinde** Irak/Federe Kürdistan Bölgesi’ndeki Garê bölgesine yönelik başlatılan askeri operasyon sırasında, 3 askerin (*Piyade Komando Yüzbaşı Burak Coşkun, Yüzbaşı Ertuğ Güler, Astsubay Kıdemli Çavuş Harun Turhan*) yaşamını yitirdiği ve 3 askerin de yaralandığı duyuruldu. **13 Şubat 2021 tarihinde** yapılan açıklamada, HPG militanları tarafından alıkonulan 12 kolluk gücü mensubu operasyon sırasında yaşamını yitirdiği duyuruldu. Yaşamını yitirenlerin isimleri şöyle: *13 Ağustos’ta Diyarbakır-Bingöl karayolunda alıkonulan Uzman Çavuş Hüseyin Sarı, 28 Temmuz 2015’te alıkonulan Urfa İl Emniyet Müdürlüğü’nde görevli polis Sedat Yabalak, 18 Eylül’de Tunceli Erzincan yolunda alıkonulan Astsubay Çavuş Semih Özbey, 2 Ekim 2015 tarihinde Tunceli Pülümür karayolunda alıkonulan Osmaniye nüfusuna kayıtlı tankçı er Adil Kabaklı, 24 Temmuz 2016’da Diyarbakır Lice’de alıkonulan Mardin nüfusuna kayıtlı İstanbul Emniyet Müdürlüğü’nde görevli polis memuru Vedat Kaya, 15 Ağustos 2015 tarihinde Diyarbakır karayolunda alıkonulan Jandarma Er Süleyman Sungur, 21 Eylül 2016’da Hakkari’de alıkonulan Uzman Erbaş Mevlüt Kahveci ve 2 Ekim 2015’te Tunceli’de alıkonulan topçu er Müslim Altıntaş, Adıyaman nüfusuna kayıtlı Aydın Köse, Samsun nüfusuna kayıtlı Muhammet Salih Kanca, Sedat Sorgun, Ümit Bıdır. Aynı operasyonda PKK tarafından alıkonulan Irak Vatandaşı Cotyar Muhsin isimli bir kişinin daha yaşamını yitirdiği öğrenildi.*

13 Şubat 2021 tarihinde Irak/Federe Kürdistan Bölgesi’nde yer alan Kandil’in Gare bölgesinde düzenlenen askeri hava operasyonunda, 15 HPG militanının yaşamını yitirdiği öğrenildi. Yaşamını yitiren militanların isimleri şöyle: *Şoreş Beytüşşebap kod isimli Kamuran Ataman, Cudi Serhat kod isimli Nedim Kılıç, Bawer Elkê kod isimli Ergin Durmuş, Erdal Rojhilat kod isimli Erselan Xanizade, Argeş Roni kod isimli Sefkan Kaya, Avareş Van kod isimli Gökhan Kol, Rojhat Musyan kod isimli Bayram Elhaman, Xeyri Çewlik kod isimli Emrah Ordu, Delil Kobani kod isimli Ewni Mahmud, Xabur Derik kod isimli Cabbar İsmail Muhammed, Réber Kobani kod isimli İbrahim Muhammed Osman, Seydo Refik kod isimli Hogır Nesan, Seyfi Polat kod isimli Ferhat Aslan, Arhat Amed kod isimli Mehmet Ali Algör, Gelhat Tolhıldan kod isimli Fırat Ekmen.*

22 Şubat 2021 tarihinde Irak/Federe Kürdistan Bölgesi’nde yer alan Kandil’in Metina bölgesinde düzenlenen askeri hava operasyonunda, 3 HPG militanının (*Eren Muhammed kod isimli Ömer Eren, Karker Kürecik kod isimli Hüseyin İnal, Tohıldan Amed kod isimli Mehmet Salih Ak*) yaşamını yitirdiği öğrenildi.

2 Mart 2021 tarihinde Şırnak’ta operasyona çıkan askerler ve HPG militanları arasında çıkan çatışmada, 1 askerin (*Piyade Uzman Onbaşı Furkan Umut*) yaşamını yitirdiği öğrenildi.

23 Mart 2021 tarihinde Irak/Federe Kürdistan Bölgesi’nde yer alan Haftanın bölgesinde çıkan çatışmada, 3 HPG militanının (*Mirza Tolhıldan kod isimli Devran Demir, Beritan*

Kobanê kod isimli Talivan Terpuş, Jinda Mardin kod isimli Zeynep Acet) yaşamını yitirdiği öğrenildi.

4 Nisan 2021 tarihinde Irak/Federe Kürdistan Bölgesi'nde yer alan Kandil'in Gare bölgesinde düzenlenen askeri hava operasyonunda, 1 HPG militanının (*Andok Oremar kod isimli Barış Saydan*) yaşamını yitirdiği öğrenildi.

5 Nisan 2021 tarihinde Irak/Federe Kürdistan Bölgesi'nde yer alan Kandil'in Metina bölgesinde düzenlenen askeri hava operasyonunda, 1 HPG militanının (*Mervan Gabar kod isimli Yunus Özata*) yaşamını yitirdiği öğrenildi.

5-8 Nisan 2021 tarihlerinde Şırnak'ın Besta bölgesinde çıkan çatışmalarda düzenlenen hava operasyonunda, 8 HPG militanının yaşamını yitirdiği ve 1 HPG militanının yaralı olarak yakalandığı öğrenildi. Yaşamın yitiren militanlardan isimleri öğrenilenler şöyle: *Nujîn Sêrt kod isimli Zeynep Dayan, Fırat Şax kod isimli İbrahim İldeniz, Dîlan Serdar kod isimli Nahîde Eslîomerî, Hebûn Zozan kod isimli Yücel Yıldız, Hêvî Fırat kod isimli Esra Atıcı, Ezda Dilbirîn kod isimli Xerîb Dalî, Tolhildan Zevkî kod isimli Vedat Öklü, Mizgîn Çekdar kod isimli Yıldız Bahadır.*

7 Nisan 2021 tarihinde Milli Savunma Bakanlığı tarafından yapılan açıklamada, Zeytin Dalı Harekat bölgesinde gerçekleştirilen saldırıda 2 askerın yaşamını yitirdiği duyuruldu.

9 Nisan 2021 tarihinde Siirt'in Eruh ilçesi kırsal bölgede gerçekleştirilen "Eren-6 Şehit Jandarma Astsubay Çavuş Celal Özcan" askeri operasyonu sırasında çıkan çatışmada, Siirt İl Jandarma Komutanlığında görevli 1 uzman çavuşun yaralandığı ve kaldırıldığı hastaneye kurtarılmayarak yaşamını yitirdiği öğrenildi.

14 Nisan 2021 tarihinde Milli Savunma Bakanlığı tarafından yapılan açıklamada, 1 askerın yaşamını yitirdiği duyuruldu. Açıklamada şöyle denildi: "*Irak'ın kuzeyinde Başika (Gedu) üs bölgesine düzenlenen roketli saldırıda bir kahraman silah arkadaşımız şehit olmuş, köyde yaşayan bir çocuk da yaralanmıştır.*"

13-16 Nisan 2021 tarihlerinde Diyarbakır'ın Lice ilçesi kırsalında düzenlenen askeri operasyon sırasında çıkan çatışmada 1 HPG militanın yaşamını yitirdiği, 1 HPG militanının (*Dara Zagros kod isimli Abdulsittar Özer*) yaralı olarak yakalandığı öğrenildi.

18 Nisan 2021 tarihinde Irak/Federe Kürdistan Bölgesi'nde yer alan Kandil'in Metina bölgesinde düzenlenen hava operasyonunda, 3 HPG militanının (*Agit Rojhilat kod isimli Muhammed Huseyîn Şahbazî, Çekdar Cudi kod isimli Ekrem Aktürk, Şervan Kobanê kod isimli Mahmut İsa*) yaşamını yitirdiği öğrenildi.

23 Nisan 2021 tarihinde Irak/Federe Kürdistan Bölgesi'nde yer alan Kandil'in Avaşın bölgesinde düzenlenen hava destekli askeri operasyon sırasında çıkan çatışmada, 11 HPG militanının yaşamını yitirdiği öğrenildi. Yaşamını yitiren militanların isimleri şöyle: *Asya Kerim kod isimli Mine İpekten, Ekin Tılora kod isimli Vahide Zengin, Çiyager Ciziri kod isimli Bereket Beytur, Dilşêr Agit kod isimli Zennun Muhammed Salih, Serhat Giravî kod isimli Kamuran Alpsar, Ruken Zagros kod isimli Seher Bingöl, Sarya Diyar kod isimli Bişeng Hezer, Canfeda Heseke kod isimli Şehbaz İzzettin Seydo, Xebat Aso kod isimli Ubeyt Mevludi, Zafer Tolhildan kod isimli Muhammed Abdulkadir Hüseyin, Kamuran Amed kod isimli Mustafa Şimşek.*

25 Nisan 2021 tarihinde Irak/Federe Kürdistan Bölgesi'nde yer alan Kandil'in Avaşin bölgesinde düzenlenen hava destekli askeri operasyon sırasında çıkan çatışmada, 6 HPG militanının yaşamını yitirdiği öğrenildi. Yaşamını yitiren militanların isimleri şöyle: *Ronahî Axîn kod isimli Ayşe Atagören, Nesrîn Gever kod isimli Bedia Çakmakçı, Berfîn Xeyrî Botan kod isimli Nergiz Ertaş, Marya Aram kod isimli Nergis Pitek, Devran Ekin kod isimli Mazlum Baran, Demhat Bahoz kod isimli Rêbîn Omer.*

25 Nisan 2021 tarihinde Milli Savunma Bakanlığı tarafından yapılan açıklamada, 1 askerin (*Uzman Çavuş Aygün Çakar*) yaşamını yitirdiği duyuruldu. Açıklamada şöyle denildi: "*Pençe- Şimşek harekâtı bölgesinde teröristler tarafından daha önceden döşenen bir EYP'nin patlaması sonucu yaralanan bir kahraman silah arkadaşımız tahliye edildiği Şehit Tümgeneral Aydoğan Aydın Hastanesi'nde yapılan tüm müdahalelere rağmen kurtarılamayarak 25 Nisan 2021 tarihinde şehit olmuştur...*"

26 Nisan 2021 tarihinde Irak/Federe Kürdistan Bölgesi'nde yer alan Kandil'in Zap bölgesinde çıkan çatışmalarda, ağır yaralanan 1 HPG militanının (*Bawer Deyndar kod isimli Umut Han*) **3 Mayıs 2021 tarihinde** yaşamını yitirdiği öğrenildi.

27 Nisan 2021 tarihinde Irak/Federe Kürdistan Bölgesi'nde yer alan Kandil'in Avaşin bölgesinde düzenlenen hava destekli askeri operasyon sırasında çıkan çatışmada, 1 HPG militanının (*Pirdoğan Amed kod isimli Mahfus Göçeri*) yaşamını yitirdiği öğrenildi.

27 Nisan 2021 tarihinde Milli Savunma Bakanlığı tarafından yapılan açıklamada, 25 ve 26 Nisan 2021 tarihlerinden **Kandil** bölgesinde başlatılan askeri operasyon sırasında 3 askerin (*Uzman Çavuş İsa Çakar, Piyade Teğmen Mehmet Kıvık, Piyade Sözleşmeli Er Mustafa Çalım*) yaşamını yitirdiği duyuruldu.

28 Nisan 2021 tarihinde Milli Savunma Bakanlığı tarafından yapılan açıklamada, **Kandil** bölgesinde başlatılan askeri operasyon sırasında 1 askerin (*Veteriner Uzman Onbaşı Hüsamettin Gökçe*) yaşamını yitirdiği ve 2 askerin yaralandığı duyuruldu.

29 Nisan 2021 tarihinde Diyarbakır kırsalında çıkan çatışmalarda, 4 HPG militanının yaşamını yitirdiği öğrenildi. Yaşamını yitiren militanların isimleri şöyle: *Nujîn Amed kod isimli Suna Taş, Berfîn Nûcan kod isimli Latife Hamîdî, Ronahî Tamara kod isimli Aynur Ulugana, Avent Feda kod isimli Dîlan Silinsin.*

29 Nisan 2021 tarihinde Irak/Federe Kürdistan Bölgesi'nde yer alan Kandil'in Zap bölgesinde çıkan çatışmalarda, 2 HPG militanının (*Delal Dîlxweş kod isimli Delal Akpolat, Viyan Botan kod isimli Dilan Akan*) yaşamını yitirdiği öğrenildi.

30 Nisan 2021 tarihinde Milli Savunma Bakanlığı tarafından yapılan açıklamada, **Kandil** bölgesinde başlatılan askeri operasyonda yaralanan 2 askerin (*Uzman Çavuş Mehmet Kırmızı, Piyade Er Müslüm Toprak*) yaşamını yitirdiği duyuruldu.

Milli Savunma Bakanlığı tarafından **2 Mayıs 2021 tarihinde** yapılan açıklama ile **Irak Federe Kürdistan Bölgesi** sınırları içerisinde gerçekleştirilen askeri operasyon sırasında çıkan çatışmalarda, 1 askerin (*Uzman Çavuş Ahmet Asan*) yaşamını yitirdiğini duyuruldu.

5 Mayıs 2021 tarihinde Irak/Federe Kürdistan Bölgesi'nde yer alan Kandil'in Zap bölgesinde düzenlenen hava operasyonunda, 1 HPG militanının (*Şoreş Botan kod isimli Kemal Türker*) yaşamını yitirdiği öğrenildi.

5 Mayıs 2021 tarihinde Irak/Federe Kürdistan Bölgesi'nde bulunan Avaşin bölgesinde gerçekleşen hava destekli askeri operasyon sırasında, 3 HPG militanının (*Ernesto Zagros kod isimli Ozan Ekinci, Gelhat Gabar kod isimli Mehmet Kadri Ezen, Delîl Amed kod isimli Mehmet Burakmak*) yaşamını yitirdiği öğrenildi.

8 Mayıs 2021 tarihinde Hakkari'nin Çukurca ilçesi kırsalında düzenlenen hava destekli askeri operasyon sırasında, 2 HPG militanının (*Mizgîn Berçem kod isimli Özlem Kaya, Bahoz Cilo kod isimli Ferhat Taşdemir*) yaşamını yitirdiği öğrenildi.

8 Mayıs 2021 tarihinde Mardin'in Nusaybin ilçesi bağlı Bagok Dağı bölgesinde gerçekleştirilen hava destekli askeri operasyonda, 6 HPG militanının yaşamını yitirdiği öğrenildi. Yaşamını yitiren militanların isimleri şöyle: *Bager Serxwebûn kod isimli Bayram Kuzu, Silav Ronahî kod isimli Hediye Balur, Bager Tolhildan kod isimli Ramazan Aslan, Sîdar Rizok kod isimli Musa Anter Çatak, Rizgar Koçer kod isimli Serhat Ericek, Agir Qoser kod isimli Mazlum Kızıl.*

8 Mayıs 2021 tarihinde Irak/Federe Kürdistan Bölgesi'nde yer alan Avaşin bölgesinde hava destekli askeri operasyon sırasında çıkan çatışmalarda, 5 HPG militanının yaşamını yitirdiği öğrenildi. Yaşamını yitiren militanların isimleri şöyle: *Amara Cudî kod isimli Cihan Kapar, Diyana Maria kod isimli Dicle Omer Ahmet, Jîn Yılmaz kod isimli Bahar Nas, Rûbar Marufî kod isimli Şervan Özkan, Sarya Çiya kod isimli Sarya Mahmut.*

9 Mayıs 2021 tarihinde Irak/Federe Kürdistan Bölgesi'nde yer alan Kandil'in Metina bölgesinde çıkan çatışmalarda, 2 HPG militanının (*Çekdar Ronahî kod isimli Muhammed Ocaklık, Kurtay Agit kod isimli Muhammed Kılıç*) yaşamını yitirdiği öğrenildi.

10-12 Mayıs 2021 tarihinde Irak/Federe Kürdistan Bölgesi'nde yer alan Kandil'in Avaşin bölgesinde düzenlenen hava operasyonunda, 5 HPG militanının (*Agir Bizot kod isimli Ramazan Demir, Canşêr Avaşîn kod isimli Fırat Özsucu, Sîpan Xelat kod isimli Nurullah Çakır, Agirîn Karer kod isimli Amed Arslan, Viyan Botan kod isimli Kübra Kılıç*) yaşamını yitirdiği öğrenildi.

11 Mayıs 2021 tarihinde Irak/Federe Kürdistan Bölgesi'nde yer alan Kandil'in Avaşin bölgesinde düzenlenen hava destekli askeri operasyon sırasında çıkan çatışmada, 6 HPG militanının yaşamını yitirdiği öğrenildi. Yaşamını yitiren militanların isimleri şöyle: *Adil Çekdar kod isimli Abdullah İsmaili, Agir Arnos kod isimli Beydullah Kaya, Bahoz Rojhat Rojin kod isimli Mazlum Agit Cin, Canpolat Müslüm kod isimli Süleyman Muhammed, Mahir Amed kod isimli Fırat Çetin, Sidar Amed kod isimli Şehmuz Çelik.*

İçişleri Bakanlığı tarafından **13 Mayıs 2021 tarihinde** yapılan açıklama ile **Ağrı Doğubayazıt ilçesi** Bölükbaşı köyünde özel hârekat polislerinin görev değişimi sırasında roketli ve uzun namlulu silahlarla gerçekleşen saldırıda, 1 polisin (*Veli Kabalay*) yaşamını yitirdiği ve 3 polisin de yaralandığı duyuruldu.

14 Mayıs 2021 tarihinde Irak/Federe Kürdistan Bölgesi'nde yer alan Metina bölgesinde hava destekli askeri operasyon sırasında çıkan çatışmalarda, 1 HPG militanının (*Têkoşer Botan kod isimli İbrahim Elyas*) yaşamını yitirdiği öğrenildi.

Milli Savunma Bakanlığı tarafından **14 Mayıs 2021 tarihinde** yapılan açıklama ile **Irak Federe Kürdistan Bölgesi** sınırları içerisinde gerçekleştirilen askeri operasyon sırasında çıkan çatışmalarda, 1 askerın (*Uzman Onbaşı Yasın Özdamar*) yaşamını yitirdiğini duyuruldu.

16 Mayıs 2021 tarihinde Siirt'in Pervari ilçesinde 1 korucusunun (*Zeki Kaçmaz*) silahının kazara ateş alması sonucu yaşamını yitirdiği iddia edildi.

18 Mayıs 2021 tarihinde Diyarbakır'ın Lice ilçesi kırsalında çıkan çatışmalarda, 2 HPG militanının (*Agit Şevger kod isimli Aydın Şimşek, Arman Cudi kod isimli ?*) yaşamını yitirdiği öğrenildi.

19 Mayıs 2021 tarihinde Irak/Federe Kürdistan Bölgesi'nde yer alan Kandil'in Zap bölgesinde çıkan çatışmalarda, 2 HPG militanının (*Agit Batman kod isimli Veysi Yömen, Réber Nisêbîn kod isimli Süleyman Aydın*) yaşamını yitirdiği öğrenildi.

20 Mayıs 2021 tarihinde Irak/Federe Kürdistan Bölgesi'nde bulunan Duhok'a bağlı kırsal bölgede düzenlenen operasyonunda, 4 HPG militanının (*Zagros Glort kod isimli Selahattin Dede, Dilgeş Serhat kod isimli Mehmet Emin Alkaş, Dara Beritan kod isimli Babek Ebdiselendeci, Fırat Şoreş kod isimli Anter Fırat*) yaşamını yitirdiği öğrenilmiştir.

20 Mayıs 2021 tarihinde Irak/Federe Kürdistan Bölgesi'nde yer alan Kandil'in Zap bölgesinde düzenlenen hava operasyonunda, 2 HPG militanının (*Rêdûr Cudi kod isimli Muhammed Mehdi Tanrıverdi, Brûsk Kobanê kod isimli Ahmet Ali Bozan*) yaşamını yitirdiği öğrenildi.

23 Mayıs 2021 tarihinde Irak/Federe Kürdistan Bölgesi'nde yer alan Kandil'in Avaşın bölgesinde çıkan çatışmalarda, 1 HPG militanının (*Andok Erdîş kod isimli Zafer Kapıcı*) yaşamını yitirdiği öğrenildi.

24 Mayıs 2021 tarihinde Şırnak'ın Cudi Dağı bölgesinde çıkan çatışmalarda, 2 HPG militanının (*Mahir Zender kod isimli Ferit Danuşman, Serbest Zagros kod isimli Dilovan Amar*) yaşamını yitirdiği öğrenildi.

Milli Savunma Bakanlığı tarafından **24 Mayıs 2021 tarihinde** yapılan açıklama ile **Irak Federe Kürdistan Bölgesi** sınırları içerisinde gerçekleştirilen askeri operasyon sırasında, 1 askerın (*Uzman Onbaşı Eyyüp Gergin*) yaşamını yitirdiği duyuruldu.

28 Mayıs 2021 tarihinde Irak/Federe Kürdistan Bölgesi'nde yer alan Kandil'in Zap bölgesinde çıkan çatışmalarda, 2 HPG militanının (*Zeynep Faraşîn kod isimli Mizgîn Akyol, Zagros Avaşîn kod isimli Ferdi Mergel*) yaşamını yitirdiği öğrenildi.

29 – 31 Mayıs 2021 tarihlerinde Irak/Federe Kürdistan Bölgesi'nde yer alan Zap bölgesinde hava destekli askeri operasyon sırasında çıkan çatışmalarda, 3 HPG militanının (*Melsa Dêrik kod isimli Medya Ali, Çiyager Amed kod isimli Muhammed Kadir, Rüstem Garzan kod isimli İsmail Şimşek*) yaşamını yitirdiği öğrenildi.

29 Mayıs 2021 tarihinde Ağrı'nın Doğubayazıt ilçesi kırsalında başlatılan askeri operasyon sırasında çıkan çatışmada, 1 askerın (*Uzman Çavuş Hüseyin Keleş*) yaşamını yitirdiği öğrenildi.

31 Mayıs 2021 tarihinde Bitlis'in Tatvan ilçesi kırsalında operasyona çıkan askerler ile HPG militanları arasında çıkan çatışmada, 1 askerın (*Jandarma Teğmen Baki Koçak*) ve 1 köy korucusunun (*Yücel Aki*) yaşamını yitirdiği, 4 askerın ise yaralandığı öğrenildi.

1 Haziran 2021 tarihinde Bitlis'in Tatvan ilçesi kırsalında çıkan çatışmalarda, 3 HPG militanının 3 HPG militanının yaşamını yitirdiği öğrenildi. Yaşamını yitiren militanların isimleri öğrenilemezken, kod isimleri ise şöyle: *Êrîş Garzan, Egîd Çiyager, Dijwar Hezex*.

2 Haziran 2021 tarihinde Irak/Federe Kürdistan Bölgesi'nde bulunan Metina bölgesinde yönelik çıkan çatışmalarda, 2 HPG militanının (*Şaho Çalak kod isimli Abdurrahman Fahrî, Hêvî Jînda kod isimli Kînem Aslan*) yaşamını yitirdiği öğrenildi.

3 Haziran 2021 tarihinde Bitlis'in Tatvan ilçesi kırsalında operasyona çıkan askerler ile HPG militanları arasında çıkan çatışmada, 1 köy korucusunun yaşamını yitirdiği ve 2 askerın ise yaralandığı öğrenildi.

7 Haziran 2021 Şırnak'ın Cudi Dağı bölgesinde çıkan çatışmada, 1 HPG militanının (*Dilsoz Cudî kod isimli Bedia Yalıç*) yaşamını yitirdiği öğrenildi.

9 Haziran 2021 tarihinde Irak/Federe Kürdistan Bölgesi'nde yer alan Kandil'de düzenlenen hava bombardımanında, 1 HPG militanının (*Ulaş Dersim kod isimli Ulaş Doğan*) yaşamını yitirdiği öğrenildi.

9 Haziran 2021 tarihinde Siirt'in Pervari ilçesine bağlı Doğan köyünde bulunan Değirmentaşı üs bölgesine düzenlenen silahlı saldırı sonrası çıkan çatışmada, 1 köy korucusunun (*Mehmet Babat*) yaşamını yitirdiği, 1 köy korucusunun (*Siddık Bulut*) ise yaralandığı öğrenildi.

11 Haziran 2021 tarihinde Irak/Federe Kürdistan Bölgesinde çıkan çatışmada, 1 askerın (*Piyade Sözleşmeli er Muhammed Ali Akın*) yaşamını yitirdiği öğrenildi.

12 Haziran 2021 tarihinde Batman kırsalında çıkan çatışmalarda, 1 HPG militanının (*Zerdeşt Navdar kod isimli Samet İçyer*) yaşamını yitirdiği öğrenildi.

12 Haziran 2021 tarihinde Irak/Federe Kürdistan Bölgesi'nde bulunan Zap bölgesine yönelik gerçekleşen hava destekli askeri operasyon sırasında, 2 HPG militanının (*Berwelat Mazlum kod isimli Muhlîse Huseyîn, Gulistan Çiya kod isimli Newroz Buzî*) yaşamını yitirdiği öğrenildi.

15 Haziran 2021 tarihinde Irak/Federe Kürdistan Bölgesi'nde yer alan Metina bölgesinde hava destekli askeri operasyon sırasında çıkan çatışmalarda, 1 HPG militanının (*Demhat Kobanê kod isimli Heysem Şêxo*) yaşamını yitirdiği öğrenildi.

SINIR HATLARINDA YAŞANAN ÖLÜM VE YARALANMALAR

16 Mart 2021 tarihinde İran sınırındaki **Van'ın Çaldıran ilçesine** bağlı Kaşım Mahallesi'nde mülteci olduğu ve erkeğe ait olduğu belirtilen donmuş bir cenazenin bulunduğu öğrenildi.

Urfa'nın Ceylanpınar ilçesine bağlı Bahçelievler Mahallesi'nde 11 yaşındaki H.Ç. isimli çocuğun, **28 Mayıs 2021 tarihinde** nereden açıldığı belirlenemeyen ateş sonucu başından yaralandığı ve kaldırıldığı Harran Üniversitesi Hastanesi'nde yoğun bakım ünitesinde tedavi altına alındığı öğrenildi. H.Ç.'nin babası İbrahim Ç., konuya ilişkin basında çıkan açıklamaları şu şekilde; *“Nasil vurulduğuna dair bir şey bilmiyoruz. Kimse bize bir şey söylemedi. İfademiz de alınmadı. Kimse bizi sormadı. Olayla ilgili herhangi bir soruşturma açılmamış. Mermi, halen oğlumun başında, çıkarılmadı”*

MAYIN VE SAHİPSİZ BOMBA PATLAMASI SONUCU ÖLÜM ve YARALANMALAR

21 Mart 2021 tarihinde Şırnak'ın Uludere ilçesine bağlı Yemişli Köyü Yekmal Mezrasında hayvan otlatan 14 yaşındaki Yusuf Ata ve 16 yaşındaki Caner Sak isimli iki çocukların, mayına basarak yaşamını yitirdikleri öğrenildi. Konuya ilişkin Şırnak Valiliği tarafından yapılan açıklamada şöyle denildi: *“Şırnak İli Uludere İlçesine bağlı Yemişli Köyü Yekmal Mezrasının kuzey kesiminde bulunan merada hayvan otlatmakta olan 14 yaşındaki Yusuf Ata ve 16 yaşındaki Caner Sak isimli vatandaşlarımız 21.03.2021 günü saat 15.00 sıralarında arazide bulunan bir mühimmatın patlaması sonucu ağır yaralanmış olup helikopter ile sevk edildikleri Şırnak Devlet Hastanesinde yapılan tüm müdahalelere rağmen kurtarılamayarak vefat etmişlerdir. Bahse konu olay ile ilgili olarak Uludere Cumhuriyet Savcılığı tarafından adli tahkikat başlatılmıştır.”*

1 Nisan 2021 tarihinde Şırnak'ın Silopi ilçesine bağlı Hesena köyünde hayvanlarını otlatan 40 yaşındaki Cemil Kaçar isimli yurttaşın, mayına basması sonucu yaşamını yitirdiği öğrenildi.

9 Haziran 2021 tarihinde Diyarbakır'ın Silvan ilçesine bağlı Feridun Mahallesi askeri alana yakın yerde hayvanlarını otlatan 14 yaşındaki U.B isimli çocuğun, bulunduğu cismin patlaması sonucu ağır yaralandığı öğrenildi. Yaralı olarak hastaneye götürülen çocuğun tedavi altına alındığı ve hayati tehlikesinin devam ettiği belirtildi.

KUŞKULU ÖLÜMLER

a-) Erkek

15 Nisan 2021 tarihinde Urfa Kalesi'nin eteklerinde 30 yaşlarında olduğu tahmin edilen bir erkeğe ait cesedin bulunduğu öğrenildi. Olay yerini güvenlik şeridiyle çembere alan polis tarafından soruşturma başlatıldı.

4 Mayıs 2021 tarihinde Van'ın İpekyolu ilçesine bağlı Yenimahalle Yazıcı Sokak'ta yanmış bir erkek cesedinin bulundu öğrenildi.

4 Mayıs 2021 tarihinde Bingöl'ün Karlıova ilçesine bağlı Sakaören köyünde foseptikte bir erkeğe ait parçalanmış cesedi bulunduğu öğrenildi.

b-)Kadın

2 Ocak 2021 tarihinde Diyarbakır'ın Merkez Bağlar ilçesi Körhat Mahallesi tek başına yaşayan 88 yaşındaki Bahriye Dünder isimli kadının, sabah saatlerinde evinde ölü olarak bulunduğu öğrenildi. Olayla ilgili inceleme başlatıldığı belirtildi.

2 Ocak 2021 tarihinde Gaziantep'te 24 yaşındaki Özlem K. isimli kadının 6 aylık bebeği ile yaşadığı evde karnından tabancayla vurulmuş halde bulunduğu öğrenildi. Hastaneye kaldırılan genç kadının tedavi altına alındığı ve olayla ilgili soruşturma başlatıldığı bildirildi.

6 Ocak 2021 tarihinde Şırnak'ta 25 yaşındaki Keser E. isimli kadının, şüpheli bir şekilde hayatını kaybettiği öğrenildi. Olaya ilişkin soruşturma başlatıldığı belirtildi.

12 Ocak 2021 tarihinde Van'ın Özalp ilçesinde 69 yaşındaki Hayriye Ak isimli kadının, dengesini kaybederek tandıra düştüğü iddia edilerek yaşamını yitirdiği öğrenildi. Olaya ilişkin soruşturma başlatıldığı öğrenildi.

27 Ocak 2021 tarihinde Van'da arkadaşının evine giden 21 yaşındaki Aylar Shahnahad isimli kadının, sabaha doğru kaldığı evde şüpheli bir şekilde yaşamını yitirmiş halde bulunduğu öğrenildi. Evinde kaldığı erkek şahsın şüphe üzerine gözaltına alındığı belirtildi.

1 Şubat 2021 tarihinde Bingöl'ün merkez Uydukent Mahallesi'nde 18 yaşındaki Merve A. isimli kadının, yaşadığı evde şüpheli bir şekilde yaşamını yitirdiği öğrenildi. *Merve A.'nin daha önce bir uzman çavuş tarafından kaçırıldığı ve bir süre sonra ailesinin yaşadığı eve geri döndüğü öğrenildi. Merve A. ailesinin evine döndükten kısa bir süre sonra intihar ettiği iddia edildi.*

3 Şubat 2021 tarihinde Ağrı'nın Diyadin ilçesinde yaşayan 2 çocuk annesi 27 yaşındaki Suna Akakuş isimli kadının, yaşadığı binanın 3 katından aşağıya düştüğü iddia edilerek ağır yaralandığı ve yaralı olarak hastaneye götürülerek tedavi altına alındığı öğrenildi. Olaya ilişkin soruşturma başlatıldığı belirtildi.

Bitlis'in Tatvan ilçesine bağlı Koyunpınar köyünde yaşayan 20 yaşındaki Melek Yamaç isimli kadının, **4 Mart 2021 tarihinde** akşam saatlerinde yaşadığı evde şüpheli bir şekilde yaşamını yitirmiş halde bulunduğu öğrenildi. Olaya ilişkin soruşturma başlatıldığı belirtildi.

14 Mart 2021 tarihinde Urfa-Akçakale karayolu üzerinde Suriye uyruklu F.A. isimli kadına ait olduğu belirlenen bir cenazenin bulunduğu ve cenazenin otopsi işlemleri için Urfa Adli Tıp Kurumu'na (ATK) kaldırıldığı öğrenildi.

15 Mart 2021 tarihinde Antep Şahinbey ilçesine bağlı Akkent Mahallesi'nde, Dr. Ersin Arslan Eğitim ve Araştırma Hastanesi'nde görevli hemşire Dila Yıldırım'ın evinde ateşli silahla vurulmuş olarak bulunduğu ve ailesi tarafından ağır yaralı olarak kaldırıldığı hastanede yaşamını yitirdiği öğrenildi Olayla ilgili soruşturma başlatıldığı belirtildi.

17 Mart 2021 tarihinde Diyarbakır'ın Yenişehir ilçesinde bulunan Alıpınar Mahallesi'nde yaşayan 35 yaşındaki Gülşen Kaya isimli kadının, evinde yaşamını yitirmiş halde bulunduğu öğrenildi.

3 Nisan 2021 tarihinde Malatya'da lüks bir otelde 42 yaşındaki Dilek S. isimli kadının ölü olarak bulunduğu ve odada birlikte kaldığı Münir İ. isimli şahsın cinayet şüphelisi olarak tutuklandığı öğrenildi.

7 Nisan 2021 tarihinde Siirt kent merkezi Afetevler Mahallesi'nde bulunan Beroce Sitesi'ndeki bir binanın 9'uncu katından şüpheli bir şekilde düşen Ş.E. yaşamını yitirdi. Kadının cansız bedeni Siirt Devlet Hastanesine morguna kaldırılırken, olayla ilgili soruşturma başlatıldığı belirtildi.

12 Nisan 2021 tarihinde Mardin'in Kızıltepe ilçesinde Selahaddin Eyyubi Mahallesi'nde ikamet eden 50 yaşındaki Emine Gökçen isimli kadının, evinin banyosunda yaşamını yitirmiş halde bulunduğu öğrenildi.

28 Nisan 2021 tarihinde Maraş'ın Onikişubat ilçesi Hürriyet Mahallesi'nde 31 yaşındaki Ayla Y. isimli kadının, yaşadığı apartmanın bahçesinde ölü olarak bulunduğu ve olayla ilgili soruşturma başlatıldığı öğrenildi. 7. kattaki evinde incelemelerde bulunan Ayla Y'nin bir süredir eşinden ayrı yaşadığı belirtildi.

30 Nisan 2021 tarihinde Van'ın Özalp ilçesine bağlı Bodurağaç Mahallesi'nde sabah saatlerinde inek sağmaya giden 50 yaşlarında olduğu tahmin edilen Ş. A. isimli kadının, yaşamını yitirmiş halde bulunduğu öğrenildi. Olayla ilgili soruşturma başlatıldığı belirtildi.

6 Mayıs 2021 tarihinde Şırnak'ın Cizre ilçesine bağlı Dağkapı Mahallesi'nde oturan 7 çocuk annesi ve 40 yaşındaki Gurbet Üren isimli kadının, evinde eşine ait silahla vurulmuş ve yaşamını yitirmiş halde bulunduğu öğrenildi. Olaya ilişkin soruşturma başlatılırken, kadının eşi tarafından sistematik şiddete maruz kaldığı ve ölüm tehdit edildiği öğrenildi.

9 Mayıs 2021 tarihinde Batman'ın Petrol Mahallesi'nde yalnız yaşayan 47 yaşındaki Hayat Demir isimli kadının, evinde ölü olarak bulunduğu belirtildi.

16 Mayıs 2021 tarihinde Malatya'nın Battalgazi ilçesine bağlı Nuriye Mahallesi Kerkük Sokak'ta 4 katlı bir apartmanın son katında yalnız yaşayan 61 yaşındaki Zekiye Biri isimli kadının, evinde sandalye üzerinde yaşamını yitirmiş halde bulunduğu öğrenildi. Olayla ilgili soruşturma başlatıldığı belirtildi.

22 Mayıs 2021 tarihinde Mardin'in Artuklu ilçesine bağlı Ambar kırsal mahallesinde yaşayan 45 yaşındaki Bedriye Kaynak isimli kadının intihar ettiği iddia edildi. Kimi görgü tanıkları ise Kaynak'ın evinin çatısından düştüğünü ileri sürdü. Olay yerine çağrılan sağlık ekipleri Kaynak'ın hayatını kaybettiğini tespit ederek, cenazeyi Mardin Devlet Hastanesi morguna kaldırdı.

24 Mayıs 2021 tarihinde Erzurum'da Palandöken ilçesinde evlilik hazırlıkları yapan 23 yaşındaki M.Ç. isimli kadının, evinin banyosunda boynunda eşarp ve dizlerinin üzerine oturur vaziyette ölü olarak bulunduğu öğrenildi. Olayla ilgili soruşturma başlatıldığı belirtildi.

31 Mayıs 2021 tarihinde Urfa'nın Haliliye ilçesine bağlı Veysel Karani Mahallesi'nde yaşayan stajyer avukat Berrin Akça'nın yüksekten düştüğü iddia edilerek ağır yaralı olarak kaldırıldığı hastanede yaşamını yitirdiği öğrenildi. Olayla ilgili soruşturma başlatıldığı öğrenildi.

31 Mayıs 2021 tarihinde Ağrı'nın Diyadin ilçesine bağlı Davut köyünde yaşayan 65 yaşındaki ve 6 çocuk annesi Fatma Altıntaş isimli kadının, şüpheli bir şekilde yaşamını yitirdiği öğrenildi. Olaya ilişkin soruşturma başlatıldığı belirtildi.

2 Haziran 2021 tarihinde Van'ın Edremit ilçesine bağlı Şabaniye Mahallesi'nde yaşayan 65 yaşındaki Rabia Bilgin isimli kadının, sabah şüpheli bir şekilde yaşamını yitirmiş halde bulunduğu öğrenildi.

8 Haziran 2021 tarihinde Diyarbakır'ın Silvan ilçesi Bahçelievler Mahallesinde ikamet eden 40 yaşında ve 7 çocuk annesi Ayşe T. isimli kadının, sabaha karşı evinde yaşamını yitirmiş bir şekilde bulunduğu öğrenildi. Şüpheli ölüm olarak değerlendirilen olayla ilgili soruşturma başlatıldığı belirtildi.

8 Haziran 2021 tarihinde Mardin'de yaşayan 62 yaşındaki Hamdiye A. isimli kadının evinin balkonunda ölü bulunduğu öğrenildi. Olayla ilgili soruşturma başlatıldığı belirtildi.

12 Haziran 2021 tarihinde Urfa'nın Siverek ilçesine bağlı Aşağı Karabahçe Mahallesi'nde yaşayan 7 çocuk annesi Zine Karakaş isimli kadının, evinde ateşli silah yaralanması sonucunda ölü olarak bulunduğu öğrenildi. Cenazesi Diyarbakır Adli Tıp Kurumu'na gönderilen Karakaş'ın ölümüyle ilgili soruşturma başlatıldığı belirtildi.

14 Haziran 2021 tarihinde Diyarbakır'ın Kayapınar ilçesine bağlı Huzurevleri Mahallesi'nde yaşayan 35 yaşındaki Esmâ Y. isimli kadının sabah saatlerinde evinde ölü olarak bulunduğu öğrenildi. Cenazesi otopsi işlemleri için Diyarbakır Adli Tıp Kurumu'na kaldırılan E.Y.'nin ölümüyle ilgili soruşturma başlatıldığı belirtildi.

c-) Çocuk

1 Ocak 2021 tarihinde Antep'in Şehitkamil ilçesine bağlı Atatürk Mahallesi'nde ailesi ile birlikte yaşayan 17 yaşındaki Feyza Nur Saydam isimli çocuğun, yaşadığı evin teras katından (7.kat) düştüğü iddia edilerek ağır yaralandığı ve götürüldüğü hastanede kurtarılmayarak yaşamını yitirdiği öğrenildi. Olayla ilgili soruşturma başlatıldığı belirtildi.

10 Mart 2021 tarihinde Bitlis'in Hizan ilçesine bağlı Sarpkaya köyünde 17 yaşındaki Z.B. isimli çocuğun ateşli silahla vurulmuş halde bulunduğu ve olayla ilgili soruşturma başlatıldığı öğrenildi.

31 Mart 2021 tarihinde Antep'te 16 yaşındaki Rümeyza Sena K. isimli kız çocuğunun, apartmanın çatısından düştüğü iddia edilerek yaşamını yitirdiği öğrenildi. Olayla ilgili soruşturma başlatıldığı belirtildi.

12 Mayıs 2021 tarihinde Mardin'in Midyat ilçesine bağlı Başyurt (Zaxoran) kırsal mahallesine bağlı Darıca (Xirabê Gura) mezrasında 5 yaşındaki E.A. isimli çocuğun, korucu olan babasının silahının ateş alması sonucu yaralandığı iddia edildi. Yaralı olarak hastaneye götürülen çocuğun yapılan tüm müdahalelere rağmen hayatını kaybettiği öğrenildi. Olayla ilgili soruşturma başlatıldığı belirtildi.

14 Mayıs 2021 tarihinde Siirt 3.Komando Tugay Komutanlığı Gazino Ve Lojmanları (Orduevi) çatı katına çıkan 13 yaşındaki O.Ö. isimli çocuğun dengesini kaybetmesi sonucu

düştüğü iddia edildi. Olay yerinde yaşamını yitiren O.Ö.'nün cenazesi otopsi işlemleri için Siirt Devlet Hastanesi'ne kaldırılırken, olayla ilgili soruşturma başlatıldığı belirtildi.

ÇATIŞMALI ORTAM NEDENİYLE YAŞANAN DİĞER İHLALLER

Orman ve Arazi Yakma

13-16 Nisan 2021 tarihlerinde Diyarbakır'ın Lice ilçesine bağlı Dibek, Arıklı ve Karahasan mahalleleri ve bazı mezralarda başlatılan askeri operasyon sırasında, askerler tarafından çok sayıda mezrada ağaç kesimi yapıldığı ve köylülere "*Gelin kesilen ağaçlarınızı götürün*" denildiği öğrenildi.

28 Nisan 2021 tarihinde Dersim'in Ovacık ilçesine bağlı Büyükköy Aslandolmuş mevkiinde öğle saatlerinde başlatılan askeri operasyon sonrasında ormanlık bölgede yangın çıktığı öğrenildi. Ekipler tarafından yangının kontrol altına alındığı öğrenildi. Büyükköy Muhtarı Cömert Erenlerin konuya ilişkin basında çıkan açıklamaları şöyle: "*Biraz önce askeri yetkililerle görüştim. Bölgede operasyon olduğunu ifade ettiler. Yangının kısmi bir alanda çıktığını ve kontrol altında olduğunu söylediler. Şuan için operasyon devam ettiği için bölgeye kimsenin giriş, çıkış yapmasını istemiyorlar. Biz de takip ediyoruz. Şimdilik bir sıkıntı görünmüyor.*"

Dersim'in Hozat ilçesine bağlı Amutka mevkiinde **9 Mayıs 2021 tarihinde** başlatılan askeri operasyonun ardından bölgede yer alan ormanlık alanda yangın çıktığı ve yangının 4 gün boyunca sürdüğü öğrenildi.

19 Mayıs 2021 tarihinde Şırnak'ın Silopi ilçesine bağlı Çağlayan (Şax) köyüne bakan Cudi Dağı'nın yüksek eteklerinde, köyün yakınında bulunan askeri taburdan açıldığı iddia edilen ateş sonucunda yangın çıktığı öğrenildi.

20 Mayıs 2021 tarihinde Dersim'in Ovacık, Hozat, Çemişgezek ilçelerinin arasında yer alan bölgede bulunan Koçkozlucu Köyü kırsalında başlatılan askeri operasyon sırasında, ormanlık alanda yangın çıktığı öğrenildi.

22 Mayıs 2021 tarihinde Şırnak kent merkezinin Gabar Dağı eteklerinde bulunan Görmeç köyünün ormanlık alanında yangın çıktığı öğrenilirken ve yangının askerler tarafından çıkarıldığı iddia edildi.

29 Mayıs 2021 tarihinde Hakkari'ye bağlı Oğul köyü girişinde nöbet tutan askerler tarafından açıldığı iddia edilen ateş sonucu, kurumuş otlar tutuştuğu ve rüzgarın etkisiyle ormanlık bölgeye sıçramasıyla yangın çıktığı öğrenildi.

5 Haziran 2021 tarihinde Diyarbakır'ın Lice ilçesine bağlı Bayırlı Mahallesi kırsalında sabah saatlerinde gerçekleştirilen askeri operasyon sırasında, askeri helikopterlerden açılan ateş sonucu ormanlık alanda yangın çıktığı öğrenildi.

6 Haziran 2021 tarihinde Diyarbakır'ın Dicle ilçesine bağlı Kurşunlu ve Kayaş köylerinde gerçekleştirilen askeri operasyon sırasında orman yangını çıktığı öğrenildi. Müdahale edilmeyen yangın, rüzgârın etkisiyle **Elazığ'ın Arica ilçesine** bağlı Bahçekapı ve Çevrecik köyüne yayıldığı öğrenildi.

9 Haziran 2021 tarihinde Şırnak'ın Cudi Dağı'nın çevresinde askeri üstten açılan ateş sonucu ormanlık alanda yangın çıktığı öğrenildi.

12 Haziran 2021 tarihinde Bitlis'in Merkez ilçesine bağlı Aşağıbalcılar köyünde bulunan ormanlık alanda, 35 mahallede ilan edilen sokağa çıkma yasağının ardından düzenlenen askeri operasyon sırasında yapılan bombalama sonucu yangın çıktığı öğrenildi.

Özel Güvenlik Bölgesi İlanı ve Arazi Yasağı

Şırnak Merkez ile Cizre, Silopi, Uludere, Güçlükönak ve Beytüşşebap ilçelerinde bulunan 15 bölgenin 15 gün süreyle geçici özel güvenlik bölgesi olarak ilan edildiği duyuruldu. Şırnak Valiliği tarafından yapılan açıklamada şöyle denildi: *"Milli güvenliğin sağlanması, kamu düzeni ve güvenliğinin korunması, suç işlenmesinin önlenmesi ile başkalarının hak ve özgürlüklerinin korunması amacıyla Şırnak İlimiz (Merkez, Cizre, Silopi, Uludere, Güçlükönak ve Beytüşşebap) Cudi Dağı Bölgesi, Bestler Dereleler Bölgesi, Kurt Dağı Bölgesi, Kureşin Bölgesi, Karaçalı T. Bölgesi, Kel Mehmet D. Bölgesi, Serin V. Bölgesi, 2088 Rk T. Bölgesi, Küçük Su Y. Bölgesi, Gabar Dağı Bölgesi, Faraşın Y. Bölgesi, Altın Dağ Bölgesi, İncebel Dağ Bölgesi, Oymakaya Bölgesi ve Tanin Tanin Bölgesinde 01 Ocak 2021 (dâhil) – 15 Ocak 2021 (dâhil) tarihleri arasında (15) on beş gün süre ile "Geçici Özel Güvenlik Bölgesi" ilan edilmiştir. Vatandaşlarımızın bahse konu tarihler arasında can ve mal güvenlikleri bakımından söz konusu bölgeye izinsiz olarak girmeleri yasaktır."*

Hakkari Merkez ile Çukurca, Şemdinli, Yüksekova ve Derecik ilçeleri sınırlarında bulunan 5 bölgenin 15 gün süreyle özel güvenlik bölgesi olarak ilan edildiği duyuruldu. Hakkari Valiliği tarafından yapılan açıklamada şöyle denildi: *"İlimiz sınırları içinde faaliyet gösteren bölücü terör örgütü ve diğer terör örgütlerinin son zamanlarda yapmış oldukları terör ve yıldırma eylemleri, İlimizin sosyal ve ekonomik gelişmesini de olumsuz etkilemeye başlamıştır. Bu eylemler neticesinde vatandaşlarımız; ekonomik, sosyal faaliyetlerini yürütme ve seyahat etme haklarını kullanmaktan mahrum kalmıştır. Günlük hayatları olumsuz etkilenen vatandaşlarımız büyük mağduriyet yaşamaktadırlar. Valilik Makamımız, öncelikle vatandaşlarımızın can ve mal güvenliğinin sağlanması, mevcut huzur ve güven ortamının devam ettirilmesi, devletimizin ve milletimizin her türlü terörist tehdidi ve saldırıdan korunması amacıyla; bölgesinde emniyet ve asayiş temin etmek için ilgili mevzuat çerçevesinde her türlü tedbiri almaktadır. Bu tedbirler kapsamında, 2565 sayılı Askeri Yasak Bölgeler ve Güvenlik Bölgeleri Kanunu'nun 32/A maddesi gereğince; Merkez, Çukurca, Şemdinli, Yüksekova ve Derecik İlçeleri sınırlarında bulunan; (5) bölge 01.01.2021 günü saat 00:00:01'den 14.01.2021 günü saat 23:59:59'a kadar, "Özel Güvenlik Bölgesi" ilan edilmiş olup, vatandaşlarımızın yukarıda belirtilen bölgelere izinsiz olarak girmesi yasaklanmıştır."*

Hakkari Valiliği tarafından **22 Ocak 2021 tarihinde** yapılan duyuru ile **kent merkezi, Çukurca, Yüksekova ve Şemdinli ilçesindeki 12 bölgenin 31 Aralık 2021 tarihinde** kadar "özel güvenlik bölgesi" olarak ilan edildiği duyuruldu. Yasaklanan bölgeler şöyle: *"Hakkari merkez-Karanlıkdağ bölgesi, Hakkari merkez-Kırıkdağ/Buzul/Kandil/Alandüzü bölgesi, Hakkari merkez Oğul/Ceylanlı/Çimenli/ Geçimli/Kazan bölgesi, Hakkari merkez-Taşbaşı/İğdeli bölgesi, Hakkari'nin Çukurca ilçesi-Cevizli Köyü Çaldağ Bölgesi, Çukurca-Çığlı/Akkaya Köyü Erdağı bölgesi, Çukurca-Gündeş Köyü Adune Dağı bölgesi, Çukurca-Cevizli/Kayalık Köyü Han Yaylası bölgesi, Çukurca-Gündeş Köyü Kemer Dağı bölgesi,*

Çukurca-Meşeli Köyü Kasran bölgesi, Şemdinli ilçesi-Kuzeybatı bölgesi, Yüksekova ilçesi-Kamışlı Gire-Özpınar Dağları ve İkiyaka Dağları mevkii.”

Bitlis Valiliği tarafından **22 Ocak 2021 tarihinde** yapılan duyuru ile **Bitlis merkez İl merkezi ile Güroymak, Mutki, Hizan ve Tatvan ilçelerine** bağlı 816 bölgenin, Cumhurbaşkanlığı kararıyla 31 Aralık 2021 tarihinde kadar "özel güvenlik bölgesi" olarak ilan edildiği duyuruldu. Yasak ilan edilen bölgeler: <http://www.bitlis.gov.tr/bitlis-il-ve-ilcelerinde-bazi-bolgeler-gecici-ozel-guvenlik-bolgese-ilan-edildi>

Siirt Valiliği tarafından **23 Ocak 2021 tarihinde** yapılan duyuru ile **Siirt’in Pervari, Eruh ve Baykan ilçelerine** bağlı 8 bölgenin, Cumhurbaşkanlığı kararıyla 31 Aralık 2021 tarihine kadar "özel güvenlik bölgesi" olarak ilan edildiği duyuruldu. Siirt Valiliği açıklamasında şöyle denildi: “2565 Sayılı Askeri Yasak Bölgeler ve Güvenlik Bölgeleri Kanunu’nun 32/A maddesi gereğince; Siirt İli Pervari İlçesi Sağlık Dağı bölgesi, Pervari İlçesi Kör Kandil Dağı bölgesi, Pervari İlçesi Yazlıca Dağı (Herekul) bölgesi, Eruh-Pervari İlçeleri Çizmeli Akmeşe bölgesi, Eruh-Pervari Çaçı Dağı bölgesi, Eruh İlçesi Yassıdağ (Ciraf) bölgesi, Eruh İlçesi Narlıdere bölgesi, Baykan İlçesi Kalemis bölgesi, 3399 sayılı Cumhurbaşkanı Kararı ile 01 Ocak 2021 - 31 Aralık 2021 tarihleri arasında Geçici Özel Güvenlik Bölgesi ilan edilmiştir.”

Batman Valiliği tarafından **23 Ocak 2021 tarihinde** yapılan duyuru ile **Batman’ın Sason, Hasankeyf ve Kozluk ilçelerine** bağlı 58 bölgenin, 31 Aralık 2021 tarihine kadar "özel güvenlik bölgesi" olarak ilan edildiği duyuruldu. Yasaklanan bölgelerin isimleri şöyle: “Domuz Tepe, Harabeler kuzeydoğusu, Kilimli Mah. Kuzeyi, İsimsiz Tepe, Göderin Tepe, Acı Tepe 400 metre doğusu, Kevregevr Tepe, Bağnave Tepe, Haleş Tepe, 872 Rk. Tepe arasında kalan arazi kesimi, Montol Tepe güneyi, İsimsiz Tepe, Kuşaklı Dağı kuzeyi, Haramikarakol Gediği, 1864.8 Rk.Tepe, 1977 Rk.Tepe, Şayesir Sr., 1686 Rk.Tepe, Kevni Tepe, Şan Tepe batısı, Gem Tepe batısı, Yamaçlı Tepe doğusu, Aşağı kilimli Mah. kuzey doğusu, Kalemahmuke arasında kalan arazi kesimleri, Çatalı Mah. Guharareziye Sırtlarının 500 metre kuzey doğusu, Çina Tepe, Koyunlu Mahallesi 200 metre batısı, Diyar Tepe, Kubalo Tepe, Verkedavut Tepe, Banikola Sırtı, Güneşli Köyü doğusu, Diyarenesi Tepe, Riliki Tepe, Kelekçi Köyü güneyi, Kelekçi Köyü güney doğusu Montol Tepe güneyi, İsimsiz Tepe, Kuşaklı Dağı kuzeyi, Haramikarakol Gediği, Sevrak Tepe kuzey doğusu, Güverhacı Tepe, Kayıklı Köyü güney batısı, Şikeriharciya Tepe kuzey doğusu, Şikeriharciya Tepe kuzey doğusu, Gariavlike Tepe doğusu, Beltaguvar Tepe doğusu, Karakatş Tepe uzantısı, Çaymavan Tepe, Poyraz Tepe, Şayesir Sr., 1686 Rk. Tepe, Kevni Tepe, Şan Tepe batısı, Kelemahmuke Sr., Kalemahmuke Sr., Guharamir Tepe, Nöbet Tepe, Çatalı Mahallesi uzantısı arasında kalan arazi kesimleri.”

Şırnak Valiliği tarafından **23 Ocak 2021 tarihinde** yapılan duyuru ile **Şırnak’ın merkez ile Silopi, Cizre, Güçlükönak, Beytüşşebap ve Uludere ilçelerine** bağlı 15 bölgenin, 31 Aralık 2021 tarihine kadar "özel güvenlik bölgesi" olarak ilan edildiği duyuruldu. Şırnak Valiliği açıklamasında şöyle denildi: "Milli güvenliğin sağlanması, kamu düzeni ve güvenliğinin korunması, suç işlenmesinin önlenmesi ile başkalarının hak ve özgürlüklerinin korunması amacıyla Şırnak İlimiz (Merkez, Cizre, Silopi, Uludere, Güçlükönak ve Beytüşşebap) Cudi Dağı Bölgesi, Bestler Dereleler Bölgesi, Kurt Dağı Bölgesi, Kureşin Bölgesi, Karaçalı T. Bölgesi, Kel Mehmet D. Bölgesi, Serin V. Bölgesi, 2088 Rk T. Bölgesi, Küçük Su Y. Bölgesi, Gabar Dağı Bölgesi, Faraşin Y. Bölgesi, Altın Dağ Bölgesi, İncebel Dağ Bölgesi, Oymakaya Bölgesi ve Tanin Tanin Bölgesi’nde 01 Ocak 2021 dâhil-31 Aralık 2021 dâhil tarihleri arasında bir yıl süre ile ‘Geçici Özel Güvenlik Bölgesi’ ilan edilmiştir. Vatandaşlarımızın

bahse konu tarihler arasında can ve mal güvenlikleri bakımından yukarıda belirtilen bölgelere izinsiz olarak girmeleri yasaktır."

Sokağa Çıkma Yasağı İlanı

Bitlis'in Merkeze bağlı 10 kırsal mahalle ve bağlı mezralarda askere operasyon yapılacağı gerekçesiyle sokağa çıkma yasağı ilan edildiği duyuruldu. Bitlis Valiliği tarafından yapılan açıklamada şöyle denildi: *"Bitlis İli Merkez İlçesi sınırları içerisinde bulunan; Kayalıbağ, Kaşıklı, Karaca, Aşağıçobansuyu, Çobansuyu, Güllüce, Esenburun, Harmanyeri, Sarıkonak, Konalga köy ve mezraları bölgelerinde Bölücü Terör Örgütü (BTÖ) mensuplarının bulunduğu ve barınma amaçlı sığınak/barınak tesis ettikleri bilgisi alınması neticesinde, bahse konu bölgelerde BTÖ mensuplarının yakalanmaları, halkımızın can ve mal güvenliğinin sağlanması için 5442 sayılı İl İdaresi Kanununun 11/C maddesi gereğince **11 Ocak 2021 Pazartesi günü saat 21.30'dan itibaren ikinci bir emre kadar "Sokağa Çıkma Yasağı" ilan edilmiştir.**" Yasağın, **27 Ocak 2021 tarihinde kaldırıldığı duyuruldu.***

Mardin'in Nusaybin ilçesinin Bağok Dağı kırsalında askeri operasyon yapılacağı gerekçesiyle 16 yerleşim yerinde ve bağlı mezrada, Mardin Valiliği tarafından yapılan duyuruyla **26 Şubat 2021 tarihinde** sokağa çıkma yasağı ilan edildiği duyuruldu. *Yasak ilan edilen yerler şöyle: Nusaybin'e bağlı Yakınca (Élîm), Kaleli (Efşê), Güneli (Gelîyê Sora), Günyurdu (Merbab), Mağaracık (Berkurk), Tekağaç (Mişawil), Arpalı (Qudb), Sapanlı (Fisqîn), Güzelsu (Hibab), Dibek (Badîbe), Üçyol (Siderî), Dağiči (Xirabêmişka), Eskihişar (Marîne) mahalleleri ile Şekrin, Bahmin ve Yol mezraları. Yasağın, **27 Şubat 2021 tarihinde kaldırıldığı duyuruldu.***

Mardin Valiliği tarafından yapılan açıklamada, **Mardin'in Artuklu, Nusaybin ve Ömerli ilçesinin** sınırları içinde kalan bölgede askeri operasyon yapılacağı gerekçesiyle 9 kırsal mahalle ve bağlı 1 mezrada, 7 Şubat 2021 tarihinde Saat 05.00 itibari ile sokağa çıkma yasağı ilan edildiği duyuruldu. Sokağa çıkma yasağının yerler şöyle: *Artuklu ilçesinde Aytepe, Yardere, Oğuz ve Ahmetli kırsal mahalleleri, Nusaybin ilçesi Koruköy, Büyükkardeş, Küçükkardeş, Doğuş kırsal mahalleleri ve Kuşkayası mezrasında, Ömerli ilçesi Sulakdere kırsal mahallesi. Yasağın, **8 Şubat 2021 tarihinde sona erdiği duyuruldu.***

Mardin Valiliği tarafından yapılan açıklamada, **Mardin'in Derik, Mazıdağı ve Kızıltepe ilçesinin** sınırları içinde kalan bölgede askeri operasyon yapılacağı gerekçesiyle 18 kırsal mahalle, 22 Şubat 2021 tarihinde Saat 06.00 itibari ile sokağa çıkma yasağı ilan edildiği duyuruldu. Sokağa çıkma yasağının yerler şöyle: *Mazıdağı ilçesinin Meşeli, Yalınağaç Ürünli, Yevri, Armağan, Konur ve Kocaköy mahalleleri, Derik'in Çayköy, Bozok, Kelek, Gündik, Harmanlı ve Giriktepe mahalleleri ile Kızıltepe'nin Akçapınar, Gürmeşe, Çimenlik, Örencik ve Doğanlı mahalleleri. Yasağın, aynı gün (**22 Şubat 2021 tarihinde**) Saat 22.30 itibariyle sona erdiği duyuruldu.*

Bitlis'in Tatvan ilçesine bağlı 10 kırsal mahalle ve bağlı mezralarda askere operasyon yapılacağı gerekçesiyle sokağa çıkma yasağı ilan edildiği duyuruldu. Bitlis Valiliği tarafından yapılan açıklamada şöyle denildi: *"Tatvan ilçesi sınırları içerisinde bulunan Kuşluca, Üçtepe, Karaçalı, Çavuşlar, Üzümlü, Sungurlu, Külbastı, Anadere, Ulusoy, Ekindüzü köy ve mezraları bölgelerinde bölücü terör örgütü (BTÖ) mensuplarının bulunduğu ve barınma amaçlı sığınak/barınak tesis ettikleri bilgisi alınması neticesinde, bahse konu bölgelerde BTÖ mensuplarının yakalanmaları, halkımızın can ve mal güvenliğinin sağlanması için 5442 sayılı İl İdaresi Kanununun 11/C maddesi gereğince **2 Haziran 2021 Çarşamba günü saat***

22.00'dan itibaren ikinci bir emre kadar sokağa çıkma yasağı ilan edilmiştir.” Yasağın **8 Haziran 2021 tarihinde** kaldırıldığı duyuruldu.

Bitlis'in Hizan ilçesine bağlı 12 kırsal mahalle ve bağlı mezralarda askere operasyon yapılacağı gerekçesiyle sokağa çıkma yasağı ilan edildiği duyuruldu. Bitlis Valiliği tarafından yapılan açıklamada şöyle denildi: “*Bitlis İli Hizan İlçesi sınırları içerisinde bulunan; Koçlu, Keklik, Akbıyık, Gökçe, Karadal, Ölçülü, Bozpınar, Çayır, Köprü, Yelkiran, Aktay, Karal köy ve mezraları bölgelerinde Bölücü Terör Örgütü (BTÖ) mensuplarının bulunduğu ve barınma amaçlı sığınak/barınak tesis ettikleri bilgisi alınması neticesinde, bahse konu bölgelerde BTÖ mensuplarının yakalanmaları, halkımızın can ve mal güvenliğinin sağlanması için 5442 sayılı İl İdaresi Kanununun 11/C maddesi gereğince 06 Haziran 2021 Pazar günü saat 02.30'dan itibaren* ikinci bir emre kadar sokağa çıkma yasağı ilan edilmiştir.” Yasağın **8 Haziran 2021 tarihinde** kaldırıldığı duyuruldu.

Bitlis merkez ilçesi sınırları içerisinde bulunan 35 kırsal mahalle ve bağlı mezrada askere operasyon yapılacağı gerekçesiyle sokağa çıkma yasağı ilan edildiği duyuruldu. Bitlis Valiliği tarafından yapılan açıklamada şöyle denildi: “*Bitlis İli Merkez İlçesi sınırları içerisinde bulunan; Aşağıbalcılar, Yukarıbalcılar, Ilıcak, Başmaklı, Üçevler, Kalupat, Oğulcak, Çeltikli, Aşağıölek, Yukarıölek, Doğruyol, Bölük yazı, Arıdağ, Akçalı, İçgeçit, Çalidüzü, Dereağzı, Çadırılı, Karakuş, Aşağıkoçak, Aşağıyolak, Yukarıyolak, Dursun, Yarönü, Beşkaynak, Uçankuş, Kınalı, Bayırlı, Dikme, Yukarıdikme, Aşağıdikme, Kutlu, Akgün, Çobansuyu, Aşağıçobansuyu köy ve mezraları bölgelerinde Bölücü Terör Örgütü (BTÖ) mensuplarının bulunduğu ve barınma amaçlı sığınak/barınak tesis ettikleri bilgisi alınması neticesinde, bahse konu bölgelerde BTÖ mensuplarının yakalanmaları, halkımızın can ve mal güvenliğinin sağlanması için 5442 sayılı İl İdaresi Kanununun 11/C maddesi gereğince 12 Haziran 2021 Cumartesi günü saat 07.30'dan itibaren* ikinci bir emre kadar 'Sokağa Çıkma Yasağı' ilan edilmiştir.” Yasağın **14 Haziran 2021 Pazartesi günü saat 19.00'dan itibaren** kaldırıldığı duyuruldu.

Bitlis merkez ve Hizan ilçesi sınırları içerisinde bulunan 19 kırsal mahalle ve bağlı mezrada askere operasyon yapılacağı gerekçesiyle sokağa çıkma yasağı ilan edildiği duyuruldu. Bitlis Valiliği tarafından yapılan açıklamada şöyle denildi: “*Bitlis İli Hizan ve Merkez İlçesi sınırları içerisinde bulunan; Ölçülü, Çayır, Yelkiran, Akbıyık, Kaval, Keklik, Karadal, Gökçe, Kaşıklar, Altınoluk, Yemişli, Aktay, Köprü, Bozpınar, Akbırakan, Boztepe, Konaç, Düzce, Yolalan köy ve mezraları bölgelerinde Bölücü Terör Örgütü (BTÖ) mensuplarının bulunduğu ve barınma amaçlı sığınak/barınak tesis ettikleri bilgisi alınması neticesinde, bahse konu bölgelerde BTÖ mensuplarının yakalanmaları, halkımızın can ve mal güvenliğinin sağlanması için 5442 sayılı İl İdaresi Kanununun 11/C maddesi gereğince 21 Haziran 2021 Pazartesi günü saat 02.00'dan itibaren* ikinci bir emre kadar 'Sokağa Çıkma Yasağı' ilan edilmiştir.” Yasağın **21 Haziran 2021 Pazartesi günü saat 20.00'dan itibaren** kaldırıldığı duyuruldu.

Koruculuk Baskısı

Dersim'in Pertek ilçesinin Yukarı Yakabaşı Köyü'ne (Horik) bağlı Ağacan mezrasında yaşayan Ali Kaplan ve ailesinin, köy korucularının baskısıyla göç etmeye zorlandıkları öğrenildi. **Ali Kaplan'ın 5 Şubat 2021 tarihinde konuya ilişkin basında çıkan açıklamaları şu şekilde:** “*Alevi olduğumuz için. 80'de biz kaçmasaydık bizi evle beraber yakacaklardı. Yine aynı. Göçe zorluyorlar. Karakol çavuşları da koruculara destek veriyor. Gelip karşımda kurt işareti yapıyorlar. Beni bir gün ihbar ettiler, bana küfür ettiler. Devlet bunları görsün.*”

Bu ayrımcılık değil de nedir? Bize gelip kurt işareti yapıyorlar. Devlet bu koruculara sahip olsun. Bizim de artık dayanacak gücümüz kalmadı. Devlete, valiye, alay komutanına sesleniyorum. Biz köyümüzü terk edip nereye gidelim?” Ali Kaplan’ın oğlu Tuncay Kaplan’ın 5 Şubat 2021 tarihinde konuya ilişkin basında çıkan açıklamaları şu şekilde: “Hafta sonu sürekli korucular sabaha kadar silah atıyorlar. Bizi tehdit ediyorlar. Devlet köylere dönüş projesi çıkarmış, biz köyümüze döndük ama korucular tarafından tehdit ediliyoruz. Bir gün oğlakları otlatırken korucular beni tehdit etti. Sürekli bizi göçe zorluyorlar. Bunların elinden silahların alınmasını istiyoruz. Can güvenliğimiz yok. Korucu gelip annemi traktörün arkasına bağlıyorsa, bize hakaret ediyorsa, bu karakol komutanları neden bunlara destek veriyor, neden haklarında işlem yapılmıyor, neden silahları elinden alınmıyor?” Tunceli Valiliği tarafından konuya ilişkin yapılan açıklamada şöyle denildi: “Bazı basın ve yayın organlarında yer alan haberlere göre, Pertek ilçemize bağlı bir köyde ikamet eden bir vatandaşımızın bölgede görev yapan güvenlik korucuları tarafından göçe zorlandığı iddiaları gerçeği yansıtmamaktadır. Göçe zorlandığını iddia eden vatandaşımız Hazine/Orman arazisi üzerine kaçak kalıcı yapı inşa etmiş ve bu durum hakkında kendi köylülerinin şikâyeti üzerine adli ve idari işlem başlatılmıştır. Söz konusu kaçak yapı hakkındaki işlemler, Pertek Kaymakamlığımız ve Pertek Cumhuriyet Başsavcılığınca yürütülmektedir. Ayrıca basın ve sosyal medya yoluyla kahraman güvenlik korucularımıza suç isnadı yapılarak hukuksuzluğun (kaçak yapı, hakkı olmayan yere tecavüz) üzerini örtme gayretleri yakışır bir tutum değildir. İlgilinin basın ve medya üzerinden iddiaları hakkında Cumhuriyet Başsavcılığına suç duyurusunda bulunmak yerine, basın ve sosyal medya yoluyla kamuoyunu yönlendirme gayretleri ise manidardır. Ayrıca İlimizde kahraman güvenlik korucularımızın bir kısmının da Alevi-Bektaşî inanca sahip olduğu unutulmamalıdır. Nüfusumuzun büyük çoğunluğunun Alevi-Bektaşî olduğu, hoşgörü kenti olan İlimizde, insanlarımızı inançlar üzerinden ayrıştırma niyetleri kasıt içermekte olup ilgililer hakkında gereği için suç duyurusunda bulunulacaktır.”

KADINLARIN YAŞAM HAKLARINA YÖNELİK İHLALLER

-Kadın İntiharları

14 Ocak 2021 tarihinde Diyarbakır’ın Eğil ilçesi kırsal Meşeler Mahallesi Biçuk Mezrası’nda yaşayan 20 yaşındaki Hanım Zeyrek isimli kadının, öğle saatlerinde ateşli silahla intihar ettiği iddia edildi. Zeyrek’in olay yerinde yaşamını yitirdiği belirtildi.

20 Ocak 2021 tarihinde Diyarbakır’da Derman B. isimli kadının, özel bir hastanenin koridorunda silahla intihar ettiği ve olay yerinde yaşamını yitirdiği öğrenildi. Hastanenin güvenlik kamerasına yansıyan olayla ilişkin soruşturma başlatıldığı belirtildi.

25 Mart 2021 tarihinde Şırnak’ın Cizre ilçesi Nurullah Caddesi’nde bulunan bir apartmanda 26 yaşındaki Elvan Yüce isimli kadının, bilinmeyen bir nedenden dolayı evinin balkonundan atlayarak intihar girişiminde bulunduğu öğrenildi. Hastaneye kaldırılarak tedavi altına alınan kadının, hayati tehlikeyi atlattığı belirtildi.

10 Nisan 2021 tarihinde Mardin’in Nusaybin ilçesine bağlı Duruca kırsal Mahallesi’nde ailesiyle birlikte yaşayan 32 yaşındaki Firyal Şen isimli kadının sabah saatlerinde intihar ettiği iddia edildi. Olayla ilgili Jandarma ekipleri tarafından soruşturma başlatıldığı öğrenildi.

10 Nisan 2021 tarihinde Siirt'in Baykan ilçesinin Ziyaret Beldesi'ne bağlı Karakaya (Kelhok) köyünde 27 yaşındaki Saynur Süyüncü isimli kadının yanmış halde bulunduğu ve ağır yaralı olan kaldırıldığı Diyarbakır Dicle Üniversitesi Tıp Fakültesi Yanık Ünitesi'ne tedavi gördüğü sırada **11 Nisan 2021 tarihinde** yaşamını yitirdiği öğrenildi. Sürücü'nün şiddete maruz kalması sonucu yaşamına son vermek istediği iddia edilirken, olayla ilgili soruşturma başlatıldığı öğrenildi.

11 Nisan 2021 tarihinde Urfa'da 1 çocuk annesi F.S. isimli kadının, intihar ederek yaşamına son verdiği öğrenildi. Olayla ilgili soruşturma başlatıldığı belirtildi.

20 Nisan 2021 tarihinde Kars'ın Kağızman ilçesinde yaşayan 19 yaşındaki Hanife Demir isimli kadının, tabancayla intihar ederek yaşamını yitirdiği öğrenildi. Genç kadının 4 ay önce zorla nişanlandırıldığı iddia edildi.

21 Nisan 2021 tarihinde Hakkari'nin Yüksekova ilçesine bağlı Yeni Mahalle'de yaşayan 3 çocuk annesi 44 yaşındaki Z.Ö. isimli kadının intihar ettiği öğrenildi. Evinde yaşamını yitirmiş halde bulunan kadının cenazesinin, otopsi işlemleri için Erzurum Adli Tıp Kurumu'na (ATK) sevk edildiği belirtildi.

23 Nisan 2021 tarihinde Diyarbakır'ın Silvan ilçesine bağlı Taşpınar Mahallesi'nde yaşayan 18 yaşındaki Semanur Kaplan isimli genç kadının ateşli silahla intihar ettiği öğrenildi. Olay yerine gelen sağlık ekiplerinin yaptığı kalp masajı sonucu ağır yaralı bir şekilde hastaneye kaldırılan genç kadının kurtarılmayarak yaşamını yitirdiği öğrenildi.

4 Mayıs 2021 tarihinde Dersim'de Merkeze bağlı Kanoğlu Mahallesi'nde 40 yaşlarında olduğu tahmin edilen Y.E. isimli bir kadının bilinmeyen bir nedenle suya atlayarak intihar girişiminde bulunduğu ve daha sonra kurtarılan kadının hastaneye götürülerek tedavi altına alındığı öğrenildi. Olayla ilgili soruşturma başlatıldığı belirtildi.

14 Mayıs 2021 tarihinde Şırnak'ın İdil ilçesine bağlı Kırca (Avdika) köyünde yaşayan 20 yaşındaki Leyla D. isimli kadının intihar girişiminde bulunduğu ve götürüldüğü hastanede kurtarılmayarak yaşamını yitirdiği öğrenildi.

14 Mayıs 2021 tarihinde Urfa'nın Siverek ilçesinde 42 yaşındaki Y.K. isimli kadının ateşli silahla intihar ederek yaşamını son verdiği öğrenildi. Olayla ilgili soruşturma başlatıldığı belirtildi.

21 Mayıs 2021 tarihinde Diyarbakır'ın Silvan ilçesinde yaşayan 23 yaşındaki Mizgin Şimşek isimli kadının intihar ederek yaşamına son verdiği öğrenildi. **5 Haziran 2021 tarihinde** ise intihar eden Mizgin Şimşek'in ağabeyi 26 yaşındaki Muhammed ve kardeşi 22 yaşındaki Rengin Şimşek'in intihar ettiği öğrenildi. Olay yerine gelen sağlık ekipleri tarafından Silvan Devlet Hastanesine kaldırılarak tedavi altına alınan kardeşlerden Rengin Şimşek'in yaşamını yitirdiği, diğer kardeş Muhammet Şimşek'in ise **8 Haziran 2021 tarihinde** yaşamını yitirdiği öğrenildi.

27 Mayıs 2021 tarihinde Urfa'nın Karkaaöprü ilçesi Ali Baba Mahallesi'nde 20 yaşındaki İ.Z.K. isimli kadının, bir inşaatın 6'ncı katından atlayarak intihar ettiği ve sağlık ekipleri tarafından götürüldüğü hastanede kurtarılmayarak yaşamını yitirdiği öğrenildi. Olayla ilgili soruşturma başlatıldığı belirtildi.

-Aile İçi Şiddete Uğrayan Kadınlar

7 Ocak 2021 tarihinde Maraş'ta Aşağı İçmeler Mahallesinde ikamet eden 80 yaşındaki Hasan B. isimli şahsın, 47 yaşındaki eşi Döndü B. isimli kadını pompalı tüfekle vurarak öldürdüğü, daha sonra aynı silahla intihar ettiği öğrenildi.

16 Ocak 2021 tarihinde Malatya'da 46 yaşındaki H.Ö. isimli şahsın, 32 yaşındaki dini nikahlı eşi Nergis Beyaz isimli kadının boğazını keserek öldürdüğü, daha sonra aynı kesici aletle kendi boğazını keserek intihar ettiği öğrenildi.

18 Ocak 2021 tarihinde Ardahan'da Gelecek Partisi Ardahan İl Başkanı olduğu belirtilen Celil Toprak'ın evli olduğu Z.T. isimli kadına fiziksel şiddet uygulayarak yaraladığı, hakkında yapılan şikâyetin ardından gözüaltına alındığı ve tamamlanan ifade işlemlerinin ardından sevk edildiği adliyede "kasten yaralama" suçlamasıyla tutuklandığı öğrenildi.

26 Ocak 2021 tarihinde Iğdır merkeze bağlı Karaağaç Mahallesi'nde yaşayan 2 çocuk annesi Dilan K. isimli kadının, boşanma aşamasında olduğu Maruf K. isimli şahıs tarafından ateşli silahla vurularak öldürüldüğü öğrenildi. Failin olaydan sonra kaçtığı öğrenildi.

27 Ocak 2021 tarihinde Şırnak'ın Uludere ilçesine bağlı Şenoba beldesinde yaşayan Z.U. isimli kadının, kayınbiraderleri ve oğlu tarafından bilinmeyen bir nedenden kaynaklı silahlarla evi basılarak darp edildiği öğrenildi. Saldırganların olay yerine gelen Jandarma tarafından gözüaltına alındığı, saldırıya uğrayan kadının ise kolunun kırıldığı öğrenildi. Köy korucusu olan belirtilen saldırgan 3 kişinin, daha sonra serbest bırakıldığı öğrenildi.

27 Ocak 2021 tarihinde Mardin'de cinayet nedeniyle kaldığı cezaevindeyken infaz yasası değişikliği ile tahliye edilen Ş.A. isimli şahsın, miras konusunda tartıştığı akrabası Esma A. isimli kadını silahla vurarak öldürdüğü, kadının kardeşi T.A. ve annesi F.A.'yı ise yaraladığı öğrenildi.

28 Ocak 2021 tarihinde Diyarbakır'ın Yenişehir ilçesi Hantepe Mahallesi'nde Mehmet Büyük isimli şahsın, barışma ve taşınma vaadiyle eve götürdüğü eşi Süreyya Büyük'ü av tüfeğiyle vurarak öldürdüğü, 3 çocuğunu (*Azat, Ömer, Enes*), eşinin kız kardeşi Fatma Sever ve bir akrabasını da yaraladığı öğrenildi. Olaydan sonra kaçan şahsın, **4 Şubat 2021 tarihinde** polis tarafında yakalandığı ve çıkarıldığı mahkemece tutuklandığı öğrenildi.

Antep'te şiddet gördüğü eşinden kaçarak Şehitkamil ilçesinde bulunan babası H. Yılmaz'ın evine yerleşen 26 yaşındaki Feride Yılmaz isimli kadının, **28 Ocak 2021 tarihinde** gece geç saatlerde başından tabancayla vurulmuş halde bulunduğu öğrenildi. Hastaneye kaldırılan yaralı kadının tüm müdahalelere rağmen kurtarılamadığı öğrenildi. Yılmaz'ın ölümüyle ilgili aile fertlerinden 4 kişi gözüaltına alındığı ve baba H. Yılmaz'ın cinayet şüphelisi olarak tutuklandığı öğrenildi.

28 Ocak 2021 tarihinde Urfa'da M.C. isimli şahsın, ismi öğrenilemeyen eşine fiziksel şiddet uygulandığı öğrenildi. Kadın şikâyetçi olduğu ve polis tarafından inceleme başlatıldığı belirtildi.

7 Şubat 2021 tarihinde Ardahan'ın Posof ilçesinde 33 yaşındaki Cemil Akbulut isimli şahsın, 43 yaşındaki yengesi Gonca Akbulut'u tabancayla göğsünden vurarak öldürdüğü öğrenildi. Gözüaltına alınan failin, daha sonra tutuklandığı öğrenildi.

7 Şubat 2021 tarihinde Şırnak'ta ismi öğrenilemeyen bir erkek şahsın, A.A. isimli kadına apartmanında cinsel saldırıda bulunduğu öğrenildi. Kadın şikâyetçi olduğu, şahıs tarafından sistematik olarak taciz edildiğini söylediği öğrenildi.

10 Şubat 2021 tarihinde Urfa'nın Haliliye ilçesinde 28 yaşındaki Halil Kermeli isimli şahsın, dini nikâhlı evli olduğu Meryem Güneş'i pompalı tüfekle ateş ederek öldürdüğü ve daha sonra da intihar ettiği öğrenildi.

15 Şubat 2021 tarihinde Urfa'nın Ceylanpınar ilçesi Ulu Cami Mahallesi'nde ikamet eden ve güvenlik görevlisi olan Mehmet Toğrul isimli şahsın, eşi Hatice Toğrul isimli kadını tabancayla vurularak öldürüldüğü, daha sonra aynı silahla intihar girişimde bulunduğu ve yaralı olarak götürüldüğü hastanede tedavi altına alındığı öğrenildi.

15 Şubat 2021 tarihinde Diyarbakır Yenişehir ilçesine bağlı Çamlıca Sempti'nde bulunan Lise 4 sokağı başında 20 yaşındaki Gülistan Şaylemez isimli kadının, erkek kardeşi Abdullah Şaylemez tarafından gerçekleşen silahlı saldırıda yaşamını yitirdiği öğrenildi. Gözaltına alınan failin, emniyetteki işlemlerinin ardından sevk edildiği adliyede tutuklandığı öğrenildi.

18 Şubat 2021 tarihinde Antep'in Şahinbey ilçesine bağlı Beydilli Mahallesi'nde Suriyeli ve 38 yaşındaki Ali Hüseyin isimli şahsın, evli olduğu 35 yaşındaki Nur Cemil Hüseyin isimli kadını bıçaklayarak öldürdüğü öğrenildi. Cinayetten sonra olay yerinden kaçan failin henüz yakalanmadığı öğrenildi.

23 Şubat 2021 tarihinde basın organlarında yer alan haberlerden edinilen bilgilere göre; Mardin'in Kızıltepe ilçesinde ismi öğrenilemeyen bir kadının ve 17 yaşındaki çocuğunun, boşanma aşamasında olduğu şahsın işkence ve kötü muamelesine maruz kaldığı öğrenildi. Karakola giden anne ve çocuğun şiddete maruz kaldıklarını beyan etti. Mardin Barosu Kadın ve Çocuk Hakları Merkezi'nin müdahil olması ile birlikte alınan ifadelerinde yaşadıklarını anlatan anne ve çocuğu şikâyetçi oldu. Yapılan şikâyet üzerine gözaltına alınan şahsın, savcılık ifadesinin ardından serbest bırakıldı.

23 Şubat 2021 tarihinde Ağrı'nın Tutak ilçesine bağlı Aşağı Köşk köyünde Şakir Ş. isimli şahsın, eşi Selcan ile çocukları İsa (4), Elif (6) ve Dicle T.'ye (7) bıçakla saldırıda bulunduğu öğrenildi. Bıçak darbeleriyle yaralanan anne ve çocukların hastaneye götürülerek tedavi altına alındıkları, şahsın ise jandarma tarafından gözaltına alındığı öğrenildi.

15 Mart 2021 tarihinde Mardin'in Nusaybin ilçesinde bağlı Kışla Mahallesi'nde 25 yaşındaki ve 1 çocuk annesi Gülbahar Asabay isimli kadının, erkek kardeşi tarafından silahla vurularak ağır yaralandığı ve kaldırıldığı hastanede yaşamını yitirdiği öğrenildi. **19 Mart 2021 tarihinde** gözaltına alınan failin, savcılık ifadesinin ardından çıkarıldığı mahkemece tutuklanıp cezaevine gönderildiği öğrenildi.

17 Mart 2021 tarihinde Diyarbakır'ın Ergani ilçesi Adnan Menderes Mahallesi'nde bulunan 5 katlı apartmanın 2'nci katında bilinmeyen bir nedenden dolayı çıkan yangında, 70 yaşındaki Havva Yılmaz isimli kadının yaşamını yitirdiği öğrenildi. Yangın sonrası yürütülen soruşturma kapsamında edinilen bilgilere göre, polis ekiplerinin yaptığı çalışma sonucu yangının Yılmaz'ın yeğeni A.G. tarafından çıkarıldığı ve Yılmaz'ın kolundaki hasıraltın bilezi alıp Çermik ilçesindeki bir kuyumcuya sattığı tespit edildi. Gözaltına alınan A.G., işlemlerinin ardından sevk edildiği adli makamlarca "Kasten öldürme" suçundan tutuklandı.

18 Mart 2021 tarihinde Van'ın Erciş ilçesine bağlı Alkanat Mahallesi'nde 31 yaşındaki Remzi Yok isimli şahsın, 28 yaşındaki eşi Aysel Yok isimli kadını av tüfeğiyle başından vurarak öldürdüğü öğrenildi. Olayın ardından kaçan failin, başlatılan soruşturma kapsamında gözaltına alındığı ve savcılık ifadesinin ardından çıkarıldığı mahkemece tutuklanıp cezaevine gönderildiği öğrenildi.

20 Mart 2021 tarihinde Diyarbakır'da C.A. isimli şahsın, 51 yaşındaki eşi Bedia A.'yı öldürdüğü, daha sonra ise evi ateşe verdiği öğrenildi. Kadının boğaz çevresinde morluklar ve vücudunda kesik izleri bulunduğu tespit edilirken, şahsın ise tutuklandığı bildirildi.

20 Mart 2021 tarihinde Erzurum'un Yakutiye ilçesine bağlı Murat Paşa Mahallesi'nde 72 yaşındaki M.A. isimli şahsın, 61 yaşındaki eşi M.A. isimli kadını tabancayla göğsünde vurarak ağır yaraladığı, üvey kızına ise fiziksel şiddet uyguladığı öğrenildi. Hastaneye götürülen kadının tedavi altına alındığı, şahsın ise 'kasten adam öldürmeye teşebbüs' suçundan tutuklandığı öğrenildi. Şahsın eşine ve üvey kızına sistematik olarak şiddet uyguladığı bildirildi.

20 Nisan 2021 tarihinde basın organlarında yer alan haberlerden edinilen bilgilere göre; **Mardin'in Kızıltepe ilçesinde** 6 yaşındaki çocuğuna cinsel istismarda bulunan, 60 yaşındaki annesine cinsel saldırıda bulunan, 2 çocuğuna ise sistematik şiddet uygulayan Rıdvan O. isimli şahsın gözaltına alındığı ve sevk edildiği adliyede tutuklandığı öğrenildi. Şiddet ve istismara maruz kalan çocukların koruma altına alındığı belirtildi.

24 Nisan 2021 tarihinde Van'ın Erciş ilçesine bağlı Salihye Mahallesi'nde 4 çocuk annesi 31 yaşındaki Mültezim I. isimli kadının, evli olduğu E.I. isimli şahıs tarafından silahla vurularak öldürüldüğü öğrenildi. Kadının sistematik olarak şiddete maruz kaldığı belirtilirken, yakalanan şahsın tutuklandığı öğrenildi.

15 Mayıs 2021 tarihinde Diyarbakır'ın Kayapınar ilçesi Huzurevleri Mahallesi'nde yaşayan 46 yaşındaki Şirvan Dönmez isimli kadının, dini nikahlı olduğu 71 yaşındaki Şeyhmus A. isimli şahsın bıçaklı saldırısı sonucu yaşamını yitirdiği öğrenildi. Olay yerinden kaçan failin daha sonra teslim olduğu ve sevk edildiği adliyede tutuklandığı öğrenildi.

18 Mayıs 2021 tarihinde basın organlarında yer alan haberlerden edinilen bilgilere göre; **Dersim'in Hozat ilçesine** bağlı Kilise-Yenidoğdu köyünde bir evde alıkonulan 22 yaşındaki E.A. isimli kadının, dini nikahlı olduğu 27 yaşındaki Oktay G. isimli şahıs tarafından 7 ay boyunca darp, tehdit ve tecavüze maruz kaldığı öğrenildi. Hastaneden darp raporu alan kadının Hozat Jandarma Komutanlığı'na şikayeti üzerine, failin emniyetteki işlemlerinin ardından çıkarıldığı mahkemece tutuklandığı öğrenildi.

31 Mayıs 2021 tarihinde Diyarbakır'ın Silvan ilçesi Mecit Mahallesi'nde Meral M. isimli kadının, eşi İhsan M. tarafından şiddete maruz kalarak yaralandığı öğrenildi. Sistematik şiddete maruz kaldığı belirtilen yaralı kadının hastanede tedavi altına alındığı, saldırgan şahsın ise gözaltına alındığı öğrenildi.

31 Mayıs 2021 tarihinde Diyarbakır'ın Silvan ilçesinde 40 yaşındaki İhsan Müjdecı isimli şahsın, 38 yaşındaki eşi Meral M. isimli kadına fiziksel şiddet uyguladığı (*tavadaki kızgın yağ ve çaydanlıktaki kaynar suyu üzerine döktü*) ve kadının yaralı olarak hastaneye kaldırıldığı öğrenildi. Saldırgan şahsın, tutuklandığı belirtildi.

-Toplumsal Alanda Şiddete Uğrayan Kadınlar

4 Ocak 2021 tarihinde Erzurum’da 22 yaşındaki M.S. isimli şahsın, annesinin komşusu olan 42 yaşındaki F.O. isimli kadına cinsel saldırıda bulunduğu ve şantaj yaptığı öğrenildi. Kadın şikâyetçi olduğu ve şahsın adli kontrol şartıyla serbest bırakıldığı öğrenildi.

22 Ocak 2021 tarihinde basın organlarında yer alan haberlerden edinilen bilgilere göre; Van’ın İpekyolu ilçesinde 19 Ocak 2021 tarihinde ismi öğrenilemeyen bir kadın kaçırılmaya çalışıldı. Olayın yaşandığı yerde esnafılık yapan M.B., isteği üzerine kadına yardım ederek grubu engel oldu. Söz konusu grup, bir süre sonra tekrardan geri gelerek kendilerine engel olan M.B.’yi darp etti. Darp edilen M.B., çevredeki yurttaşların yardımıyla hastaneye kaldırıldı. Vücudunun çeşitli yerlerine dikiş atılan esnafın darp edilme anı çevredeki kameralara da yansdı. M.B., kendisini darp eden kişiler hakkında “Kasten yaralama, tehdit ve hakaret” suçlamasıyla şikâyetçi oldu.

1 Şubat 2021 tarihinde Urfa’da 57 yaşındaki K.A. isimli şahsın, sokakta K.O. isimli kadını taciz ettiği ve şikâyet üzerine tutuklandığı öğrenildi.

5 Şubat 2021 tarihinde Diyarbakır Merkez Kayapınar ilçesinde AKP İl Gençlik Kolları Başkan Yardımcısı ve Gençlik Kolları Kadın Komisyonu Başkanı 21 yaşındaki Aleyna Avcı isimli kadının, Diyarbakır’ın Eğil ilçesinde korucubası ve eski JİTEM itirafçısı olan Murat İpek isimli şahıs tarafından tabancayla vurularak ağır yaralandığı öğrenildi. Failin, olay yerinden kaçtığı belirtildi.

7 Şubat 2021 tarihinde Şırnak’ın Cizre ilçesine bağlı konak Mahallesi’nde A.A. isimli kadının, ismi öğrenilemeyen bir şahsın taciz ve saldırısına maruz kaldığı öğrenildi. Kadının çığlık atması ile apartmanda oturan komşularının yardımına yettiği ve saldırgan şahsın, polislerce gözaltına alındığı öğrenildi. Kadının, saldırgan şahıs tarafından daha önce de tacizi maruz kaldığı ve şahıs hakkında şikâyetçi olduğu öğrenildi.

10 Şubat 2021 tarihinde basın organlarında yer alan haberlerden edinilen bilgilere göre; **Batman** kent merkezinde bir kadın, kimliği belirsiz bir erkek tarafından saldırıya uğradı. Saldırı sonrası fail olay yerinden kaçarken, kadın Batman Eğitim ve Araştırma Hastanesi’ne kaldırıldı. Olay ile ilgili soruşturma başlatıldığı öğrenildi.

11 Şubat 2021 tarihinde basın organlarında yer alan haberlerden edinilen bilgilere göre; **Mardin’in Derik ilçesinde** AKP Derik İlçe Teşkilatı 9 kadının, teşkilat başkanı S.K. ve A.K. tarafından fiziki ve yazılı tacizlere maruz kaldıkları gerekçesiyle istifa ettiği iddia edildi.

14 Şubat 2021 tarihinde basın organlarında yer alan haberlerden edinilen bilgilere göre; Hakkari İl Emniyet Müdürlüğü’ne bağlı Çevik Kuvvet Şube’de görevli Enes T. isimli polis, emniyette çalışan sivil memur G.A.Ü. isimli kadına cinsel saldırıda bulunduğu ve kadının olaya ilişkin suç duyurusunda bulunduğu öğrenildi. **Hakkari Valiliği tarafından 15 şubat 2021 tarihinde konuya ilişkin yapılan açıklamada şöyle denildi:** “Bazı basın yayın organları ve sosyal medyada çıkan cinsel saldırı haberleri ile ilgili Valiliğimiz tarafından basın açıklaması gereği duyulmuştur. 28.01.2021 günü İl Emniyet Müdürlüğü kadrosunda görevli Sivil Memur G.A.Ü. görev yaptığı Hakkâri Polisevi’nde kaldığı odasında, Polisevi’nde konakladığı esnada tanıştığı ve bir süredir arkadaşlık ettiği Polis Memuru E.T tarafından cinsel saldırıya uğradığını belirterek davacı/şikâyetçi olmuş, konuyla ilgili gerekli olay yeri

inceleme çalışmaları ve müşteki şahsa aldırılan doktor raporu hazırlanan tahkikat dosyasına eklenerek adli makamlara sevk edilmiştir. Mağdur Sivil Memur G.A.Ü. şüpheli Polis Memuru E.T. ile ailelerinin de bilgisi dahilinde evlenme kararı almaları üzerine Hakkari Cumhuriyet Başsavcılığı'na 08.02.2021 günü müracaat ederek şikayetinden vazgeçmiştir. Daha sonra şüpheli Polis Memuru E.T'nin evlenmeden vazgeçmesi üzerine Sivil Memur G.A.Ü 10.02.2021 günü tekrar şikayetçi olduğunu bildirmiştir. Şüpheli Polis Memuru derhal görevden uzaklaştırılmış ayrıca Emniyet Genel Müdürlüğünden Müfettiş talep edilerek gerekli idari soruşturma başlatılmıştır. Konuyla ilgili adli ve idari tahkikat devam etmekte olup; olay bütün yönleriyle araştırılmaktadır.”

16 Şubat 2021 tarihinde basın organlarında yer alan haberlerden edinilen bilgilere göre; 4 Şubat 2021 tarihinde Van'ın İpekyolu ilçesinde Fırat Ç. isimli şahsın, S.D. isimli kadını kaçırmakla sistematik şiddete maruz bıraktığı öğrenildi. Hastanede tedavi altına alınan şiddet mağduru kadının şikayeti üzerine polis tarafından gözaltına alınan şahsın çıkarıldığı mahkeme tarafından tutuklandığı öğrenildi. S.D.'nin ise ölüm tehdidi nedeniyle koruma altına alındığı belirtildi.

16 Şubat 2021 tarihinde basın organlarında yer alan haberlerden edinilen bilgilere göre; **Mardin'in Savur ilçesine** bağlı bir mahallede ismi öğrenilemeyen bir kadının, köy korucusu olan H.B. ile R.Ç. isimli şahısların tacizine maruz kaldığı öğrenildi. Kadının şikayeti üzerine gözaltına alınan korucuların, Jandarmadaki ifadelerinin ardından savcılık talimatı ile serbest bırakıldıkları öğrenildi. Haklarında soruşturma başlatılan korucuların silahlarına el konulduğu belirtildi.

18 Şubat 2021 tarihinde Antep'te N.P. isimli kadın ve 17 yaşındaki kızı D.P. ile 4 erkek kardeşinin, bir grubun saldırısı sonucu yaralandığı, kadın ve kızının hastaneye kaldırılarak tedavi altına alındığı öğrenildi.

12 Mart 2021 tarihinde Urfa'da Türkiye vatandaşı olmayan 21 yaşındaki C.B. isimli kadının, kimliği belirsiz bir grubun fiziksel şiddetine maruz kaldığı öğrenildi. Şahısların olay yerinden kaçtığı ve polis tarafından olayla ilgili soruşturma başlatıldığı bildirildi.

14 Mart 2021 tarihinde basın organlarında yer alan haberlerden edinilen bilgilere göre; **Siirt'in Şirvan ilçesi** Cevizlik köyünde yaşayan 19 yaşındaki ve zihinsel engelli M.E. isimli kadının, cinsel saldırıya maruz kaldığı öğrenildi. Karın ağrısı şikâyetiyle kaldırıldığı Şirvan Devlet Hastanesi'nde doktorların muayenesi sonucu hamile olduğu ve **13 Mart 2021 tarihinde** doğum yaptığı öğrenildi. Olaya ilişkin Şirvan Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından soruşturma başlatıldığı öğrenildi.

15 Mart 2021 tarihinde Urfa'da Suriye vatandaşı 39 yaşındaki Futem Alhamadi isimli kadının cesedinin yol kenarında yakılmış halde bulunduğu öğrenildi. Kadının üzerine benzin dökülerek yakıldığı tespit edilirken, polis soruşturma başlatıldığı öğrenildi.

26 Mart 2021 tarihinde basın organlarında yer alan haberlerden edinilen bilgilere göre; **Dersim'in Pertek ilçesine** bağlı Akdemir köyünde yaşayan 63 yaşındaki G.G. isimli kadının, evine zorla giren 74 yaşındaki Cafer Kültür isimli şahıs tarafından cinsel saldırıya maruz kaldığı öğrenildi. Yakınları tarafından durumun fark edilmesi üzerine jandarma ekiplerine haber verilmesi ardından şahsın gözaltına alındığı ve çıkarıldığı mahkeme tarafından tutuklandığı öğrenildi.

4 Nisan 2021 tarihinde Mardin'in Kızıltepe ilçesinde iki kişi arasında yaşanan silahlı kavga sırasında o esnada tandırda ekmek pişiren Süreyya Demir isimli kadının vurularak yaralandığı ve hastaneye kaldırılarak tedavi altına alındığı öğrenildi. Olayla ilgili soruşturma başlatıldığı belirtildi.

8 Nisan 2021 tarihinde Elazığ'da Salih Yılmaz Coşkun isimli şahsın, 18 yaşındaki Fulya Akçelesi (*Bahar Bal*) isimli kadını merkeze bağlı Aksaray Mahallesi Kuleli Sokak'taki boş bir arazi üzerinde bulunan bir barakada bıçaklayarak öldürdüğü öğrenildi. Şahsın olay yerinden kaçtığı ancak daha sonra yakalanarak tutuklandığı öğrenildi.

19 Nisan 2021 tarihinde Batman'ın Tilmerç Mahallesi'nde komşu olan iki aile arasında çıkan kavgada, 42 yaşındaki Leyla Kevser isimli kadının kesici aletle ağır yaralandı ve hastaneye kaldırılarak tedavi altına alındığı öğrenildi. Olayla ilgili soruşturma başlatıldığı öğrenildi.

24 Nisan 2021 tarihinde Diyarbakır'ın Yenişehir ilçesinde Kışla Caddesi'nden Elazığ Caddesi yönünde hareket halinde olan araçta bulunan ve ismi öğrenilemeyen bir kadının, darp edildikten sonra araçtan atıldığı öğrenildi. Çevredeki yurttaşların haber vermesi üzerine olay yerine gelen sağlık ekiplerinin ilk müdahalenin ardından kadının, Selahattin Eyyubi Devlet Hastanesi'ne kaldırılarak tedavi altına alındığı öğrenildi.

25 Nisan 2021 tarihinde Van'da H.D. isimli şahsın, sokakta takip ettiği E.D. isimli kadını ve kızını darp ettiği öğrenildi. Kapkaççı olduğu öğrenilen şahsın tutuklandığı bildirildi.

25 Nisan 2021 tarihinde Adıyaman'da ismi öğrenilemeyen bir şahsın, sokakta ismi öğrenilemeyen bir kadını darp ettiği ve kadına yardım etmeye çalışan Y.G. isimli kişiyi ise yaraladığı öğrenildi. Polis tarafından soruşturma başlatıldığı öğrenildi.

27 Nisan 2021 tarihinde Ağrı merkeze bağlı Hürriyet Mahallesi'nde M.D. isimli polis memurunun, 26 yaşındaki Esra Çelik isimli kadın polis memurunu silahla öldürdüğü öğrenildi. Gözaltına alınan M.D.'nin çıkarıldığı mahkemece tutuklandığı öğrenildi.

3 Mayıs 2021 tarihinde Bingöl'ün Karlıova ilçesinde Turgut Özal TOKİ Evleri'nde Ferhat K. isimli uzman çavuşun, kovaladığı çocuklardan birinin annesi olan R.Ö. isimli kadının tepki göstermesi üzerine kendisine fiziksel şiddet uyguladığı ve ardından tehdit ettiği öğrenildi. Hastaneye kaldırılan R.Ö.'nün darp raporu olarak şikayetçi olduğu belirtildi.

4 Mayıs 2021 tarihinde basın organlarında yer alan haberlerden edinilen bilgilere göre; **Urfa'da** Mehmet Akif İnan Eğitim ve Araştırma Hastanesi'nin Bilgi İşlem biriminde çalışan C.İ., A.Ç., N.A., F.R. ile K.Ç. isimli şahısların, 30 yaşındaki işitme engelli hasta bir kadına sistematik olarak cinsel saldırıda bulunduğu öğrenildi. Olayın ortaya çıkması sonrası hastane yönetimi personellerden C.İ., A.Ç. ve N.A.. hakkında idari soruşturma başlatıldığını duyurdu.

18 Mayıs 2021 tarihinde Maraş'ın Pazarcık ilçesi Ahmet Bozdağ Mahallesi'nde yaşayan 41 yaşındaki Gülendam Göz isimli kadının yaşadığı evi basan boşandığı 41 yaşındaki Erdal Bozdere isimli şahsın silahlı saldırısı sonucu yaşamını yitirdiği öğrenildi. Şahsın daha sonra aynı silahla intihar ettiği öğrenildi.

27 Mayıs 2021 tarihinde Iğdır'ın Topçular Mahallesi'nde 6 katlı bir apartmanın bodrum katında, 5 yıldır kayıp olarak aranan Nesrişah Yorgun isimli kadına ait cenazenin bulunduğu ve Yorgun'un boşandığı Eyüp Yıldızhan tarafından öldürüldüğü öğrenildi.

Diyarbakır'ın Bağlar ilçesinde yaşayın 21 yaşındaki Kübra E. İsimli kadının, evinin yakınındaki bir markete gittiği sırada sokakta tanımadığı bir erkek şahsın saldırısına maruz kaldığı öğrenildi. Olaydan sonra darp raporu alarak şikayette bulunan Kübra E.'nin **1 Haziran 2021 tarihinde konuya ilişkin basında çıkan açıklamaları şu şekilde:** “Giydiği kıyafet nedeniyle saldırıya uğradığını belirten Kübra E., yaşadıklarını şu sözlerle anlattı: “Ekmek almaya indim, dönüşte eve giderken sarıklı, sakallı, siyah gömlek ve şalvar giymiş bir adam bana yumruk attı. Saçıma yapışınca kendime geldim, kendimi korumaya çalıştım, birileri kurtarır diye bekliyorum, kimse kurtarmadı. En son dayanamadım bağırdım. Adam hala gitmedi köşede bekliyordu, 'polisi arayın' dedim kimse aramadı, kendim aramaya çalıştım, elim titriyordu. Bir şekilde polisi arayabildim adam kaçtı, ara sokağa girdi peşinden gittim elimde telefon ile onun görüntüsünü çekmeye çalışıyordum, bir anda sokakta kayboldu.”

-Fuhuş Yapmaya Zorlanan Kadınlar

27 Ocak 2021 tarihinde Van'da Türkiye vatandaşı olmayan 6 kadının seks işçiliğine zorlandığı gerekçesiyle, 1'i kadın 8 erkek gözaltına alındığı öğrenildi.

31 Mayıs 2021 tarihinde Adıyaman'da 3 şahsın, 3 kadını seks işçiliğine zorladığı gerekçesiyle tutuklandığı öğrenildi.

ÇOCUKLARIN YAŞAM HAKLARINA YÖNELİK İHLALLER

-Çocuk İntiharları

6 Şubat 2021 tarihinde Van'ın İpekyolu ilçesine bağlı Yeni Mahalle'de 14 yaşındaki Helin Aslan isimli çocuğun intihar ettiği iddia edildi. Özel bir hastanede tedavi altına alınan çocuğun, **16 Şubat 2021 tarihinde** yaşamını yitirdiği ve Van Cumhuriyet Başsavcılığı'nın Aslan'ın ölümüne ilişkin soruşturma başlattığı öğrenildi. Soruşturma kapsamında Aslan'ın kullandığı telefonunun incelemeye aldığı belirtildi.

22 Şubat 2021 tarihinde Şırnak'ın Silopi ilçesine bağlı Buğdaylı köyünde yaşayan 14 yaşındaki Betül Uçar isimli çocuğun, evinin bahçesinde intihar ettiği iddia edildi. Hastaneye kaldırılan çocuğun, yapılan tüm müdahalelere rağmen kurtarılamadığı öğrenildi.

Mardin'de okumak istemesine rağmen ailesi tarafından okula gönderilmediği için evden kaçtığı ancak bir süre sonra yaşadığı eve geri dönmek zorunda kalan 17 yaşındaki ismi öğrenilemeyen kız çocuğunun **8 Mart 2021 tarihinde** babasının silahı ile kendisini vurduğu iddia edilerek yaşamını yitirdiği öğrenildi.

14 Nisan 2020 tarihinde Diyarbakır'ın Silvan ilçesi Yeşerdi Mahallesi'nde ikamet eden 17 yaşındaki Ronayi Çerkezoğlu isimli çocuğun, silahla kendini vurarak intihar ettiği öğrenildi. Olayla ilgili geniş çapta inceleme başlatıldığı belirtildi.

9 Mayıs 2021 tarihinde Muş'un Malazgirt ilçesine bağlı Kuruca köyünde 16 yaşındaki Fatma Yeler isimli çocuğun, evin çatısına intihar ederek yaşamını yitirdiği öğrenildi. Olayla ilgili soruşturma başlatıldığı öğrenildi.

9 Haziran 2021 tarihinde Batman'ın Kozluk ilçesinde yaşayan 15 yaşındaki B.B. isimli çocuğun intihar ettiği ve yaralı olarak kaldırıldığı hastanede tedavi gördüğü sırada **24 Haziran 2021 tarihinde** yaşamını yitirdiği öğrenildi.

-Aile İçi Şiddete Uğrayan Çocuklar

30 Ocak 2021 tarihinde basın organlarında yer alan haberlerden edinilen bilgilere göre; Diyarbakır'da ismi öğrenilemeyen 12 yaşındaki kız çocuğunun, ağabeyinin cinsel istismarına maruz kaldığı öğrenildi. Karın ağrısı şikâyetiyle kaldırıldığı hastaneye kaldırılan çocuğun, hastanede doğum yaptığı öğrenildi. Savcılık tarafından soruşturma başlatıldığı ve istismarcı şahsın tutuklandığı öğrenildi.

23 Şubat 2021 tarihinde basın organlarında yer alan haberlerden edinilen bilgilere göre; Mardin'in Kızıltepe ilçesinde ismi öğrenilemeyen bir kadının ve 17 yaşındaki çocuğunun, boşanma aşamasında olduğu şahsın işkence ve kötü muamelesine maruz kaldığı öğrenildi. Karakola giden anne ve çocuğun şiddete maruz kaldıklarını beyan etti. Mardin Barosu Kadın ve Çocuk Hakları Merkezi'nin müdahil olması ile birlikte alınan ifadelerinde yaşadıklarını anlatan anne ve çocuğu şikayetçi oldu. Yapılan şikayet üzerine gözaltına alınan şahsın, savcılık ifadesinin ardından serbest bırakıldı.

23 Şubat 2021 tarihinde Ağrı'nın Tutak ilçesine bağlı Aşağı Köşk köyünde Şakir Ş. isimli şahsın, eşi Selcan ile çocukları İsa (4), Elif (6) ve Dicle T.'ye (7) bıçakla saldırıda bulunduğu öğrenildi. Bıçak darbeleriyle yaralanan anne ve çocukların hastaneye götürülerek tedavi altına alındıkları, şahsın ise jandarma tarafından gözaltına alındığı öğrenildi.

11 Mart 2021 tarihide Antep'te Fırat T. isimli şahsın, 3 çocuğunu ve eşini rehin aldığı öğrenildi. Daha sonra olay yerine gelen polis tarafından ikna edilen şahsın, çocuklarının ve eşine serbest bırakmasının ardından gözaltına alındığı öğrenildi.

9 Nisan 2020 tarihinde Van'ın Erciş ilçesine bağlı Doluca Mahallesi'nde iddiaya göre psikolojik sorunları olduğu öğrenilen 40 yaşındaki A.T. isimli kadının, evli olduğu erkeğin kardeşinin çocuğu olan 13 yaşındaki Caner T. isimli çocuğu boğarak öldürdüğü öğrenildi. Olayla ilgili soruşturma başlatıldı.

9 Nisan 2020 tarihinde Şırnak'ın Cizre ilçesinde 4 yaşındaki Kemal Mübariz isimli çocuğun, madde bağımlısı olduğu belirtilen babası Hogir Mübariz tarafından Dicle Nehri'ne atıldığı öğrenildi. Çevredekilerin olayı fark etmesi ile birlikte çocuk boğulmaktan kurtarıldığı ve olay yerine çağrılan sağlık ekipleri tarafından hastaneye götürülerek tedavi altına alındığı, çocuğun babasının ise polis tarafından gözaltına alındığı öğrenildi. Diyarbakır'da bir hastanede tedavisine devam edilen çocuğun, **23 Nisan 2021 tarihinde** kurtarılmayarak yaşamını yitirdiği öğrenildi. Çocuğun babasının ise olaydan sonra tutuklandığı öğrenildi.

9 Nisan 2020 tarihinde Antep'te ismi öğrenilemeyen bir şahsın, 29 yaşındaki eşi L.M. isimli kadına fiziksel şiddet uygulandığı öğrenildi. Kadının sistematik olarak şiddete maruz kaldığı belirtildi.

20 Nisan 2021 tarihinde basın organlarında yer alan haberlerden edinilen bilgilere göre; Mardin'in Kızıltepe ilçesinde 6 yaşındaki çocuğuna cinsel istismarda bulunan, 60 yaşındaki annesine cinsel saldırıda bulunan, 2 çocuğuna ise sistematik şiddet uygulayan Rıdvan O. isimli şahsın, gözaltına alındığı ve emniyette tamamlanan ifade işlemlerinin ardından sevk edildiği adliyede tutuklandığı öğrenildi. Şiddet ve istismara maruz kalan çocukların koruma altına alındığı belirtildi.

29 Nisan 2021 tarihinde basın organlarında yer alan haberlerden edinilen bilgilere göre; Maraş'ın Elbistan ilçesinde kırtasiye sahibi M.D. isimli şahsın, 12 yaşındaki yeğeni olduğu öğrenilen bir çocuğa cinsel istismarda bulunduğu iddia edildi. Elbistan Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından soruşturma başlatıldığı, çocuğun ifadesi alındıktan sonra ise M.D. isimli şahsın gözaltına alındığı öğrenildi.

9 Mayıs 2021 tarihinde Ağrı'da ismi öğrenilemeyen bir şahsın, yeğeni olan 4 yaşındaki çocuğa cinsel istismarda bulunduğu öğrenildi. Çocuğun annesinin şikayetçi olduğu ve olayla ilgili soruşturma başlatıldığı belirtildi.

-Toplumsal Alanda Şiddete Uğrayan Çocuklar Çocuğa Yönelik Şiddet, Tecavüz ve Taciz

Diyarbakır'ın Bismil ilçesine bağlı Selamet köyünde 7 çocuğu olduğu belirtilen Aslan Karakaş isimli şahsın, kendisiyle evlenmesi için öldürmekle tehdit ettiği 16 yaşındaki Emine Karakaş isimli çocuğu 4 Şubat 2020 tarihinde silahlı saldırıda bulunarak ağır yaralandığı öğrenildi. Dicle Üniversitesi Tıp Fakültesi Hastanesi yoğun bakım ünitesinde tedavisi süren Karakaş'ın 21 Haziran 2021 tarihinde kurtarılamayarak yaşamını yitirdiği öğrenildi. Gerçekleştirdiği saldırı sonrasında kaçan fail Aslan Karakaş'ın ise hala yakalanamadığı belirtildi.

18 Şubat 2021 tarihinde Antep'te N.P. isimli kadın ve 17 yaşındaki kızı D.P. ile 4 erkek kardeşinin, bir grubun saldırısı sonucu yaralandığı, kadın ve kızının hastaneye kaldırılarak tedavi altına alındığı öğrenildi.

25 Şubat 2020 tarihinde Mardin'in Derik ilçesinde, Derik Öğretmenevi'nde konaklayan polis memuru Y.Y.'nin 12 yaşındaki bir çocuğa cinsel istismarda bulunduğu öğrenildi. Olay yerine çağrılan Jandarma tarafından gözaltına alınan Y.Y.'nin daha sonra tutuklandığı ve dosya hakkında "gizlilik kararı" alındığı öğrenildi.

30 Mart 2021 tarihinde basın organlarında yer alan haberlerden edinilen bilgilere göre; Maraş'ın Elbistan ilçesinde 16 yaşındaki B.K. isimli kız çocuğunun yaklaşık 2 yıl boyunca sistematik cinsel istismara maruz bırakıldığı ortaya çıktı. B.K.'nin İlçe Emniyet Müdürlüğü'ne giderek, 19 yaşındaki S.A.'nın yaklaşık 2 yıl önce görüntülerini çekip bunlarla tehdit ederek kendisine cinsel istismarda bulunduğunu söylemesi üzerine polis, isimlerini verdiği şahısların adreslerine sabah saatlerinde eş zamanlı operasyon düzenledi. S.A.'nın da aralarında olduğu 13 kişi gözaltına alındı.

6 Nisan 2021 tarihinde basın organlarında yer alan haberlerden edinilen bilgilere göre; Mardin'in Nusaybin ilçesinde kırsal bir mahallede 15 yaşındaki Suriyeli bir kız çocuğunun, 30 yaşında Aziz A. isimli şahsın tacizine maruz kaldığı öğrenildi. Kız çocuğunun yaşadıklarını öğretmenlerine anlatması üzerine olayın ortaya çıktığı ve Jandarmaya haber

verilmesi üzerine şahsın gözaltına alındığı daha sonra sevk edildiği adliyede adli kontrol şartıyla serbest bırakıldığı öğrenildi.

13 Nisan 2021 tarihinde basın organlarında yer alan haberlerden edinilen bilgilere göre; Maraş'ın Pazarcık ilçesinde 14 yaşındaki N.A. isimli çocuğun, 5 kişi tarafından şantaj edilerek cinsel istismara maruz bırakıldığı öğrenildi. Çocuğun yaşadıklarını bir yakınına anlatması sonucu olayın ortaya çıktığı ve İlçe Emniyet Müdürlüğü'ne götürülen çocuğun pedagog eşliğinde maruz kaldığı şantaj ve cinsel istismarı anlattığı belirtildi. Çocuğun ifadesinin ardından başlatılan soruşturma kapsamında 4 şahsın gözaltına alındığı ve emniyette işlemlerin ardından sevk edildikleri adliyede tutuklandıkları öğrenildi. Kayıp 1 şahsın ise arandığı açıklandı. Kahramanmaraş Valiliği tarafından konuya ilişkin yapılan açıklamada şöyle denildi: *"İlimiz Çocuk İzleme Merkezi'nde N.A isimli şahısla, pedagoglar eşliğinde yapılan görüşmede; ailesinin yanında bulunduğu sırada farklı şahıslar tarafından kendisine şantaj yapıldığını ve cinsel istismara uğradığı iddiasında bulunmuştur. Söz konusu bu iddia üzerine yapılan araştırmalar neticesinde 4 şahıs tutuklanmış, 1 şahsı arama çalışmaları devam etmektedir. Konuyla ilgili soruşturma titizlikle ve gizlilikle yürütülmektedir. Kamuoyuna saygıyla duyurulur."*

29 Nisan 2021 tarihinde Mardin'in Nusaybin ilçesine bağlı Abdulkadirpaşa Mahallesi'nde yaşayan 14 yaşındaki bir kız çocuğunun, 27 yaşındaki bir şahıs tarafından cinsel istismara maruz kaldığı öğrenildi. Çocuğun ailesinin şikayeti üzerine olay ile ilgili soruşturma başlatıldığı ve şahsın gözaltına alındığı öğrenildi.

? Mayıs 2021 tarihinde Bitlis'in Tatvan ilçesinin iki aile arasında çıkan kavganın ardından ailelerden birinin diğerinin evine yönelik gerçekleştirdiği silahlı kavgada, 15 yaşındaki Yunus Emre Yücel isimli çocuğun vurularak yaşamını yitirdiği öğrenildi. Ayrıca olayda, 1 kadın 3 kişinin silahla yaralandığı öğrenildi.

17 Mayıs 2021 tarihinde Batman'da İ.D. isimli şahsın, evinin önünde oturan zihinsel engelli kız çocuğunu araçla kaçırdıktan sonra tecavüz ettiği öğrenildi. Ailenin şikayeti üzerine şahsın **19 Mayıs 2021 tarihinde** gözaltına alındığı ve işlemlerin ardından sevk edildiği adliyede "cinsel saldırı" suçlamasıyla tutuklandığı öğrenildi.

18 Mayıs 2021 tarihinde Hakkari'nin Derecik ilçesinde 5 yaşındaki bir çocuğun, Tacettin G. isimli şahıs tarafından cinsel istismara maruz kaldığı öğrenildi. İstismarcı şahsın tutuklandığı bildirildi. Hakkari Barosu tarafından konuya ilişkin yapılan açıklamada şöyle denildi: *"16 Mayıs 2021 tarihinde, Hakkâri'nin Derecik ilçesine bağlı Ortaklar Köyü'nün Örencik mezarı'nda, ailesiyle beraber ikamet eden 5 yaşındaki B.S adlı çocuğun, evlerine misafirlğe geldiği söylenen Tacettin G. adlı erkek tarafından, ikamet adreslerinde cinsel istismar ve cinsel saldırıya maruz kaldığı ortaya çıkmıştır. Zanlı Tacettin G. 17 Mayıs 2021 tarihinde gözaltına alınmış, aynı tarihte de tutuklanmıştır."*

19 Mayıs 2021 tarihinde Şırnak'ın Uludere ilçesine bağlı Küçükçay Mahallesi'nde V.A.Ü. isimli şahsın, 8 yaşındaki bir çocuğa cinsel istismarda bulunduğu öğrenildi. İstismarcı şahsın şikayet üzerine gözaltına alındığı ve **19 Mayıs 2021 tarihinde** tamamlanan ifade işlemlerinin ardından sevk edildiği adliyede "nitelikli cinsel istismar" gerekçesiyle tutuklandığı öğrenildi.

25 Mayıs 2021 tarihinde Mardin'in Artuklu ilçesinde 13 yaşındaki çocuğa cinsel istismarda bulunan A.Z. isimli cami imamının, çocuğun ailesinin yaptığı suç duyurusu üzerine başlatılan soruşturma kapsamında "Çocuğun cinsel istismarı" suçuyla tutuklandığı öğrenildi.

Mahallede bir gencin olaya tanıklık etmesi ve ardından mahalleliye haber vermesi sonrası aileler cami imamı hakkında şikayette bulundu.

2 Haziran 2021 tarihinde Mardin'in Derik ilçesine bağlı Alibey Mahallesi Kurudere mezrasında, husumetli olduğu kişilerce bir otomobilden açılan ateş sonucu 42 yaşındaki Diyadin Acar, 5 yaşındaki oğlu Enes ile 7 yaşındaki yeğeni Nurettin Acar'ın yaralandığı öğrenildi. Çevredekilerin haber vermesi üzerine olay yerine gelen jandarma ve sağlık ekipleri tarafından hastaneye sevk edilen yaralılardan Diyadin Acar'ın yaşamını yitirdiği, oğlu ve yeğenin tedavisine devam edildiği öğrenildi.

6 Haziran 2021 tarihinde Dersim'in Ovacık ilçesinde 11 yaşındaki bir çocuğun, Hüseyin Ö. isimli şahsın cinsel istismarına maruz kaldığı öğrenildi. Çocuğun yaşadıklarını ailesine anlatması üzerine İlçe Emniyet Müdürlüğüne şikayette bulunulması üzerine, istismar şüphelisi şahsın adli işlemlerin ardından tutuklandığı öğrenildi. Olayla ilgili soruşturmanın devam ettiği belirtildi.

8 Haziran 2021 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Mehmet Aygün, şu beyanlarda bulundu: *“27 Mayıs 2020 tarihinde sabah uyandıığımızda kızımız Hidayet AYGÜN'ün evde olmadığını fark ettik. Biz bunun üzerine kızımızı aramaya başladık. Kızımızı kaçıran Yusuf DOĞAN'ın babası Şevket DOĞAN beni arayarak kızınızı oğlum kaçırdı; bu işi örf adetle bitirelim, gençleri evlendirelim dedi. Biz de yaşı küçüktür, daha çocuktur ve öğrencidir diyerek bunu kabul etmedik. Aynı gün Eğil ilçesi Sarıca köyündeki Jandarma Karakoluna giderek şikâyetçi olduk. Jandarma karakolunda benim ifademle eşimin ifadesini aldılar. Daha sonra avukatımız aracılığıyla da savcılığa suç duyurusunda bulunduk. Savcılık kızımızın kaçırılmasından bu yana kızımızın ifadesini almadığı gibi kızımızı kaçıran aile ilgili herhangi bir işlem yapmamıştır. Biz bir iki sefer karakol görevlilerinin kızım için ev aramasına gittiğini duyduk ancak kızımız hala bulunamamıştır. Kızım kaçırılmadan önce lisede okuyordu; kaçırılmasından dolayı şu anda öğrenimine de devam etmemektedir. Biz hiçbir şekilde kızımızı kaçırıldığından beri görmedik; kendisiyle telefonda dahi görüştürülmüyoruz. Benim bir diğer kızım Firdevs AYGÜN kızımı kaçıran aile ile aynı mahallede kalmaktadır. Yaklaşık 1 ay önce kızım Firdevs AYGÜN'ü, kızımı kaçıran Yusuf DOĞAN'ın annesi çağırarak “gel kardeşinle görüş” dedi. Kızım Firdevs AYGÜN de kaçırılan kızım Hidayet AYGÜN ile görüştü. Hatta Hidayet ile fotoğraf dahi çekti. Kızım Hidayet AYGÜN, ablası Firdevs AYGÜN'e “pişmanım beni zorla tutuyorlar, anne babamla da beni telefonla dahi görüştürmüyorlar” demiş. Avukatımız bu görüşme üzerine hem fotoğrafları savcılığa sundu hem de tanık olarak Firdevs AYGÜN'ü savcılıkta dinletmek istemiş ancak savcılık tanık olarak kızım Firdevs AYGÜN'ü dinlememiştir. Geçen gün eşimin annesini kızımı kaçıran aile ulaşmış. Eşimin annesine “ Hidayet bizimle hiç konuşmuyor, pişmandır; biz onu mahkemeye çıkarmak dahi istemiyoruz. Hidayet anne babasını ister diye hakkımızda dava açılır diye korkuyoruz. Hidayet'in yaşı 18 ve ikna olana kadar onu burada tutacağız” demişler. Biz bu yaşananlardan kaynaklı derneğinizden hukuki yardım talep ediyoruz.”*

14 Haziran 2021 tarihinde Bingöl'ün Genç ilçesine bağlı TOKİ konutlarında 12 yaşındaki bir çocuğun, bir şahıs tarafından cinsel istismara maruz kaldığı öğrenildi. Olayın mahalle sakini bir kadın tarafından farkedilmesi üzerine, failin ise olay yerinden kaçarak uzaklaştığını belirtildi.

**İŞKENCE YASAĞI - İŞKENCE, KÖTÜ MUAMELE, ONUR KIRICI ve KÜÇÜK DÜŞÜRÜCÜ DAVRANIŞ
ve CEZALANDIRMA**

-Gözaltında İşkence ve Kötü Muamele

14 Ocak 2021 tarihinde basın organlarında yer alan haberlerden edinilen bilgilere göre; Şırnak'ın Cizre ilçesi Orhan Doğan Caddesi üzerinde 15 yaşında ki D.E. isimli çocuğun, kaçak sigara sattığı gerekçesiyle 9 Ocak 2021 tarihinde polis tarafından gözaltına alındığı ve götürüldüğü Cizre İlçe Emniyet Müdürlüğünde İstiklal Marşı'nı ezberlemeye zorlandığı ve gün boyunca İstiklal Marşı okutulduğu öğrenildi. **Çocuğun annesinin (güvenlik gerekçesiyle ismini açıklanmasını istemediği belirtilmiş) konuya ilişkin basında çıkan açıklamaları şu şekilde:** "Güvenlik gerekçesiyle isminin açıklanmasını istemeyen D.E.'nin annesi, oğluna bir gün boyunca İstiklal Marşı okutulduğunu belirterek, "İstiklal Marşı'nı o kadar çok okutmuşlar ki oğlum eve geldiğinde ağzı kurumuş ve konuşamıyordu. Ayrıca ona her hafta da bir ödev vereceklerini bu ödevleri yapmazsa, onun sonuçlarına katlanması gerektiğini söylemişler. Biz bunu kabul etmiyoruz."

12 Mart 2021 tarihinde Diyarbakır'ın Merkez Bağlar ilesinde HDP Gençlik Meclisi üyesi Selami Erkiz'in polis tarafından gözaltına alındığı sırada ve götürüldüğü emniyet binasında, işkence ve kötü muameleyle maruz kaldığı öğrenildi. **Selami Erkiz'in konuya ilişkin basında çıkan açıklamaları şu şekilde:** "Emniyette 3 saat boyunca duvar dibinde ayakta bekletildik. Orada da bizi darp ettiler. Avukatlarımız geldiğinde bize iyi davrandılar, fakat onlar tekrar gittiklerinde, yine hakarete maruz kaldık. Saatler sonra bırakıldıktan sonra bizi hastaneye götürdüler. Orada darp raporu almak istedik ama polisler doktorlarla konuştu ve doktorlar bizi dinlemeden raporu onlara verdi. Hastaneden emniyete kadar polisler bize 'siz teröristsiniz' dedi. Bana 'Bize konuş sana hiçbir şey olmaz' diyerek ajanlık dayatmasında bulundular. Daha sonra bizi emniyetten bıraktılar."

Diyarbakır Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından yürütülen soruşturma kapsamında 5 Nisan 2021 tarihinde polis tarafından düzenlenen eş zamanlı ev baskınlarında gözaltına alınan 26 kadının, emniyette işkence ve kötü muameleyle maruz kaldığı öğrenildi. **13 Nisan 2021 tarihinde basın organlarında yer alan haberlerden edinilen bilgilere göre;** HDP Diyarbakır Milletvekili Remziye Tosun, konuya ilişkin İçişleri Bakanı Süleyman Soylu'nun yanıtı talebiyle soru önergesi verdi. Kadınların Diyarbakır TEM Şube'de pandemi koşullarında hijyenden yoksun bir ortamda tutuldukları belirtilen önergede, yaşananlar şu şekilde sıralandı: "Kolluk güçleri tarafından temiz battaniyenin verilmediği, yemeklerin çöp kovaların bulunduğu noktada olduğu, havalandırmaların yetersiz olduğu, içme amaçlı su hakkının 0,5 litre olup günde 3 kere olduğu, ekstra su talep edildiğinde lavabo musluğundan ihtiyaçlarının giderilmeye zorlandıkları. 24 saat kesintisiz voltajı yüksek sarı ışık bulunması. Gözaltına alınmış olan Bahar Karakaş Uluğ'un eklem problemlerinden dolayı iki defa ambulans çağrılıp ilaç tedavisine başlaması nezarethanelerde uygulanan sistematik işkencenin somut göstergesidir. Nezarethanelerin kapılarının sürekli kapalı olması dini vecibelerini yerine getirmek isteyen veya rahatsızlıklarından dolayı lavabo ihtiyaçlarını karşılamak isteyen kadınların zorlanmasına sebep olmuştur. Gözaltına alınan 2 kadının vejetaryen olup yemeklerinin buna uygun getirilmemesi. Nezarethanede toplam 26 kadının 24 saat boyunca erkek kolluk güçleri tarafından izlenmesi, aralarında mütedeyyin kadınlarında bulunduğu yurttaşların taciz edildiği hissi yaratmıştır."

HDP İzmir İl Binasına yönelik gerçekleştirilen saldırıda parti çalışanı Deniz Poyraz'ın katledilmesi olayına tepki göstermek amacıyla **27 Haziran 2021 tarihinde Van'da** akşam

saatlerinde bir grup genç yurttaş tarafından “Deniz Poyraz Ölümsüzdür” sloganları eşliğinde düzenlenen yürüyüşün polis tarafından durdurularak izin verilmediği ve 10 genç yurttaşın “örgüt propagandası yapmak” gerekçesiyle gözaltına alındığı öğrenildi. Gençlerin, gözaltında kötü muameleye maruz kaldığı belirtildi.

-Gözaltı Yerleri Dışında İşkence ve Kötü Muamele

9 Ocak 2021 tarihinde **Diyarbakır’ın Lice ilçesi** kırsalında çıkan çatışmada, 1 askerin yaşamını yitirdiği ve 2 askerin de yaralandığı öğrenildi. Çatışmanın yaşandığı bölgedeki kırsal mahallelerde askerler tarafından **10 Ocak 2021 tarihinde** düzenlenen ev baskınlarında, Bağlan köyünde 2 yurttaşın (*Azize Bozkuş ve eşi Mehmet Şah Bozkuş*) gözaltına alındığı öğrenildi. Gözaltına alınanlardan Azize Bozkuş’un Lice ilçe Emniyeti’ndeki ifade işlemlerinin ardından serbest bırakıldığı, adliye sevk edilen eşi Mehmet Şah Bozkuş’un ise “örgüt üyesi olma” iddiasıyla tutuklandığı öğrenildi. Baskın esnasında aile fertlerinin kötü muameleye maruz kaldıkları öğrenildi. ***Aile fertlerinden Seçil Bozkuş’un konuya ilişkin basında çıkan açıklamaları şu şekilde: "İlk gün köy askerler tarafından ablukaya alındı ve evimizin bahçesi arandı. Daha sonra askerler bizden çay istediler. Biz de korktuğumuz için onlara çay verdik. Askerler çaylarını içtikten sonra bize 'Bugün çayınızı içtik, yarın da sizi almaya geleceğiz' dedi. Ertesi gün gece saatlerinde eve baskın düzenleyerek 'burası örgüt evdir' dediler ve sonra evde annemi (Azize Bozkuş) zırhlı araca bindirdiler, bizi; tüm aileyi evin girişinde bulunan beton salonda el ense yaptırarak oturtular. Babam ağır hasta olduğu için fenalaştı ve bayıldı. Daha sonra askerler, çatışma alanından birine yardım ettiğini ileri sürerek babamı ve arabasını karakola götürdüler. Babam karakolda olay yerinde araçla geçtiğini, bunun nedenin de çatışma alanına yakın olan karakola imzası olduğu için gittiğini söylüyor. Askerler bunun gerçek olduğunu, karakol ile yapılan görüşme sonrasında öğreniyor. Bu sefer askerler babama başka bir dosyasından dolayı alınacağını söyleyerek gözaltına alıyor. Babam daha sonra çıkartıldığı mahkemede tutuklandı."***

12 Ocak 2021 tarihinde Diyarbakır’ın Silvan ilçesinde sabah saatlerinde askerler tarafından düzenlenen ev baskınlarında, kardeş olan 2 yurttaşın (*Mehmet İkincisoy, Faruk İkincisoy*) darp edilerek ve sivil araca bindirilerek gözaltına alındıkları öğrenildi. Baskında yapılan aramada, evdeki eşyaların dağıtıldığı belirtildi.

10 Şubat 2021 tarihinde Bitlis’in Tatvan ilçesi Çağlayan Mahallesi’nde sabah saatlerinde yapılan polis tarafından düzenlenen ev baskınında, 1 yurttaşın yurttaşın (*65 yaşındaki Ahmet Yılmaz*) gözaltına alınarak, Tatvan İlçe Emniyet Müdürlüğü’ne götürüldüğü öğrenildi. Gözaltı esnasında evdeki eşyaların dağıtıldığı ve aile bireylerinin tamamına hakaret edilerek kötü muamelede bulunduğu belirtildi.

Ağrı’nın Patnos ilçesinde yaşayan Murat Uygur isimli yurttaşın, **21 Şubat 2021 tarihinde** evine baskın düzenleyen kolluk kuvvetleri tarafından işkenceye ve kötü muameleye maruz kaldığını anlattı. Yaşadığı mağduriyet ile ilgili İHD Van Şubesi ve TİHV’e başvuruda bulunan *Uygur’ın 10 Mart 2021 tarihinde konuya ilişkin basında çıkan açıklamaları şu şekilde: “Onlarca askerle evim basıldı. Çocuklarımı ve eşimi dışarıda karın içinde yarı çıplak yatırdılar. Eşim yüzde 45 engelli raporlu. Yarı çıplak karın üstünde bekletiliyordu. Oğlum müdahale etmeye çalıştı ancak sırtına tekme vurarak, yere yatırıp kafasına silah dayadılar. Beni de canlı kalkan yaptılar. Beni de o kalkanların önüne alıp, kafama silah dayayıp odaların hepsini aradılar. O esnada evimde herhangi bir ses gelmiş olsaydı, sabaha kadar çatışma alanına dönerdi. O gece yarısı senin çocuklarının başına silah dayıyorlar ama sen hiçbir şekilde müdahale edemiyorsun. Bunun sorumlusu kim ve bunun hesabını kim verecek?*

Çocuklarımın yaşadığı bu travmayı kim tedavi edecek? Bunu yapanların bir an önce cezalandırılmasını istiyorum."

21 Şubat 2021 tarihinde Batman'ın Belde Mahallesi'nde 15-16 yaşında olduğu belirtilen ve ismi öğrenilemeyen bir çocuğun, sokağa çıkma yasağını ihlal ettiği gerekçesiyle devriye gezen polisler tarafından fiziksel şiddet kullanılarak ve ters kelepçe takılarak gözaltına alındığı öğrenildi.

27 Şubat 2021 tarihinde Urfa'nın Siverek ilçesine bağlı Karacadağ kırsal mahallesinde yaşayan ve hakkında yakalama kararı bulunan bir kişiyi gözaltına almak isteyen jandarma ile bu kişinin yakınları arasında çıkan tartışmada, Z. A. isimli bir kadının jandarmanın fiziksel şiddetine maruz kaldığı öğrenildi.

1 Mart 2021 tarihinde İHD Van Şubesine başvuruda bulunan Murat Uygur, şu beyanlarda bulundu: *"22 Şubat 2021 tarihide sabah Saat 04.00 sularında beş kirpi polis aracı ile evim gelen 30-35 civarında özel hareket polisi, beni ve çocuklarımı dışarı çıkardılar. Çocuklarımı yere yatırarak sırtlarına basıp kafalarına silah dayadılar. Benim kafama silah dayayıp, beni canlı kalkan gibi yapıp arama yaptılar. Evimi aradılar. Daha sonra tiyatronun ikinci kısmına başladılar. Patnos Emniyetinden gelenler kamerayı açıp haklarımı okuyarak arama yapacaklarını söylediler. Önceki grup haklarımı çiğneyerek arama yaptılar. Olay bittikten sonra muhtarı aradılar. Bana ve çocuklarıma işkence ettiler. Derneğinizden insani ve hukuki yardım talep ediyorum."*

8 Mart 2021 tarihinde Adıyaman'da yol kontrolü sırasında polis tarafından durdurulan bir araçta bulunan Mehmet Mithat Arıkçı ve Mehpare Sahan isimli yurttaşların, polisin fiziksel şiddetine maruz kaldığı ve yüzleri ile vücutlarının çeşitli yerlerinden yaralandıkları öğrenildi. Konuyla ilgili olarak Adıyaman Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından soruşturma başlatıldığı belirtildi.

7 Mart 2021 tarihinde Şırnak'ın Silopi ilçesinde bulunan Habur Sınır Kapısı'nda 1 yurttaşın, gümrük görevlileri ile yaşadığı tartışmanın ardından polis tarafından kelepçelendiği, fiziksel şiddete maruz kaldığı ve ardından da gözaltına alındığı öğrenildi.

Hakkari'nin Yüksekova ilçesinde yaşayan 34 yaşındaki Fethiye Çakmak isimli kadının, **5 Mart 2021 tarihinde Hakkari'den Batman'a** yaptığı yolculuk sırasında otobüsün durdurulduğu Van'ın Gevaş ilçesindeki Balaban Jandarma Karakolu önünde kurulan kontrol noktasında çıplak aramaya maruz kaldığı öğrenildi. **Feride Çakmak'ın konuya ilişkin basında çıkan açıklamaları şu şekilde:** *"Otobüsten indirdikten sonra çantamı göstermemi istediler. Ben de 'özel eşyalarım var, çantamı açamam' dedim. Israr ettiklerinde çantamdaki bütün eşyaları yere fırlatıp, alın bakım dedim. Çantama baktıktan sonra kadın korucu çağırdılar. Gelen kadın korucu beni bir odaya götürüp, çırılçıplak soyup aradı. İtiraz etmeme rağmen zorla çıplak aramaya maruz kaldım. Hukuki dayanak talebinde bulunduğumda ise 'Kes sesini' diyerek bana bağırıyorlar. Orada askerlerin bana yaptıklarının herkesin bilmesini istiyorum. Kadınların ne türlü zorluklarla karşı karşıya kaldığını bilsinler."*

12 Mart 2021 tarihinde Diyarbakır'ın Hazro ilçesinde CHP İlçe Başkanı Turgut İncel'in evine sabah saatlerinde polis tarafından baskın düzenlendiği, baskında İncel'in evinin kapısının koçbaşıyla kırıldığı, İncel ve ailesinin bir buçuk saat boyunca yüz üstü yere yatırılarak darp edildiği, evde yapılan aramada eşyaların dağıtıldığı ve ardından da "yanlış ihbar" diyerek evden ayrıldığı öğrenildi.

19 Mart 2021 tarihinde Hakkari’de evlerine gittikleri sırada 14 yaşındaki çocuklarının maske takmadığı gerekçesiyle polis tarafından durdurulan kişilerin, daha sonra evlerini basan polislerin fiziksel şiddetine maruz kaldıkları öğrenildi. 2 kişinin polis tarafından gözaltına alındıkları bildirildi.

Bingöl’ün Karhova ilçesine bağlı Karahamzan (Yorgançayır) köyüne Newroz kutlaması sonrası **24 ve 25 Mart 2021 tarihlerinde** askerler tarafından baskın düzenlendiği, yakılan Newroz ateşi gerekçe gösterilerek köylülerin köy meydanında toplatılarak küfür ve hakaretlere maruz bırakıldığı öğrenildi. Köy sakinlerinden 11 yaşındaki S.Ö. isimli çocuğun ise askerlerin fiziksel şiddetine maruz bırakıldığı belirtildi. Baskın anını cep telefonları ile görüntüleyen 3 köylünün (*Gülbahar Öge, Mehmet Üzen, Tahir Üzen*) gözaltına alındığı ve telefonlarda bulunan kayıtların silinmesinin ardından serbest bırakıldıkları öğrenildi.

6 Nisan 2021 tarihinde Diyarbakır’ın Bismil ilçesinde polis tarafından düzenlenen eş zamanlı ev baskınlarında, evi tadilatla olduğu için Dumlupınar Mahallesi’nde bir akrabasında misafir kalan 30 yaşındaki İbrahim Halil Ercan’ın gözaltına alındığı, gözaltına alındığı sırada polislerin fiziksel şiddetine maruz kaldığı öğrenildi. Ercan’ın gözaltında tutulduğu sırada çekilen bir fotoğrafında yüzünde ve başında işkence izleri görüldüğü fotoğraflar haber organlarında yayımlandı.

7 Nisan 2021 tarihinde Diyarbakır’ın Bismil ilçesinde polis tarafından düzenlenen ev baskınlarında, 1 yurttaşın (*İbrahim Halil Ercan*) gözaltına alındığı öğrenildi. Baskın sırasında evin kapısının koçbaşı ile kırıldığı, eşyaların dağıtıldığı ve aile fertlerine özel hareket polisleri tarafından hakaret edildiği belirtildi.

9 Nisan 2021 tarihinde Urfa’nın Akçakale ilçesi Mehmet Akif Ersoy Caddesi’nde sivil polis oldukları iddia edilen kişiler ile sivil yurttaşlar arasında yol verme tartışmasında, 2 yurttaşın sivil polisler tarafında darp edildiği öğrenildi. Çevrede yurttaşlarca telefonla kaydedilen olay anına ait görüntülerde, ellerinde silah görülen iki kişinin araçlarıyla önünü kestikleri araçta bulunan iki kişiyi indirip darp ettikleri görülüyor. Darp edilen yurttaşların daha sonra gözaltına alındığı öğrenildi.

9 Nisan 2021 tarihinde basın organlarında yer alan haberlerden edinilen bilgilere göre; Ağrı’da 2 Nisan 2021 tarihinde Cuma günü iddiaya göre Cumhuriyet Caddesi’nde esnaf olan bir yurttaş, işyeri önüne araç park eden bir Özel hareket polisinin aracını kaldırmasını istemesi üzerine ikili arasında sözlü tartışma çıktı. Yaşanan sözlü tartışma ardından kavgaya dönüştü. Çevredeki yurttaşların araya girdiği olayda çekilen görüntülerde "*Ben polisim ulan*" diyen Özel hareket polisi, vatandaşlar tarafından uzaklaştırılmaya çalışıldı. Olay sonrası esnaf ve avukatı Ağrı Kent Merkezi’nde bulunan Murat Şehit Halis Çınar Polis Merkezi’ne giderek, Özel hareket polisi hakkında suç duyurusunda bulundu. Esnafın ifadesi alındığı sırada iddiaya göre polis merkezine gelen 14 Özel hareket polisi, önce esnafı daha sonra ise araya giren 3 polis memurunu darp etti. Yaşanan olayları telefon kamerasıyla çekmeye çalışan avukatın telefonundan çektiği videolarda Özel hareket polisleri tarafından silindi. Olaya ilişkin soruşturma başlatılırken, hastaneye giderek darp raporu alan yurttaş, 14 Özel Hareket Polisi hakkında ayrı ayrı suç duyurusunda bulundu.

13 Nisan 2021 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Mahsum Açıkgöz, şu beyanlarda bulundu: "*6 Şubat tarihinde evde oğlumla ve ailemle yaşadığımız kavga sonucunda eşim polisi aradı. Eşim ihbarda bulunurken eşim rahat durmuyor. Oğlumla*

bana şiddet uyguluyor gibi bir beyanda bulunmuş. Oğlumla benim kavga büyümesin diye böyle yaptığını söyledi. Polisler eve geldikten sonra tartışma yaşandı. Daha sonra evin içerisinde kelepçe takmaya çalışıp kolumu büktüler, kolum daha önce kırıkta itiraz ettim. İtiraz edince tartışma hararetlendi. Bana biber gazı sıkıp ters kelepçe taktılar. Beni zırhlının içerisinde attılar. Kafamı zırhın içine çarptım. Ayağım biraz dışarıda kaldı. Üzerine zırhlı aracın kapısını hızla kapattılar, ayağımdan yaralandım. Sözlü tartışma yaşadık. Sizi her yere şikayet edeceğim dedim. İstediyim yere şikayet et deyip küfür ettiler. Bana çok ağır küfür ettiler bende karşılık veriyordum. Boynuma bastı Amerika'da polis gibi boğazıma çöktü. Bende sonra bağırdım Amerika'da ki polislere mi özeniyorsunuz dedim. Daha sonra hastaneye oradan karakola götürüldüm. Sabaha kadar karakolda bekletildim. Sabah adliye nezaretine götürdüler. O gün mahkemeye çıkartıldım. Savcı önceki dosyalarımı bakarak tutuklamaya sevk etti. Hakimlik serbest bıraktı. Ayağımda çok ciddi sorun var. İltihap enfeksiyon birikip sıvı birikimi olduğunu söylediler. Eylem kaybı oldu yürümekte zorlanıyorum, her yerimde yaralar var. Hastaneye tedaviye gidiyorum sürekli iğne vuruluyorum. Darp sonrası ortaya çıkan sorunlarımın hepsi size verdiğim hastane raporlarında detaylı olarak yazıyor. Bana olaydan yaklaşık bir ay sonra Uyaptan mesaj geldi bana darp uygulayan polisler bana dava açmışlar. Gidip ona ifade verip elimde ki belgeleri sundum. İşkence gören benim ama onlar mağdur gibi bana dava açmışlar. Ben bu olaydan dolayı bu polislerden şikayetçiyim. İşkenceye uğradım. Derneğinizden gerekli işlemlerin yapılmasını talep ediyorum.”

14 Nisan 2021 tarihinde Diyarbakır'ın merkez Sur ilçesine bağlı Zorova köyüne askerler tarafından baskın düzenlendiği ve köyde bulunan 10 gencin araçlara bindirilerek ilçe merkezine götürüldüğü, yol boyunca kendilerine hakaretlerde bulunularak darp edildikleri, daha sonra ise köye geri getirilerek serbest bırakıldıkları öğrenildi. Baskının nedeninin bir duvara yazılı olan “Yaşamı uğruna ölecek kadar çok seviyoruz” yazısı nedeniyle yapıldığı belirtildi.

Diyarbakır'ın Lice ilçesine bağlı Dibek (Dêrxus), Arıklı (Huseynik) ve Karahasan mahalleleri ve bazı mezralarda başlatılan askeri operasyon sırasında, **15 Nisan 2021 tarihinde** askerler tarafından gerçekleştirilen ev baskınlarında, 4 yurttaşın (*Berat Akgeyik, Eyüp Özkan, ismi öğrenilemeyen 3 kişi*) gözaltın alındığı ve gözaltına alındıkları sırada fiziksel şiddete maruz kaldıkları öğrenildi. Emniyette tamamlanan ifade işlemlerinin ardından adliyeye sevk edilen 5 yurttaşın, savcılık ifadelerinin ardından serbest bırakıldığı öğrenildi.

27 Nisan 2021 tarihinde Bingöl'ün Karlıova ilçesi Fatih Caddesi'nde Mücahit Karabulak isimli bir genç yurttaşın, bekçi ve polisler tarafından gözaltına alınmak istendiği sırada fiziksel şiddete maruz kaldığı öğrenildi.

3 Mayıs 2021 tarihinde Bingöl'ün Karlıova ilçesinde Turgut Özal TOKİ Evleri'nde Ferhat K. isimli uzman çavuşun, kovaladığı çocuklardan birinin annesi olan R.Ö. isimli kadının tepki göstermesi üzerine kendisine fiziksel şiddet uyguladığı ve ardından tehdit ettiği öğrenildi. Hastaneye kaldırılan R.Ö.'nün darp raporu olarak şikayetçi olduğu belirtildi.

12 Mayıs 2021 tarihinde Şırnak'ın Cizre ilçesinde geç kapatıldığı gerekçesiyle polis tarafından basılan bir dükkanın sahibi A. T. ile oğlu ve yeğeninin polisin fiziksel şiddetine maruz kaldığı öğrenildi. A. T.'nin yeğeninin başından yaralandığı, diğer 2 kişinin ise gözaltına alındığı bildirildi.

13 Mayıs 2021 tarihinde Batman'da bulunan 15 yaşındaki V. Ş. isimli bir çocuğun, sokağa çıkma kısıtlamasını ihlal ettiği gerekçesiyle polis ve bekçilerin fiziksel şiddetine maruz kaldığı öğrenildi. Çocuğun 'Görevli memura mukavemet etme' iddiasıyla gözaltına alındığı ve emniyetteki ifade işlemlerinin ardından serbest bırakıldığı öğrenildi.

20 Mayıs 2021 tarihinde basın organlarında yer alan haberlerden edinilen bilgilere göre; Diyarbakır'ın Kulp ilçesine bağlı Yaylak mahallesi kırsal alanında *13 Mayıs 2021 tarihinde* başlatılan askeri operasyon sırasında yaralı olarak yakalandığı ve HPG militanı olduğu bildirilen bir kişinin askerler tarafından işkence ve kötü muameleye maruz kaldığı iddia edildi.

AKP Milletvekili İbrahim Halil Yıldız'ın koruma ve yakınlarının saldırısında eşi Hacı Esvet Şenyaşar ile çocukları Adil ve Celal Şenyaşar'ı kaybeden Emine Şenyaşar ve oğlu Ferit Şenyaşar'ın **20 Mayıs 2021 tarihinde Urfa** Adliyesi önünde "Adalet" talebiyle başlattığı oturma eylemine HDP heyetinin ziyareti öncesinde müdahale eden polisin Emine Şenyaşar ve Ferit Şenyaşar'ı darp ederek gözaltına aldığı öğrenildi.

19 Mayıs 2021 tarihinde Iğdır merkeze bağlı Söğütlü Mahallesi'nde gece saatlerinde dışarıda olan 1'i çocuk 2 kişinin (19 yaşındaki Emre Sabur, 16 yaşındaki K.E.) bekçiler tarafından durdurularak GBT sorgularının yapıldığı, bu sırada bekçilerin kötü muamelede bulunmasına tepki gösterdikleri, çıkan tartışma üzerine 1'i çocuk 2 kişinin bekçiler ve olay yerine gelen polisler tarafından fiziksel şiddete maruz kaldıkları öğrenildi. Gözaltına alınan daha sonra serbest bırakılan 1'i çocuk 2 kişi aileleri ile birlikte hastaneye giderek darp raporu aldığı ve suç duyurusunda bulunduğu bildirildi.

20 Mayıs 2021 tarihinde Dersim'in merkeze bağlı Palavra Meydanı'nda polis tarafından şüpheli sıfatıyla ismi öğrenilmeyen bir kadına kimlik kontrolü yapıldığı, kadının yere yatırılarak başına silah dayandığı, kadının çığlıkları üzerine duruma tepki gösteren topluluğa biber gazı sıkılarak ve havaya ateş edilerek müdahalede bulunduğu öğrenildi. Valilik tarafından konuya ilişkin yapılan açıklamada şöyle denildi: *"İlimiz Merkezi Cumhuriyet Caddesi üzerinde kolluk kuvvetlerimize mensup 2 görevli, daha önce kendilerine bildirilen şüpheli kişilerin eşkaline benzer bir kadın vatandaşımızla karşılaşmış ve ilgiliye kimlik sormak istemişlerdir. Olay üzerine kadın vatandaşımızla kolluk mensubu 2 görevli arasında yaşanan sözlü tartışma etrafta bulunan vatandaşlarımızca taciz olayı olarak algılanmış ve vatandaşlarımız da tepkiye sebebiyet vermiştir. İlgili görevliler hakkında gerekli adli ve idari soruşturma başlatılmış olup söz konusu 2 kolluk personeli görevden uzaklaştırılmıştır."*

26 Mayıs 2021 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Kevser Demir, şu beyanlarda bulundu: *"Ben 18 Mayıs 2021 tarihinde saat 17.00 sıralarında işten yukarıda belirttiğim adresteki evime geldim. Evde yemek yerken saat 18.00 sıralarında bir bağırma sesi duydum. Bunun üzerine ne olduğunu anlamak için merdivenlere çıktım; merdivenlerden indim ve o anda oğlum Süleyman DEMİR'in "anne öldürdüler beni, kurtar beni" dediğini duydum. Oğlumun sesini duymakla oğlumun yanına indim. Oğlumun yanına geldiğimde 3 polis memuru oğlumu darp ediyordu. Bende "Allah için oğluma karışmayın, suçu neyse karakola götürün" dedim. Bunu söylememle bir polis memuru saçımdan tutarak beni yere attı. Polis memuru beni yere attıktan sonra yerde de tekmelemeye başladı. Bu sırada kızım Fatma DEMİR yanıma gelerek beni korumaya çalıştı. Kızım beni yerden kaldırarak eve götürmeye çalıştı ancak kızım da bu polis memuru tarafından darp edildi. Kızımın kollarında da morluklar vardı. Bu polis memuru kızım ve bana ağza alınmayacak küfürler etti. Kızım beni yukarı katta bulunan eve götürmeye çalıştı. Ancak bu polis memuru peşimizden yukarıya*

geldi. Bizim peşimizden gelen polis memuru dairemizin kapısında yumrukla karnıma vurdu. Ben bu sırada sırt üstü yere düştüm. Bu esnada diğer polis memuru, beni darp eden polis memurunu engellemeye çalışıyordu. Beni darp eden polis memurunu engellemeye çalışan diğer polis memuru bana dönerek “anne, ben senin bir evladınım şikâyetçi ve davacı olma” dedi. Polis memuru, beni darp eden polis memurunu kastederek “ eğer o benim üstüm olmasaydı, ben onu şimdi gözaltına alırdım” dedi. Beni döven polis memuru sürekli olarak “ ben eski boksörüm, vurdum mu yıkarım” gibi sözler söyledi. Bu yaşadıklarım yaklaşık bir buçuk saat sürdü. Oğlumu polisler karakola götürdükten sonra; vücudumda ağrılar hissettim. Saat 19.30 gibi Diyarbakır Selahaddin Eyyübi Devlet Hastanesi aciline gittim. Acilde muayene edildim ve tetkiklerim yapıldı. Kolumda kırık olduğu tespit edildi. Kolum doktorlar tarafından alçıya alındı. Hastane polisleri, Bağlar Karakolunu arayarak adli vaka olduğunu bildirdiler. Bağlar Karakolundan polis memurları gelerek beni karakola götürdüler. Karakolda bana bazı polis memurlarının fotoğraflarını gösterdiler. Ben fotoğraftan yaptığım teşhiste beni darp eden polis memurunu tanıdım. Karakolda bu yaşadıklarım ile ilgili ifade verdim ve beni darp eden polis memurundan şikâyetçi oldum. 24.05.2021 tarihinde beni darp eden polis memuru plakasını hatırlayamadığım bir sivil araçla evimizin önüne tekrar geldi. Evimizin önüne gelen polis memuru, biz balkonda otururken bize hitaben araç camından kafasını çıkartarak “ eroinciler, eroinciler sizden üç kişi daha götüreceğim” dedi. Ben, yukarıda belirttiğim gibi beni darp eden ve daha sonra evimizin önüne gelerek ailemizi tehdit eden polis memurundan şikâyetçiyim. Derneğinizden bu konuda hukuki destek talep ediyorum.”

4 Haziran 2021 tarihinde Batman merkez Bayındır Mahallesi’nde ismi öğrenilmeyen ve cezaevinde denetimli serbestlikle tahliye olan bir gencin, karakola gidip imza atmadığı gerekçesiyle polis tarafından gözaltına alınmak istendiği sırada fiziksel şiddete maruz kaldığı öğrenildi. Konuya ilişkin basın organlarınca yayınlanan görüntülerde, ellerinde silah bulunan iki polisten birinin bir el ateş ettiği, ardından da silah doğrulttuğu genci arkadan tekmeleyerek ve silahın dipçığıyle kafasına vurduğu görüldü. Fiziksel şiddete maruz kalarak yaralanan gencin, daha sonra gözaltına alınarak Batman İl Emniyet Müdürlüğü’ne götürüldüğü öğrenildi.

28 Haziran 2021 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Mehmet Nuri Özdemir, şu beyanlarda bulundu: “Ben DTK dosyaları kapsamında 2018 yılında gözaltına alındım. Daha sonra bu konuyla ilgili dava açıldı ve dava sonucunda ceza verildi. Bu ceza ile ilgili hukuki süreç devam etmemiş. Dosyada karar çıkmasına rağmen son üç yıldır aynı iddia ile üç kez evim basılarak ailemin gözü önünde darp edilerek gözaltına alındım. Gözaltına alınma gerekçem ve gözaltında sorulan sorular dahil hep aynı içeriğe sahiptir. Sistematikleşen bu gözaltına alınmayı ve şahsıma ve aileme yapılan işkence ve kötü muamelenin derneğiniz tarafından kayıt altına alınmasını istiyorum.”

Köy Korucuları Tarafından Yapılan İşkence ve Kötü Muamele

14 Şubat 2021 tarihinde basın organlarında yer alan haberlerden edinilen bilgilere göre; 40 yıl önce ayrılmak zorunda kaldığı **Mardin’in Midyat ilçesindeki** bağlı Kfernas (Çayırılı) köyüne dönmek isteyen 63 yaşındaki ve Êzidî olan Süleyman Özmen isimli yurttaşın, köy korucularının tehdit ve baskısına maruz kaldığı öğrenildi. 1 hafta önce köyde ikamet edeceği evi onardığı sırada, aralarında korucuların da olduğu 6 kişilik bir grubun köyü terk etmesini istediği, karşı çıkması üzerine ise "Devlet bizim" denilerek hakaretlere maruz kaldığı, kafasına silah dayandığı ve darp edildiği, inşa edilen evin duvarının ise kepçe ile yıkıldığı öğrenildi. Olayın ardından Midyat Devlet Hastanesi'ne giderek darp raporu alan Özmen'in saldırganlar

hakkında suç duyurusunda bulunduğu öğrenildi. **Özmen'in konuya ilişkin basında çıkan açıklamaları şu şekilde:** "Yıllardır köyüme yerleşmek için mücadele ediyorum ancak kendilerinin ağa çocukları olduğunu söyleyen kişiler, korucuları da yanlarına alarak, köye girmeme izin vermiyor. Köyde yerimiz olmadığını söylüyorlar. Tapularımız var. Evlerimiz harabe durumda. Evlerimizi onarıp yerleşmek istiyoruz ama izin vermiyorlar."

-Cezaevlerinde İşkence

12 Ocak 2021 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Resul Birkan, şu beyanlarda bulundu: "9 Ocak 2021 tarihinde Afyon 1 Nolu T Tipi Ceza İnfaz Kurumu'nda bulunan kardeşimle haftalık telefon görüşmesi yaptım. Telefon görüşmesi sırasında, infaz koruma memurları tarafından tehdit edildiğini söyledi. Kardeşim 1 yıldır bu hapisanede ve tek kişilik bir hücrede tutuluyor. 3 arkadaşı daha aynı şekilde tek hücrede tutuluyor. Bana, tutulduğu hapisanede bir mahpusun infaz koruma memurları tarafından darp edildiğini ve kendisinin bu konuya ilişkin şikayet dilekçesi yazdığını söyledi. Ancak dilekçesine infaz koruma memurları tarafından el konularak gönderilmediğini ve kendi aralarındaki konuşmalarda ve kardeşim de duyabileceği bir şekilde "Yusuf'un da sırası" gelecek şeklinde dolaylı olarak tehdit edildiğini söyledi. Kardeşim, infaz koruma memurlarının son dönemlerde keyfî davranışlarında bulunduğu da söyledi. Kardeşimin anlatımları beni ve ailemi tedirgin etmektedir. Yaşadığı tehdit nedeniyle can güvenliğinin tehlikede olduğunu düşünüyorum. Ayrıca şikayet dilekçesine, infaz koruma memurlara tarafından el konularak gönderilmemesi de bir hak ihlalidir. Bu konuda derneğinizden hukuki yardım talebinde bulunuyorum."

14 Ocak 2021 tarihinde basın organlarında yayınlanan haberlerden edinilen bilgilere göre; Maraş Türkoğlu 1 No'lu L Tipi Kapalı Cezaevi'nde tutuklu Baran Gül isimli mahpusun, ailesiyle yaptığı telefon görüşmesinde kendisiyle birlikte 4 mahpusun infaz koruma memurları tarafından darp edildiklerini söylediği öğrenildi. Mahpusun, 6 ailesi ile yaptığı telefon görüşmesinde şunları aktardığı belirtildi: "C-5 koğuşuna gelen gardiyanlarca feci şekilde darp edildik. Benim kolum çıktı, diğer arkadaşlarımın vücudunda darp izi var. Bir arkadaşımızın el ve ayaklarında bulunan platinler kırıldı. Darp edilerek, tehdit edildik."

1 Şubat 2021 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Fehmi Ak, şu beyanlarda bulundu: "Kardeşim İskender AK 10 yıla yakındır Türkiye'nin çeşitli hapisanelerinde kalmıştır. Kardeşim en son İzmir'de bulunan Şakran 3 Nolu Yüksek Güvenlikli Kapalı Ceza İnfaz Kurumundan yaklaşık 20 gündür Antalya'da bulunan Elmalı T Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumuna sevk edilmiştir. Kardeşim geçen hafta Çarşamba günü öğle saatlerinde hapisaneden beni aradı. Kardeşim bana; getirildiği hapisanede kendisine baskı yapıldığını söyledi. Ayrıca kardeşim hapisanede darp edildiğini, elinin kırık olduğunu ve elmacık kemiğinin de kırıldığını söyledi. Kardeşim bunun dışında çenesinin de kırıldığını telefonda söyledi. Kardeşim bu kırıklar nedeniyle hastanede yatıp yatmadığını ve tedavisinin yapılıp yapılmadığını söyleyemedi. Ben kardeşimin durumundan endişeliyim. Kardeşimi darp eden kişiler hakkında gerekli işlemlerin yapılmasını ve derneğinizin bu olayın takipçisi olmasını istiyorum."

Maraş Türkoğlu L Tipi Kapalı Cezaevi A-17 odasında tutuklu bulunan 5 mahpusun, odaya giren 30-40 civarındaki infaz koruma memurları tarafından fiziksel şiddete maruz maruz kaldıkları öğrenildi. Mahpuslardan Sedat Karak'ın ailesi aracılığıyla 5 Şubat 2021 tarihinde konuya ilişkin basında çıkan açıklamaları şu şekilde: "30-40 gardiyan kaldığımız A-17 odasına girdi. Gardiyanlar beni, Veysi Altan, Servan Sertkaya, Orhan Doru ve İhsan

Oran'ı darp etti. Benim elimde, arkadaşlarımın ise kafa ve ayaklarında kırıklar oluştu. 2 arkadaşın kırıkları ciddi olmasına rağmen hastaneye götürülmedi.” 12 Şubat 2021 tarihinde basın organlarında yer alan haberlerden edinilen bilgilere göre; olay ile ilgili 4 mahpus hakkında (Sedat Karak, Veysi Altan, Servan Sertkaya, Orhan Doru, İhsan Oran) hakkında soruşturma başlatıldığı öğrenildi. **5 Şubat 2021 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Emine Dağ, şu beyanlarda bulundu:** “Benim öz oğlum olan Veysi ALTAN yaklaşık 3,5 yıl önce Diyarbakır’da gözaltına alınarak tutuklandı. Yerel mahkeme oğluma müebbet hapis cezası verdi. Dosyası şuan da istinaf mahkemesindedir. Oğlum tutuklandığı zaman Tarsus Cezaevine gönderildi orda belli bir süre kaldıktan sonra kendisini Maraş TÜRKOĞLU cezaevine gönderdiler. Oğlum ile dün yaptığımız (04/02/2021) telefon görüşmesinde kendisiyle birlikte aynı koğuştaki kalan arkadaşlarının infaz koruma memurları tarafından çok yoğun bir şekilde darp edildiğini söyledi. 2020 yılı haziran ya da temmuz ayında da yine oğlum ve diğer mahpuslar cezaevi infaz koruma memurları tarafından yoğun bir şekilde darp edilmiştiler. O zaman olayın duyulması üzerine bir heyet mahpuslarla görüşmek üzere Maraş cezaevine gitmişti ve oğlum ile diğer mahpuslar hakkında muayene raporları düzenlenmişti. Ben oğlumun sürekli bir şekilde cezaevi personeli tarafında darp edilmesi nedeniyle çok tedirginim. Yaşanılan bu hukuksuzluğun sona ermesi için derneğinizden hukuki destek talep ediyorum.”

Hakkari 3'üncü Ağır Ceza Mahkemesi'nde görülen dava duruşmasına katılmak üzere Ankara Sincan Kadın Kapalı Cezaevi'nden Van T Tipi Kapalı Cezaevi'ne sevk edilen DBP Hakkari eski Belediye Eşbaşkanı Dilek Hatipoğlu'nun darp edilerek çıplak aramaya maruz kaldığı öğrenildi. Hatipoğlu'nun sol gözünün çerçevesinde darbe etkisi ile ekimoz olduğu, bunun sonucunda da sol gözaltı torbasının şiştiği, sağ ve sol diz kapaklarında da darbe etkisiyle ekimoz oluştuğunu öğrenildi. Hatipoğlu hakkında disiplin soruşturması ve şikayeti üzerine infaz koruma memurları hakkında idari soruşturma başlatıldığı belirtildi. **18 Şubat 2021 tarihinde** duruşmada hazır bulunan Eşbaşkan Hatipoğlu'nun duruşmada söz alarak, darp edilmesinden kaynaklı sağlık durumunun iyi olmadığını ve bu nedenle savunma için süre talep ettiği ve mahkemenin ise duruşmayı 25 Şubat 2021 tarihine ertelediği öğrenildi.

25 Şubat 2021 tarihinde basın organlarında yer alan haberlerden edinilen bilgilere göre; **Urfa T Tipi Kapalı Cezaevi'nde** “Türkiye genelinde cezaevlerinde arama yapılacak” denilerek, tutukluların kaldıkları odada köpekli arama yapıldığı öğrenildi. Urfa Cezaevi'nde kalan Mahmut Tural isimli mahpusun, ailesi ile yaptığı telefon görüşmesinde pandemiye rağmen kalabalık gardiyan grubu tarafından kaldıkları odaların arandığını ve köpeklerin odaların içine alınarak arama yapıldığını aktardığı öğrenildi.

Kayseri Bünyan 2 Nolu T Tipi Cezaevi'nde tutuklu bulunan 5 mahpusun (Mahmut Yamalak, Mahmut Sait Kulu, Mesut Pehlivan, İbrahim Ataş ve ismi öğrenilemeyen bir kişi) 20 Şubat 2021 tarihinde keyfi bir şekilde sevk edildikleri Malatya Akçadağ T Tipi Cezaevi girişinde çıplak aramaya dayatmasına maruz kaldıkları ve darp edildikleri öğrenildi. Mahpuslardan Mesut Pehlivan'ın telefonla aradığı ailesine konu hakkında yaptığı bilgilendirme ve basında çıkan açıklamaları şu şekilde; “Cuma (19 Şubat) günü sevk edileceğimizi söylediler ancak nereye sevk edeceklerini söylemediler. Cumartesi (20 Şubat) günü sabah saat 08.00'de bizi ring aracına bindirip, araçta bizlere hakaret ettiler. Sevk edildiğimiz yerin Malatya Akçadağ T Tipi Cezaevi olduğunu, cezaevi kapısına getirildiğimizde öğrendik. Cezaevi girişinde bizlere çıplak arama dayatıldı, bizler çıplak aramayı kabul etmedik, bu yüzden darp edildik. Şu an 4 arkadaşla birlikte karantinadayız. 12 Eylül'de izlenen politika üstümüzde uygulanıyor. Havalandırmaya çıkardıklarında, duvar diplerinden yürümemizi istiyorlar ancak bizler bu

uygulamaları kabul etmiyoruz. Bu yüzden her gece koşullarımızda arama yapıyorlar ve psikolojik şiddet uyguluyorlar. Kalem, kitap, defter ve elbiselerimizin hiçbirini vermediler.”

3 Mart 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, Batman Yüksek Güvenlikli Cezaevi’nde koşu aramaları sırasında kişisel eşyalarının dağıtılmasına karşı çıkan mahpusların infaz koruma memurlarının fiziksel şiddetine maruz kaldığı öğrenildi.

4 Mart 2021 tarihinde basında yer alan haberlerden, Maraş Türkoğlu Cezaevi’nde bulunan mahpusların infaz koruma memurlarının fiziksel şiddetine maruz kaldığı, PKK lideri Abdullah Öcalan üzerindeki tecridin kaldırılması talebiyle başlayan süresiz dönüşümlü açlık grevine katılan mahpusların tek kişilik hücrelere konulduğu ve su verilmediği öğrenildi.

9 Mart 2021 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Zeynep Boz, şu beyanlarda bulundu: *“Kardeşim Diyarbakır D Tipi Kapalı Cezaevinde hükümlü olarak kalmaktadır. Kardeşim bugün telefonla annemi aradı. Önceki gün koşullarına baskın yapıldığını, oradaki mahpuslara yönelik darp yapıldığını, kitap ve birçok şahsi eşyalarına el konulduğunu belirtti. Uzun süredir cezaevi yönetimi tarafından kendilerine uygulanan bir baskı olduğunu, bu baskının son dönemlerde artarak süregeldiğini, son günlerde ise ciddi biçimde arttığını, geçen gün ise belirttiği durumun gerçekleştiğini belirtti. Kardeşim normalde sıkıntılarını annemle paylaşmaz, eğer anneme bile anlatmışsa durumun çok ciddi olduğunu düşünmekteyiz. Kardeşimin durumu ile alakalı endişe duymaktayız. Derneğinizden hukuki yardım talep etmekteyiz.”*

10 Mart 2021 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Fatma Yakışır, şu beyanlarda bulundu: *“Benim öz abim olan Orhan YAKIŞIR yaklaşık 1,5 yıldır Diyarbakır D Tipi Kapalı Cezaevinde tutulmaktadır. Kendisi ile 08/03/2021 günü yapmış olduğumuz telefon konuşmasında infaz koruma memurları ve askerlerin birlikte arama adı altında koşullarını bastıklarını, tüm özel eşyalarını yere attıklarını, not defterleri ile kitaplarına el konulduğunu, tahrik edici söz ve davranışlarda bulduklarını belirtti. Bugün kendisi ile yaptığımız 2. Görüşmede ise yaşanan bu olaydan sonra infaz koruma memurlarının kendisi ile birlikte kalan mahpuslara hitaben hepinizi sürgün edeceğiz hazırlığınızı yapın şeklinde konuştuklarını söyledi. Biz aile olarak abimin tabi tutulduğu bu muamele nedeniyle tedirginiz ve derneğinizden hukuksal destek talep ediyoruz.”*

11 Mart 2021 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Mustafa Gökalp, şu beyanlarda bulundu: *“Benim öz kardeşim olan Cihan GÖKALP 2016 yılından beri tutuklu bulunmakta olup ilk tutuklandığı zaman Van Cezaevine konuldu, son 4 yıldır ise Elazığ 2 nolu yüksek güvenlikli cezaevinde tutulmaktadır. Kendisi ile son olarak bugün yapmış olduğumuz telefon görüşmesinde, Hüseyin isimli bir mahpusun karantina koşullarında bulunduğu sırasında infaz koruma memurları tarafından darp edildiğini, pandemi koşulları bahane edilerek mahpusların bütün sosyal etkinliklerin askıya alındığını, mahpuslara gazete ve kitap alma konusunda sürekli engeller çıkarıldığını, mektup gönderme ve alma haklarının keyfi bir şekilde engellendiğini, son 3 gündür odalarının infaz koruma memurları tarafından basılarak arandığını, aramalar sırasında sosyal mesafe kurallarına uyulmadığını, cezaevi idaresinin kendilerine maske temin etmediğini, bir maskeyi bazen 1 ay boyunca kullanmak zorunda kaldıklarını belirtmiştir. Biz kardeşim ve diğer mahpusların tabi tutulduğu bu uygulamaların ortadan kalkması için derneğinizden hukuki yardım talep etmekteyiz.”*

12 Mart 2021 tarihinde İHD Van Şubesine başvuruda bulunan Cahfer Kaya, şu beyanlarda bulundu: *“Van T Tipi Kapalı Cezaevinde bulunan oğlum Mehmet Şirin Kaya’yı*

bugün hapisanede ziyaret ettim. Hapishanede bir gardiyanın onu rahatsız ettiğini, hakaretler ettiğini, psikoloji üzerinde oynadığını söyledi. Çocuğumun yaşamından endişeliyim. Derneğinizden insani ve hukuki yardım talep ediyorum.”

25 Mart 2021 tarihinde basın organlarında yer alan haberlerden edinilen bilgilere göre; Diyarbakır D Tipi Kapalı Cezaevi’nde mahpusların infaz koruma memurlarının fiziksel şiddetine maruz kaldıkları, bu duruma tepki gösteren 2 mahpusun (Hemdüsenâ Ada, soyadı öğrenilemeyen Mirxan) fiziksel şiddete maruz kaldıkları ve tek kişilik hücrelere konuldukları öğrenildi.

29 Mart 2021 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Mazlum Ürün, şu beyanlarda bulundu: “Abim Firaz Ürün Diyarbakır D Tipi Kapalı Ceza İnfaz kurumunda hükümlüdür. 25.03.2021 tarihinde abimle telefonla yaptığımız görüşmede bize 12.03.2021 tarihinden itibaren cezaevi yönetimi tarafından kendilerine yönelik baskının arttığını belirtmiştir. Abim beyanlarında, cezaevi yönetimi ve personeli tarafından provokasyon yapıldığını, genelgeye göre ayda bir kez yapılması gereken aramaların haftada bir-iki kez yapıldığını, tahrik edildiklerini, kendilerine küfredilip kendileri küfretmiş gibi göstererek haklarında soruşturma açılmak istendiğini, kameranın görüş açısında olmalarına rağmen içtikleri çayın bile içinin kontrol edildiğini ve daha bir çok konuda fiziki ve psikolojik baskıya maruz kaldıklarını belirtmiştir. Abimin durumundan kaynaklı endişe içerisindeyiz. Abimin başına bir şey gelmesi durumunda bundan cezaevi yönetimi sorumludur. Derneğinizden hukuki yardım talep etmekteyiz.”

25 Mart 2021 tarihinde Batman’da gözaltına alınan ve **31 Mart 2021 tarihinde** emniyet tamamlanan ifade işlemlerinin ardından sevk edildiği adliyede ‘örgüt üyeliği’ iddiasıyla tutuklanan TJA aktivisti Seyhan Başak’ın, götürüldüğü Hakkari Kapalı Cezaevi girişinde çıplak aramaya maruz kaldığı ve fiziksel şiddet gördüğü öğrenildi. Kollarında darp izleri oluşun Başak’ın suç duyurusunda bulunacağı belirtildi.

1 Nisan 2021 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Baran Geylani, şu beyanlarda bulundu: “Benim Öz abim olan Mustafa GEYLANI yaklaşık 22 yıldır cezaevinde tutulmakta olup son 3 yıldır Elazığ 2 Nolu Kapalı Cezaevinde bulunmaktadır. Abim ile en son bugün yapmış olduğumuz telefon görüşmesinde dün akşam infaz koruma memurları tarafından odaların basıldığını ve mahpusların odalarının dağıtılarak darp edildiklerini söyledi. Biz aile olarak abimin tabi tutulduğu bu muamele nedeniyle tedirginiz ve derneğinizden hukuksal destek talep ediyoruz.”

5 Nisan 2021 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Mevlüde Maral, şu beyanlarda bulundu: “Kardeşim daha önce Diyarbakır D Tipi kapalı cezaevindeydi. Kardeşim 15 gün önce kaldığı hapishaneden aynı kampüsteki 1 No’lu Yüksek Güvenlikli hapishaneye nakledildi. Daha önce yaptığı şikayetlerden bugün kendisiyle yaptığımız görüşmede de bahsetti. Tuvalet ve lavabolara kamera yerleştirildiğini, sayımların askeri usulle yapılmasının dayatıldığını, aynı koridora FETÖ ve DAİŞ ten yargılanan mahpusların yerleştirildiğini, cezaevi müdürünün kendi odasında bir arkadaşlarının burnunu kırdığını, yiyeceklerin yetersiz verildiğini belirtti. Derneğinizden kardeşimin durumuyla alakalı ivedilikle hukuki yardım talep etmekteyiz.”

6 Nisan 2021 tarihinde basın organlarında yer alan haberlerden edinilen bilgilere göre; Elazığ 2 No’lu Yüksek Güvenlikli Cezaevi’nde bulunan 3 mahpusun (Mahmut Çakmak ve

ismi öğrenilemeyen 2 mahpus) bulunduğu koşullara baskında bulunan infaz koruma memurları tarafından fiziksel şiddete maruz kaldığı öğrenildi.

7 Nisan 2021 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Eyüp İşıktaş, şu beyanlarda bulundu: “Oğlum Mehmet İŞİKTAŞ, 18 Şubat 2021 tarihinde gözaltına alındı. Daha sonra 25 Şubat 2021 tarihinde tutuklanarak Diyarbakır D Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu'na konuldu. Oğlum tutuklandıktan sonra 26 Şubat 2021 tarihinde cezaevine gittim ve oğlumun elbiseleri ile diğer eşyalarını teslim ettim. Oğlum 3 gün sonra beni arayarak elbiselerin ve diğer eşyaların kendisine verilmediğini söyledi. Daha sonra oğlum tekrar 2 gün sonra beni arayarak elbiselerin yeni kendisine verildiğini söyledi. Oğlum, cezaevine ilk girişte elbiselerinin çıkarıldığını, kapüşonlu ve renkli olduğu gerekçesinin kendisine söylendiğini belirtti. Oğlumla dün telefon görüşü yaptım. Oğlum telefonda bana; koşuş araması sırasında kendisine gardiyanlar tarafından hakaret edildiğini, kişisel eşyalarına el konulduğunu söyledi. Oğlum; arama sırasında defterlere, kitaplara ve kalemlere el konulduğunu belirtti. Oğlum telefonda konuşurken burada sürekli baskıların olduğunu ve bu konuda yardım istedi. Anlattığım konularla ilgili derneğinizden hukuki destek talep ediyorum. Gerekli girişimlerde bulunulmasını istiyorum.”

7 Nisan 2021 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Jinda Özer, şu beyanlarda bulundu: “Abim Mazlum ÖZER, 5 yılı aşkın bir süredir hapishanededir. Abimle bugün telefon görüşmesi gerçekleştirdik. Abim bana, hapishanede sürekli arama adı altında koşullara gelindiğini ve infaz koruma memurları tarafından kendisine hakaret edildiğini belirtti. Ayrıca el yazılı defterlere, kitaplara ve diğer eşyalara sürekli el konulduğunu söyledi. Abim, bir mahpusun kürtçe şarkıyı deftere yazdığı için disiplin soruşturmasına maruz kaldığını aktardı. Abim ayrıca kantinde satılan ürünlerin fiyatlarının çok yüksek olduğunu söyledi. Derneğinizden bu konularla ilgili girişimlerde bulunulmasını talep ediyoruz. Derneğinizden hukuki destek talep ediyoruz.”

8 Nisan 2021 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Ömer Atlan, şu beyanlarda bulundu: “Oğlum Elazığ 2 Nolu Yüksek Güvenlikli Kapalı ceza infaz kurumunda hükümlüdür. Dün (07.04.2021) cezaevine gidip kendisiyle görüştük. Bize “30 Mart tarihinde cezaevi personeli akşam saat 19.00 da koşuşa aramaya geldiler. Koşuşta üç kişiyiz. Aramaya gelenlerin bir kısmı maskesiz ve eldivensizdi. Arama yaparlarken koşuştaki eşyalarımızı, kitaplarımızı filan dağıttılar. Arama bitince personellerden biri bana tokat attı. Daha sonra koşuştaki diğer arkadaşım Mahmut Çakmak bu duruma itiraz edince cezaevi personelleri üçümüze de saldırdılar. Üçümüzü de darp ettiler. Bizi darp edip üstüne hakkımızda disiplin soruşturması başlatıldı.” Dedi. Oğlumun durumuyla alakalı endişe içerisindeyiz. Oğlumun darp eden görevlilerden şikayetçiyiz. Derneğinizden hukuki yardım talep ediyoruz.”

8 Nisan 2021 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Mehmet Ada, şu beyanlarda bulundu: “Kardeşim Hamdusena Ada, Diyarbakır 1 no'lu Yüksek Güvenlikli kapalı ceza infaz kurumunda hükümlü olarak kalmaktadır. Ablamla yeğenim 29.03.2021 tarihinde kardeşimle görüşmeye cezaevine gittiler. Kardeşim onlara 10-15 cezaevi personeli tarafından saldırıya uğradığını, feci şekilde darp edildiğini, küfür, tehdit ve hakarete maruz kaldığını belirtmiştir. 10 gün yerde kaldığını yeni yeni kendine gelmekte olduğunu ifade etmiştir. Kardeşimin beyanlarına göre kolunu kaldıramamakta, yürümekte sıkıntı çekmekte, birçok ihtiyacını gidermekte zorluk yaşamaktadır. Öte yandan psikolojik baskı da gördüklerini belirtmiştir. Görüş esnasında kardeşim, kendisine üç ay görüş yasağı verildiğini belirtmiştir. Dolayısıyla sonrasında kendisiyle görüşe gitme imkanımız olamamıştır.

Kardeşimin durumundan kaynaklı endişe içerisindeyiz. Derneğinizden ivedi olarak hukuki yardım talep ediyoruz.”

8 Nisan 2021 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Umut Çakmak, şu beyanlarda bulundu: *“Dedem Mahmut Çakmak Elazığ 2 Nolu Yüksek Güvenlikli Cezaevinde hükümlü olarak kalmaktadır. Amcam Muhlis Çakmak dün (07.04.2021) cezaevine dedemi ziyarete gitti. Belirttiğine göre dedemin yüzünün çeşitli yerlerinde ve bir gözünde şişlik varmış. Amcam bu durumun sebebini dedeme sorunca dedem, 30.03.2021 tarihinde akşam saatlerinde cezaevi personeli tarafından koğuştaki arama yapıldığını aramadan sonra koğuştaki diğer iki arkadaşıyla beraber darp edildiğini belirtmiştir. Dedemi darp eden görevlilerden şikayetçiyiz. Derneğinizden hukuki yardım talep etmekteyiz.”*

10 Nisan 2021 tarihinde basın organlarında yer alan haberlerden edinilen bilgilere göre; Diyarbakır 1 Nolu Yüksek Güvenlikli Cezaevi’nde tutulan Hamdusena Ada isimli mahpusun infaz koruma memurları tarafından fiziksel şiddete maruz kaldığı öğrenildi. Mahpusla 5 Nisan 2021 tarihinde telefonla yapılan görüşmeyi anlatan abla **Reşhat Adan’ın konuya ilişkin basında çıkan açıklamaları şu şekilde:** *“Kardeşim bizimle görüşmek için kapalı görüşe geldi, ancak elini telefona uzatamıyordu, elini kaldıramıyordu. Kolunda ve elinde morluklar vardı. Neler olup bittiği ile ilgili sorular sorduk, ancak hiçbir şekilde bilgi vermedi. Görüşme bittikten sonra cezaevi çıkışında bir annenin ağladığını gördüm. Gidip konuştuğumuzda anne, ‘20 tane gardiyan oğlum ve bazı tutuklulara saldırmışlar’ dedi. Daha sonra bu durumu avukata aktardık ve avukat kardeşimle görüşerek olayı doğruladı. Darptan sonra hastaneye götürmüşler ve hastane kendilerine darp raporu vermiş.”*

4 Haziran 2021 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Selma Er, şu beyanlarda bulundu: *“Yeğenlerim Uğur ER ve Abdulhalim ER Diyarbakır 3 Nolu T Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda tutuklu olarak kalmaktadırlar. Hapishanede yeğenlerimle dün yani 04.06.2021 tarihinde görüştüm. Yeğenlerim yargılandıkları dosyayla ilgili olarak mahkemeye çıkartılmışlardı. Daha sonra mahkemeden dönüşte yeğenlerim karantina koğuşuna alınmışlardır. Karantina süresi geçtikten sonra 01.06.2021 tarihinde kurum personelleri yeğenlerime sizi başka koğuşlara koyacağız demişler. Ancak Uğur’un bacağında platin bulunduğundan kurum personellerine Abdulhalim ile beraber kalmak istediğini ve bakımını kardeşinin üstlendiğini söylediler. Ayrıca yeğenlerimin yargılandığı dosyada husumetli olduğu kişilerin de hapishanede olduğunu yeğenlerim bana söylediler. Koğuş değişikliği durumunda yeğenlerim husumetli oldukları kişiler tarafından kendilerine yönelik bir durum gelişeceğinden kaygılıydılar. Yeğenlerim anlattığım koğuş değişikliği ile ilgili kurum personelleriyle ilgili konuşurken yaklaşık 15-20 kurum personeli tarafından işkence ve kötü muameleye maruz kaldıklarını bana anlattılar. Yeğenlerimle de görüşürken Uğur’un kollarında morluk ve elbiselerinin üzerinde de tekme izleri bulunuyordu. Bir diğer yeğenim Abdulhalim’in ise yüzünde ve kafasında şişlik vardı. Ayrıca Abdulhalim’in yanağında da şişlik olduğunu fark ettim. İkisi de yürüyemiyorlardı. Uğur, yaşanan olaydan sonra psikolojisinin bozulduğunu, psikoloğa gittiğini belirtti. Görüştüğümüzde, gardiyanların kendilerini darp ettikten sonra tehdit de ettiklerini söylediler. “Eğer bizden şikayetçi olursanız sizi farklı şehirlere sürgün ederiz” diye tehdit etmişlerdir. Zaten olaydan sonra ikisinin de koğuşlarının değiştirildiğini öğrendik. Yeğenlerimin cezaevinde husumetli oldukları kişiler de vardır. Can güvenliklerinden endişe ediyoruz. Derneğinizden tarafımıza hukuki destek sunmasını talep ediyoruz.”*

4 Haziran 2021 tarihinde basın organlarında yer alan haberlerden edinilen bilgilere göre; Diyarbakır 3 Nolu T Tipi Kapalı Cezaevi’nde bulunan Kurbanı Özcan isimli adli mahpusun, 7

Mayıs 2021 tarihinde infaz koruma memurları tarafından darp edildiği ve el parmaklarının kırıldığı öğrenildi. Mahpusun, 65 yaşındaki annesi Gülan Ateş ile yaptığı telefon görüşmesinde şunları aktardığı belirtildi. *“Can güvenliğim yok, gardiyanlar sürekli beni darp ederek, işkence yapıyorlar. Sürekli hakaret ve küfürlere maruz kalıyorum. Böyle giderse gardiyanlar birgün beni öldürecek.”*

Diyarbakır Kadın Kapalı Cezaevi’nde adli suçtan hükümlü Şükriye Gezgin isimli mahpusun, işkence ve kötü muameleye maruz kaldığı öğrenildi. **Diyarbakır Barosu Kadın Hakları Merkezi ve Cezaevi Komisyonu, İnsan Hakları Derneği (İHD) Şubesi Kadın Komisyonu, Özgürlük için Hukukçular Derneği (ÖHD) Şubesi Kadın Komisyonu ve Cezaevi Komisyonu ile Rosa Kadın Derneği** tarafından 5 Haziran 2021 tarihinde konuya ilişkin bir rapor yayınlandı. Raporda şöyle denildi: *“Mağdur; 31.05.2021 günü saat 20.00 civarında, cezaevi memurlarından bir sigara istediğini, memurların kendisine sigara vermemesi üzerine battaniesini yaktığını bunun üzerine kısa saçlı bir memurun, tek olarak kaldığı odaya gelip yangına müdahale ederek kendisini avluya çıkardığını, ters kelepçelediğini ve kafasını beton zemine vurup darp ettiğini, daha sonra 3 memurun daha avluya gelerek yine kendisini dövdüklerini ve sürekli çok ağır hakaret ettiklerini ifade etmiştir. Mağdur; dumandan etkilenmesi sebebiyle Cezaevi İdaresi tarafından ismini bilmediği bir hastaneye elleri kelepçeli bir halde götürüldüğünü, hastane koridorunda beklerken birden bağırdığını, ‘Mahkuma işkence ediyorlar’ diyerek bağırdığını ve kendisini hastaneye götüren memurlardan birine saldırdığını, bunun üzerine muayene olmadan apar topar tekrar cezaevine getirildiğini, ortalama 15 dk cezaevinde kaldıktan sonra tekrar hastaneye götürüldüğünü, muayene olduğunu ve tekrar saat 24.00 civarında cezaevine getirildiğini belirtmiştir. Mağdur; hastane dönüşü tek kişilik hücreye konulduğunu ve bütün ısrarlarına rağmen kendisine kıyafetlerinin, kişisel hiçbir eşyasının (havlu, tarak, diş fırçası vb) verilmediğini; temizlik malzemesi, battaniye, nevresim, yastık verilmediğini beyan etmiştir. Mağdur, ayrıca memurlar tarafından kendisine yangın sırasında kıyafetlerinin ve tüm eşyalarının yandığı bilgisinin verildiğini beyan etmiştir. Mağdur; yangın ve hastane sonrası konulduğu tek kişilik hücrenin camlarının kırık olduğunu; kıyafetlerine, kişisel eşyalarına, ihtiyaçlarına dönük ısrarlı taleplerinin hiçbir şekilde yerine getirilmemesi sebebiyle ve uğradığı işkence sebebiyle çok etkilendiğini bu sebeple de kırık olan cam parçası ile sol kolunu birçok yerinden kendisini yaraladığını ifade etmiştir. Yukarıda belirttiğimiz, sol kolda el bileğinden dirseğe kadar olan bölgede henüz yeni olduğunu gözlemlediğimiz çizgisel halde yara kesiklerinin bu sebeple oluştuğunu ifade etmiştir.”*

16 Haziran 2021 tarihinde basın organlarında yer alan haberlerden edinilen bilgilere göre; Elazığ 2 Nolu Yüksek Güvenlikli Ceza İnfaz Kurumu’ndan mahkemeye katılmak üzere Batman T Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu’na sevk edilen 2 mahpusun (*Salih İlmin ve ismi öğrenilemeyen bir kişi*) sayım sırasında ayağa kalkmadıkları gerekçesiyle darp edildiği öğrenildi. **Salih İlmin’in kızkardeşi Gülçin İlmin’in konuya ilişkin basında çıkan açıklamaları şu şekilde:** *“Sadece ikisi, bir koğuşa yerleştiriliyor. Sayım esnasında ayağa kalkmalarını istiyorlar. Onlarda zaten iki kişi olduklarını ve ayağa kalkmayacaklarını söylüyorlar. Bu esnada gardiyanlar onları zorla ayağa kaldırmak istiyor. Onlar da kalkmayacaklarını söyleyerek direniyorlar. Üstünde oturdukları sandalye ile beraber onları koğuşun dışına atıyorlar. Bu esnada zorla fiziki müdahalede bulunuyorlar. ‘Herkes ayağa kalkıyor, siz niye kalkmıyorsunuz?’ diyerek tehdit ediyorlar. Bu durum her sayım esnasında tekrarlanıyor.”* **15 Haziran 2021 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Musa Şahin, şu beyanlarda bulundu:** *“Arkadaşım olan Salih İlmin ve onun ismini öğrenemediğimiz bir arkadaşı Elazığ cezaevinden Batman cezaevine götürülüyor. İkisi aynı koğuşa kalmalarına rağmen sayıma maruz kalıyorlar. İtiraz ettikleri için darp ediliyorlar.*

Yakın tarihte infaz koruma memurları Salih'e arkadaşının geldiğini söyleyerek onu koğuştan çıkarıyorlar. Dışarı çıkan Salih götürüldüğü bölümde polislerle karşılaşılıyor ve polisler tarafından kendisine ajanlık dayatılıyor. Olaydan Pazartesi günü haberimiz oldu, öğrendiğimiz kadarıyla Salih İlmin ve arkadaşı süresiz dönüşümsüz açlık grevine girmişlerdir. Salih İLMİN'in kızkardeşi Gülçin İLMİN ile 05418101308 numaralı telefon üzerinden iletişime geçip daha ayrıntılı bilgi alabilirsiniz. Derneğinizden kendileriyle görüşmelerini ve onlara hukuki destek sunmanızı talep ediyoruz.” 15 Haziran 2021 tarihinde İHD Batman Şubesine başvuruda bulunan Meyrema İlmin, şu beyanlarda bulundu: “Amcam Salih İlmin Beşiri Cezaevinde tutuklu olarak bulunmaktadır. Eylül 2018 tarihinden beri tutukludur. Batman'da tutuklandıktan sonra 3 ay Batman M Tipi Cezaevinde tutuklu kaldı, daha Batman Cezaevinde açlık grevlerine katıldığı gerekçesiyle Elazığ 1 Nolu Yüksek Güvenlikli Ceza İnfaz Kurumuna sürgün edildi. Elazığ 1 Nolu Yüksek Güvenlikli Ceza İnfaz Kurumunda iken Batman'da yargılaması devam etmekteydi. Duruşmalarda mahkeme huzurunda savunmasını yapmak istemesine rağmen sevki yapılmamış ve SEGBİS üzerinden savunma yapması istenmiştir. Amcam Salih İLMİN 3 yıl boyunca SEGBİS vasıtasıyla savunma yapmayı reddetmiştir. 28 Mayıs 2021 tarihinde tutuklu bulunduğu Elazığ 1 Nolu Yüksek Güvenlikli Ceza İnfaz Kurumundan duruşma için geçici olarak Beşiri T Tipi Yüksek Güvenlikli Ceza İnfaz Kurumuna getirildi. Getirildiği cezaevinde sabah ve akşam olmak üzere günde 2 defa ayakta sayım yapılmaktadır. Amcam ayakta dayatmasını kabul etmediği için gardiyanlar tarafından darp edilmiştir. Avukatı Eyyüp Şahin tarafından ayakta dayatma sebebiyle açlık grevine girdiği bize söylendi. Ailesi olarak biz en son 2 ay önce Elazığ cezaevinde kendisiyle pandemiden dolayı kapalı görüş yaptık. Ondan sonra kendisiyle görüşemedik. Beşiri Ceza İnfaz Kurumuna getirildikten sonra kendisiyle görüşmek üzere cezaevine gittim ancak karantinada olduğu belirtilerek görüşmeme izin verilmedi. Elazığ'dan Beşiri Cezaevine getirildiğinde üzerinde bulunan kıyafetler dışında yanında elbise getirmesine izin verilmedi. Bunu üzerine biz kendisine kıyafet götürdük. Ancak götürdüğümüz elbiseler elden alınmadı. Kargo yoluyla göndermemiz istendi. Ancak kargo yoluyla gönderilen mektup ve eşyalar uzun süre bekletilmektedir. Bu yüzden kargo yoluyla eşya göndermemizin amcamın mevcut ve acil ihtiyaç durumuna bir faydası olmayacaktır. Ayrıca duyduğumuz kadarıyla farklı illerden söz konusu cezaevine nakledilen tutuklulara çıplak arama dayatması da yapılmaktadır. Hukuki destek ve iletişim kurmanızı talep etmekteyim.”

17 Haziran 2021 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Hayrettin Altun, şu beyanlarda bulundu: “Ben yaklaşık 3 aydır Demokratik Bölgeler Partisi (DBP) İl Eş Başkanlığı görevini sürdürmekteyim. İl Eş Başkanımız Seval GÜLMEZ yaklaşık 3 aya yakındır Diyarbakır Kadın Kapalı Hapishanesinde tutuklu bulunmaktadır. Ailesi tarafından partimize gelinmiş ve eş başkanımızın hapishanede yaşadığı sorunlar aktarılmıştır. Ailesinin beyanına göre; 5 infaz koruma memurunun koğuş araması yaptığını ve arama sırasında eşyaların dağıtıldığını söylemiştir. Ayrıca infaz koruma memurlarının mahpuslara hakaret ve tehdit içerikli söylemlerde bulunulduğunu belirttiler. Partimize yaklaşık 10 gün önce bazı mahpus yakınlarının da aktardığına göre hapishanelerde aynı yönlü şikâyetlerin olduğu belirtilmiştir.”

21 Haziran 2021 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan İzzetin Gökalp, şu beyanlarda bulundu: “Oğlum yaklaşık 9 yıla yakın bir süredir Türkiye'nin çeşitli hapishanelerinde kalmıştır. Oğlum en son Diyarbakır 1 Nolu T Tipi Hapishanesinden yaklaşık 1 ay önce Alanya L Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumuna sevk edilmiştir. Oğlumla en son yaklaşık 15 gün önce telefon görüşmesi yaptım. Telefonda oğlum bize; Hapishanede Kürtçe konuştuğu için Cihan ÜNAL adlı bir gardiyan tarafından Kürtçenin yasak olduğunun, Kürtçe konuşmalarını gerektiğinin kendisine söylendiğini belirtti. Oğlum da Kürtçenin yasak

olmadığını ve arkadaşlarıyla Kürtçe konuşabileceğini söylemiştir. Oğlumun belirttiğine göre bu yukarıda belirtilen gardiyanla birlikte yaklaşık 30 gardiyan kendisiyle birlikte birkaç mahpusu bodrum olarak tabir edilen bir yere götürmüştür. Oğlumun belirttiğine göre, bu gardiyanlar kendisini ve diğer mahpuslara işkence ve kötü muamelede bulunmuştur. Oğlum kendilerinin hastaneye götürülmediğini de söyledi. Oğlumun yaşamından endişeliyim bu nedenle derneğinizden hukuki destek talep ediyoruz.”

25 Haziran 2021 tarihinde İHD Ağrı Şubesine başvuruda bulunan Evin Delal Kayıtbey, Patnos L Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu’nda bulunan yakını Mizgin Kayıtbey’in infaz koruma memurları tarafından işkence ve kötü muameleyle maruz kaldığı beyanında bulunmuştur. Başvuru üzerine İHD Ağrı Şube Başkanı Av. Vural Kaya’nın Patnos L Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumuna mağdur Mizgin Kayıtbey ile görüşmede bulunmuştur. Görüşmede Mizgin Kayıtbey, *SEGBİS* üzerinden duruşmaya çıkarılacağı 23.06.2021 günü, cezaevi görevlileri tarafından kendisiyle birlikte koğuşta kalan diğer mahpuslara “eşyalarınızı toplayın, yarım saat içinde çıkıyorsunuz” denildiğini; nereye götürüleceklerini sorduğunda yanıt alamadığını; yetkili biriyle görüşmek istediklerini belirtmesi üzerine gelen görevlinin hiçbir şey sorulmamasını ve sadece orada verilen talimatlara uyulmasını istediğini belirtmiştir. Kendilerine makul bir açıklama yapılmadığı takdirde herhangi bir yere gitmeyeceklerini söylediklerinde, ne olduğunu anlamadan bir anda 30 civarında erkek gardiyanın cop ve kalkanlarla kaldıkları koğuşa girerek kendisine ve koğuşta kalan Lale Kabişen, Zahide Daşdemir ile Yüksel Şilan Efendioğlu isimli mahpuslara son derece ağır fiziki saldırıda bulunduğunu dile getirmiştir. Aldığı yoğun darbelerin etkisiyle bedeninde çok sayıda darp izi oluştuğunu (bunların doktor raporuna yansıtıldığını) ve yaralanmanın etkisiyle vücudunda kanama gerçekleştiğini, bundan dolayı kendisini kaybederek bayıldığını söyleyen mahpus, gözünü açtığı anda hastanede olduğunu belirtmiştir. Hastanede gerekli tıbbi müdahaleler yapıldıktan sonra savcılığın talimatına rağmen ifadesi alınmadan cezaevine geri getirildiğini belirten mahpus, yaşadıkları olayın, mahpusların daha önce uğradıkları hak ihlallerinden sadece biri olduğunu; Patnos Cezaevinin daha önce de çeşitli hak ihlalleriyle sık sık gündeme geldiğini belirtmiştir.

? Haziran 2021 tarihinde İHD Batman Şubesine başvuruda bulunan Orhan Gezici, şu beyanlarda bulundu: “Ben yakın zamanda sigara içmeyi bıraktığım için sigara içilen ortamlarda kalamıyorum. 15.06.2021 tarihinde sigara içmeyen bir koğuşa geçmek için talepte bulunmam üzerine öğleden sonra gardiyanlar beni başgardiyanın odasına götürüp beni darp ettiler. Gardiyanlar tarafından tekme, tokat ve yumruklarla dövüldüm. Daha sonra beni tekrardan koğuşuma geri getirdiler. Ben de bunun üzerine kendime zarar verdim. Kolumdan ellerime kadar, göğüs ve karın bölgesine jiletle çizdim. Bunun üzerine hastaneye kaldırıldım ve vücudumda jiletle çizdiğim tüm yaralara dikişi atıldı. Hastane dönüşü karantina koğuşu yerine eski koğuşuma getirildim. Bana bu konuda psikolojik baskı uygulanıyor. Bulduğum koğuştan çıkmak istememe rağmen bu taleplerim sürekli reddediliyor. Vücudumu çizdiğim için hakkımda soruşturma başlatıldı. İki günde bir revire götürülüp pansuman yapılması gerekiyor. Başka bir koğuşa geçmek istiyorum. Batman Barosu ve İnsan Hakları Derneği’ne bilgi verilmesini ve yardım talep ediyorum.”

-Kaçırma ve Ajanlık Tehdidi

HDP Van İl Örgütü Basın ve Bilgi İşlem Birimi çalışanı Sezer Tartan’ın, 12 Mart 2021 tarihinde kendilerini “polis” olarak tanıtan kişilerce zorla bir araca bindirildiği ve araç içerisinde darp ve tehditlere maruz kaldığı öğrenildi. **Sezer Tartan’ın konuya ilişkin basında çıkan açıklamaları şu şekilde:** “Onları tanımadığımı ve konuşacak bir şeyimin olmadığını

söyledim. Zorla araca bindirmek istediler. Yardım çağırmak için bağıncı beni yumruklamaya başladılar. Araca bindirir bindirmez de kapıları kilitlediler. Telefonumu zorla elimden alıp kapattılar. Olay Kanal Yolu üzerinden yaşandı. Belediye Garajı'na kadar götürdüler. İsim yazan yeri kapatarak üzerinde 'polis' yazılı kart gösterdiler. 'Biz seni tanıyoruz, biz devletiz, biz polisiz' dediler. Yaptıklarının suç olduğunu ve derhal serbest bırakmalarını söylemem üzerine yine hırpalamaya ve tehdit etmeye başladılar. 'İstersen sana her türlü imkanı sağlarız. Seni memur yaparız' şeklinde sözler verildi. Hiçbir şey istemediğimi söyledim. Beni bir daha rahatsız etmemelerini söyledim. Bir süre sonra mahalleye yakın bir yerde bıraktılar. Bu sırada Pazartesi gününe kadar bana 'süre' verdiklerini söylediler. 'Ya isteklerimizi kabul edersin ya da senin başına her türlü kötülüğü getirebiliriz. Seni nasıl kaçırdığımız gördün. Biz devletiz, her türlü sana ulaşıyoruz. Ya bizimle çalışırsın ya da seni hep böyle rahatsız ederiz' dediler"

Diyarbakır'da Munzur Üniversitesi öğrencisi ve HDP Gençlik Meclisi üyesi Ömer Faruk Karahan'ın **16 Mart 2021 tarihinde** Dağkapı Meydanı'nda polisler tarafından kaçırılarak alıkonulduğu ve kendisine ajanlık dayatmasında bulunduğu öğrenildi. **Ömer Faruk Karahan'ın konuya ilişkin basında çıkan açıklamaları şu şekilde:** "Dersim'de bazı siyasi davalarım vardı. Beni durduran bu kişiler, hakkımda savcılığın gözaltı kararı verdiğini söyledi. Bende kararı görmek istedim fakat bana 'arabada kararı gösteririz' dediler. Avukatıma haber vermeden kendilerine gelmeyeceğimi, dava ile ilgili de daha önce ifade verdiğimi söyledim. Bunun üzerine arabada duran bir kişi araçtan inerek elimdeki telefonu almaya çalıştı. Bunun üzerine diğer bir kişi 'Tamam sakin ol zaten kaçırmıyoruz, remi olarak gözaltına alacağız' dedi. Avukatıma gözaltına alınacağımı söyledim, o da tamam ben de adliyeye geçiyorum dedi. Ben bu kişilerden kimliklerini de istedim ama bana göremeyeceğim bir şekilde uzatıp geri çekti. İsmi bile göremedim. Bu sırada aramızda biraz arbede çıkınca insanlar etrafımıza toplandı. Tartışmayla beraber arabanın yanına kadar gelmiştik. Daha sonra arabaya bindirdiler beni... 'Ne polisi ne emniyeti, biz devletiz. Devletin gerçek sahibi olan istihbarattanız' dediler. Bana sorular sormaya başladılar. Ben de cevap vermedim. Şu an dava aşamasında olan dosyalarım üzerinden tehdit ettiler. 'Burada da dosyaların olabilir, istersen dosyalarını iki dakikada silebiliriz. Üniversiten var, seni istersen hemen mezun edebiliriz. Maddi ve manevi her türlü destek olabiliriz. Devlet olarak çok yetkimiz var. İstedüğümüz kişiyi yaşatabiliriz' dediler."

25 Mart 2021 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Azat Polat, şu beyanlarda bulundu: "18.03.2021 tarihinde gündüz saat 13.00-14.00 arasında Cizreden Silopiye gidiyorduk. Araçta arkadaşım ile seyahat ediyorduk. Cizre ilçesi çıkışında polis aracımızı durdurdu. Daha önce aracımıza binip inen, benim şahsen tanımadığım bir kadını sordular. "Nerde indirdiniz?" diye sordular. Ben, tanımadığımı söyledim. Aracı kullanan arkadaşım, arkadaşı olduğunu ziyarete geldiğini, az önce araçtan indiğini söyledi. Daha sonra polisler kimliklerimizi aldılar. Bir süre sonra polislerden biri bana "ifaden var, emniyete gideceğiz" dedi. O esnada benden telefon şifremi istediler. Vermeyeceğimi söyledim. Neden vermediğimi sorduklarında, içinde özel bilgilerimin olduğunu, dolayısıyla vermek istemediğimi belirttim. Arkadaşım ile alakalı bir şey demediler. Önce hastaneye götürdüler beni. Ardından beni Cizre TEM şubeye götürdüler. Beni ilk aldıkları andan itibaren ellerim önden kelepçelendi. Beni binanın giriş kapısının önünde indirdiler. Yaklaşık on polis vardı orada. İçeride telefonumu tekrar getirdiler. Şifremi girmemi istediler. İçinde özel fotoğraflarım var açmam dedim. Bunun üzerine muhatap olan polis bana hakaret edip yüzüme tokat attı. Dizlerimin üstüne zorla çöktürdüler. Ben çöktükten sonra polisler bana tekme, tokat, kafamı duvara vurma şeklinde şiddet uyguladılar. Bunu oradaki tüm polisler yaptı. Sırasıyla vuruyorlardı bana. Yaklaşık 25 dakika boyunca bu şekilde dövdüler beni.

Burnum kanamıştı. Burnum ve kafamın şiştiğini farketmiştim. Kendi aralarına, “bunu Ağa’ya götüreceğiz, bu işi Ağa çözecek” diyorlardı. Aşağıda 45 dakika gibi bir süre kaldıktan sonra beni, hatırladığım kadarıyla 2 veya 3 kat yukarı çıkardılar. Orada da neden telefon şifremi vermediğimi sordular. Aynı cevabı verince, içlerinden biri “Onu aşağı götürün tecavüz edin” dedi. Ardından beni bir kat aşağı götürdüler. Orada beni odaya koydukları gibi yere attılar. 5-6 dakika boyunca şifremi istediler, ben her ret ettiğimde yüzüme vurdular. Telefonla örgütle konuştuğumu söylüyorlardı ama ben kesinlikle ret ettim bu ithamları. Sonrasında biri bana soyunmamı söyledi. Ellerim kelepçeli olduğu için onlar beni soydu. Pantolonumu ve iç çamaşırımı ayakkabıma kadar indirdiler. Gömleği de kafama kadar kaldırdılar. Beni soyduktan sonra pet şişedeki suyu üstüme boşalttılar. Beni dizlerimin üstüne çöktürüp polislerden biri ayağını sırtıma bastırıyordu, doğrulamıyordum. İçlerinden biri “elektriği getirin” dedi. Kulağıma fişin prize takıldığı ses geldi. Çok kısa bir süre çok az etkili bir elektrik akımı hissettim vücudumda. Ardından elektriği kapatıp kabloyu vücudumda dolaştırıyorlardı. İçlerinden biri “soda şişesini getirin, şişeyi sokacağız ona” dedi, başkası “krem getirin” diyordu. Krem bulamadıklarını söylediklerini duydum. “Fotoğraf çekeceğiz, twittera atacağız, adını şişeci koyacağız” diye konuşuyorlardı. Yüzüm yere dönüktü. Gömleğimle de yüzümü kapatmışlardı. Şişeyi anüsüme temas ettirdiler, 10 saniyeden daha fazla süre orada kaldı. Fotoğraf çektiklerini zannediyorum. Sonra tekrardan bana vurmaya başladılar. Ardından hepsi odadan çıktı. Ardından biri gelip “kalk ulan üstünü giy” dedi. Giyindikten sonra beni nezarete koydular. Dört gün boyunca gözaltında kaldım. Her gün Cizre Doktor Selahattin Cizrelioğlu Devlet Hastanesine rapor için beni götürdüler. İlk gün gittiğim doktora ağrılarımı söyledim, yaralarımı gösterdim. Doktor rapora yazmadı. İki ve üçüncü gün de gittiğim farklı doktorların tavırları aynı oldu. Son gün savcılığa çıkmadan önce götürüldüğüm doktor, benimle ilgilendi, şikayetin ve yaran varsa yazacağım dedi. Bu doktor şikayet, ağrı, darp izi ve yaralarımı rapora yazdı. Kaburgamda hala ağrı vardır. Sol omzum, sağ diz kapağımda ağrı vardır. Başımda şişlik oluşmuştu şu an inmiş durumda, sol kalçamda morluk da vardı. Sağ ve sol el bileklerimde yaralar oluştu. Ve vücudumun birçok yerinde maruz kaldığım işkenceden dolayı hala ağrı ve yaralar mevcuttur. 22.03.2021 tarihinde hakimlikçe serbest bırakıldım. Bana işkence uygulayan polislerden şikayetçiyim. Bu hususta derneğinizden hukuki yardım talep etmekteyim.”

25 Mart 2021 tarihinde basın organlarında yer alan haberlerden edinilen bilgilere göre; Diyarbakır 2 Nolu Yüksek Güvenlikli Cezaevi’nde tutuklu bulunan Kemal Hüseyin isimli mahpusun, müdürle görüşüleceği gerekçesiyle gardiyanlar tarafından bir odaya götürüldüğü ve burada kendilerini istihbaratçı olarak tanıtan 3 kişi tarafından ajanlık dayatmasına maruz bırakıldığı öğrenildi. Söz konusu 3 kişinin, kendilerine yardım etmesi halinde tutuklu Kemal Hüseyin’e “Bizde sana yardımcı oluruz” şeklinde beyanlarda bulunduğu ifade edildi. Ajanlık dayatmasını kabul etmeyen Kemal Hüseyin’in odayı terk ettiği ve Diyarbakır Cumhuriyet Başsavcılığı’na suç duyurusunda bulunduğu öğrenildi.

29 Mart 2021 tarihinde Diyarbakır’da HDP Gençlik Meclisi Üyesi Çektar Aksucu’nun polisler tarafından alıkonulduğu ve ajanlık dayatmasına maruz kaldığı öğrenildi. Konuya ilişkin 30 Mart 2021 tarihinde HDP Gençlik Meclisi tarafından yapılan basın açıklamasında şöyle denildi: “Son olarak dün saat 12.00’da Gençlik Meclisi üyemiz Çekdar Aksucu’ya Yenişehir ilçe örgütümüzden çıktığı sırada GBT yapılmış ardından zorla siyah Renault Fluence arabaya bindirilmiş, yarım saat boyunca sözlü psikolojik işkenceye maruz bırakılmış, ajanlık teklif edilmiştir.”

27 Nisan 2020 tarihinde Diyarbakır’ın merkez Kayapınar ilçesinde Yeni Yaşam Gazetesi dağıtıcısı Mehmet Bağirtan isimli yurttaşın, sivil giyimli polisler tarafından tehdit ve ajanlık

dayatmalarına maruz kaldığı öğrenildi. Bağlar ilçesinde bulunan bir alışveriş merkezinin otoparkına götürülen **Mehmet Bağırta'nın basında çıkan açıklamaları şu şekilde:** "Otoparkta polisler bana 'neden gazete dağıtıyor? Kim sana bu gazeteleri veriyor? Nereden ve kimlerden temin ediyorsun?' dedi. Ben de yasal bir gazete, işe ihtiyacım var ve dağıtımı da ekonomik kaygılarla yaptığımı söyledim. Bu söylemim ardından başka yollardan da iş yapabilirsin, bize çalışabilirsin dediler."

HDP eski Dersim il yöneticisi Kamer Demir'in **12 Şubat 2021 tarihinde Dersim il merkezine bağlı Kültür köyünde sivil polislerce ajanlık dayatmasına maruz bırakıldığı** öğrenildi. **Kamer Demir'in konuya ilişkin basında çıkan açıklamaları şu şekilde:** "Kültür köyünde arabadan inen üç sivil polis 'Gel bizimle çalış' dedi. Tepki vermem nedeniyle geri adım attılar. Daha sonra vefat eden annemin mezarını yapmak için 18 Mayıs'ta köye gittim. Drone köy üzerinde sabaha kadar gezindi. Amaçları bizi köyümüzden göndermektir. Köyde drone ile merkezde ise beni nerede görseler kornaya basıp gidiyorlar. Başıma bir şey gelecek olursa devlet sorumludur."

-Tehdit Edilenler

14 Ocak 2021 tarihinde İHD Batman Şubesine başvuruda bulunan Şakir Can, şu beyanlarda bulundu: "Ben ve arkadaşlarım 13.01.2021 tarihinde akşam saat 18:00 civarında kültür mahallesinde yeni yıl kutlama etkinlikleri kapsamında 'sersal' ritüeli yaparken bizleri takip eden 3 tane sivil araç, 2 tane panzer ve bir tane ranger araç bizi Diyarbakır çevre yolu üzerinde bulunan ünran oto ekspertizin önünde durdurdu. Bize GBT yaptıktan sonra sosyal mesafeden idari para cezası kestiler. Ardından aracımızı ararken araca zarar verdiler. Bu esnada panzerden inen resmi özel hareket giyimli bir polis yanıma gelerek "senin ne yaptığını biliyoruz, seni tehada yakaladığımızda kafana sıkacağız." diyerek beni tehdit etti. O esnada yanımda Yakup Orak, M. Emin Salman, Harun Aydın, Serhat Salman, Mazlum Sili, Turan Başçı vardı. Onlar da bu tehdidi duydular. Bana karşı tehdit savuran özel hareket polisinden şikayetçi olmak istiyorum. Hayatımdan endişe etmekteyim. Tarafınızca hukuki destek talep etmekteyim."

10 Mart 2021 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Mehmet Erol, şu beyanlarda bulundu: "Mezopotarnya Ajansı'nda Muhabir/Kameraman olarak çalışmaktayım. Son dönemde cezaevlerinde başlayan açlık grevleriyle alakalı her hafta Çarşamba günü koşuyolunda yapılan basın açıklamasına gazetecilik faaliyetleri dolayısıyla gitmekteyim. Bugün yine Koşuyolu Parkı'nda yapılan basın açıklaması için, açıklamanın yapılacağı yere ben ve basın çevresinden başka basın çalışanları gelmişti. Konuşmayı yapan grubun çevresi kolluk görevlilerince dairesel biçimde sarılmıştı. Basın çalışanları olarak polis çemberinin dışında, konuşanlara yaklaşık 10 metre mesafeden görüntü çekmeye çalışmaktaydık. Saat 12.30 civarında Milletvekili Remziye TOSUN konuşurken, polisler yanımıza gelip bölgeden uzaklaşmamızı istediler. Bölgeden daha fazla geriye gitmemiz durumunda çekim yapmamız mümkün değildi. Zaten polislerin amacı da çekim yapmamızı engellemektir. Bizimle konuşan polisler fiziki temas kurarak bize "Uzaklaşın, geriye çekilin, daha geriye çekilin" şeklinde baskı uyguladılar. Biz geri çekildikçe daha fazla uzaklaşmamızı istiyorlardı. Biz yeterince uzaklaştığımızı söyleyince "ne kadar uzaklaşacağını sen karar veremezsin" şeklinde konuştular. "Çekim yapmamızı engelleyemezsiniz" şeklinde itiraz ettiğimizde ise "Sarı basın kartınız yok, çekim yapamazsınız" dediler. Polisin olduğu yerde sarı basın kartının mecburi olduğunu söyleyip, kendilerini çektiğimizi iddia ederek "polisleri çekemezsiniz" dediler. Biz de zaten polisleri çekmediğimizi, gazeteci olarak kamu işi yaptığımızı belirttik. Polisler ise fiziki temasla bizi daha fazla uzaklaştırmaya çalışıyorlardı.

Konuşan polis bize karşı bağıarak "daha fazla uzaklaşın, kaldırımın karşı tarafına geçin, bir daha söylemeyeceğim" diyerek tehdit etti. Polislerin tavrı başından itibaren tehditkardı. Bizimle konuşan bir polis vardı, fakat onunla beraber bizi zorla uzaklaştırmaya çalışan başka polisler de mevcuttu. Geriye çekilmeyeceğimiz takdirde, ciddi fiziki müdahaleye maruz kalacağımız belliydi, polis zoru altında çekim yapamayacağımız bir bölgeye kadar geri çekilmeye mecbur kaldık. Biz çekildikten sonra polisler ilk çemberin dışında daha büyük bir çember daha oluşturdular. Polislerce, gazetecilik faaliyetlerimiz engellenerek hak ihlaline sebep olunmuştur. Gazetecilik faaliyetlerimizi engelleyen polislerden şikayetçiyim, derneğinizden hukuki yardım talep etmekteyim."

Emek Partisi (EMEP) Malatya İl Başkanlığı tarafından yapılan açıklamada, partinin Battalgazi ilçe yöneticisi Berfin Güler'in **29 Nisan 2021 tarihinde** katıldığı 1 Mayıs çalışmaları sırasında tehdit edildiği duyuruldu. Açıklamada, polisler tarafından Güler'e "EMEP' te seni en önde koşturuyorlar. Başına çok iş gelir. Böyle şeylerde Valiliğe izin yaz. Geçenlerde de Şerif beyle beraberken sana ceza yazmadık. Faaliyet yürütürken yanında başka kimler vardı" denildiği belirtildi.

9 Haziran 2021 tarihinde basın organlarında yer alan haberlerden edinilen bilgilere göre; Mardin'in Kızıltepe ilçesinde HDP Gençlik Meclisi üyesi Mehmet Sait Sırdaş'ın isimli gencin, kendilerini Mardin Emniyet Müdürlüğü Güvenlik Şube polisleri olarak tanıtan kişilerce telefonla aranarak ajanlık dayatmasına maruz kaldığı öğrenildi. 2 Haziran 2021 tarihinde Çarşamba günü akşam saatlerinde yarım saat arayla 2 farklı numaradan signal uygulaması üzerinden aranan Sırdaş'ın emniyete çağrıldığı, ancak ifade için değil 'sohbet etmek' amacıyla çağrıldığı, daveti kabul etmemesi üzerine ise "Kendine dikkat et başına iyi şeyler gelmez" "iyi bir şey yapmadın" şeklinde tehdit edildiği öğrenildi.

17 Haziran 2021 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Şirin Human, şu beyanlarda bulundu: "Ben Diyarbakır'ın Lice ilçesinde ikamet etmekteyim. Bundan yaklaşık 2 ay önce 2 kişi Diyarbakır'ın Lice ilçesi merkezine gelerek beni arayarak Lice Emniyet Müdürlüğü'ne gelmemi söylediler. Bende Lice Emniyet Müdürlüğüne gittim. Bana emniyet müdürlüğünde hapisanede olan oğlum Remzi HUMAN'ı sordular. Bana nerde kaldığımı ne yiyip içtiğimi emniyette sordular. Ailemle aramda sorunlar olduğunu bildiklerinden; ailemle barışıp barışmadığımı da sordular. Bana bir polis memuru 05362739895 telefon numarasını verdi. Herhangi bir şekilde benden ifade almadan emniyet müdürlüğünden serbest bırakıldım. Bundan 1 ay önce kadar Irak ülkesinde çalışıyordum. Türkiye'ye 1 ay önce dönüş yaptıktan sonra bayramın 3. Gününü yukarıda belirttiğim polis memurları tarafından bana verilen telefon numarasından arandım. Bana telefonda, "nasılsın, ne yapıyorsun, ailen ile barıştın barışmadın mı" gibi sorular sordular. 1 hafta önce de Diyarbakır'da daha önce beni Lice Emniyet Müdürlüğü'nde benimle görüşen polis memurları benimle görüştüler. Bana örgütle ilgili bilgin var mı yok mu? diye sorular sordular. Bende herhangi bir örgütle ilişkim yoktur; kimseyi de örgüt içinde tanımam dedim. Bunun üzerine görüşmeyi sonlandırıp yanımdan ayrıldılar. Ben sürekli beni tehdit eden ve benimle herhangi bir ifade işlemi olmadan emniyete çağırarak kendilerini polis olarak tanıtan kişilerden şikayetçiyim. Gerekli yasal işlemlerin başlatılmasını derneğinizden talep ediyorum."

KİŞİ ÖZGÜRLÜĞÜ VE GÜVENLİĞİNE YÖNELİK İHLALLER

Gözültına Alınanlar – Tutuklananlar- Ev Baskınları

6 Ocak 2021 tarihinde Şırnak'ın Cizre ilçesinde polis tarafından düzenlenen ev baskınında, hakkında kesinleşmiş yargı kararı bulunan 1 kadın yurttaşın (*Bahar Magi*) gözültına alındığı öğrenildi.

8 Ocak 2021 tarihinde Van'ın Gürpınar ilçesinde sabah saatlerinde polis tarafından düzenlenen ev baskınında, 10 yurttaşın gözültına alınarak İl Emniyet Müdürlüğü'ne götürüldüğü öğrenildi. **11 Ocak 2021 tarihinde** emniyet tamamlanan ifade işlemlerinin ardından adliyeye sevk edilen 10 kişiden 7'sinin (*İpekyolu Belediye Eşbaşkanı Beritan Tayan, Harun Mamuk, Mehmet Sertkal, Şerafettin Kural, Bayram Ogun, Cahit Hezer, Süleyman Kuş*) “Örgüt üyeliği” iddiasıyla tutuklandığı, 3 kişinin ise adli kontrol şartıyla serbest bırakıldığı öğrenildi.

9 Ocak 2021 tarihinde **Diyarbakır'ın Lice ilçesi** kırsalında çıkan çatışmada, 1 askerin yaşamını yitirdiği ve 2 askerin de yaralandığı öğrenildi. Çatışmanın yaşandığı bölgedeki kırsal mahallelerde askerler tarafından **10 Ocak 2021 tarihinde** düzenlenen ev baskınlarında, Bağlan köyünde 2 yurttaşın (*Azize Bozkuş ve eşi Mehmet Şah Bozkuş*) gözültına alındığı öğrenildi. Gözültına alınanlardan Azize Bozkuş'un Lice ilçe Emniyeti'ndeki ifade işlemlerinin ardından serbest bırakıldığı, adliye sevk edilen eşi Mehmet Şah Bozkuş'un ise “örgüt üyesi olma” iddiasıyla tutuklandığı öğrenildi.

9 Ocak 2021 tarihinde **Diyarbakır'ın Lice ilçesi** kırsalında çıkan çatışmada, 1 askerin yaşamını yitirdiği ve 2 askerin de yaralandığı öğrenildi. Çatışmanın yaşandığı bölgedeki kırsal mahallelerde askerler tarafından düzenlenen ev baskınlarında, Dibek mahallesinde 7 kişinin (*Sıddık Özkan-Yaş 63, Ferzende Özkan, Ömer Yıldırım ve isimleri öğrenilemeyen 4 kişi*) gözültına alındığı öğrenildi. Gizli tanık beyanlarıyla gözültına alınan 7 kişinin **15 Ocak 2021 tarihinde** emniyet tamamlanan ifade işlemlerinin ardından sevk edildikleri adliyede “örgüt üyesi olmak” iddiasıyla tutuklandıkları öğrenildi.

11 Ocak 2021 tarihinde Mardin'in Dargeçit ilçesine bağlı Kılavuz Mahallesi'nde sabah saatlerinde Jandarma tarafından düzenlenen ev baskınlarında, haklarında açılan soruşturma gerekçe gösterilerek 22 yurttaşın gözültına alındığı öğrenildi. Gözültına alındığı öğrenilenler şunlar: *Emine Gevcan-Yaş 66 ile oğlu Hakim Gevcan-Yaş 33 ve kızı Arjin Gevcan-Yaş 24, Nezir Duman-Yaş 55, Fıhriye Ercan-Yaş 74.* **14 Ocak 2021 tarihinde** jandarmada tamamlanan ifade işlemlerinin ardından gözültına bulunan 22 kişiden 17'sinin serbest bırakıldığı öğrenildi. **18 Ocak 2021 tarihinde** tamamlanan ifade işlemlerinin ardından adliyeye sevk edilen 5 kişinin de adli kontrol şartıyla serbest bırakıldığı öğrenildi.

12 Ocak 2021 tarihinde Hakkari'de sabah saatlerinde jandarma tarafından düzenlenen ev baskınlarında, 3 yurttaşın (*Beyaz Coşkun-Yaş 50 ile oğlu Yaşar Coşkun ve Süleyman Durmaz*) gözültına alındığı öğrenildi. Çukurca Jandarma Karakol Komutanlığı'nda alınan ifadelerinin ardından adliyeye sevk edilen 3 kişinin, savcılık ifadesinin ardından serbest bırakıldığı öğrenildi.

12 Ocak 2021 tarihinde Diyarbakır'ın Silvan ilçesinde sabah saatlerinde askerler tarafından düzenlenen ev baskınlarında, kardeş olan 2 yurttaşın (*Mehmet İkincisoym, Faruk İkincisoym*) darp

edilerek ve sivil araca bindirilerek gözaltına alındıkları öğrenildi. Baskında yapılan aramada, evdeki eşyaların dağıtıldığı belirtildi.

Şırnak Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından DTK'ye yönelik yürütülen soruşturma kapsamında hakkında yakalama kararı çıkartılan HDP PM Üyesi Resul Sadak'ın **13 Ocak 2021 tarihinde** ifade vermek için gittiği Şırnak İl Emniyet Müdürlüğü'nde ifadesi alındıktan sonra sevk edildiği adliyede "Örgüt üyesi" olmak iddiasıyla tutuklandığı öğrenildi.

19 Ocak 2021 tarihinde Diyarbakır'ın Lice ilçesi Merkezi ile bağlı Dibek, Budak ve Yolçatı kırsal mahallelerinde askerler tarafından yapılan ev baskınlarında, 35 kişinin gözaltına alındığı öğrenildi. **25 Ocak 2021 tarihinde** emniyet tamamlanan ifade işlemlerinin ardından adliyeye sevk edilen 35 kişiden 19'unun tutuklandığı, 7'sinin ise adli kontrol şartıyla olmak üzere 16 kişi serbest bırakıldığı öğrenildi.

DTK yönelik başlatılan soruşturma kapsamında HDP Siirt eski Milletvekili Hatice Kocaman hakkında "örgüt üyesi olmak" iddiasıyla açılan ve **20 Ocak 2021 tarihinde Diyarbakır 9'uncu Ağır Ceza Mahkemesi'**nde görülen davanın duruşmasında, Kocaman hakkında tutuklama kararı verildi. Duruşmanın ardından gözaltına alınan Kocaman, işlemlerin ardından Diyarbakır Kadın Kapalı Cezaevi'ne gönderildi.

23 Ocak 2021 tarihinde Van'da polis tarafından düzenlenen ev baskınında, 1 kadın yurttaşın (*Perihan Karaman*) gözaltına alındığı öğrenildi.

25 Ocak 2021 tarihinde Urfa'nın Halfeti ilçesine bağlı Sütveren Mahallesi'nde sabah saatlerinde jandarma tarafından düzenlenen ev baskınında, 2 kişinin (*Kamil Yalçınkaya ve oğlu Mehmet Yalçınkaya*) gözaltına alındığı öğrenildi. Gözaltı gerekçesi öğrenilemeyen baba ve oğlunun jandarma tarafından polise teslim edildiği ve İl Emniyet Müdürlüğü'ne götürüldükleri öğrenildi.

HDP Urfa İl Örgütü'nün cezaevlerinde devam eden süresiz- dönüşümlü açlık grevine dikkat çekmek amacıyla il binasına astıkları "Tecrit insanlık suçudur açlık grevine ses ol, cezaevlerinden haberin var mı?" yazılı pankartın **25 Ocak 2021 tarihinde** polisler tarafından indirilmek istenmesi üzerine, bu durumun hukuka aykırı olduğu gerekçesiyle karşı çıkan 3 partilinin (*İl Eşbaşkanı Emine Çetiner, il yöneticisi Ahmet İstek, Mehmet Ferit Tamğa*) gözaltına alındığı öğrenildi. Partililerin, emniyette tamamlanan ifade işlemlerinin ardından serbest bırakıldığı öğrenildi.

Ankara Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından başlatılan soruşturma kapsamında **25 Ocak 2021 tarihinde Diyarbakır'da kent merkezi ve Silvan ilçesinde** polis tarafından düzenlenen ev baskınında, 2 kişinin (*HDP MYK Üyesi Sevim Akdağ, Narin Dönmez*) gözaltına alındığı öğrenildi.

Mardin'in Nusaybin ilçesinin Bağok Dağı kırsalında askeri operasyon yapılacağı gerekçesiyle 16 yerleşim yerinde ve bağlı mezrada, Mardin Valiliği tarafından yapılan duyuruyla **26 Şubat 2021 tarihinde** sokağa çıkma yasağı ilan edildiği duyuruldu. Yasak sırasında, Gülperi Aslan isimli yurttaşın gözaltına alındığı ve emniyette tamamlanan ifade işlemlerinin ardından sevk edildiği adliyede adli kontrol şartıyla serbest bırakıldığı öğrenildi.

Diyarbakır 9'uncu Ağır Ceza Mahkemesi'nde "örgüt yöneticisi olmak" ve "örgüt üyeliği" iddiasıyla açılan davanın duruşmasında tutuklanmasına yönelik yakalama kararı verilen TJA

aktivisti Ayşe Gökkan'ın **27 Ocak 2021 tarihinde Diyarbakır Merkez Kayapınar ilçesinde** bulunan evinde gözaltına alındığı öğrenildi.

28 Ocak 2021 tarihinde Batman'da polis tarafından düzenlenen eş zamanlı ev baskınlarında, 7 kişinin (*HDP Batman Merkez İlçe örgütü yöneticisi Ayşe Adlığ, HDP Gençlik meclisi üyesi Harun Aydın, Zeki Çınar, Emin Okan, Özcan Okan, Mehmet Şah Çetin, Mehmet Tahir Kaygusuz*) gözaltına alındığı öğrenildi. Gözaltı gerekçelerinin 2015 yılında Kobanê'ye ilişkin yaptıkları sosyal medya paylaşımları olduğu öğrenilen 7 kişinin Batman İl Emniyet Müdürlüğü'ne götürüldüğü belirtildi.

28 Ocak 2021 tarihinde Van'da polis tarafından düzenlenen ev baskınlarında, 10 yurttaşın gözaltına alındığı öğrenildi. **3 Şubat 2021 tarihinde** emniyet tamamlanan ifade işlemlerinin ardından adliyeye sevk edilen 10 kişiden 7'sinin (*Abdülkerim Alkan, Ayhan Koç, Kerem Atsak, Kasım Tekin, Faris Bal, Nedim Ataman, Emin Aykut*) "örgüt üyesi olmak" iddiasıyla tutuklandığı, 3 kişinin ise adli kontrol şartıyla serbest bırakıldığı öğrenildi.

29 Ocak 2021 tarihinde Van'da polis tarafından düzenlenen ev baskınlarında, 1 yurttaşın (*Muhammed Orhan*) isimli yurttaşın gözaltına alındığı öğrenildi. **1 Şubat 2021 tarihinde** emniyet tamamlanan ifade işlemlerinin ardından adliyeye sevk edilen Orhan'ın "Örgüt adına suç işlemek" iddiasıyla tutuklandığı öğrenildi. *Orhan'ın Demokratik Bölgeler Partisi (DBP) tarafından kentte 8 Ocak tarihinde "Şimdi ulusal birlik ve özgürlüğü sağlama zamanı" şiarıyla gerçekleştirdiği eylemde polise taş attığı iddiasıyla tutuklandığı öğrenildi.*

29 Ocak 2021 tarihinde Van'da polis tarafından düzenlenen ev baskınlarında, 6 kişinin gözaltına alındığı öğrenildi. Gözaltı gerekçeleri öğrenilemeyen kişilerin İl Emniyet Müdürlüğüne götürüldüğü belirtildi.

29 Ocak 2021 tarihinde Batman'da DTK, TJA, DBP ve HDP tarafından ortak organize edilen "ulusal birlik" yürüyüşüne polis tarafından müdahale edildiği ve 6'sı çocuk 23 kişi yurttaşın gözaltına alındığı öğrenildi. **1 Şubat 2021 tarihinde** emniyet tamamlanan ifade işlemlerinin ardından adliyeye sevk edilen 23 kişiden 2 çocuğun savcılık ifade ardından, 4'ü çocuk 21 kişinin ise adli kontrol tedbirleri uygulanarak serbest bırakıldığı öğrenildi.

Urfa'nın Siverek ilçesinde ikamet eden Şehriban Mimkara isimli kadının, "örgüt üyesi olmak" iddiası ile tutuksuz yargılandığı davanın, **2 Şubat 2021 tarihinde 6. Ağır Ceza Mahkemesi'nde** görülen ilk duruşmasında tutuklandığı öğrenildi.

5 Şubat 2021 tarihinde Diyarbakır'ın Lice ilçesi kırsalında başlatılan askeri operasyon sırasında köylere yönelik düzenlenen baskınlarda, aralarında Yönlüce Mahallesi Muhtarı Mekin Yalçın'ın da bulunduğu 13 köylünün "örgüt üyesi olmak" iddiasıyla gözaltına alındığı öğrenildi. Gözaltına alınanlardan 4'ünün (*Ramazan Aslan, Mehmet Budak, Abdullah Alan, Mehmet Kaya*) sevk edildiği adliyede adli kontrol şartıyla serbest bırakıldığı öğrenildi.

9 Şubat 2021 tarihinde Bitlis'in Güroymak ilçesinde polis tarafından düzenlenen ev baskınında, HDP'li Bitlis Güroymak Belediyesi Meclis üyesi Ekrem Yalçın'ın gözaltına alınarak, İl Emniyet Müdürlüğü'ne götürüldü. **12 Şubat 2021 tarihinde** emniyetteki işlemlerinin ardından adliyeye sevk edilen Yalçın'ın "örgüt propagandası" ve "örgüt üyeliği" suçlamalarıyla alınan ifadelerinin ardından mahkeme tarafından adli kontrol şartıyla serbest bırakıldığı öğrenildi. **20 Şubat 2021 tarihinde** savcılığın itirazı üzerine yeniden gözaltına

alınan Yalçın'ın sevk edildiği Nöbetçi Sulh Ceza Hakimliği tarafından "örgüt üyeliği" iddiasıyla tutuklandığı öğrenildi.

10 Şubat 2021 tarihinde Bitlis'in Tatvan ilçesi Çağlayan Mahallesi'nde sabah saatlerinde yapılan polis tarafından düzenlenen ev baskınında, 1 yurttaşın yurttaşın (65 yaşındaki *Ahmet Yılmaz*) gözaltına alınarak, Tatvan İlçe Emniyet Müdürlüğü'ne götürüldüğü öğrenildi. Gözaltı esnasında evdeki eşyaların dağıtıldığı ve aile bireylerinin tamamına hakaret edilerek kötü muamelede bulunduğu belirtildi.

10 Şubat 2021 tarihinde Bitlis Merkez ve ilçeleri ile Diyarbakır'da sabah saatlerinde polis tarafından düzenlenen ev baskınlarında, aralarında 9 kişinin gözaltına alındığı öğrenildi. **12 Şubat 2021 tarihinde** emniyetteki işlemlerinin ardından adliyeye sevk edilen 9 kişiden 7'sinin adli kontrol şartıyla serbest bırakıldığı, 2'sinin ise (*BDP Bitlis eski İl Başkanı Salih Çoban ve ismi öğrenilemeyen 1 kişi*) "örgüt propagandası" suçlamasıyla tutuklandığı öğrenildi.

10 Şubat 2021 tarihinde Tunceli'nin Pülümür ilçesinde polis tarafından düzenlenen ev baskınlarında, 1 yurttaşın (65 yaşındaki *Veli Yıldız*) gözaltına alındığı öğrenildi. Hakkında gizli tanık ifadesi olduğu belirtilen ve "örgüt üyeliği" iddiasıyla gözaltına alındığı öğrenilen Yıldız'ın **11 Şubat 2021 tarihinde** emniyetteki işlemlerinin ardından sevk edildiği adliyede tutuklandığı öğrenildi.

12 Şubat 2021 tarihinde Kars'ta sabah saatlerinde polis tarafından düzenlenen ev baskınlarında, aralarında HDP İl Eşbaşkanı Sevda Subaşı ile il yöneticilerinin de bulunduğu 6 kişinin gözaltına alındığı öğrenildi. **15 Şubat 2021 tarihinde** emniyetteki işlemlerinin ardından adliyeye sevk edilen 6 kişiden aralarında HDP İl Eşbaşkanı Sevda Subaşı'nın da bulunduğu 3 kişinin "Örgüt üyeliği" suçlamasıyla tutuklandığı, diğer 3 kişinin ise adli kontrol şartı ile serbest bırakıldığı öğrenildi.

12 Şubat 2021 tarihinde Malatya'nın Akçadağ ilçesinde jandarma tarafından düzenlenen ev baskınında, EMEP Malatya il yöneticisi Nejdet Bali'nin gözaltına alınarak İl Emniyet Müdürlüğü'ne götürüldüğü öğrenildi.

Urfa Cumhuriyet Başsavcılığı'nca Urfa merkezli Adana, Osmaniye, Hatay, Çorum, Diyarbakır, Siirt, Mardin, Uşak ve İzmir'de **11 Şubat 2021 tarihinde** polis tarafından düzenlenen ev baskınlarında 10 kişinin gözaltına alınarak, Urfa Emniyet İl Müdürlüğü'ne götürüldükleri öğrenildi. **19 Şubat 2021 tarihinde** emniyetteki işlemlerinin ardından adliyeye sevk edilen 10 kişi (*Mehmet İdikuş, Mehmet Resul Demir, Serhat Kotluk, Kazım Birdal Tüfekçi, Kerem Gezer, Kenan Karataş, Semir Oral, Hıdır Yıldızhan, Diyar Saraç ve ismi öğrenilemeyen bir kişi*) "örgüt üyesi olmak" iddiasıyla tutuklandığı öğrenildi.

Antep Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından yürütülen ve 60 kişi hakkında yakalama kararı olduğu öğrenilen soruşturma kapsamında **13 Şubat 2021 tarihinde Antep'te** polis tarafından düzenlenen ev baskınlarında, aralarında HDP ve DBP il yöneticilerinin de olduğu 45 kişinin gözaltına alındığı öğrenildi. 45 kişiden 11'inin **13 ve 14 Şubat 2021 tarihlerinde**, 34 kişinin ise **15 Şubat 2021 tarihinde** emniyette alınan ifade işlemlerinin ardından serbest bırakıldığı öğrenildi.

14 Şubat 2021 tarihinde Batman'da polis tarafından düzenlenen ev baskınlarında, aralarından HDP'li yöneticilerinde bulunduğu 8 kişinin gözaltına alındığı öğrenildi. Bekirhan Belde Jandarma Karakolunda ifadesi alınan 8 kişiden 4'ünün (*Bekirhan Belde Belediye*

Eşbaşkanı Gülistan Sönük, Kozluk Belediye Meclis üyeleri Şükran Çotak, İdris Yalçın, Suat Öztekin) serbest bırakıldığı öğrenildi. **15 Şubat 2021 tarihinde** emniyetteki işlemlerinin ardından adliyeye sevk edilen 3 kişinin (*HDP Batman il yöneticisi Murat Kılıç, Merkez İlçe Yöneticisi Tayfun Güney, Gençlik Meclisi üyesi Mehmet Emin Salman*) adli kontrol şartıyla serbest bırakıldığı öğrenildi.

14 Şubat 2021 tarihinde Diyarbakır'da polis tarafından düzenlenen ev baskınlarında, 7 kişinin (*Ahmet Alpaslan, Behçet Ekinci, Hacı Baş, Mazlum Burur, Şivan Erdal, Ahmet Celil Önen, Burhan Gizlenmiş*) sosyal medya paylaşımları gerekçe gösterilerek gözaltına alındığı öğrenildi. Gözaltına alınanlardan Burhan Gizlenmiş'in kanser hastalığı nedeniyle emniyetteki ifadesinin ardından serbest bırakıldığı öğrenildi.

14 Şubat 2021 tarihinde Van merkez ve ilçelerinde sabah saatlerinde polis tarafından düzenlenen ev baskınlarında, HDP eski Van İl Eşbaşkanı Ökkeş Kava'nın da aralarında bulunduğu 28 kişinin gözaltına alındığı öğrenildi. 28 kişinin **16 Şubat 2021 tarihinde** emniyet ve savcılık ifadelerinin ardından serbest bırakıldıkları öğrenildi.

15 Şubat 2021 tarihinde Ağrı'nın Doğubayazıt ilçesinde polis tarafından düzenlenen ev baskınlarında, aralarında HDP'li yöneticilerinde bulunduğu 6'sı çocuk 40 kişinin "Örgüt propagandası yapmak" iddiasıyla gözaltına alındığı öğrenildi. Gözaltında bulunan 6 çocuğun **16 Şubat 2021 tarihinde** emniyette tamamlanan ifade işlemlerinin ardından serbest bırakıldığı öğrenildi. **17 Şubat 2021 tarihinde** emniyette tamamlanan ifade işlemlerinin ardından adliye sevk edilen 34 kişiden 2'sinin "örgüt üyeliği" iddiasıyla tutuklandığı, diğerlerinin ise serbest bırakıldığı öğrenildi.

15 Şubat 2021 tarihinde Diyarbakır'ın Bağlar ilçesinde polis tarafından düzenlenen ev baskınlarında, 3 kişinin (*Mikail Yaman, Aynur Bilgiç, Şiyar Akpolat*) gözaltına alındığı öğrenildi.

15 Şubat 2021 tarihinde Şırnak ve ilçelerinde polis tarafından düzenlenen ev baskınlarında, 10 kişinin gözaltına alındığı öğrenildi. Gözaltına alınanların isimleri şöyle: *HDP yöneticisi Agit Yiğit, Fatma Acet, Fırat Akyol, Cami Bilik, Nihat Küçük, Mahsum Kurami, Serhat Çatuk, Mustafa Dal, Ömer Karaviş, Abdullah Yaman.*

15 Şubat 2021 tarihinde Erzurum'un Karayazı ilçesinde sosyal medya paylaşımları gerekçe gösterilerek 4 kişinin (*Merhas Gündüz, Devrim Gündüz, Necati Bülbül, Cengiz Çetin*) gözaltına alındığı ve emniyette tamamlanan ifade işlemlerinin ardından serbest bırakıldığı öğrenildi.

15 Şubat 2021 tarihinde Elazığ'da polis tarafından düzenlenen ev baskınında, HDP Karakoçan İlçe Eşbaşkanı Veysi Sarıtağ'ın gözaltına alınarak Elazığ Emniyet Müdürlüğü'ne götürüldüğü öğrenildi.

15 Şubat 2021 tarihinde Urfa'nın Suruç ilçesinde polis tarafından düzenlenen ev baskınında, 1 kişinin (*Abdi Binici*) gözaltına alınarak İlçe Emniyet Müdürlüğü'ne götürüldüğü öğrenildi.

15 Şubat 2021 tarihinde Mardin'in Nusaybin ilçesinde sabah saatlerinde polis tarafından düzenlenen ev baskınlarında, 4 kişinin gözaltına alınarak İlçe Emniyet Müdürlüğü'ne götürüldüğü öğrenildi.

15 Şubat 2021 tarihinde Siirt ve ilçelerinde sabah saatlerinde polis tarafından düzenlenen ev baskınlarında, 7 kişinin (*HDP İl Genel Meclis Üyesi Mehmet Kaysi, HDP'li Belediye Meclis üyeleri Hasret Aslan ve Haydar Çağlı ile Abdulgaffur Kubulay, Elif Esmer, Devran Acar, Tamer Kılınç*) "Örgüt propagandası yapmak" iddiasıyla gözaltına alındığı öğrenildi. **17 Şubat 2021 tarihinde** emniyetteki işlemlerinin ardından 7 kişiden 6'sının adliyeye sevk edildiği ve 6 kişinin adli kontrol şartıyla serbest bırakıldığı öğrenildi.

15 Şubat 2021 tarihinde Hakkari'de sabah saatlerinde polis tarafından düzenlenen ev baskınlarında, 8 kişinin (*Aydın Alpsar, Serdar Bor, Murat Taş, Berkan Çiftçi, Emirkan Çiftçi, Uğur Akmaz, Aydın Alpsar, Turgut Yılmaz*) gözaltına alındığı öğrenildi.

HDP Gençlik Meclisi Üyesi Cesur Yılmaz'ın **15 Şubat 2021 tarihinde Bismil'den Diyarbakır'a** geldiği sırada, polis kontrol noktasında yapılan GBT sorgusu ardından gözaltına alındığı öğrenildi.

15 Şubat 2021 tarihinde Batman'da HDP Batman il ve merkez ilçe binalarına polis tarafından baskın düzenlendi. "İhbar" olduğu gerekçesiyle yapılan baskında binalarda arama yapıldığı ve ardında parti eş başkanlarının (*HDP Batman İl Eşbaşkanları Fatma Ablay ve Ömer Kulpu, HDP Merkez İlçe Eşbaşkanı Gurbet Doğan*) gözaltına alındığı öğrenildi. HDP Merkez ilçe Eşbaşkanı Azat Esin hakkında da gözaltı kararı olduğu belirtildi. **17 Şubat 2021 tarihinde** emniyetteki işlemlerinin ardından adliyeye sevk edilen 3 HDP'li Eşbaşkanın adli kontrol şartıyla serbest bırakıldığı öğrenildi.

15 Şubat 2021 tarihinde Şırnak'ta kent merkezi ile Cizre, İdil ve Uludere ilçelerinde polis tarafından düzenlenen ev baskınlarında, aralarında HDP'li yöneticilerinde bulunduğu 34 kişinin gözaltına alındığı öğrenildi. **17 Şubat 2021 tarihinde** emniyetteki işlemlerinin ardından 34 kişiden 27'sinin adliyeye sevk edildiği ve 27 kişiden 25'inin mahkemece serbest bırakıldığı, 2 kişinin ise "Örgüt üyesi olma" iddiasıyla tutuklandığı öğrenildi.

15 Şubat 2021 tarihinde Mardin'in merkez Artuklu, Kızıltepe ve Nusaybin ilçelerinde polis tarafından düzenlenen ev baskınlarında, 8 kişinin gözaltına alındığı belirtildi. Nusaybin'de 10 kişi hakkında gözaltı kararı olduğu öğrenildi. Kızıltepe ilçesinde de yapılan ev baskınlarında 65 yaşındaki Barış Annesi Ferhan Akbulut'un gözaltına alındığı öğrenildi. Gözaltına alınanlar Mardin Emniyet Müdürlüğü'ne götürüldü. Mardin Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından dosyaya 24 saat kısıtlılık kararı konulurken, soruşturmaya dair aile ve avukatlara bilgi verilmedi.

15 Şubat 2021 tarihinde Diyarbakır'ın Silvan ilçesinde sabah saatlerinde polis tarafından düzenlenen ev baskınlarında, 5 kişinin gözaltına alınarak İlçe Emniyet Müdürlüğü'ne götürüldüğü öğrenildi.

15 Şubat 2021 tarihinde Muş'un Varto ilçesinde polis tarafından düzenlenen ev baskınlarında, 9 yurttaşın gözaltına alındığı öğrenildi. **16 Şubat 2021 tarihinde** emniyetteki işlemlerinin ardından 9 kişiden 3'ünün adliyeye sevk edildiği ve 3 kişiden 2'sinin (*Bilgin Kaya, Belkis Taş*) "örgüt üyesi olmak" iddiasıyla tutuklandığı, 1 kişinin ise adli kontrol şartıyla serbest bırakıldığı öğrenildi.

16 Şubat 2021 tarihinde Siirt Kurtalan ilçesinde 27 yıldır cezaevinde olan babası Selman Esmer'e para gönderdiği için Balıkesir Cumhuriyet Başsavcılığınca hakkında "örgüte finans

sağlamak” iddiasıyla açılan soruşturma kapsamında gözaltına alınan Elif Esmer’in, emniyetteki ifade işlemlerinin ardından sevk edildiği adliyede adli kontrol tedbiriyle serbest bırakıldığı öğrenildi. *Balıkesir Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından cezaevinde bulunan PKK’li tutuklulara finans sağladıkları iddiasıyla 46 kişi hakkında gözaltı kararı verildiği ve soruşturma kapsamında 16 Şubat 2021 tarihinde Adana, Ağrı, Batman, Bilecik, Bitlis, Çorum, Diyarbakır, Eskişehir, Iğdır, İstanbul, Kocaeli, Mardin, Mersin, Muş, Siirt, Urfa, Şırnak, Dersim ve Van’da sabah saatlerinde polis tarafından düzenlenen ev baskınlarında 37 yurttaşın gözaltına alındığı öğrenildi.*

15 Şubat 2021 tarihinde **Mardin’de** gözaltına alınan HDP Dargeçit eski İlçe Eşbaşkanı Mehmet Selim Kılıç’ın **18 Şubat 2021 tarihinde** “Örgüt üyesi” suçlamasıyla tutuklandığı öğrenildi.

Şırnak’ın Cizre ilçesinde gözaltına alınan 7 kişinin **19 Şubat 2021 tarihinde** emniyette tamamlanan ifade işlemlerinin ardından sevk edildiği adliyede, 5 kişinin savcılık ifadesi ardından serbest bırakıldığı, 2 kişinin ise (*G. V., Birhat Kılıç*) "örgüt propagandası yapmak” ve “örgüte üye olmak" iddiasıyla tutuklandığı öğrenildi.

23 Şubat 2021 tarihinde Diyarbakır’ın Bismil ilçesinde sabah saatlerinde, sosyal medya paylaşımları gerekçe gösterilerek 1 HDP Üyesinin (*Zozan Doğru*) polis tarafından baskın düzenlendiği, baskında Doğru’nun evde bulunmadığı ve yapılan aramadan sonra babası Nasır Doğru’nun gözaltına aldığı öğrenildi. Polislerin, daha sona Gaziler semtinde oturan Doğru’nun ablasının evine de baskın düzenlediği öğrenildi. Aynı gün, Bismil Emniyet Müdürlüğü’nde tamamlanan ifade işlemlerinin ardından adliyeye sevk edilen Nasır Doğru’nun “patlayıcı madde bulundurmak” iddiasıyla tutuklandığı öğrenildi.

26 Şubat 2021 tarihinde Mardin’in Kızıltepe ilçesi Toruntepe kırsal mahallesinde Jandarma tarafından düzenlenen ev baskınında, 1 kadın yurttaşın (*Berivan Ado*) gözaltına alındığı öğrenildi. Gözaltı gerekçesi hakkında bilgi edinilemedi.

27 Şubat 2021 tarihinde Diyarbakır’da polis tarafından düzenlenen ev baskınlarında, HDP, DBP ve MEBYA-DER Başkan ve yöneticilerinin aralarında bulunduğu 14 kişinin gözaltına alındığı öğrenildi. Operasyon sırasında MEBYA-DER binasına da kapısı kırılarak girildiği ve dernek avukatları eşliğinde 7 saat boyunca yapıldığı, aramalar sırasında bilgisayara kayıtlı aile başvuru formlarına el konulduğu belirtildi. Gözaltına alınanların isimleri şöyle: *MEBYA-DER Eşbaşkanları Şeyhmus Karadağ ve Yüksel Almas, yönetici ve üyeler Zeki Dağ, Meyrem Soylu, Hatun Aslan ve Ayşe Çelikkilek, DBP Diyarbakır İl Yöneticisi Hatice Güneş, DBP Bağlar İlçe Yöneticisi Tahir Gül, HDP Kayapınar İlçe Eşbaşkanı Hanım Altındağ, HDP Bağlar ilçe yöneticisi Fetullah Işıktaş, HDP Sur İlçe Örgütü eski yöneticisi Murat Üzgün, HDP il eski yöneticisi Hafız Işık, Muzaffer Ulaş ile ismi öğrenilemeyen bir kişi.* **2 Mart 2021 tarihinde** emniyette tamamlanan ifade işlemlerinin ardından 14 kişiden 3’ünün adliyeye sevk edildiği ve 2 kişinin (*79 yaşındaki Meryem Soylu ve 71 yaşındaki Hatun Aslan*) "örgüt üyesi olmak" iddiasıyla tutuklandığı ve 1 kişinin (*Fetullah Işık*) adli kontrol şartıyla serbest bırakıldığı öğrenildi. Aynı soruşturma kapsamında **3 Mart 2021 tarihinde Diyarbakır’da** polis tarafından düzenlenen ev baskınlarında 16 kişinin daha gözaltına alındığı öğrenildi. **4 Mart 2021 tarihinde** emniyetteki ifade işlemlerinin ardından 3 kişinin daha adliyeye sevk edildiği ve 2 kişinin (*Hacice Güneş, Muzaffer Ulaş*) “Örgüt üyesi olma” iddiasıyla tutuklandığı, 1 kişinin ise (*Tahir Gül*) adli kontrol şartı ile serbest bırakıldığı öğrenildi. **5 Mart 2021 tarihinde** emniyetteki ifade işlemlerinin adliyeye sevk edilen 4 kişiden 3’ünün (*HDP Kayapınar İlçe Eşbaşkanı Hanım Altındağ, Zeki Dağ, Hafız Işık*) “Örgüt üyesi olma”

iddiasıyla tutuklandığı, 1 kişinin ise (*MEBYA-DER üyesi Mevlüde Gündüz*) adli kontrol şartı ile serbest bırakıldığı öğrenildi. **8 Mart 2021 tarihinde** emniyetteki ifade işlemlerinin adliyeye sevk edilen 5 kişinin (*Aziz Ölçen, Hidayet Arslanoğlu, Halime Topuz, Yıldız Damla, Aysel Pehlivan*) adli kontrol şartı ile serbest bırakıldığı öğrenildi. **9 Mart 2021 tarihinde** emniyetteki ifade işlemlerinin adliyeye sevk edilen 14 kişiden 5'inin (*MEBYA-DER Eşbaşkanları Şeyhmus Karadağ ve Yüksel Almas ile birlikte Mustafa Karahan, Mustafa Uyguner, Fehim Azak*) tutuklandığı, diğerlerinin ise adli kontrol şartı ile serbest bırakıldığı öğrenildi.

HDP PM üyesi Abdullah İdiğ'in de aralarında 5 kişinin **28 Şubat 2021 tarihinde Mardin'de** gözaltına alındığı öğrenildi. 5 kişinin, emniyette tamamlanan ifade işlemlerinin ardından sevk edildikleri Mardin Adliyesi'nde adli kontrol şartıyla serbest bırakıldıkları öğrenildi.

28 Şubat 2021 tarihinde Mardin'in Kızıltepe ve Nusaybin ilçelerinde polis tarafından düzenlenen ev baskınlarında, 4 kişinin (*HDP Nusaybin İlçe Eşbaşkanı Hevidar Dinç, Mezopotamya Kültür Sanat Derneği üyesi Abdullah Ayav, HDP Gençlik Meclisi üyesi Mehmet Sait Sırdaş, Nesrin Çeçen*) gözaltın alındığı öğrenildi. 4 kişinin, aynı gün emniyette tamamlanan ifade işlemlerinin ardından sevk edildikleri adliyede adli kontrol şartıyla serbest bırakıldığı öğrenildi.

2 Mart 2021 tarihinde Diyarbakır'da polis tarafından düzenlenen ev baskınında, TJA aktivisti Beritan Önen'in Mersin'de yürütülen bir soruşturma kapsamında gözaltına alındığı öğrenildi.

HDP yönetimindeki bulunan **Erzurum/Karaçoban Belediyesi'ne 2 Mart 2021 tarihinde** sabah saatlerinde polisler tarafından baskın düzenlendiği ve arama yapıldığı, Belediye Eşbaşkanı Halit Uğun'un da yapılan ev baskını sonucunda gözaltına alındığı öğrenildi. **2 Mart 2021 tarihinde** emniyette tamamlanan ifade işlemlerinin ardından "örgüte yardım etmek" iddiasıyla gözaltına alınan Uğun'un "adli kontrol" şartıyla serbest bırakıldığı öğrenildi.

2 Mart 2021 tarihinde Ağrı'da HDP Doğubayazıt İlçe Eşbaşkanı Gönül Öztürk ile HDP Ağrı İl Örgütü yöneticisi Hamide Turan'ın, HDP Ağrı İl Örgütü binasından çıktıkları sırada gözaltına alınarak İl Emniyet Müdürlüğü'ne götürüldüğü ve burada alınan ifadelerinin ardından serbest bırakıldıkları öğrenildi.

3 Mart 2021 tarihinde Mardin Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından başlatılan bir soruşturma kapsamında **Diyarbakır'da** bulunan 1 kişinin (*Mezopotamya Kültür Derneği çalışanı Emine Aksu*) gözaltına alındığı ve ifade işlemleri için Mardin'e götürüldüğü öğrenildi. **4 Mart 2021 tarihinde** emniyette tamamlanan ifade işlemlerinin ardından adliyeye sevk edilen Aksu'nun serbest bırakıldığı öğrenildi.

4 Mart 2021 tarihinde Hakkari'de polis tarafından düzenlenen ev baskınlarında, 6 genç yurttaşın (*Murat Yaşar, Hikmet Namoğlu, Barış Kıskan, İsmail Korkmaz, Sedat Deniz, Hüseyin Orhan*) gözaltına alınarak Hakkari İl Emniyet Müdürlüğü'ne götürüldüğü öğrenildi. Gözaltı gerekçeleri hakkında bilgi edinilemedi. **10 Mart 2021 tarihinde** emniyette tamamlanan ifade işlemlerinin ardından 6 kişiden 4'ünün serbest bırakıldığı, 2 kişinin ise (*Barış Kıskan, Emin Akın*) sevk edildiği adliyede "Örgüt üyeliği" iddiasıyla tutuklandığı öğrenildi.

Hakkında açılan bir soruşturma kapsamında ifadesi alınmak üzere HDP Genç Kadın Meclisi üyesi Berfin Can'ın **5 Mart 2021 tarihinde** Mardin İl Örgütü binasında düzenlenen bir etkinliğin ardından gözaltına alındığı ve emniyette tamamlanan ifade işlemlerinin ardından sevk edildiği adliye, savcılık ifadesi ardından serbest bırakıldığı öğrenildi.

Gazeteci Zekeriya Güzüpek'in **10 Mart 2021 tarihinde** Diyarbakır'dan Van'a giderken **Siirt'in Baykan ilçesine** bağlı Veysel Karani Beldesi'nde yol kontrolünde gözaltına alındığı ve alınan ifadesinin ardından serbest bırakıldığı öğrenildi.

11 Mart 2021 tarihinde Urfa'da polis tarafından düzenlenen ev baskınlarında, 4 kişinin (*HDP Haliliye ilçe Eşbaşkanı Hatice Göktepe, Emine Evcen, Hamza Avcı, Ferit Avcı*) "Örgüt propagandası yapmak" iddiasıyla gözaltına alındığı öğrenildi. **12 Mart 2021 tarihinde** emniyette tamamlanan ifade işlemlerinin ardından adliyeye sevk edilen 4 kişinin savcılık ifadelerinin ardından serbest bırakıldığı öğrenildi.

Kürdistan Komünist Partisi'nin (KKP) internet sitesinden yapılan açıklamaya göre, Malatya İl Başkanı Halil Göktaş'ın **11 Mart 2021 tarihinde** sabah saatlerinde yapılan ev baskınında gözaltına alındığı belirtildi.

12 Mart 2021 tarihinde Diyarbakır'ın Hazro ilçesinde CHP İlçe Başkanı Turgut İncel'in evine sabah saatlerinde polis tarafından baskın düzenlendiği, baskında İncel'in evinin kapısının koçbaşıyla kırıldığı, İncel ve ailesinin bir buçuk saat boyunca yüz üstü yere yatırılarak darp edildiği, evde yapılan aramada eşyaların dağıtıldığı ve ardından da "yanlış ihbar" diyerek evden ayrıldığı öğrenildi.

15 Mart 2021 tarihinde Van'ın İpekyolu ilçesinde DBP Van İl Örgütü yöneticisi Sulhattin Kenco'nun polis tarafından gözaltına alındığı ve İl Emniyet Müdürlüğü'nde tamamlanan ifade işlemlerinin ardından serbest bırakıldığı öğrenildi.

AKP Milletvekili İbrahim Halil Yıldız'ın koruma ve yakınlarının saldırısında eşi Hacı Esvet Şenyaşar ile çocukları Adil ve Celal Şenyaşar'ı kaybeden Emine Şenyaşar'ın **Urfa Adliyesi** önünde "Adalet" talebiyle başlattığı oturma eyleminin sırasında **15 Mart 2021 tarihinde** gözaltına alındığı ve emniyet tamamlanan ifade işlemlerinin ardından serbest bırakıldığı öğrenildi.

17 Mart 2021 tarihinde Van'da 1 kişinin (*Halime Kaval*) gözaltına alınarak Van İl Jandarma Komutanlığı'na götürüldüğü öğrenildi.

18 Mart 2021 tarihinde Şırnak'ın Cizre ilçesinde 7 kişinin (*HDP PM üyesi Azad Polat, TJA aktivisti Hediye Yayık, HDP Gençlik Meclisi Üyesi Berfin Can, Ruşen Sansak, Gıyasettin Polat, Resul Sadak, Beşir Gürel*) gözaltına alınarak ilçe Emniyet Müdürlüğü'ne götürüldüğü öğrenildi. **22 Mart 2021 tarihinde** emniyette tamamlanan ifade işlemlerinin ardından adliyeye sevk edilen 7 kişinin serbest bırakıldığı öğrenildi.

19 Mart 2021 tarihinde Batman'da polis tarafından düzenlenen ev baskınlarında, 12 kişinin "Örgüt propagandası" yaptıkları iddiasıyla gözaltına alındığı öğrenildi. **25 Mart 2021 tarihinde** emniyette tamamlanan ifade işlemlerinin ardından adliyeye 12 kişiden 4'ünün serbest bırakıldığı, diğer 4 kişinin ise (*Rıdvan İmir, Mehmet Faruk Ekin, Mehmet Öztekin, Suat Keskin*) tutuklandığı öğrenildi.

20 Mart 2021 tarihinde Mardin ve ilçelerinde sabah saatlerinde yapılan polis tarafından düzenlenen ev baskınlarında, 26 kişinin gözaltına alındığı öğrenildi. **22 Mart 2021 tarihinde** 26 kişiden 16'sının emniyette tamamlanan ifade işlemlerinin ardından sevk edildikleri adliyede savcılık sorgusunun ardından serbest bırakıldıkları öğrenildi. **25 Mart 2021 tarihinde** 10 kişiden 5'inin emniyette tamamlanan ifade işlemlerinin ardından adliyeye sevk edildiği, 5 kişiden 1'inin savcılık sorgusunun ardından serbest bırakıldığı ve diğer 4'ünün de adli kontrol şartıyla serbest bırakıldığı öğrenildi. Serbest bırakılan 5 kişinin isimleri şöyle: *Emira Er, Mehmet Selim Aydoğdu, Fırat Küçükaslan, Behram Atalan, Fehmi Kılıç.* **26 Mart 2021 tarihinde** emniyette tamamlanan ifade işlemlerinin ardından 1 kişi (*Cihan Arslan*) serbest bırakılırken, adliye sevk edilen 4 kişiden 1'inin (*Adil Başaran*) "örgüt üyesi olmak" iddiası tutuklandığı, diğer 3 kişinin ise adli kontrol şartıyla serbest bırakıldığı öğrenildi.

20 Mart 2021 tarihinde Hakkari'de sabah saatlerinde yapılan polis tarafından düzenlenen ev baskınlarında, 2 kişinin (*HDP İl Örgütü yöneticisi Kadir Şahin, Yılmaz Temel*) gözaltına alındığı öğrenildi. 2 kişiden Şahin'in emniyetteki ifade işlemlerinin ardından serbest bırakıldığı öğrenildi.

20 Mart 2021 tarihinde Batman'da polis tarafından düzenlenen ev baskınlarında, aynı aileden olduğu öğrenilen 4 kişinin (*Harun, Abdulsamed, Ayfer ve Yasemin Oğuz*) gözaltına alınarak Batman İl Emniyet Müdürlüğüne götürüldüğü öğrenildi. 4 kişinin, yaşamını yitiren ve yakınları olan HPG militanı Medeni Oğuz'un 11 Mart 2021 tarihinde düzenlenen cenaze törenine katıldıkları gerekçesiyle gözaltına alındıkları öğrenildi. **25 Mart 2021 tarihinde** emniyette tamamlanan ifade işlemlerinin ardından adliyeye sevk edilen 4 kişinin, savcılık sorgusunun ardından serbest bırakıldığı öğrenildi.

20 Mart 2021 tarihinde Malatya'da yapılan Newroz kutlamasında, İkbal Yalçınkaya isimli kadın ve 2 çocuğunun, 12 yaşındaki çocuklarından birinin taktığı şal gerekçe gösterilerek gözaltına alındıkları öğrenildi. 3 kişinin, aynı gün ifade işlemlerinin ardından serbest bırakıldığı belirtildi.

21 Mart 2021 tarihinde Hakkari merkezde sabah saatlerinde özel hareket polisleri tarafından düzenlenen eş zamanlı ev baskınlarında, 4 kişinin (*45 yaşındaki Gülizar Demir, 50 yaşındaki Halime Arslan ile eşi Nihat Arslan, Ömer Kaplan*) gözaltına alınarak İl Emniyet Müdürlüğü'ne götürüldüğü öğrenildi.

21 Mart 2021 tarihinde Diyarbakır'da gerçekleştirilen Newroz kutlaması sırasında 2'si çocuk olmak üzere 100'ü aşkın kişinin gözaltına alındığı öğrenildi. Gün boyu gözaltına alınanlardan 35'i akşam saatlerinde ve 52 kişinin ise gece saatlerinde emniyetteki ifade işlemlerinin ardından serbest bırakıldığı, 13 kişinin ise Diyarbakır Emniyet Müdürlüğü'nde tutulduğu belirtildi.

21 Mart 2021 tarihinde Urfa'da gerçekleştirilen Newroz kutlaması sırasında "Toplantı gösteri ve yürüyüş kanununa muhalefet" gerekçesiyle 1'i çocuk 8 kişinin gözaltına alındığı öğrenildi. **24 Mart 2021 tarihinde** emniyette tamamlanan ifade işlemlerinin ardından adliyeye sevk edilen 7 kişinin savcılık ifadeleri ardından yurt dışına çıkış yasağı ve adli kontrol şartıyla serbest bırakıldığı öğrenildi. **25 Mart 2021 tarihinde** emniyette tamamlanan ifade işlemlerinin ardından adliyeye sevk edilen M.T.Ç., ifade işlemlerinin ardından yurt dışına çıkma yasağı şartıyla serbest bırakıldı.

Diyarbakır'da gerçekleştirilen Newroz kutlaması sırasında "Örgüt propagandası" yapıldığı iddiasıyla Diyarbakır Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından başlatılan soruşturma kapsamında, **23 Mart 2021 tarihinde Diyarbakır'da** polis tarafından düzenlenen ev baskınlarında 21 kişinin gözaltına alındığı öğrenildi. 36 kişi hakkında yakalama kararı olduğu öğrenilen soruşturmada, 15 kişinin ise arandığı ifade edildi.

AKP Milletvekili İbrahim Halil Yıldız'ın koruma ve yakınlarının saldırısında eşi Hacı Esvet Şenyaşar ile çocukları Adil ve Celal Şenyaşar'ı kaybeden Emine Şenyaşar ve oğlu Ferit Şenyaşar'ın **25 Mart 2021 tarihinde Urfa** Adliyesi önünde "Adalet" talebiyle başlattığı oturma eylemine polis tarafından izin verilmediği öğrenildi. '2911 sayılı Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Kanunu'na muhalefet' edildiği gerekçesiyle gözaltına Emine Şenyaşar ve oğlu Ferit Şenyaşar'ın aynı gün içerisinde emniyet tamamlanan ifade işlemlerinin ardından serbest bırakıldıkları öğrenildi.

Bingöl'ün Karlıova ilçesine bağlı Karahamzan (Yorgançayır) köyüne Newroz kutlaması sonrası **24 ve 25 Mart 2021 tarihlerinde** askerler tarafından baskın düzenlendiği, yakılan Newroz ateşi gerekçe gösterilerek köylülerin köy meydanında toplatılarak küfür ve hakaretlere maruz bırakıldığı öğrenildi. Köy sakinlerinden 11 yaşındaki S.Ö. isimli çocuğun ise askerlerin fiziksel şiddetine maruz bırakıldığı belirtildi. Baskın anını cep telefonları ile görüntüleyen 3 köylünün (*Gülbahar Öge, Mehmet Üzen, Tahir Üzen*) gözaltına alındığı ve telefonlarda bulunan kayıtların silinmesinin ardından serbest bırakıldıkları öğrenildi.

Emek Partisi Malatya İl Disiplin Kurulu üyesi Hasan Bali'nin **25 Mart 2021 tarihinde** sosyal medya paylaşımları gerekçe gösterilerek gözaltına alındığı ve aynı gün içinde sevk edildiği mahkeme tarafından adli kontrol şartıyla serbest bırakıldığı öğrenildi.

Hakkari Cumhuriyet Savcılığı tarafından hakkında başlatılan bir soruşturma kapsamında **25 Mart 2021 tarihinde Batman'da** gözaltına alınan TJA aktivisti Seyhan Başak'ın **31 Mart 2021 tarihinde** emniyet tamamlanan ifade işlemlerinin ardından sevk edildiği adliyede 'örgüt üyeliği' iddiasıyla tutuklandığı öğrenildi.

26 Mart 2021 tarihinde Antep'te Emek Partisi üyesi Nail Ulutaş'ın sosyal medya paylaşımları gerekçe gösterilerek gözaltına alındığı ve **27 Mart 2021 tarihinde** emniyet tamamlanan ifade işlemlerinin ardından sevk edildiği adliyede yurtdışına çıkış yasağı şartıyla serbest bırakıldığı öğrenildi.

31 Mart 2021 tarihinde Dersim'de sabah saatlerinde polis tarafından düzenlenen ev baskınlarında, avukat Zafer Çellik önce evinde daha sonra ise götürüldüğü bürosunda yapılan aramanın ardından "örgüt üyeliği" iddiasıyla gözaltına alındığı öğrenildi.

4 Nisan 2020 tarihinde Urfa'nın Birecik ilçesinde HDP Haliliye İlçe Eş Başkanı Müslüm Arslan'ın polis tarafından gözaltına alındığı ve **5 Nisan 2021 tarihinde** emniyette tamamlanan ifade işlemlerinin ardından serbest bırakıldığı öğrenildi.

Diyarbakır Cumhuriyet Başsavcılığı'na yürütülen bir soruşturma kapsamında kadın örgütleri ve siyasi parti temsilcilerinin aralarında bulunduğu 33 kişi hakkında yakalama kararı çıkarıldığı ve **5 Nisan 2021 tarihinde Diyarbakır'da** polis tarafından düzenlenen ev baskınlarında, aralarından HDP, DBP TJA üye ve aktivistlerinin de bulunduğu 26 kadının gözaltına alındığı öğrenildi. **8 Nisan 2021 tarihinde** emniyette tamamlanan ifade işlemlerinin ardından 22 kişiden 16'sının adliyeye sevk edildiği, 16 kişiden 6'sının "Örgüt üyesi olmak"

iddiasıyla (*Satiye Ok, Leyla Akgül, Ayşen Kanuş, Nurşen Akbal, Şehriban Zuğurlu, Figen Aras*) tutuklandığı öğrenildi. 1 kişiye (*Barış Anneleri Meclisi Üyesi Nezahat Teke*) ev hapsi verildiği ve diğerlerinin ise adli kontrol tedbirleriyle serbest bırakıldığı öğrenildi. **9 Nisan 2021 tarihinde** emniyette tamamlanan ifade işlemlerinin ardından adliyeye sevk edilen 5 kadından 2'sinin (*Çınar Belediye Eşbaşkanı Necla Tamriş, DBP Diyarbakır İl Eşbaşkanı Seval Gülmez*) "örgüt üyesi olmak" iddiasıyla tutuklandığı, diğer kadınların ise adli kontrol tedbirleriyle serbest bırakıldığı öğrenildi. **9 Nisan 2021 tarihinde** emniyette tamamlanan ifade işlemlerinin ardından adliyeye sevk edilen 3 kadının (*TJA aktivisti Zelal Bilgin, Diyarbakır Büyükşehir Belediyesi Meclis Üyeleri Bahar Karakaş Uluğ ve Rabia Tekas*) "örgüt üyeliği" iddiasıyla tutuklandığı öğrenildi.

5 Nisan 2021 tarihinde Tunceli'nin Ovacık ilçesinde sabah saatlerinde askerlerce yapılan ev baskınlarında 3 kişinin (*HDP üyeleri İbrahim Yalvaç, Bülent Süzgün, Murat Duman*) gözaltına alınarak Tunceli İl Jandarma Komutanlığı'na götürüldüğü öğrenildi.

6 Nisan 2021 tarihinde Diyarbakır'ın Bismil ilçesinde polis tarafından düzenlenen eş zamanlı ev baskınlarında, evi tadilatı olduğu için Dumlupınar Mahallesi'nde bir akrabasında misafir kalan 30 yaşındaki İbrahim Halil Ercan'ın gözaltına alındığı, gözaltına alındığı sırada polislerin fiziksel şiddetine maruz kaldığı öğrenildi. Ercan'ın gözaltında tutulduğu sırada çekilen bir fotoğrafında yüzünde ve başında işkence izleri görüldüğü fotoğraflar haber organlarında yayınlandı. **14 Nisan 2021 tarihinde** emniyette tamamlanan ifade işlemlerinin ardından adliyeye sevk edilen Ercan'ın 'örgüt üyesi olmak' iddiasıyla tutuklandığı öğrenildi.

7 Nisan 2021 tarihinde Diyarbakır'ın Bismil ilçesinde polis tarafından düzenlenen ev baskınlarında, 1 yurttaşın (*İbrahim Halil Ercan*) gözaltına alındığı öğrenildi. Baskın sırasında evin kapısının koçbaşı ile kırıldığı, eşyaların dağıtıldığı ve aile fertlerine özel hareket polisleri tarafından hakaret edildiği belirtildi.

8 Nisan 2021 tarihinde Dersim Pertek ilçesinde polis tarafından düzenlenen ev baskınında, HDP Pertek İlçe Eşbaşkanı Aydın Köse'nin gözaltına alındığı öğrenildi. Eş zamanlı olarak HDP Pertek İlçe Örgütü'ne polis tarafından baskın düzenlendiği ve arama yapıldığı öğrenildi.

8 Nisan 2021 tarihinde Artvin'de Sol Parti Artvin İl Örgütü binasına "İstanbul Sözleşmesi bizimdir. Tek adamın kararnameleri hükümsüzdür" pankartı asılması nedeniyle İl Başkanı Sercan Dede ve Borçka İlçe Başkanı Ömer Çatan'ın gözaltına alındığı ve emniyette tamamlanan ifade işlemlerinin ardından serbest bırakıldığı öğrenildi. **9 Nisan 2021 tarihinde** Artvin Cumhuriyet Savcılığı'nın talimatı ile parti binasında arama yapmak üzere gelen polislerin, İl Başkanı Sercan Dede ile İl Yöneticisi Ünal Demir ve iki parti üyesini gözaltına aldığı öğrenildi. 4 kişinin, emniyette tamamlanan ifade işlemlerinin ardından serbest bırakıldığı öğrenildi.

8 Nisan 2021 tarihinde Van merkezli operasyon kapsamında Van, Hakkari ve İstanbul'da 5 kişinin gözaltına alındığı öğrenildi. **9 Nisan 2021 tarihinde** emniyette tamamlanan ifade işlemlerinin ardından adliyeye sevk edilen 5 kişinin 3'ünün (*Sabri Ecer ile oğlu Abdulcebbar Ecer, ismi öğrenilemeyen bir kadın*) "Örgüte yardım etmek" iddiasıyla tutuklandığı, diğer 2 kişinin ise adli kontrol şartıyla serbest bırakıldığı öğrenildi.

HDP Diyarbakır İl Eşbaşkanı Hülya Alökmen'in 2012 yılında SES Diyarbakır Şube Eşbaşkanı olduğu sırada hakkında açılan davanın **14 Nisan 2021 tarihinde Diyarbakır 9'uncu Ağır Ceza Mahkemesi'nde** görülen karar duruşmasında, "örgüt üyesi olmak"

suçlamasıyla 10 yıl 6 ay hapis cezası verildi. Hakkında yakalama kararı çıkartılan Alökmen Uyanık'ın tutuklandığı öğrenildi.

Mardin'in Yeşilli ilçesinde Çevre ve Şehircilik Bakanlığı ile Yeşilli Belediyesi tarafından yapılmak istenen kentsel dönüşüm projesine karşı çıkan yurttaşların 6 Nisan 2021 tarihinde yaptıkları protesto eylemi nedeniyle haklarında soruşturma başlatıldığı öğrenildi. Soruşturma kapsamında **15 Nisan 2021 tarihinde** polis tarafından düzenlenen ev baskınında, 1 yurttaşın gözaltına alındığı ve emniyette alınan ifadenin ardından serbest bırakıldığı öğrenildi.

15 Nisan 2021 tarihinde Diyarbakır'ın Lice İlçesi kırsal mahallelerinde başlatılan askeri operasyon sırasında askerler tarafından gerçekleştirilen ev baskınlarında, 4 yurttaşın (*Berat Akgeyik, Eyüp Özkan, ismi öğrenilemeyen 2 kişi*) gözaltın alındığı ve gözaltına alındıkları sırada fiziksel şiddete maruz kaldıkları öğrenildi.

15 Nisan 2021 tarihinde Hakkari'nin Çukurca ilçesinde sabah saatlerinde polis tarafından düzenlenen ev baskınlarında, 6 yurttaşın (*Ramazan Dayan, Murat Erdemir, Kazım Tekinalp, Dıldar Kara, Ahmet Yıldız, Eshat Duman*) gözaltına alındığı ve götürüldükleri İlçe Emniyet Müdürlüğü'nde tamamlanan ifade işlemlerinin ardından serbest bırakıldıkları öğrenildi.

Batman Cumhuriyet Başsavcılığı'nın Newroz kutlamalarında "örgüt propagandası" yapıldığı gerekçesiyle yürütmüş olduğu soruşturma kapsamında **19 Nisan 2021 tarihinde Batman'da** polis tarafından düzenlenen ev baskınlarında, 13 yurttaşın gözaltına alındığı öğrenildi. **23 Nisan 2021 tarihinde** İl Emniyet Müdürlüğü'nde tamamlanan ifade işlemlerinin ardından adliyeye sevk edilen 13 kişiden serbest bırakıldığı öğrenildi.

20 Nisan 2021 tarihinde Hakkari'nin Çukurca ilçesinde polis tarafından düzenlenen ev baskınlarında, 4 kişinin (*Önceki dönem Belediye Eşbaşkanı Servet Tunç, Barış ve BDP eski Belediye Başkanı Mehmet Kanar, HDP İl Genel Meclis üyesi Faris Çetinkaya, Hacı Yanar*) gözaltına alındığı öğrenildi. 4 kişinin, İlçe Emniyet Müdürlüğü'nde tamamlanan ifade işlemlerinin ardından serbest bırakıldığı öğrenildi.

20 Nisan 2021 tarihinde Hakkari'nin Çukurca ilçesinde sabah saatlerinde polis tarafından düzenlenen ev baskınlarında, 6 kişinin (*HDP önceki dönem İl Genel Meclis Üyeleri Kerem Ayar ve Tahsin Çetin, önceki dönem belediye başkan yardımcısı Rızgar Demiroğlu, önceki dönem belediye meclis üyesi Nimet Akar, Ali Saraç, Cuma Ertunç*) gözaltına alındığı öğrenildi. 6 kişinin, **24 Nisan 2021 tarihinde** emniyette tamamlanan ifade işlemlerinin ardından serbest bırakıldığı öğrenildi.

Diyarbakır Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından yürütülen soruşturma kapsamında, **26 Nisan 2021 tarihinde Diyarbakır'da** polis tarafından düzenlenen ev baskınlarında, haklarında arama kararı bulunan 13 kişiden 12'sinin gözaltına alındığı öğrenildi. **29 Nisan 2021 tarihinde** emniyette tamamlanan ifade işlemlerinin ardından adliyeye sevk edilen 12 kişinin sosyal medya paylaşımları ve gizli tanık ifadeleri gerekçe gösterilerek ve "örgüt propagandası yapmak" yapmak iddiasıyla tutukladığı öğrenildi. Tutuklananların isimleri şöyle: *HDP yöneticileri Ramazan Karakaya, Hamit Onur, Murat Öndeş, Sadık Tosun, HDP Kayapınar eski İlçe Eşbaşkanı Kadri Akkaya, DBP Diyarbakır eski İl Eşbaşkanı Mehmet Bakır, MED-DER Eşbaşkanı Rifat Roni, Yenişehir Belediye Meclis üyesi Mehmet Zeki Bağcı, Bağlar Belediyesi Meclis Üyesi Nurettin Bakan, Kayapınar Belediyesi Meclis Üyesi Songül Dağ Kapancı, HDP Sur eski İlçe Eşbaşkanı Zülfikar Odabaşı, HDP İl Yöneticisi Naşit Bat.*

28 Nisan 2021 tarihinde Hakkari'nin Çukurca ilçesinde sabah saatlerinde polis tarafından düzenlenen ev baskınlarında, 5 yurttaşın gözaltına alındığı öğrenildi. 5 kişinin (*HDP üyesi 82 yaşındaki Süleyman Demir, emekli memur 79 yaşındaki Hüseyin Ertunç, Rifat Karanfil, Çukurca Belediyesi işçileri Fuat Yılmaz ve Zero Koç*) emniyet ve savcılık sorgularının ardından serbest bırakıldığı öğrenildi.

1 Mayıs 2021 tarihinde Hakkari'nin Şemdinli ilçesinde yaşayan 14 yaşındaki S.T. isimli çocuğun sosyal medya paylaşımlarında “Cumhurbaşkanına hakaret” ettiği suçlamasıyla gözaltına alındığı ve aynı gün serbest bırakıldığı öğrenildi.

4 Mayıs 2021 tarihinde Batman'ın Sason ilçesinde polis tarafından düzenlenen ev baskınlarında, 5 yurttaşın (*Ekoloji aktivisti Hüseyin Akıl, Mehmet Akıl, Ramazan Akıl, İbrahim Onar, Bilgin Onar*) gözaltına alındığı öğrenildi. **6 Mayıs 2021 tarihinde** İlçe Jandarma Komutanlığı'nda tamamlanan ifade işlemlerinin ardından adliyeye sevk edilen 5 kişinin serbest bırakıldığı öğrenildi.

4 Mayıs 2021 tarihinde Ağrı'da bir okulun bahçesine yazılan yazılar gerekçe gösterilerek yaşları 14-15 arasında değişen 2 çocuğun (*C.Y., B.A.*) evlerine giden polis tarafından gözaltına alındığı öğrenildi. Emniyetteki ifade işlemlerinin ardından adliyeye sevk edilen 2 çocuğun savcılık sorgusu ardından serbest bırakıldığı öğrenildi.

12 Mayıs 2021 tarihinde **Diyarbakır'ın Silvan ilçesi** Mescit Mahallesi'nde bulunan özel harekât polis noktasında akşam saatlerinde el yapımı patlayıcı ile saldırıda bulunduğu öğrenildi. Başlatılan soruşturma kapsamında **13 Mayıs 2021 tarihinde** polis tarafından düzenlenen eş zamanlı ev baskınlarında 4 yurttaşın gözaltına alındığı öğrenildi. Gözaltındaki yurttaşların **17 Mayıs 2021 tarihinde** Silvan İlçe Emniyet Müdürlüğü'nde tamamlanan ifade işlemlerinin ardından serbest bırakıldığı öğrenildi.

17 Mayıs 2021 tarihinde Batman'da İbrahim Ethem Tüzer isimli müzisyenin “Pandemide 102 müzisyen intihar etti” dövizleriyle Valilik önünde gerçekleştirdiği protesto eylemine polis tarafından müdahalede bulunduğu ve müdahale sonucu gözaltına alınan Tezer'i emniyette ifadesi alındıktan sonra serbest bırakıldığı öğrenildi.

18 Mayıs 2021 tarihinde Mardin merkez ve ilçelerinden askerler tarafından düzenlenen ev baskınlarında, aralarında iş insanları ve siyasetçilerinde bulunduğu 25 kişinin gözaltına alındığı öğrenildi. Cezaevlerinde bulunan yakınlarına para gönderdikleri gerekçesiyle gözaltına alındıkları belirtilen 25 kişinin, **20 Mayıs 2021 tarihinde** Mardin İl Jandarma Komutanlığı'nda tamamlanan ifade işlemlerinin ardından serbest bırakıldıkları öğrenildi.

18 Mayıs 2021 tarihinde Diyarbakır'ın Merkez Bağlar ilçesinde polis tarafından düzenlenen ev baskınında, 1 yurttaşın (*Hacı Karakuzu*) gözaltına alındığı öğrenildi.

18 Mayıs 2021 tarihinde Urfa'nın Halfeti ilçesinde HDP Birecik eski ilçe Esbaskani Yusuf Yeşiltepe'nin, "Örgüt propagandası yapmak" iddiasıyla hakkında kesinleşmiş hapis cezası bulunduğu gerekçesiyle polis tarafından gözaltına alındığı öğrenildi.

19 Mayıs 2021 tarihinde Van'da polis tarafından düzenlenen ev baskınlarında, 18 kişinin gözaltına alındığı öğrenildi. MEBYA-DER'e yönelik soruşturma kapsamında gözaltına alınanların **28 Mayıs 2021 tarihinde** emniyette tamamlanan ifade işlemlerinin ardından adliye sevk edildiği öğrenildi. Adliyeye sevk edilenlerden 6'sının (*MEBYA-DER Eşbaşkanı Gülistan*

Önver, dernek üyeleri Cihat Aksu, Ceyda Dindar, Azize Öner, Şevket Kaplan, Seracettin Bayhar) tutuklandığı, diğerlerinin ise adliye kontrol şartıyla serbest bırakıldığı öğrenildi. Savcılığın itirazı üzerine serbest bırakılan 5 kişinin (Cevdet Bilekçi, Halil Karakoç, Kamuran Çiftçi, Mahmut Dindar, Savaş Encü) **3 Haziran 2021 tarihinde** polis tarafından düzenlenen ev baskınıyla yeniden gözaltına alındığı ve sevk edildikleri adliyede tutuklandığı öğrenildi.

19 Mayıs 2021 tarihinde Diyarbakır'da polis tarafından düzenlenen ev baskınında, 2 kişinin (SES Diyarbakır Şubesi eski Eşbaşkanı Ramazan Kaval ve oğlu Velat Kaval) gözaltına alındığı öğrenildi.

AKP Milletvekili İbrahim Halil Yıldız'ın koruma ve yakınlarının saldırısında eşi Hacı Esvet Şenyaşar ile çocukları Adil ve Celal Şenyaşar'ı kaybeden Emine Şenyaşar ve oğlu Ferit Şenyaşar'ın **20 Mayıs 2021 tarihinde Urfa** Adliyesi önünde "Adalet" talebiyle başlattığı oturma eylemine HDP heyetinin ziyareti öncesinde müdahale eden polisin Emine Şenyaşar ve Ferit Şenyaşar'ı darp ederek gözaltına aldığı öğrenildi.

21 Mayıs 2021 tarihinde Van'da sabah saatlerinde Akköprü Mahallesi'nde ev ve öğrenci yurduna yapılan polis baskınında, 2 yurttaşın (Bilal A., Eda T.) gözaltına alındığı, aynı soruşturma kapsamında **Hakkari'de** 1 yurttaşın (Rahmi A.) gözaltına alındığı öğrenildi. 3 kişinin de "örgüt üyeliği" ve "örgüte yardım yataklık" yaptıkları gerekçesiyle gözaltına alındığı belirtildi. 3 kişinin, **24 Mayıs 2021 tarihinde** Hakkari İl Emniyet Müdürlüğü'nde tamamlanan ifade işlemlerinin ardından serbest bırakıldığı öğrenildi.

19 Mayıs 2021 tarihinde gece saatlerinde 8'inci Ana Jet Üssü Komutanlığı'na yapılan hava saldırısıyla ilgili sosyal medya hesabından paylaşımında bulunan bir kişinin **21 Mayıs 2021 tarihinde Diyarbakır'da** gözaltına alındığı öğrenildi. **24 Mayıs 2021 tarihinde** emniyette tamamlanan ifade işlemlerinin ardından adliye sevk edilen yurttaşın serbest bırakıldığı öğrenildi.

22 Mayıs 2021 tarihinde Şırnak'ın İdil ilçesine polis tarafından düzenlenen ev baskınında, BDP eski İlçe Eşbaşkanı Bengin Karaviş'in gözaltına alındığı ve emniyetteki ifadesinin ardından serbest bırakıldığı öğrenildi.

Diyarbakır Cumhuriyet Başsavcılığınca yürütülen soruşturma kapsamında **24 Mayıs 2021 tarihinde Diyarbakır merkez ile Kulp ve Silvan ilçelerinde** aralarında ESP Eş Genel Başkan Yardımcısı Beycan Taşkıran ile HDP ve DBP'li yöneticilerin içinde bulunduğu 30 kişinin gözaltına alındığı öğrenildi. Gözaltına alındığı tespit edilen 24 kişinin isimleri şöyle: "HDP Diyarbakır İl Eşbaşkanvekili İrfan Söner ve il yöneticileri Abdullah Arkan, Ramazan Kızıltepe, Arif Bulut, Abdulbari Mavlay, HDP Bağlar ilçe yöneticisi Kemal Baran, HDP Yenişehir İlçe Eşbaşkanı Kasım Kaya, HDP eski il yöneticisi Ali İhsan Karahan, HDP Kayapınar ilçe yöneticisi Şahin Eroğlu, HDP Diyarbakır eski il eşbaşkanı Cebbar Leygara, HDP Kayapınar eski ilçe yöneticisi Newroz Reşitoğlu, HDP Bağlar eski ilçe eşbaşkanı Mehmet Atlıhan, HDP Bağlar eski yöneticisi Özlem Noyan, Demokratik Bölgeler Partisi (DBP) Kayapınar eski ilçe eşbaşkanı Mehmet Doğan Ünal, DBP yöneticisi Şahin Tanrıverdi, Yenişehir Belediye Meclis Üyeleri Alattin Zuğurlu ve Yusuf Sözmen, Bağlar Belediyesi Meclis Üyesi Hüsnü Kaya, Ezilenlerin Sosyalist Partisi (ESP) Eş Genel Başkan Yardımcısı Beycan Taşkıran, KHK ile ihraç edilen öğretmen Fırat Akdeniz, Genel-İş eski yöneticisi Selvi Ok, TUAY-DER yöneticisi Mehmet Özel, 81 yaşındaki Kadri Atlı ve Velat Şeker." **31 Mayıs 2021 tarihine** kadar gruplar halinde emniyetteki işlemlerin ardından adliyeyi sevk edilen 30 kişiden 15'inin "Örgüt üyesi olmak"la suçlamasıyla tutuklandığı öğrenildi. Tutuklananların isimleri

şöyle: *Abdulbari Mavlay, Beycan Taşkıran, Mehmet Atlıhan, Alaattin Zuğurli, Özlem Noyan, Selvi Ok, Ramazan Kızıltepe, İrfan Söner, Kemal Baran, Yusuf Sekmen, Ali İhsan Karahan, Abdullah Arkan, Şahin Tanrıverdi, Fırat Akdeniz, Engin İhlamur,*

27 Mayıs 2021 tarihinde Urfa'da sabah saatlerinde jandarma tarafından düzenlenen ev baskınlarında, 4 yurttaşın (*Mehmet İkinci, Murat Kengiş ve ismi öğrenilemeyen 2 kişi*) “Örgüt propagandası yapmak” iddiası ile gözaltına alındığı öğrenildi. **28 Mayıs 2021 tarihinde** emniyette tamamlanan ifade işlemlerinin ardından adliye sevk edilen 4 kişinin adli kontrol şartı ile serbest bırakıldığı öğrenildi.

27 Mayıs 2021 tarihinde Adıyaman'da polis tarafından düzenlenen ev baskınlarında, 5 yurttaşın (*Hasan Tunç, Sabri Sel, Aziz Yıldız, Ali Süngü, Hasan Süngü*) gözaltına alınarak Adıyaman İl Emniyet Müdürlüğü'ne götürüldükleri öğrenildi.

2 Haziran 2021 tarihinde Şırnak'ın Silopi ilçesinde 12 yaşındaki İ.K. isimli çocuğun, HDP İlçe Örgütü binasının fotoğrafını çektiği gerekçesiyle gözaltına alındı. Zırhlı araçla İlçe Emniyet Müdürlüğü'ne götürülen çocuğun, telefonun polislerce incelenmesinin ardından serbest bırakıldığı öğrenildi.

Batman Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından yürütülen bir soruşturma kapsamında, **3 Haziran 2021 tarihinde Batman'da** polis tarafından düzenlenen ev baskınlarında 3 kişinin (*Yusuf Akyıldız, ismi öğrenilemeyen 2 kişi*) sosyal medya hesaplarında “Örgüt propagandası yapmak” iddiasıyla gözaltına alındığı öğrenildi. **4 Haziran 2021 tarihinde** emniyette tamamlanan ifade işlemlerinin ardından adliyeye sevk edilen 3 kişinin adli kontrol şartıyla serbest bırakıldığı öğrenildi.

Diyarbakır Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından yürütülen soruşturma kapsamında, **4 Haziran 2021 tarihinde Diyarbakır'da** polis tarafından düzenlenen eş zamanlı ev baskınlarında, 18 kişinin gözaltına alındığı öğrenildi. 22 kişi hakkında gözaltı kararı çıkartıldığı, dosyaya gizlilik kararı konulduğu ve 24 saatlik avukat kısıtlılığı da getirildiği öğrenildi. **7 Haziran 2021 tarihinde** emniyette tamamlanan ifade işlemlerinin ardından adliyeye sevk edilen 18 kişiden 5'nin “örgüt üyesi olmak” iddiasıyla tutuklandığı, 13 kişinin ise adli kontrol şartı ile serbest bırakıldığı öğrenildi.

Muş Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından yürütülen soruşturma kapsamında, **4 Haziran 2021 tarihinde Maraş'ın Göksun ilçesinde** sabah saatlerinde polis tarafından düzenlenen ev baskınında, 1 yurttaşın (*Mehmet Şeker*) gözaltına alındığı öğrenildi. Aynı soruşturma kapsamında Muş'ta da 2 yurttaşın (*Kasım Sığınç, Ali Erol*) gözaltına alındığı öğrenildi.

8 Haziran 2021 tarihinde Diyarbakır'ın Yenişehir ilçesinde polis tarafından düzenlenen ev baskınında, 1 kadın yurttaşın (*Dilşa Kocakaya*) gözaltına alındığı öğrenildi. Evde yapılan aramanın ardından gözaltına alınan Kocakaya'nın gözaltı gerekçesi ise öğrenilemedi.

9 Haziran 2021 tarihinde Erzurum'un Karayazı ilçesinde düğün töreni düzenleyen damat Safet Polat'ın yöresel kıyafet giydiği gerekçesiyle gözaltına alındığı öğrenildi. Karayazı Emniyet Müdürlüğüne götürülen Polat'ın gözaltı gerekçesine dair şu ifadeler yer aldı: “*Karayazı ilçe sınırları içerisinde bulunan Anter Düğün salonu içerisinde yapılan tespitte örgütün üniforması olarak kullandığı askeri kıyafeti ve mekap ayakkabı ile görüldüğü tespit edilen kişi gözaltına alınmıştır.*” İfadesinde elbiselerin yöresel olduğuna dikkat çeken Polat'ın

bunun suç teşkil etmediğini söylediği ve alınan ifadesinin ardından serbest bırakıldığı öğrenildi.

9 Haziran 2021 tarihinde Şırnak'ın Cizre ilçesinde sabah saatlerinde polis tarafından düzenlenen ev baskınlarında, 5 yurttaşın gözaltına alındığı öğrenildi. **10 Haziran 2021 tarihinde** İlçe Emniyet Müdürlüğü'nde tamamlanan ifade işlemlerinin ardından adliyeye sevk edilen 5 kişiden 1 'inin (*Hüseyin Ögen*) serbest bırakıldığı, 4 kişinin ise (*Serhat İnanç, Mustafa Ekren, Erdal Çağınni, Ramazan Türel*) "Devletin birliğini ve ülkenin bütünlüğünü bozmak" iddiasıyla tutuklandığı öğrenildi.

Hakkari Cumhuriyet Başsavcılığı'nca yürütülen soruşturma kapsamında **11 Haziran 2021 tarihinde Hakkari** kent merkezi ve **Şemdinli ilçesinde** sabah saatlerinde polis tarafından düzenlenen ev baskınlarında, HDP'li 4 kadının (*HDP eski İl Eşbaşkanı Sipan Turan, Merkez İlçe Eşbaşkanı Sinem Seven, Şemdinli İlçe Eşbaşkanı Sozdar Atilla, Zeynep Kaya*) gözaltına alınarak İl Emniyet Müdürlüğü'ne götürüldüğü öğrenildi. **14 Haziran 2021 tarihinde** tamamlanan ifade işlemlerinin ardından adliyeye sevk edilen 4 kadının adli kontrol şartıyla serbest bırakıldığı öğrenildi. Yürütülen soruşturma kapsamında HDP'li 19 kişinin de ifadeye çağrıldığı belirtildi.

11 Haziran 2021 tarihinde Şırnak'ın Cizre ilçesinde sabah saatlerinde polis tarafından yapılan ev baskınında, 1 kişinin (*HDP Üyesi Zindan Mola*) gözaltına alındığı öğrenildi. **7 Haziran 2021 tarihinde** emniyette tamamlanan ifade işlemlerinin ardından adliyeye sevk edilen Mola'nın savcılık ifadesi ardından serbest bırakıldığı öğrenildi.

14 Haziran 2021 tarihinde Diyarbakır'ın Bağlar, Kayapınar ve Ergani ilçelerinde sabah saatlerinde polis tarafından düzenlenen ev baskınlarında, 10 kişinin (*V.B., A.B., O.B., M.R.T., A.K., H.K., R.O., A.O., S.Y. ve ismi öğrenilemeyen bir kişi*) gözaltına alındığı öğrenildi. "Örgüte yardım etmek" iddiasıyla yürütülen soruşturma kapsamında gözaltına alınanların Jandarma İl Komutanlığına götürüldüğü ve **17 Haziran 2021 tarihinde** tamamlanan ifade işlemlerinin ardından 2 kişinin serbest bırakıldığı, adliyeye sevk edilen 8 kişiden 7'sinin adli kontrol şartıyla serbest bırakıldığı, 1 kişinin ise tutuklandığı öğrenildi.

16 Haziran 2021 tarihinde Van'da Koronavirüs (Kovid-19) aşısını yapmak üzere sabah saatlerinde hastaneye giden gazeteci Lokman Gezgin, hastane çıkışı polisler tarafından gözaltına alındığı öğrenildi. Hakkında kesinleşmiş hapis cezası bulunduğu gerekçesiyle gözaltına alınan Gezgin'in aynı gün emniyette tamamlanan ifade işlemlerinin ardından sevk edildiği adliyede tutuklandığı öğrenildi.

18 Haziran 2021 tarihinde Urfa'nın Suruç ilçesine polis tarafından düzenlenen ev baskınlarında, 4 yurttaşın (*65 yaşındaki Abdullah Basiyan ve ismi öğrenilemeyen 3 kişi*) gözaltına alınarak Suruç İlçe Emniyet Müdürlüğü'ne götürüldüğü öğrenildi.

HDP İzmir İl Binasına yönelik gerçekleştirilen saldırıda parti çalışanı Deniz Poyraz'ın katledilmesi olayına tepki göstermek amacıyla **19 Haziran 2021 tarihinde Batman'da** Barış Anneleri Meclisi üyeleri tarafından düzenlenmek istenen basın açıklamasına polis tarafından müdahalede bulunuldu. Müdahalede HDP Milletvekillerinin de aralarından bulunduğu çok sayıda kişinin darp edildiği ve 16 kişinin gözaltına alındığı öğrenildi. Batman İl Emniyet Müdürlüğü'ne götürülen 16 kişinin, tamamlanan ifade işlemlerinin ardından serbest bırakıldığı öğrenildi. Gözaltına alınanlardan isimleri öğrenilenler şöyle: *Yerine kayyum atanan Batman Belediyesi Eşbaşkanları Mehmet Demir ve Songül Korkmaz, TJA Batman Sözcüsü*

Gülistan Sönük, HDP İl Eşbaşkanı Fatma Ablay, HDP, Kozluk İlçe Eş Başkanı Ömer Emen, HDP il yöneticileri Emin Şahin, Mecit Çeken, Hüseyin Akman, HDP Gençlik Meclisi Üyeleri Ümit Akbıyık, Şakir Can, Belediye Encümeni Şirin Şen, Kozluk İlçe Yöneticisi Halide Altuboğa, HDP Batman Merkez İlçe yöneticileri Mehmet Eren, Eşref Büyüktop, HDP üyesi Halise Kaya, Tufan Ekinci.

20 Haziran 2020 tarihinde Ağrı'nın Patnos ilçesinde sabah saatlerinde düzenlenen ev baskınlarında, 6 kişinin gözaltına alındığı öğrenildi. **22 Haziran 2021 tarihinde** emniyette tamamlanan ifade işlemlerinin ardından adliyeye sevk edilen 6 kişiden 2'si (*Şirin Kurt, Resul Kurt*) serbest bırakılırken, 4 kişinin ise (*Abdullah Kurt, Coşkun Çetres, İsmet Gürel, İslam Acar*) "örgüt üyeliği" iddiasıyla tutukladığı öğrenildi.

22 Haziran 2021 tarihinde Diyarbakır'ın Lice, Hazro ve Kocaköy ilçelerinde bulunan kırsal mahallelerde askerler tarafından gerçekleştirilen ev baskınlarında, 14 kişinin (*Hasıl Tekin, Cevdet Tekin, Yahya Tekin, Önder Yıldırım, Yusuf Yıldırım, Mustafa Toprak, Metin Çakır, Nevzet Demirhan, Vedat Çakır, Sedat Çakır, Vedat Çakır, Metin Çakır, Fesih Tekin, Şemsettin Çakır*) darp edilerek gözaltına alındığı öğrenildi. Gözaltına alınanların Diyarbakır İl Jandarma Komutanlığı'na götürüldüğü belirtildi.

23 Haziran 2021 tarihinde Diyarbakır Merkez Kayapınar ilçesinde polis tarafından düzenlenen ev baskınında, DTK Eşbaşkanlık Divanı Üyesi Mehmet Nuri Özdemir'in gözaltına alınarak Diyarbakır İl Emniyet Müdürlüğü'ne götürüldüğü öğrenildi.

Van Cumhuriyet Başsavcılığı'nın yürütmüş olduğu bir soruşturma kapsamında **23 Haziran 2021 tarihinde Şırnak'ın Beytüşşebap ilçesinde** bu sabah saatlerinde düzenlenen ev baskınlarında, 3 kişinin (*Rahmi Aykut, Osman Bal, İhsan Ediş*) gözaltına alındığı öğrenildi.

Urfa Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından yürütülen bir soruşturma kapsamında **15 ile 25 Haziran tarihleri arasında Urfa'nın Suruç ve Viranşehir ilçeleri ile Antep merkezde** yapılan ev baskınlarında 25 kişinin gözaltına alındığı öğrenildi.

26 Haziran 2021 tarihinde Mardin'in Kızıltepe ilçesinde Hamdullah Ozan isimli kişinin, akşam saatlerinde polisler tarafından gözaltına alındığı öğrenildi. Urfa'da yürütülen soruşturma kapsamında gözaltına alındığı belirtilen Ozan'ın Urfa'ya götürüldüğü öğrenildi.

İFADE ÖZGÜRLÜĞÜNE YÖNELİK İHLALLER

Yasaklanan Etkinlikler

20 Mart 2021 tarihinde HDP'nin Newroz el ilanlarının dağıtımının, Mardin'in Derik İlçesi Kaymakamlığı tarafından yasakladığı duyuruldu. Kaymakam Hicabi Aytemür imzasıyla HDP Derik İlçe Başkanlığı'na gönderilen yazıda şöyle denildi: "*Derik İlçe Emniyet Müdürlüğü Terör-Güvenlik Büro Amirliği tarafından yapılan incelemede; dağıtımının yapılması için izin istenilen El İlanında suç unsuru bulunmadığı ancak Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısı tarafından Halkların Demokratik Partisi'nin kapatılması istemi ile Anayasa Mahkemesine dava açmasına müteakip müzahir basın ve PKK/KCK terör örgütünün sözde yöneticileri tarafından halkın Nevruz etkinliklerinde yapılacak eylemlere katılmaya davet edilmesi, Nevruz etkinliklerinin bahane edilerek kitlesel eylem çağrısı göz önünde bulundurulduğunda bu süreçte bahse konu El İlanının dağıtımının Kaymakamlığımızca uyum görülmediği.*"

Düşüncelerini ifade Edenlere Karşı Açılan Soruşturmalar

8 Ocak 2021 tarihinde **Van'da** “Şimdi ulusal birliği ve özgürlüğü sağlama zamanı” sloganıyla yapılan açıklama ve kitlesel yürüyüşe ilişkin, Van Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından soruşturma başlatıldığı ve soruşturma kapsamında DBP Van İl Örgütü Eşbaşkanları Gülderen Varlı ve Çetin Uyar'ın **10 Ocak 2021 tarihinde** ifadeye çağrıldığı öğrenildi. Aynı soruşturma kapsamında Gazeteci Ruşen Takva'nın da Van Emniyet Müdürlüğü Güvenlik Şubesi'ne giderek ifade verdiği öğrenildi.

Dicle Fırat Gazeteciler Derneği (DFG) Eşbaşkanı Dicle Müftüoğlu hakkında sosyal medya hesaplarında yapılan paylaşımlar gerekçe gösterilerek, Diyarbakır Cumhuriyet Savcılığı tarafından "örgüt propagandası yapmak" iddiasıyla soruşturma başlatıldığı öğrenildi. **13 Ocak 2021 tarihinde** avukatıyla birlikte Diyarbakır Emniyet Müdürlüğü'ne giderek ifade veren Müftüoğlu, yapılan paylaşımlarının kendisine ait olduğunu, gazeteci kimliğiyle bu paylaşımları yaptığını ve haberlerin paylaşılmasının suç teşkil etmediğini söylediği öğrenildi.

21 Ocak 2021 tarihinde basın organlarında yer alan haberlerden edinilen bilgilere göre; Diyarbakır Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından, HDP Diyarbakır İl binası önünde oturma eyleminde bulunan ailelere yönelik zafer işaret yaparak “örgüt propagandası” yapmak iddiasıyla HDP İstanbul Milletvekili Erol Katırcıoğlu hakkında "örgüt propagandası" yapmak suçlamasıyla soruşturma başlatıldığı öğrenildi.

29 Ocak 2021 tarihinde Batman'da DTK, TJA, DBP ve HDP tarafından ortak organize edilen “ulusal birlik” yürüyüşüne **30 Ocak 2021 tarihinde** Van Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından "Kanuna aykırı toplantı ve gösteri yürüyüşleri düzenleme, yönetme" gerekçesiyle DTK Eşbaşkanı Berdan Öztürk, DBP Eş Genel Başkanları Saliha Aydeniz, HDP milletvekilleri Şevin Coşkun, Abdullah Koç, Dilan Dirayet Taşdemir, Muazzez Orhan, Mehmet Rüştü Tiryaki, Habip Eksik ve Hüseyin Kaçmaz hakkında soruşturma başlatıldığı öğrenildi. Soruşturma dosyası "görevsizlik" kararı ile Ankara Cumhuriyet Başsavcılığı Parlamenter Suçları Soruşturma Bürosu'na gönderildiği öğrenildi.

4 Mart 2021 tarihinde basın organlarında yer alan haberlerden edinilen bilgilere göre; **Batman'ın Bağlar** Mahallesi'nde 28 Şubat 2021 tarihinde İl Emniyet Müdürlüğü'ne ait zırhlı aracın çocukların bulunduğu alana hızla girerek kovaladığı ve çocukların ezilmemek için kaçtığı görüntülerin, sosyal medyada paylaşıldıktan sonra haber konusu olduğu ve bu görüntüleri paylaşan HDP İl Örgütü hakkında “Halkı kin ve düşmanlığa tahrik etmek” iddiasıyla soruşturma açıldığı öğrenildi.

9 Mart 2021 tarihinde basın organlarında yer alan haberlerden edinilen bilgilere göre; Diyarbakır Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından MEBYA-DER'e yönelik yürütülen soruşturma kapsamında, dernek yönetici ve üyelerinin vekalet verdiği 18 avukat hakkında Adalet Bakanlığı'ndan izin alınmaksızın resen soruşturma başlatıldığı öğrenildi. Soruşturmada gizlilik kararı olduğu bildirildi. Haklarında soruşturma başlatılan avukatlardan isimleri öğrenilenler şöyle: *Muhittin Muhuç, Gulan Çağın Kaleli, Serhat Eren, Baver Mızrak, Şilan Çelik, Berdan Acun, Osman Çelik, Deniz Yıldız, Fettah Keleş, Ramazan Kurt, Harika Karataş, Hüseyin Boğatekin, Emrah Baran, Fırat İke, Elif Taşdoğan, Serhat Çakmak.*

Başlattığı Ölüm Orucu eyleminin 288'inci gününde hayatını kaybeden Grup Yorum Üyesi Helin Bölek için, sosyal medya paylaşımında bulunan kayyım atanan Cizre Belediyesi

Eşbaşkanı Berivan Kutlu hakkında soruşturma başlatıldığı öğrenildi. Kutlu'nun **10 Mart 2021 tarihinde** Cizre İlçe Emniyet Müdürlüğü tarafından "Suçu ve suçluyu övme" iddiasıyla ifadeye çağrıldığı öğrenildi.

Diyarbakır Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından HDP Eş Genel Başkanı Mithat Sancar hakkında, 21 Mart 2021 tarihinde Diyarbakır Merkez Bağlar ilçesinde bulunan Newroz Parkı'nda gerçekleştirilen Newroz'da yaptığı konuşma gerekçe gösterilerek ve "örgüt propagandası" yaptığı iddiasıyla, **22 Mart 2021 tarihinde** soruşturma başlatıldığı öğrenildi.

6 Nisan 2021 tarihinde basın organlarında yer alan haberlerden edinilen bilgilere göre; **Mardin'in Kızıltepe ilçesinde** 21 Mart'ta gerçekleştirilen Newroz kutlaması nedeniyle Tertip Komitesi üyesi 7 kişi hakkında "2911 Sayılı Gösteri ve Yürüyüş Kanununa Muhalefet" iddiasıyla soruşturma açıldığı ve çağrıldıkları Kızıltepe Emniyet Müdürlüğü'nde ifadelerinin alındığı öğrenildi.

14 Nisan 2021 tarihinde basın organlarında yer alan haberlerden edinilen bilgilere göre; Diyarbakır'ın Sur ilçesinde Demir Otel'de 18, 19, 20 Ocak 2020 tarihinde kapalı gerçekleşen "Ulusal Birlik Çalıştayı" nedeniyle Leyla Güven hakkında "örgüt propagandası yapmak" iddiasıyla soruşturma başlatıldığı öğrenildi. Soruşturma kapsamında ifadesine başvurulmuş Güven'in şu beyanlarda bulunduğu belirtildi. "*Bana sormuş olduğunuz tarihte ve yerdeki toplantı ile ilgili şu an hatırladığım bir şey yoktur. Ancak ulusal birlik çalışmalarını daha önceden katıldığımı hatırlıyorum. Ama sormuş olduğunuz toplantıyı hatırlamıyorum. Bana sormuş olduğunuz dönem DTK Eşbaşkanı olarak faaliyet yürütmekteydim. Aynı zamanda Hakkari Milletvekili idim. Farklı coğrafyalardaki Kürtler adına söz söyleyen oluşumlar olarak bazen bu gibi toplantılar düzenleyerek görüş alışverişinde bulunmaktaydık. Bizim çalışmalarımız yereldeki sorunların çözümünü sağlamak içindi. Hiçbir örgüt propagandası yapmadım.*"

9 Nisan 2021 tarihinde basın organlarında yer alan haberlerden edinilen bilgilere göre; Mardin'in Yeşilli ilçesinde Çevre ve Şehircilik Bakanlığı ile Yeşilli Belediyesi tarafından yapılmak istenen kentsel dönüşüm projesine karşı çıkan yurttaşlar, 6 Nisan 2021 tarihinde protesto eyleminde bulundu. Protesto eylemini organize ettiği iddiasıyla, Gül Mahallesi Muhtarı Çağdaş Araz'ın Yeşilli Kaymakamlığı tarafından bir ay süreyle görevinden uzaklaştırıldığı öğrenildi. **15 Nisan 2021 tarihinde basın organlarında yer alan haberlerden edinilen bilgilere göre;** Sosyal medyadan ve yaptıkları eylemlerle kentsel dönüşüme tepki gösteren 10 yurttaş hakkında, Yeşilli Belediye Başkanı Hayrettin Demir'e "hakaret" ve "2911 Sayılı Kanuna Muhalefet" ettikleri iddiasıyla haklarında soruşturma başlatıldığı öğrenildi.

Diyarbakır Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından, "Büyük felaketin acısını paylaşıyoruz" başlığı altında 24 Nisan'da Ermeni Soykırımı'na ilişkin yayımladıkları bildiriyle ilgili Diyarbakır Baro Başkanı ve yönetim kurulu üyeleri hakkında, "Türk Milletini, Türkiye Cumhuriyeti Devletini, devletin kurum ve organlarını aşağılama" suçlamasıyla **26 Nisan 2021 tarihinde** soruşturma başlatıldığı öğrenildi.

27 Mayıs 2021 tarihinde basın organlarında yer alan haberlerden edinilen bilgilere göre; Diyarbakır Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından Diyarbakır Barosu bir önceki dönem başkanı Cihan Aydın hakkında, Diyarbakır Barosu Kadın Hakları Merkezinin 11.10.2019 tarihli "Savaşa Hayır Barış Hemen Şimdi" basın açıklaması nedeniyle "örgüt propagandası yapmak" iddiasıyla soruşturma başlatıldığı öğrenildi.

Hakkari Cumhuriyet Başsavcılığı'na yürütülen soruşturma kapsamında **11 Haziran 2021 tarihinde Hakkari** kent merkezi ve **Şemdinli ilçesinde** sabah saatlerinde polis tarafından düzenlenen ev baskınlarında, HDP'li 4 kadının (*HDP eski İl Eşbaşkanı Sipan Turan, Merkez İlçe Eşbaşkanı Sinem Seven, Şemdinli İlçe Eşbaşkanı Sozdar Atilla, Zeynep Kaya*) gözaltına alınarak İl Emniyet Müdürlüğü'ne götürüldüğü öğrenildi. **14 Haziran 2021 tarihinde** tamamlanan ifade işlemlerinin ardından adliyeye sevk edilen 4 kadının adli kontrol şartıyla serbest bırakıldığı öğrenildi. Yürütülen soruşturma kapsamında HDP'li 19 kişinin de ifadeye çağrıldığı belirtildi. İfadeye çağrılan partililerin isimleri şu şöyle: *Parti Meclis üyesi Erol Cengiz, HDP önceki dönem Eşbaşkanı Sinan Kaya, HDP Merkez İlçe Eşbaşkanı, İsmail Seven, Yüksekova İlçe Eşbaşkanları Şadiye Kırmızıgül ve Abdulkerim Akdoğan, HDP Çukurca İlçe Eşbaşkanları, Lahice Yaşlı, Ebubekir Kanar, Parti üyeleri, Derya Özdemir, Selcan Saygı, Öznur Evin, Aliye Timur, Sinem Duran, Emine Armut, Selim Güler, Emin Ertuş, Hasan Engin, İbrahim İnci, Orhan Gür ve Özgürlük için Hukukçular Derneği avukatlarından Harika Günay Karataş.*

Düşüncelerini ifade Edenlere Karşı Açılan davalar

20 Ocak 2021 tarihinde basın organlarında yer alan haberlerden edinilen bilgilere göre; Hakkâri eski Milletvekili Leyla Güven'e 22 yıl 3 ay hapis cezasına çarptırılarak tutuklanmasını protesto etmek amacıyla 23 Aralık 2020 tarihinde yapılan basın açıklaması nedeniyle HDP Bitlis İl Eşbaşkanı Rümet Dursun hakkında, Tatvan Asliye Ceza Mahkemesi tarafından bir aydan 2 yıla kadar hapis cezası istemiyle dava açıldığı öğrenildi.

16 Şubat 2021 tarihinde basın organlarında yer alan haberlerden edinilen bilgilere göre; Van'ın Çatak ilçesinde operasyona çıkan askerlerin gözaltına aldığı Osman Şiban ve yaşamını yitiren Servet Turgut'un işkence ve kötü muameleye maruz kalmasını haberleştirdikten sonra 9 Ekim 2020 tarihinde tutuklanan MA muhabirleri Adnan Bilen ve Cemil Uğur, Jinnews muhabiri Şehriban Abi ile gazeteci Nazan Sala ile tutuksuz yargılanan MA muhabiri Zeynep Durgut hakkında başlatılan soruşturma tamamlandı. Van Cumhuriyet Başsavcılığı'nın soruşturmaya dair hazırladığı iddianame, Van 5'inci Ağır Ceza Mahkemesi tarafından kabul edildi. 14 sayfadan oluşan iddianamede, 4 gazeteci ile 17 Aralık'ta gözaltına alındıktan sonra serbest bırakılan Zeynep Durgut hakkında "örgüt üyesi olmak" suçlaması yöneltildi. Tutuklu gazetecilerden Nazan Sala'nın ayrıca "örgüt propagandası yapmak" iddiasıyla cezalandırılması istendi. İddianamede, aynı soruşturma kapsamında daha önce gözaltına alınan eski gazete dağıtımcıları Ramazan Çınar, Ferdi Sertkal, Mikail Tunçdemir, Fehim Çetiner ve Şükran Erdem hakkında ise "kovuşturmaya yer yoktur" kararı verildi.

30 Mart 2021 tarihinde basın organlarında yer alan haberlerden edinilen bilgilere göre; HDP Urfa İl Örgütü'nün 1 Eylül Dünya Barış Günü dolayısıyla kent merkezinde gerçekleştirdiği yürüyüşe katılan 29 siyasetçiye hakkında, "Kanuna aykırı toplantı ve gösteri yürüyüşleri düzenleme, yönetme bunların hareketlerine katılma" iddiasıyla Urfa 2'nci Asliye Ceza Mahkemesi tarafından dava açıldı. Haklarında dava açılan 29 siyasetçinin isimleri şöyle: *DBP Eş Genel Başkanı Keskin Bayındır, HDP Urfa İl Eşbaşkanı Nergiz Çiğdem Karakeçili, Abdullah Polat, Ahmet İstek, Ali Çoban, Bekir Karakeçili, Beritan Sayan, Cahide Udum, Emine Çetiner, Fayık Taşkaya, Hasan Yıldız, Hatice Göktepe, İsmail Kaplan, İsmail Karadağlı, Kelime Bali, Leyla Akgül, Lütfü Hazer, Muhammet Bektaş, Mahmut Binici, Mahmut Dağtekin, Mehmet Koştı, Mehmet Oğur, Mehmet Ferit Tamga, Mikail Gözek, Nurullah Kakız, Ömer Yıldırım, Selma Ateş Yılmaz, Sıtkı Dursun ve Ulaş Çoban.*

13 Nisan 2021 tarihinde basın organlarında yer alan haberlerden edinilen bilgilere göre; Diyarbakır Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından 2020 yılının Ekim ayında “Gizli tank ifadeleri” doğrultusunda başlatılan soruşturma kapsamında gazeteci Cihan Ölmez hakkında “Örgüt propagandası yapmak” Diyarbakır 5’inci Ağır Ceza Mahkemesi tarafından dava açıldığı öğrenildi. Hazırlanan iddianamede 2015 ve 2016 yıllarında Şırnak’ın Cizre ilçesinde ilan edilen sokağa çıkma yasakları ve yaşanan çatışmalar sırasında kentte bulunan Ölmez’in basın yayın organlarına verdiği demeçler ve sosyal medya hesaplarından yapmış olduğu paylaşımları suçlama konusu olarak gösterildiği belirtildi.

1 Mayıs 2021 tarihinde basın organlarında yer alan haberlerden edinilen bilgilere göre; Diyarbakır Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından, Diyarbakır eski Milletvekili Farisoğulları hakkında "örgüt üyesi olmak", "örgüt propagandası yapmak", "halkı yasadışı toplantı ve gösteri yürüyüşlerine kışkırtma", "kanuna aykırı toplantı ve yürüyüşlere silahsız katılarak ihtara rağmen kendiliğinden dağılmama" suçlamasıyla yürüttüğü iki ayrı soruşturmayı tamamlayarak birleştirme talepli 2 iddianame hazırladı. **Diyarbakır 10’uncu Ağır Ceza Mahkemesi’ne** sunulan birleştirme talepli iddianameler, kabul edildi. Birleştirme talebi kabul edilen iddianamelerde, Farisoğulları'nın "örgüt üyesi olmak" suçlamasından 7 yıl 6 aydan 15 yıla kadar, "örgüt propagandası yapmak" suçlamasıyla 1 yıl 6 aydan ile 5 yıla kadar, "halkı yasadışı toplantı ve gösteri yürüyüşlerine kışkırtma" suçlamasıyla 1 yıl 6 aydan 3 yıla kadar, "kanuna aykırı toplantı ve yürüyüşlere silahsız katılarak ihtara rağmen kendiliğinden dağılmama" suçlamasıyla 1 yıl 6 aydan 3 yıla kadar hapsi istendi.

26 Mayıs 2021 tarihinde basın organlarında yer alan haberlerden edinilen bilgilere göre: DTK Eşbaşkanı Leyla Güven hakkında Şırnak Asliye Ceza Mahkemesi tarafından "suç ve suçluyu övmek" iddiası dava açıldığı öğrenildi. İddianamede, Güven'in 17 Aralık 2020 tarihinde HDP Şırnak İl Örgütü'nde yaptığı konuşmada kullandığı "*Kürt halkı üzerinde, Sayın Abdullah Öcalan üzerinde yirmi iki yıldır tecrit var*" ifadeleri suçlamaya gerekçe yapıldığı belirtildi.

2 Haziran 2021 tarihinde basın organlarında yer alan haberlerden edinilen bilgilere göre; DTK’ya yönelik yürütülen soruşturma kapsamında 26 Haziran 2020’de gözaltına alınarak adli kontrol şartıyla serbest bırakılan gazeteci Ayşe Kara hakkında, “örgüt üyeliği” iddiasıyla hazırlanan iddianame, Diyarbakır 5’inci Ağır Ceza Mahkemesince kabul edildi. İddianamede, Kara’nın Özgür Kadın Kongresi (KJA) ve Özgür Gazeteciler Derneği’ne üye olduğu, DTK içerisinde faaliyet yürüttüğü ileri sürülürken, Kara’nın, Barış ve Demokrasi Partisi’nin (BDP) 2016’da Mardin’de düzenlediği yürüyüşü sırasında yaptığı haber takibi de suçlama konusu yapıldı. İddianamede, gazeteci Kara hakkında “örgüt üyeliği” iddiasıyla 7 buçuk yıldan 15 yıla kadar hapis istendi.

Düşüncelerini ifade Edenlere Verilen Cezalar

Hakkari’de 15 Ekim 2019 tarihinde yapılan ev baskınıyla gözaltına alındıktan 2 gün sonra tutuklanan ve yerine kayyım atanan Hakkari Belediye Eşbaşkanı Cihan Karaman hakkında açılan davanın karar duruşması, **12 Ocak 2021 tarihinde Hakkari 2’nci Ağır Ceza Mahkemesi’nde** görüldü. Bir önceki duruşmada tahliye edilen Karaman ve avukatları duruşmada hazır bulundu. Karaman ve Karaman’ın avukatı beraat talep etti. Mahkeme heyeti, Karaman hakkında "Örgüt üyesi olmamakla birlikte örgüt adına suç işlemek" iddiasıyla 2 yıl 1 ay ceza verdi.

Diyarbakır Barosu eski Başkanı Mehmet Emin Aktar hakkında 2018 Demokratik Toplum Kongresi (DTK) etkinliklerine katıldığı gerekçesiyle “örgüt üyesi olmak” ve “örgüt propagandası yapmak” iddialarıyla açılan davanın duruşması, **14 Ocak 2021 tarihinde Diyarbakır 4’üncü Ağır Ceza Mahkemesi’nde** görüldü. Duruşmaya Aktar katılmazken, avukatları hazır bulundu. Koronavirüs gerekçesiyle duruşmaya izleyici alınmadı. Aktar’ın avukatları, müvekkilinin cezalandırılmasına ilişkin dosyadaki delillerin usulüne uygun toplanmadığını, yapmış olduğu konuşma kayıtları ve mail yazışmaların tamamen mesleği ve Baro Başkanlığı görevleri nedeniyle yapıldığını ve herhangi bir örgütsel yanının bulunmadığını, dinlenme ve teknik takibi sürecinde usulsüzlük belirterek beraat talebinde bulundu. İddia makamı, bir önceki celsede verdiği mütalaayı yineleyerek, Aktar’ın “örgüt üyesi olmak” ve “örgüt propagandasını yapmak” suçundan cezalandırılmasını istedi. Mahkeme, Aktar’a “örgüt üyesi olmak” suçlamasıyla 6 yıl 3 ay hapis cezası verirken, “örgüt propagandası” yapmaktan da beraatine karar verdi. Mahkeme ayrıca, Aktar’ın TCK’nın 53. Maddesinde düzenlenen hak yoksunluklarından da yoksun bırakılmasına hükmetti.

Gazeteci Zeynel Abidin Bulut hakkında “örgüt propagandası yapmak” suçlamasıyla açılan davanın ilk duruşması **20 Ocak 2021 tarihinde Diyarbakır 4’üncü Ağır Ceza Mahkemesi’nde** görüldü. Duruşmada Bulut ve avukatı hazır bulundu. Hakkındaki suçlamalara karşı söz verilen Bulut, üzerine atılı suçlamaları kabul etmediğini belirtti. Mahkeme heyeti, Bulut’a “Örgüt propagandası yapmak” iddiasıyla 10 ay hapis cezası vererek, cezanın ertelenmesine ve Hükümün Geriye Bırakılması (HGB) şartına yer olmadığına karar verdi.

TJA aktivisti Fatma Gül hakkında "örgüt üyesi olmak" iddiasıyla açılan davanın duruşması, **22 Ocak 2021 tarihinde Diyarbakır 10’uncu Ağır Ceza Mahkemesi’nde** görüldü. Gül, duruşmaya tutuklu bulunduğu Diyarbakır Kadın Kapalı Cezaevi’nden SEGBİS üzerinden katılırken, avukatları duruşmada hazır bulundu. Esas hakkındaki mütalaasını yenileyen iddia makamı, Gül’ün gizli ve açık tanık beyanları, DTK, TJA ve KJA faaliyetleri gerekçesiyle "örgüt üyesi" olduğu iddiasında bulunarak ve alt sınırdan uzaklaşarak cezalandırılmasını talep etti. Tercüman aracılığıyla Kürtçe savunma yapan Fatma Gül, savcının mütalaasına katılmadığını belirterek, üzerine atılı suçlamaları reddetti. Gizli ve açık tanık beyanlarının kabul etmediğini, iftiradan ibaret olduğunu dile getiren Gül, kadın aktivisti olduğunu ve bundan kaynaklı da DTK, TJA ve KJA içerisinde kadın mücadelesi çalışmalarını yürüttüğünü söyledi. Gül, sağlık durumunun ve tutukluluk süresinin göz önünde bulundurulmasını isteyerek, tahliye talebinde bulundu. Esas hakkındaki mütalaaya karşı savunma yapan avukatlar da, suçlama konusu yapılan KJA ve TJA’nın da kadın derneği olduğunu, müvekkillerinin bu derneklerde kadın aktivisti olarak çalışma yürüttüğünü, müvekkilleri hakkında “örgüt üyesi olmak” suçunun unsurlarının oluşmadığını belirterek beraat talebinde bulundu. Mahkeme heyeti, Gül’e "örgüt üyesi olmak" gerekçesiyle 7 yıl 6 ay hapis cezası vererek, tutukluluğunun devamına karar verdi.

Kanun Hükümünde Kararname (KHK) ile kapatılan Van TV çalışanları hakkında “örgüt propagandası yapmak” iddiasıyla açılan davanın karar duruşması **29 Ocak 2021 tarihinde Van 4’üncü Ağır Ceza Mahkemesi’nde** görüldü. Tutuksuz yargılanan gazeteciler Sibel Eres, Kadir Cesur, Nahide Aslan, Gülsün Altan, Serdar Altan, Koçali Özipek ve Van TV ortaklarından Gürcan Bayrakçı ile Nedim Dalga duruşmaya katılmadı. Avukatlar duruşmada hazır bulundu. Avukatlar, yaptıkları savunmalarda haberlerin ifade özgürlüğü kapsamında değerlendirilmesine gerektiğini vurgulayarak, beraat istedi. Mahkeme, gazeteciler Serdar Altan, Gülsüm Altan, Kadir Cesur ve Sibel Erez hakkında beraat kararı verdi. Mahkeme,

Nahide Aslan'a “Örgüt propagandası yapmak” iddiasıyla 1 yıl 6 ay ceza verirken, tutuksuz Nedim Dalga, Koçali Özipek ve Gürcan Bayrakçı'nın dosyasının düşmesine karar verdi.

Mezopotamya Ajansı Muhabiri İdris Sayılğan hakkında “Zincirleme bir şekilde örgüt propagandası yapmak” iddiasıyla açılan davanın karar duruşması, **1 Şubat 2021 tarihinde Muş 2'inci Ağır Ceza Mahkemesi'nde** görüldü. Sayılğan katılmadığı duruşmada, kararı açıklayan mahkeme heyeti, Sayılğan'a “Zincirleme bir şekilde örgüt propagandası yapmak” suçlamasıyla 4 yıl hapis cezası verdi.

Demokratik Bölgeler Partisi (DBP) Diyarbakır eski İl Eşbaşkanı Garip Kandemir hakkında görev yaptığı 2018 ile 2020 yılları arasında partisinin düzenlediği etkinlik-faaliyetler nedeniyle "örgüt üyesi olmak" iddiasıyla açılan davanın karar duruşması, **3 Şubat 2021 tarihinde Diyarbakır 11. Ağır Ceza Mahkemesi'nde** görüldü. Duruşmada, iddia makamı cezalandırma istemiyle verdiği esas hakkındaki mütalaasını yineledi. Kandemir'in avukatı, mütalaaya karşı ve müvekkilinin bir sonraki celsede hazır edilmesi için süre talebinde bulundu. Taleplerinin ret edilmesi üzerine esas hakkındaki mütalaaya karşı savunma yapan avukat, müvekkilinin DBP'nin il eşbaşkanlık görevini yürüttüğünü ve eşbaşkanlık döneminde yapılan etkinliklerin ise örgütsel bir amaç taşımadığının belirterek beraat talebinde bulundu. Verilen kısa aranın ardından mahkeme heyeti, Kandemir'e "örgüt üyesi olmak" suçlamasıyla 6 yıl 3 ay hapis cezası verdi.

HDP Diyarbakır Merkez Bağlar İlçe eski Eşbaşkanı Arzu Karaman'ın “örgüt üyesi olmak” iddiasıyla yargılandığı davanın karar duruşması, **10 Şubat 2021 tarihinde Diyarbakır 9'uncu Ağır Ceza Mahkemesi'nde** görüldü. İddia makamı önceki celsede ceza istemiyle verdiği mütalaasını tekrarladı. Mütalaaya karşı Karaman'ın avukatı, mütalaaya katılmadıklarını ve müvekkilinin katıldığı yürüyüşlerin, taziyeler ve açıklamalarına örgüt çağrısıyla değil, faaliyet yürüttüğü siyasi partinin çalışmaları kapsamında katıldığını söyleyerek, beraat talebinde bulundu. Verilen kısa aranın ardından mahkeme heyeti, Karaman'ın “örgüt üyesi olmak” suçlamasıyla 9 yıl hapisle cezalandırılmasına ve var olan adli kontrol tedbirinin de devam etmesine karar verdi.

Hakkında yürütülen bir soruşturma nedeniyle İçişleri Bakanlığı tarafından görevden alınarak yerine kayyım atanan Diyarbakır'ın Sur Belediyesi Eşbaşkanı Filiz Buluttekin'in “örgüt üyesi olmak” iddiasıyla yargılandığı davanın karar duruşması, **22 Şubat 2021 tarihinde Diyarbakır 11'inci Ağır Ceza Mahkemesi'nde** görüldü. Önceki celsede ceza istemiyle verdiği mütalaasını tekrarlayan iddia makamı, Buluttekin'in 2017 ve 2019 tarihleri arasında 42 eyleme katılarak “örgüte üye olmak” suçunu işlediğini ileri sürdü. Mütalaaya katılmadıklarını belirten avukatlar, müvekkilinin 2017 ve 2018 yılları arasında HDP Diyarbakır İl Eşbaşkanı olduğunu, daha sonrada Sur Belediyesi Eşbaşkanı olduğunu, belirlenen süreler içerisinde siyasi faaliyetler yürüttüğünü ve ardından seçim çalışmalarında bulunduğu, iddianamenin delillere dayanaktan yoksun olduğunu belirterek beraat talebinde bulundu. Verilen kısa aranın ardından mahkeme heyeti, Buluttekin'e “örgüt üyesi olmak” iddiasıyla 7 yıl 6 ay hapis cezası verdi.

Van Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından haklarında “örgüt üyesi olmak” iddiasıyla dava açılan Erciş Belediyesi Eşbaşkanı Bayram Çiçek, Belediye Meclis üyeleri Erhan Akbaş ve Abdulkerim Akbaş'ın yargılandığı davanın karar duruşması, **24 Şubat 2021 tarihinde Van 7'nci Ağır Ceza Mahkemesi'nde** görüldü. Duruşmaya tutuksuz yargılanan Eşbaşkan Çiçek ve avukatları hazır bulundu. Duruşmada savunma yapan Çiçek “Ben herhangi bir talimatı kimseden almadım. Partinin tüzüğünde Eşbaşkanlık var. İdari soruşturmaya konu olmayan

eşbaşkanlığın adli soruşturmaya konu olmasını kabul etmiyorum. Eşbaşkanlık HDP'nin radikal demokrasi ve eşit temsiliyet anlayışı gereğince partinin kurulduğu günden bugüne savunduğu bir ilkedir. Bu hususun örgüt üyeliğine delil sayılması hukuka aykırıdır. Beraatımı talep ediyorum” dedi. Kararını açıklayan mahkeme ‘örgüt üyeliği’nden cezalandırılmaya yer olmadığını fakat deliller kapsamında “örgüte bilerek ve isteyerek yardım etmek suçunu” sabit görerek Bayram Çiçek ve Abdulkerim Akbaş’a 1’er yıl 13’er ay hapis cezası verdi. Mahkeme meclis üyesi Erhan Akbaş’ın ise beraatına karar verdi.

Med Tutuklu ve Hükümlü Aileleri Hukuki ve Dayanışma Dernekleri Federasyonu (MED TUHAD-FED) Eşbaşkanı Elif Haran hakkında yürütülen iki ayrı soruşturmanın birleştirilmesiyle “örgüt üyesi olmak” iddiasıyla açılan davanın karar duruşması, **26 Şubat 2021 tarihinde Diyarbakır 10’uncu Ağır Ceza Mahkemesi’**nde görüldü. Duruşmaya, Haran katılmazken, avukatı hazır bulundu. Esas hakkındaki mütalaasını yineleyen iddia makamı, Haran’ın DTK, TJA ve Rosa Kadın Derneği içerisindeki faaliyetlerini gerekçe göstererek cezalandırılmasını istedi. Esas hakkındaki mütalaaya karşı savunma yapan Haran’ın avukatı, müvekkilinin suçlama konusu yapılan söz konusu derneklere aktif üyeliğinin bulunmadığını, açık tanık Ekrem Demir’in müvekkilinin “örgüt içerisinde faaliyet yürüttüğüne” dair beyanın soyut bir iddiadan ibaret olduğunu, müvekkilinin katıldığı eylemlerde suç teşkil eden bir unsurunun olmadığını belirterek beraatını talep etti. Kararını açıklayan mahkeme heyeti, Haran’a “örgüt üyesi olmak” iddiasıyla 6 yıl 3 ay hapis cezası verdi.

29 Ocak 2021 tarihinde **Batman’da** DTK, TJA, DBP ve HDP tarafından ortak organize edilen “ulusal birlik” yürüyüşüne polis tarafından müdahale edildiği ve 6’sı çocuk 23 kişi yurttaşın gözaltına alındığı öğrenildi. **6 Şubat 2021 tarihinde basın organlarında yer alan haberlerden edinilen bilgilere göre;** koronavirüs tedbirlerine kapsamında “fiziki mesafe” kuralına uymadıkları gerekçesiyle yürüyüşe katılan 46 kişiye ayrı ayrı 900 TL para cezası verildiği öğrenildi.

Diyarbakır’da HDP Sur İlçe Eşbaşkanı Hatun Yıldız hakkında telefon dinlemeleri, katıldığı taziyeler, basın açıklamaları, gizli ve açık tanıkların beyanları gerekçesiyle “örgüt üyesi olmak” ve “örgüt propagandası yapmak” iddiasıyla açılan davanın karar duruşması, **2 Mart 2021 tarihinde Diyarbakır 8’inci Ağır Ceza Mahkemesi’**nde görüldü. Yıldız’ın katılmadığı duruşmada, avukatı hazır bulundu. İddia makamı, önceki celsede 7 buçuk yıldan 15 yıla kadar hapis istemiyle mahkemeye sunduğu mütalaayı tekrarladı. Esas hakkındaki mütalaaya karşı savunma yapan avukat, gizli tanığı “iftiracı” olarak tanımlayarak, tanık beyanlarının çelişkili olduğuna dikkat çekti. Müvekkilinin siyasetçi kimliğiyle çalışmalar yürüttüğünü dile getirerek beraat talebinde bulundu. Verilen kısa aranın ardından mahkeme heyeti, sanık Yıldız’ın “örgüt propagandası yapmak” suçundan beraatına, “örgüt üyesi olmak” suçundan ise 6 yıl 3 ay hapisle cezalandırılmasına karar verdi.

3 Mart 2021 tarihinde basın organlarında yer alan haberlerden edinilen bilgilere göre; Yerine kayyım atanan Yüksekova Belediye Eşbaşkanı İrfan Sarı hakkında “örgüt propagandası” ve “örgüt üyesi olmak” iddiasıyla açılan davanın 9 Mart 2020 tarihinde görülen karar duruşmasında Hakkari 3’ncü Ağır Ceza Mahkemesi “örgüt propagandası yapmak” iddiasıyla 1 yıl 3 ay ceza verirken, “Örgüt üyeliği” iddiasından ise beraat kararı verildi. Hakkari 3’ncü Ağır Ceza Mahkemesi’nin verdiği bu karar, Van Bölge Adliye Mahkemesi’ne taşındı. Van Bölge Adliye Mahkemesi Eşbaşkan Sarı’ya verilen 1 yıl 3 aylık “örgüt propagandası” cezasını yerinde bulurken, “örgüt üyesi olmak” iddiasıyla savcılığın verdiği beraat kararını bozarak 6 yıl 3 ay hapis cezası ile cezalandırılmasına karar

verdi. Sarı'ya böylece toplam 7 yıl 6 ay hapis cezası verilmiş oldu. İstinaf Mahkemesi'nin kararına karşı Yargıtay'a başvurulacağı belirtildi.

5 Mart 2021 tarihinde basın organlarında yer alan haberlerden edinilen bilgilere göre; 17 Mart 2019 tarihinde yaşamına son veren Zülküf Gezen isimli mahpusun cenaze törenine katıldığı gerekçesiyle TUAY-DER yöneticisi Müşher Ülker hakkında “örgüt üyesi olmak” ve “2911 sayılı Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Kanununa muhalefet etmek” suçlamasıyla dava açıldığı ve çılan davanın 22 Şubat 2021 tarihinde görülen karar duruşmasında, Ülker hakkında “örgüt üyesi olmamakla birlikte örgüt adına suç işlemek” suçlamasıyla 3 yıl 1 ay 5 gün, “2911 sayılı Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Kanununa muhalefet etmekten” ise 5 ay hapis cezası verildiği öğrenildi.

Görevden uzaklaştırılarak yerine kayyım atanmış HDP'li Muş/Varto Belediyesi Eşbaşkanı Ülkü Karaaslan hakkında, "örgüt üyesi olmak", "toplantı ve gösteri yürüyüş kanununa muhalefet etmek" ve "örgüt propagandası yapmak" iddiasıyla açılan davanın 4'ncü duruşması, **10 Mart 2021 tarihinde Muş 2'nci Ağır Ceza Mahkemesi'nde** görüldü. Karaaslan ve avukatı, duruşmaya İzmir'den SEGBİS ile katıldı. Karaaslan, yapılan operasyon ve isnat edilen suçların kayyım atanmasına yönelik olduğunu belirterek, “Mevcut suçlamalarla örgüt üyesi çıkarılamaz. Sosyal medyada yaptığım paylaşımlar bana ait değildir” diyerek, beraat talebinde bulundu. Mahkeme, "Zincirleme şekilde propaganda yapmak" iddiasıyla Karaaslan hakkında 2 yıl 3 ay ceza verdi. Mahkeme, diğer maddelerden ise beraat kararı verdi.

HDP Karayazı İlçe Eşbaşkanı Dinçer Polat hakkında “Örgüte yardım etmek” iddiasıyla açılan davanın 5'inci duruşması, **10 Mart 2021 tarihinde Erzurum 2'nci Ağır Ceza Mahkemesi'nde** görüldü. Polat, tutuklu bulunduğu Erzurum H Tipi Kapalı Cezaevi'nden Ses SEGBİS) ile katılırken, avukatları da duruşmada hazır bulundu. Duruşmada savunma yapan Polat, hakkında tek bir somut delil olmadığı halde 9 aya aşkın süredir tutuklu olduğunu belirterek davanın hukuki değil siyasi olduğunu ifade etti. Mahkeme heyeti Polat hakkında “Örgüte yardım etmek” iddiasıyla 3 yıl 45 gün ceza vererek tahliyesine karar verdi.

HDP Diyarbakır İl Örgütü Yöneticisi Murat Öndeş hakkında 2017 Aralık ve 2019 Mayıs ayları arasında partisinin düzenlediği eylem ve etkinliklere katılması nedeniyle “örgüt üyesi olmak” iddiasıyla açılan davanın duruşması, **15 Mart 2021 tarihinde Diyarbakır 11'inci Ağır Ceza Mahkemesi'nde** görüldü. Duruşmaya Öndeş, koronavirüs karantinasında olduğu için katılmazken avukatı hazır bulundu. Cumhuriyet savcısı önceki celsede ceza istemiyle verdiği mütalaasını tekrarlarken, Öndeş'in avukatı müvekkilinin bir siyasi parti üyesi olduğunu, katıldığı eylem ve etkinliklerin suç unsurunu taşımadığını, eylem ve etkinliklerin demokratik yaşamın vazgeçilmezi olan siyasi parti faaliyeti olduğunu, eylem ve etkinliklerde herhangi bir şiddet olayının yaşanmadığına söyleyerek müvekkilinin beraatını talep etti. Verdiği aranın ardından kararını açıklayan mahkeme heyeti, Öndeş'e “örgüt üyesi olmak” iddiasıyla 6 yıl 3 ay hapis cezası verdi.

DTK'nin 26 Mart 2016 tarihindeki Olağanüstü Kongresi'ni yayımlayan ve KHK ile kapatılan Özgür Gün TV'nin eski Sorumlu Müdürü Barış Barıştıran, DTK Eşbaşkanlık Divan Üyesi Hilmi Aydoğdu ve Sur'daki sokağa çıkma yasağı sırasında öldürülen 16 yaşındaki Rozerin Çukur'un babası Mustafa Çukur hakkında "örgüt propagandası yapmak" iddiasıyla açılan davanın duruşması, **16 Mart 2021 tarihinde Diyarbakır 8'inci Ağır Ceza Mahkemesi'nde** görüldü. Mustafa Çukur'un kongredeki canlı yayın sırasında "Kızımı keskin nişancılar vurdu" ve "Böyle giderse Türkiye Suriye gibi olur" sözlerinin "örgüt propagandası" içerdiği iddiasıyla açılan davanın karar duruşmasına sanıklar katılmazken, avukatları katıldı. Savcı,

Çukur ve Barıştıran'ın hapis ile cezalandırılması, Aydoğdu'nun ise beraatine yönelik bir önceki celsede verdiği mütalaayı tekrarladı. Çukur'un sarf ettiği sözlerinin kızının cesedine 5 ay boyunca ulaşamaması sonucu sarf ettiğini ve sözlerin bu bağlamda değerlendirilmesi gerektiğini dile getiren avukat Abdullah Zeytun, sözlerin bir eleştirisi olduğunu, düşünce ve ifade özgürlüğü kapsamında değerlendirilmesinin gerektiğini ifade ederek, müvekkilinin beraatini istedi. Yapılan diğer savunmaların ardından mahkeme heyeti verdiği aranın ardından, Barıştıran ve Aydoğdu'nun beraatine, Çukur'a ise "örgüt propagandası yapmak" iddiasıyla 1 yıl 6 ay 22 hapis cezası vererek, cezayı erteledi.

Görevden uzaklaştırılarak yerine kayyım atanan HDP'li Bulanık Belediye Eşbaşkanı Adnan Topçu hakkında "örgüt üyesi olmak" ve "örgüt propagandası yapmak" iddialarıyla açılan davanın karar duruşması, **17 Mart 2021 tarihinde Muş 2'nci Ağır Ceza Mahkemesi'nde** görüldü. Duruşmaya Topçu ve avukatı katıldı. Hakkındaki iddiaların siyasi faaliyetler olduğunu belirten Topçu, beraat istedi. Topçu'nun avukatı da müvekkiline istinat edilen iddiaları reddetti. Mahkeme, Topçu'ya "örgüt üyesi olmak" iddiasıyla 6 yıl 10 ay 15 gün, "örgüt propagandası" yapmak iddiasıyla 1 yıl 3 ay ceza verdi.

Şırnak'ın Silopi ilçesinde Kürt siyasetçilere yönelik 2011'de açılan davanın karar duruşması **26 Mart 2021 tarihinde Elazığ 2'nci Ağır Ceza Mahkemesi'nde** görüldü. Aralarında görevden uzaklaştırılan Cizre Belediye Eşbaşkanı Berivan Kutlu'nun da bulunduğu 30 kişinin yargılandığı duruşmaya sanıklar katılmadı. Bazı avukatlar mahkemede hazır bulunurken, bazıları avukatlar ise SEGBİS ile duruşmaya katıldı. Savcılık, sanıklar hakkında "örgüt üyesi olmak" suçlamasıyla ceza istedi. Mahkeme, 30 kişi hakkında 7 yıl 6 ay ile 8 yıl arasında değişen hapis cezaları verdi. Mahkeme heyeti toplamda 12 kişiye, 99 yıl hapis cezası verirken 18 kişi ise beraat etti. Cizre Belediye Eşbaşkanı Kutlu'ya ise 7 yıl 3 ay hapis cezası verildi.

Urfa Emek ve Demokrasi Platformu tarafından Ankara Gar Meydanı'ndaki bombalı saldırıda yaşamını yitirenleri anmak için 11 Ekim 2015 tarihinde yapılan etkinliğe katıldıkları için 19 kişi hakkında açılan davanın karar duruşması **26 Mart 2021 tarihinde Urfa 8. Asliye Ceza Mahkemesi'nde** görüldü. Mahkeme 19 kişinin 'Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Kanunu'na muhalefet' suçundan ayrı ayrı 5 ay hapis cezası ile cezalandırılmasına karar verdi ve hükmün açıklanmasını geri bıraktı.

TJA aktivisti Gülcihan Şimşek hakkında, katıldığı eylem, etkinlikler ve gizli tanık beyanlarından dolayı "örgüt üyeliği" iddiasıyla açılan davanın duruşması, **31 Mart 2021 tarihinde Diyarbakır 11'inci Ağır Ceza Mahkemesi'nde** görüldü. Şimşek'in katılmadığı duruşmada, avukatları hazır bulundu. İddia makamı, bir önceki celsede Şimşek'in "örgüt üyesi olmaktan" hapis cezasıyla cezalandırılması istemiyle verdiği mütalaasını yineledi. Şimşek'in avukatları, tanık beyanlarının gerçeği yansıtmadığını, hukuka uygun olmadığını, davaya konu olan eylem ve etkinliklerin düşünce ve ifade özgürlüğü kapsamında değerlendirilmesi gerektiğini belirterek, beraat talebinde bulundu. Şimşek'e "örgüt üyesi olmak" iddiasıyla 5 yıl hapis cezası veren mahkeme, cezayı yarı oranında artırarak 7 yıl 6 aya çıkardı. Mahkeme, Şimşek'in "suça eğilimli bir kişiliği olduğu" değerlendirmesi yaparak, ceza indirim hükümlerinin uygulanmasına yer olmadığına karar verdi.

21 Mart 2021 tarihinde Tunceli'de (Dersim) gerçekleştirilen Newroz kutlamalarına katılarak halay çeken 35 kişiye "Koronavirüs tedbirleri kapsamında sosyal mesafe kuralını ihlal ettikleri" gerekçesiyle 427'şer TL idari para cezası verildiği öğrenildi.

Kars Belediyesi'ne kayyım atanması sonrası tutuklanan Kars Belediye Eşbaşkanı Şevin Alacanın yargılandığı davanın duruşması, **6 Nisan 2021 tarihinde Kars 2'nci Ağır Ceza Mahkemesi**'nde görüldü. Alaca hakkında atılı suçu işlemediğini, HDP tüzüğüne bağlı olarak belediye faaliyetlerini yürüttüğünü, yapılanların siyasi çalışmalar olduğunu belirterek tahliyesini istedi. Atılı suçun unsurlarının oluşmadığını söyleyen Alaca'nın avukatları da müvekkilinin beraat ve tahliyesini istedi. Savunmaların ardından ara veren mahkeme "Örgüt üyeliği" iddiasıyla Alaca'ya 6 yıl 10 ay 15 gün hapis cezası vererek, tahliyesine karar verdi.

HDP PM Üyesi Halide Türkoğlu'nun, "örgüt üyeliği" iddiasıyla yargılandığı davanın duruşması **7 Nisan 2021 tarihinde Diyarbakır 9'uncu Ağır Ceza Mahkemesi**'nde görüldü. Duruşmada Türkoğlu ve avukatı hazır bulundu. Önceki celsede verdiği mütalaasını tekrarlayan iddia makamı, Türkoğlu'nun KHK ile kapatılan KURDÎ DER ve KJA üyeliği gerekçesiyle cezalandırılmasını talep etti. Türkoğlu'nun avukatı, müvekkilinin katıldığı eylem ve etkinliklerin tek başına suç kapsamında değerlendirilemeyeceğini ve dernek üyeliği ile eylem ve etkinliklerinin suç teşkil etmediğini belirterek beraat kararı verilmesini istedi. Mahkeme heyeti, verdiği kısa aranın ardından açıkladığı kararında, Türkoğlu'na 6 yıl 3 ay hapis cezası verdi.

DBP Diyarbakır İl Örgütü basın çalışanı İsmail Bardakçı hakkında "örgüt üyesi olmak" iddiasıyla açılan davanın karar duruşması, **7 Nisan 2021 tarihinde Diyarbakır 11'inci Ağır Ceza Mahkemesi**'nde görüldü. Duruşmada Bardakçı ve avukatı hazır bulundu. Cumhuriyet Savcısı, Bardakçı'nın üzerine atılı "örgüt üyesi olmak" suçunu işlediğinin sabit olduğunu savunarak, bundan cezalandırılmasını talep etti. Bardakçı'nın avukatı, müvekkilinin hiçbir siyasi faaliyette katılmadığını, işi nedeniyle o eylemlerde bulunduğunu kaydederek, beraatını talep etti. Mahkeme, Bardakçı'ya "örgüt üyesi olmak" iddiasından 6 yıl 3 ay hapis cezası verdi.

HDP Diyarbakır İl Eşbaşkanı Hülya Alökmen Uyanık'ın 2012 yılında SES Diyarbakır Şube Eşbaşkanı olduğu sırada hakkında açılan davanın karar duruşması, **14 Nisan 2021 tarihinde Diyarbakır 9'uncu Ağır Ceza Mahkemesi**'nde görüldü. Alökmen'in katılmadığı duruşmada avukatı hazır bulundu. Cumhuriyet savcısı, önceki celsede alt sınırdan uzaklaşarak hapis cezası istemiyle verdiği mütalaasını yineledi. Esas hakkında savunma yapan Alökmen'in avukatı, dosyadaki delillerin "örgüt üyesi olmak" suçlamasına delil olamayacağını, suçlama konusu yapılan eylem ve etkinliklerin sendikal faaliyetler kapsamında kaldığını dile getirerek, müvekkilinin beraatını istedi. Mahkeme, "örgüt üyesi olmak" suçunun cezasının 7 yıl 6 ay olan alt sınırından uzaklaşarak, Alökmen'e 10 yıl 6 ay hapis cezası verdi. Mahkeme, Alökmen hakkında yakalama kararı çıkarttı. Çıkarılan yakalama kararının ardından Alökmen, Mardin'in Savur ilçesinde aile ziyaretinde olduğu sırada polisler tarafından gözaltına alındı.

Hakkari'de 17 Eylül 2020 tarihinde DTK Eşbaşkanı Leyla Güven'in katılımıyla yapılan açıklamada yaptığı konuşma gerekçe gösterilerek "Halkı kin ve nefrete alenen tahrik" ve "Suç ve suçluyu övme" iddialarıyla Barış Annesi Fatma Turan hakkında açılan davanın duruşması, **26 Mayıs 2021 tarihinde Hakkari 2'nci Asliye Ceza Mahkemesi**'nde görüldü. D duruşmaya Turan ve avukatları katıldı. Savunmaların ardından kararını açıklayan mahkeme, "Halkı kin ve nefrete alenen tahrik"ten 1 yıl 3 ay, "Suç ve suçluyu övmek" iddiasıyla da 1 ay hapis cezası verdi. Mahkeme, 1 yıl 3 aylık cezayı 10 aya, 1 aylık cezayı ise 25 güne indirdi. Toplam 10 ay 25 günlük hapis cezası ertelendi.

İçişleri Bakanlığı tarafından yerine kayyım atanan ve daha sonra "örgüt üyesi olmak" iddiasıyla tutuklanan Iğdır Belediye Eşbaşkanı Yaşar Akkuş hakkında açılan davanın 8'inci

duruşması **26 Mayıs 2021 tarihinde Iğdır 2'nci Ağır Ceza Mahkemesi'**nde görüldü. Eşbaşkan Akkuş, tutuklu bulunduğu Erzurum H Tipi Kapalı Cezaevi'nde duruşmaya SEGBİS aracılığıyla katıldı. Avukatlarının hazır bulunduğu duruşmada Eşbaşkan Akkuş hakkında gizli tanık beyanları ve yürüttüğü siyasi faaliyetler nedeniyle “örgüt üyesi” olmak iddiasıyla 7 yıl 6 ay hapis cezası verildi.

Urfa Barosu avukatlarından Sevda Çelik Özbıngöl'ün, “örgüt üyeliği” ve “örgüt propagandası yapmak” iddiasıyla tutuksuz yargılandığı davanın 7'nci duruşması, **7 Haziran 2021 tarihinde Urfa 6'ncı Ağır Ceza Mahkemesi'**nde görüldü. Duruşmada iddia makamının mütalaasına karşı söz alan Sevda Ç1+ *genel tanımlar kullanılmış. Katıldığım etkinliklerde şu kanunu ihlal ediyor diyen somut deliller yok. Hakkımda iddia edilen soyut iddialara karşı savunma yapamıyorum. Benim katıldığım hiçbir etkinlik yasa dışı değil. Eğer yasa dışı etkinlikler ise tespit edilmesini talep ediyorum. İstinatların hiç biri suç işlediğimi göstermiyor*” diyerek, beraat talebinde bulundu. Avukatların savunmaları sonrası verilen aranın ardından kararını açıklayan mahkeme heyeti, Özbıngöl hakkında “örgüt üyeliği” iddiasıyla 6 yıl 6 ay, 2911'e muhalefetten katıldığı 3 farklı etkinlikten toplam 3 yıl 9 ay, “örgüt propagandası yapma” iddiasıyla 1 yıl 3 ay hapis cezası verdi.

ÖRGÜTLENME ÖZGÜRLÜĞÜNE YÖNELİK İHLALLER

[Baskına veya Saldırıya Uğrayan Siyasi Parti, Sendika, Dernek ve Kültür Kurumu](#)

[- Siyasi Parti](#)

15 Şubat 2021 tarihinde Batman'da HDP Batman il ve merkez ilçe binalarına polis tarafından baskın düzenlendi. “İhbar” olduğu gerekçesiyle yapılan baskında binalarda arama yapıldığı ve ardında parti eş başkanlarının (*HDP Batman İl Eşbaşkanları Fatma Abla ve Ömer Kulpu, HDP Merkez İlçe Eşbaşkanı Gurbet Doğan*) gözaltına alındığı öğrenildi. HDP Merkez ilçe Eşbaşkanı Azat Esin hakkında da gözaltı kararı olduğu belirtildi.

5 Nisan 2021 tarihinde Adıyaman'da HDP Adıyaman il binasına ihbar olduğu gerekçesiyle polis tarafından baskın düzenlendiği, baskında dijital materyallere el konulduğu ve 3 HDP'linin (*HDP Adıyaman İl Eşbaşkanı Mehmet Ali Alataş, il yöneticisi Bekir Gürbüz ve merkez ilçe Eşbaşkanı Hasari Oğuz*) gözaltına alındığı öğrenildi. 3 kişinin İl Emniyet Müdürlüğü'nde tamamlanan ifade işlemlerinin ardından serbest bırakıldığı öğrenildi.

8 Nisan 2021 tarihinde Dersim Pertek ilçesinde polis tarafından düzenlenen ev baskınında, HDP Pertek İlçe Eşbaşkanı Aydın Köse'nin gözaltına alındığı öğrenildi. Eş zamanlı olarak HDP Pertek İlçe Örgütü'ne polis tarafından baskın düzenlendiği ve arama yapıldığı öğrenildi.

8 Nisan 2021 tarihinde Artvin'de Sol Parti Artvin İl Örgütü binasına “*İstanbul Sözleşmesi bizimdir. Tek adamın kararnameleeri hükümsüzdür*” pankartı asılması nedeniyle İl Başkanı Sercan Dede ve Borçka İlçe Başkanı Ömer Çatan'ın gözaltına alındığı ve emniyette tamamlanan ifade işlemlerinin ardından serbest bırakıldığı öğrenildi. **9 Nisan 2021 tarihinde Artvin Cumhuriyet Savcılığı'nın talimatı ile parti binasında arama yapmak üzere gelen polislerin, İl Başkanı Sercan Dede ile İl Yöneticisi Ünal Demir ve iki parti üyesini gözaltına aldığı** öğrenildi. 4 kişinin, emniyette tamamlanan ifade işlemlerinin ardından serbest bırakıldığı öğrenildi.

15 Nisan 2021 tarihinde Van'da çocuklarının dağa kaçırıldığını iddia ederek HDP İl Örgütü binası önünde eylem yapmak isteyen bir grubun, binanın bahçesinde bulunan partililere taş ve kırık cam parçaları fırlatarak saldırıda bulunduğu öğrenildi. Saldırı esnasında 2 polis memurunun yaralandığı belirtildi.

18 Haziran 2021 tarihinde Diyarbakır'ın Hani ilçesinde akşam saatlerinde AKP İlçe Teşkilatı binasına yönelik molotof kokteylli saldırı düzenlendiği, saldırı sırasında içeride parti çalışanları bulunduğu, ölen ya da yaralanan olmadığı öğrenildi. Olayla ilgili yapılan soruşturmada, güvenlik kamerasından tespit edilen 2 kişinin polis tarafından gözaltına alındığı öğrenildi.

- Dernek

27 Şubat 2021 tarihinde Diyarbakır'da polis tarafından düzenlenen ev baskınlarında, HDP, DBP ve MEBYA-DER Başkan ve yöneticilerinin aralarında bulunduğu 14 kişinin gözaltına alındığı öğrenildi. Operasyon sırasında MEBYA-DER binasına da kapısı kırılarak girildiği ve dernek avukatları eşliğinde 7 saat boyunca yapıldığı, aramalar sırasında bilgisayara kayıtlı aile başvuru formlarına el konulduğu belirtildi.

5 Nisan 2021 tarihinde Diyarbakır Merkez Kayapınar ilçesinde bulunan Rosa Kadın Derneği'ne polis tarafından baskın düzenlendiği ve dernek binasında arama yapıldığı öğrenildi.

-Belediye Binası

HDP yönetimindeki bulunan **Erzurum/Karaçoban** Belediyesi'ne **2 Mart 2021 tarihinde** sabah saatlerinde polisler tarafından baskın düzenlendiği ve arama yapıldığı öğrenildi.

TOPLANTI ve GÖSTERİ ÖZGÜRLÜĞÜNE YÖNELİK İHLALLER

Güvenlik Güçleri Tarafından Müdahale Edilen Toplantı ve Gösteriler

29 Ocak 2021 tarihinde Batman'da DTK, TJA, DBP ve HDP tarafından ortak organize edilen "ulusal birlik" yürüyüşüne polis tarafından müdahale edildiği ve 6'sı çocuk 23 kişi yurttaşın gözaltına alındığı öğrenildi.

Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun milletvekilliğinin düşürülmesi ve HDP'ye kapatma davası açılmasına ilişkin **19 Mart 2021 tarihinde Iğdır'da** HDP Iğdır il örgütü tarafından yapılmak istenen basın açıklamasına polis tarafından müdahalede bulunuldu. Müdahalede HDP milletvekili Habip Eksik ile açıklamaya katılan yurttaşların polisin fiziksel müdahalesine maruz kaldığı öğrenildi.

21 Mart 2021 tarihinde Şırnak'ın Cizre ilçesinde gerçekleştirilen Newroz kutlamaları sırasında, kutlama alanında bulunan yurttaşlara polis tarafından biber gazı ile müdahalede bulunulduğu öğrenildi.

İmralı hapishanesinde bulunan PKK Lideri Abdullah Öcalan üzerindeki tecridin sona erdirilmesi talebiyle cezaevlerinde devam etmekte olan süresiz dönüşümlü açlık grevine

dikkat çekmek amacıyla **31 Mart 2021 tarihinde Diyarbakır'da** yapılmak istenen basın açıklamasına polis tarafından izin verilmediği, izin verilmemesi üzerine basın açıklaması için oturma eyleminde bulunduğu öğrenildi. Polisin açıklamayı takip eden gazetecileri de engellediği belirtildi.

AKP Milletvekili İbrahim Halil Yıldız'ın koruma ve yakınlarının saldırısında eşi Hacı Esvet Şenyaşar ile çocukları Adil ve Celal Şenyaşar'ı kaybeden Emine Şenyaşar ve oğlu Ferit Şenyaşar'ın **1 Nisan 2021 tarihinde Urfa** Adliyesi önünde "Adalet" talebiyle başlattığı oturma eylemine polis tarafından izin verilmediği ve müdahalede bulunduğu öğrenildi. Polisler tarafından yerde sürüklenerek darp edilen ve baygınlık geçiren Ferit Şenyaşar'ın kaldırıldığı Mehmet Akif İnan Eğitim ve Araştırma Hastanesi'nde yapılan tedavinin ardından taburcu edildiği öğrenildi. Şenyaşar'ın avukatlarıyla birlikte kendisini darp eden polisler hakkında Urfa Cumhuriyet Başsavcılığı'na suç duyurusunda bulunduğu bildirildi.

17 Mayıs 2021 tarihinde Batman'da İbrahim Ethem Tüzer isimli müzisyenin "Pandemide 102 müzisyen intihar etti" dövizleriyle Valilik önünde gerçekleştirdiği protesto eylemine polis tarafından müdahalede bulunduğu ve müdahale sonucu gözaltına alınan Tezer'i emniyette ifadesi alındıktan sonra serbest bırakıldığı öğrenildi.

14 Haziran 2018 tarihinde Urfa'nın Suruç ilçesinde Adalet ve Kalkınma Partisi (AKP) milletvekili adayı İbrahim Halil Yıldız ve korumaları ile esnaf arasında yaşanan tartışma sonrasında eşi Hacı Esvet Şenyaşar ile oğulları Adil ve Celal Şenyaşar öldürülen Emine Şenyaşar ve Ferit Şenyaşar, Urfa Adliyesi önünde yaptıkları adalet nöbeti eylemine

AKP Milletvekili İbrahim Halil Yıldız'ın koruma ve yakınlarının saldırısında eşi Hacı Esvet Şenyaşar ile çocukları Adil ve Celal Şenyaşar'ı kaybeden Emine Şenyaşar ve oğlu Ferit Şenyaşar'ın **20 Mayıs 2021 tarihinde Urfa** Adliyesi önünde "Adalet" talebiyle başlattığı oturma eylemine HDP heyetinin ziyareti öncesinde müdahale eden polisin Emine Şenyaşar ve Ferit Şenyaşar'ı darp ederek gözaltına aldığı öğrenildi.

Kürt Dil ve Kültür Ağı tarafından **7 Haziran 2021 tarihinde Diyarbakır'da** İstasyon Meydanı'nda gerçekleştirmek istenen mitingin Valilik tarafından pandemi gerekçe gösterilerek yasaklanmasını, Sanat Sokağında yürüyüşle protesto etmek isteyen ve aralarında HDP'li milletvekillerinin de bulunduğu gruba polis tarafından izin verilmedi. Sanat Sokağı'nda bekleyen gruba dahil olmak isteyen yurttaşlara polisler cop ve kalkanlarıyla müdahalede bulundu.

İmralı Yüksek Güvenlikli F Tipi Kapalı Cezaevi'nde bulunan PKK Lideri Abdullah Öcalan'a yönelik tecrit uygulamalarının son verilmesini talep etmek amacıyla **17 Haziran 2021 tarihinde Diyarbakır Bağlar İlçesi** Ofis Semtinde bulunan Sanat Sokağı'nda yapılmak istenen basın açıklamasına izin verilmedi. DTK, TJA, DBP, HDP tarafından organize edilen ve bölge milletvekillerinin katıldığı basın açıklamasına polis tarafından izin verilmemesi üzerine oturma eylemi yapıldı. Açıklamaya katılmak isteyen bir gruba Gevran Caddesi üzerinde polis tarafından müdahalede bulunuldu. Müdahalede yere düşen Diyarbakır Milletvekili Remziye Tosun'un kolundan yaralandığı, bazı milletvekillerinin ise polis tarafından darp edildiği öğrenildi.

HDP İzmir İl Binasına yönelik gerçekleştirilen saldırıda parti çalışanı Deniz Poyraz'ın katledilmesi olayına tepki göstermek amacıyla **19 Haziran 2021 tarihinde Batman'da** Barış Anneleri Meclisi üyeleri tarafından düzenlenmek istenen basın açıklamasına polis tarafından

müdahalede bulunuldu. Müdahalede HDP Milletvekillerinin de aralarından bulunduğu çok sayıda kişinin darp edildiği ve 16 kişinin gözaltına alındığı öğrenildi. Batman İl Emniyet Müdürlüğü'ne götürülen 16 kişinin, tamamlanan ifade işlemlerinin ardından serbest bırakıldığı öğrenildi. Gözaltına alınanlardan isimleri öğrenilenler şöyle: *Yerine kayyum atanan Batman Belediyesi Eşbaşkanları Mehmet Demir ve Songül Korkmaz, TJA Batman Sözcüsü Gülistan Sönük, HDP İl Eşbaşkanı Fatma Ablay, HDP, Kozluk İlçe Eş Başkanı Ömer Emen, HDP il yöneticileri Emin Şahin, Mecit Çeken, Hüseyin Akman, HDP Gençlik Meclisi Üyeleri Ümit Akbıyık, Şakir Can, Belediye Encümeni Şirin Şen, Kozluk İlçe Yöneticisi Halide Altuboğa, HDP Batman Merkez İlçe yöneticileri Mehmet Eren, Eşref Büyüktop, HDP üyesi Halise Kaya, Tufan Ekinci.*

HDP İzmir İl Binasına yönelik gerçekleştirilen saldırıda parti çalışanı Deniz Poyraz'ın katledilmesi olayına tepki göstermek amacıyla **27 Haziran 2021 tarihinde Van'da** akşam saatlerinde bir grup genç yurttaş tarafından "Deniz Poyraz Ölümsüzdür" sloganları eşliğinde düzenlenen yürüyüşün polis tarafından durdurularak izin verilmediği ve 10 genç yurttaşın "örgüt propagandası yapmak" gerekçesiyle gözaltına alındığı öğrenildi. Gençlerin, gözaltında kötü muameleye maruz kaldığı belirtildi.

Ertelenen, Yasaklanan Toplantı ve Gösteriler

Fransa'nın başkenti Paris'te 9 Ocak 2013 tarihinde uğradıkları suikast sonucu katledilen kadın siyasetçilerden Sakine Cansız'ın **Dersim'de** bulunan mezarı başında **7 Ocak 2021 tarihinde** anma törenine yapmak isteyen ve aralarında HDP'li milletvekillerinin de bulunduğu gruba polis tarafından izin verilmediği öğrenildi.

PKK Lideri Abdullah Öcalan üzerindeki tecridin kaldırılması talebiyle cezaevlerinde 62 gündür devam eden açlık grevlerine ilişkin **27 Ocak 2021 tarihinde** HDP Bingöl İl Örgütü tarafından parti binası önünde yapılmak istenen basın açıklaması, polisin pandemi tedbirleri kapsamında Valiliğin aldığı yasak kararını gerekçe gösterip izin verilmedi. Partililer, açıklamayı parti binasının penceresinden yaptı.

15 Şubat 2021 tarihinde Diyarbakır'da HDP'nin düzenlemek istediği "Tecride son, yaşam için adalet" yürüyüşüne, polis tarafından izin verilmedi.

İmralı Yüksek Güvenlikli F Tipi Kapalı Cezaevi'nde bulunan PKK Lideri Abdullah Öcalan'a yönelik tecrit uygulamalarını protesto etmek üzere hapisanelerde başlatılan süresiz dönüşümlü açlık grevlerine ilişkin **24 Şubat 2021 tarihinde Diyarbakır Bağlar İlçesi** Koşuyolu Parkı İnsan Hakları Anıtı önünde yapılmak istenen basın açıklamasına izin verilmedi. HDP ve DBP'nin üye ve yöneticileri ile çok sayıda yurttaşın katıldığı basın açıklamasına polis tarafından izin verilmemesi üzerine oturma eylemi yapıldı.

Şırnak'ın Cizre ilçesinde sokağa çıkma yasakları sürecinde yaşamını yitiren Azadiya Welat Gazetesi Yazı İşleri Müdürü Rohat Aktaş ve DBP PM Üyesi Mehmet Yavuzel için **26 Şubat 2021 tarihinde Urfa'nın Suruç ilçesinde** bulunan Suruç Aile Mezarlığı'nda anma etkinliği yapmak isteyen gruba Valiliğin yasak kararını gerekçe gösterilerek izin verilmedi.

14 Haziran 2018 tarihinde Urfa'nın Suruç ilçesinde AKP Milletvekili adayı İbrahim Halil Yıldız ve korumaları ile esnaf arasında yaşanan tartışma sonrasında eşi Hacı Esvet Şenyaşar ile oğulları Adil ve Celal Şenyaşar öldürülen Emine Şenyaşar'ın **18 Mart 2021 tarihinde**

Urfa Adliyesi'nin önünde yapmak istediği adalet nöbeti eylemine polis tarafından "araç ve yaya geçişini engellediği" gerekçesiyle izin verilmediği öğrenildi.

AKP Milletvekili İbrahim Halil Yıldız'ın koruma ve yakınlarının saldırısında eşi Hacı Esvet Şenyaşar ile çocukları Adil ve Celal Şenyaşar'ı kaybeden Emine Şenyaşar ve oğlu Ferit Şenyaşar'ın **25 Mart 2021 tarihinde Urfa** Adliyesi önünde "Adalet" talebiyle başlattığı oturma eylemine polis tarafından izin verilmediği öğrenildi. '2911 sayılı Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Kanunu'na muhalefet' edildiği gerekçesiyle gözaltına Emine Şenyaşar ve oğlu Ferit Şenyaşar'ın aynı gün içerisinde emniyet tamamlanan ifade işlemlerinin ardından serbest bırakıldıkları öğrenildi.

AKP Milletvekili İbrahim Halil Yıldız'ın koruma ve yakınlarının saldırısında eşi Hacı Esvet Şenyaşar ile çocukları Adil ve Celal Şenyaşar'ı kaybeden Emine Şenyaşar ve oğlu Ferit Şenyaşar'ın **30 Mart 2021 tarihinde Urfa** Adliyesi önünde "Adalet" talebiyle başlattığı oturma eylemine polis tarafından izin verilmediği öğrenildi. '2911 sayılı Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Kanunu'na muhalefet' edildiği gerekçesiyle gözaltına Emine Şenyaşar ve oğlu Ferit Şenyaşar'ın aynı gün içerisinde emniyet tamamlanan ifade işlemlerinin ardından serbest bırakıldıkları öğrenildi.

İmralı Yüksek Güvenlikli F Tipi Kapalı Cezaevi'nde bulunan PKK Lideri Abdullah Öcalan'ın yaş günü kutlaması için doğduğu köy olan **Urfa'nın Halfeti ilçesine bağlı** Ömerli köyüne **4 Nisan 2021 tarihinde** gitmek isteyen DTK, TJA, DBP ve HDP'den oluşan heyete izin verilmediği öğrenildi. 15 araçlık konvoy halinde hareket halinde olan heyetin, asker ve polisler durdurularak ve valilik yasağı gerekçe gösterilerek ilçeye girmesine izin verilmediği öğrenildi.

10 Nisan 2021 tarihinde TJA ve HDP Kadın Meclisi tarafından "İstanbul Sözleşmesi'ni sokaklarda kazandık, sokaklarda savunacağız" şiarıyla Diyarbakır Kayapınar ilçesi Dünya Kavşağı'nda yapmak istediği yürüyüşe polis tarafından izin verilmediği öğrenildi.

İmralı Yüksek Güvenlikli F Tipi Kapalı Cezaevi'nde bulunan PKK Lideri Abdullah Öcalan'a yönelik tecrit uygulamalarını protesto etmek üzere hapisanelerde başlatılan ve 139 gündür devam eden süresiz dönüşümlü açlık grevlerine ilişkin **14 Nisan 2021 tarihinde Diyarbakır Bağlar İlçesi** Koşuyolu Parkı İnsan Hakları Anıtı önünde yapılmak istenen basın açıklamasına izin verilmedi. . HDP, DBP, TJA, TUAY-DER üye ve yöneticileri ile çok sayıda yurttaşın katıldığı basın açıklamasına polis tarafından izin verilmemesi üzerine oturma eylemi yapıldı.

Koronavirüs salgını nedeniyle yaşamını yitiren SES Diyarbakır Şube eski yöneticilerinden Cuma Kurt için **15 Nisan 2021 tarihinde Diyarbakır İl Sağlık Müdürlüğü binası önünde** Amed Sağlık Platformu tarafından yapılmak istenen anma etkinliğine, "Kurum içi" olduğu gerekçe gösterilerek polis tarafından izin verilmediği öğrenildi. Kaldırımın üzerinde anma etkinliğine izin verileceğinin belirtilmesi üzerine platform üyelerinin duruma tepki göstererek anma törenini gerçekleştirmediği öğrenildi.

Batman'da koronavirüs nedeniyle yaşamını yitiren Barış Anneleri Meclisi Üyesi Muhlise Kına'nın Akça köyünde bulunan mezarına, aralarında HDP'li milletvekili ve görevden alınan kent belediyesi eşbaşkanlarının da bulunduğu grup tarafından **19 Nisan 2021 tarihinde** yapılmak istenen ziyarete, "Örgüt propagandası yapılacak" yönünde yapılan ihbar gerekçe gösterilerek polis tarafından izin verilmediği öğrenildi.

İmralı Yüksek Güvenlikli F Tipi Kapalı Cezaevi'nde bulunan PKK Lideri Abdullah Öcalan'a yönelik tecrit uygulamalarını protesto etmek üzere hapisanelerde başlatılan ve 146 gündür devam eden süresiz dönüşümlü açlık grevlerine ilişkin **21 Nisan 2021 tarihinde Diyarbakır Bağlar İlçesi** Koşuyolu Parkı İnsan Hakları Anıtı önünde yapılmak istenen basın açıklamasına izin verilmedi. HDP, DBP, TJA, TUAY-DER üye ve yöneticileri ile çok sayıda yurttaşın katıldığı basın açıklamasına polis tarafından izin verilmemesi üzerine oturma eylemi yapıldı.

29 Nisan 2021 tarihinde Hakkari'de HDP İl binasının sürekli kolluk gücü ablukası altında bulunmasını protesto etmek amacıyla, Valilik binası önünde açıklama yapmak isteyen HDP'li gruba polis tarafından eylem ve etkinlik yasağı gerekçe gösterilerek izin verilmedi.

İmralı Yüksek Güvenlikli F Tipi Kapalı Cezaevi'nde bulunan PKK Lideri Abdullah Öcalan'a yönelik tecrit uygulamalarının son verilmesini talep etmek amacıyla **17 Haziran 2021 tarihinde Diyarbakır Bağlar İlçesi** Ofis Semtinde bulunan Sanat Sokağı'nda yapılmak istenen basın açıklamasına izin verilmedi. DTK, TJA, DBP, HDP tarafından organize edilen ve bölge milletvekillerinin katıldığı basın açıklamasına polis tarafından izin verilmemesi üzerine oturma eylemi yapıldı.

[Valilik ve Kaymakamlıklarca Alınan \(Sürelili-Süresiz\) Toplantı ve Gösteri Yasağı](#)

Urfa Valiliği tarafından yapılan açıklamada, kentte yapılması planlanan tüm eylem ve etkinliklerin 15 gün süreyle yasaklandığı duyuruldu. Urfa Valiliği tarafından yapılan açıklamada şöyle denildi: *"5442 sayılı İl İdaresi Kanununun 11/C maddesi ve 2911 sayılı Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Kanununun 19. maddesine istinaden İlimiz sınırları içerisinde bulunan Ceza İnfaz Kurumlarının kampüsünde, eklentilerinde ve tel örgü sınırlarına bir kilometre mesafe içerisinde; yapılacak her türlü "Toplanma, gösteri ve yürüyüş, basın açıklaması, röportaj, kamera çekimi, pankart açma ve taşıma, slogan atma, yazılı veya üzerinde sembol bulunan kıyafetlerle cezaevine girme, cep telefonu ile fotoğraf ve video çekimi yapma, stant açma, eylemsel davranışlarda bulunma" gibi etkinlikler **12 Ocak 2021 - 28 Ocak 2021 tarihleri arasında yasaklanmıştır.**"*

Batman Valiliği tarafından yapılan açıklamada, kentte yapılması planlanan tüm eylem ve etkinliklerin 15 gün süreyle yasaklandığı duyuruldu. Batman Valiliği tarafından yapılan açıklamada şöyle denildi: *"2911 sayılı Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Kanunu kapsamındaki her türlü miting, kapalı ve açık yer toplantıları ile gösteri yürüyüşlerinin, basın açıklaması, çadır kurma, stant açma, oturma eylemi, anma töreni vb. türdeki eylem ve etkinlikler ile 2559 sayılı Polis Vazife ve Salahiyetleri Kanunu Ek-1. maddesi kapsamındaki oyun, temsil ve çeşitli şekillerdeki gösteri ve etkinliklerin, ticari kimliği bulunan özel hukuk tüzel kişilerinin ticari faaliyetleri hariç olmak üzere el ilanı dağıtılmasının ve pankart/afiş asılmasının mülki idare amirinin iznine bağlanmasını, İlimizde bulunan Batman M Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu çevresindeki alanlarda açık/ kapalı yer toplantısı, gösteri yürüyüşü, basın açıklaması, çadır kurma, stant açma, el ilanı vb. eylem etkinliklerin **14 Ocak-28 Ocak tarihleri arasında 15 gün süreyle yasaklanmasını, gerçekleştirilmesi izin şartına bağlanılan her türlü toplantı ve etkinliğin huzur ve güven ortamını bozmaya teşebbüs edecek şahıslar ile işlenmesi muhtemel suçların tespitine yönelik izletilmesini ve kamera vb. araçlarla kayıt altına alınabilmesi kararı alınmıştır.**"*

Hakkari Valiliği tarafından yapılan açıklamada, kentte yapılması planlanan tüm eylem ve etkinliklerin 15 gün süreyle yasaklandığı duyuruldu. Hakkari Valiliği tarafından yapılan açıklamada şöyle denildi: “Cumhuriyetin temel nitelikleri, Devletin ve Milletın bölünmez bütünlüğü, millî güvenlik, kamu düzeni, suç işlenmesinin önlenmesi, başkalarının hak ve özgürlüklerinin korunması, Korona Virüs (COVİD-19) salgınının yayılmasının önlenmesi, genel sağlığın korunması, meydana gelebilecek olası provokasyonların ve yaşanması muhtemel toplumsal olayların önlenmesi amacıyla; 2911 sayılı Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Kanunu’nun 17. ve 19. Maddeleri ve 5442 sayılı İl İdaresi Kanunu’nun 11.Maddesi hükümleri gereğince; Valilik ve Kaymakamlık makamlarının uygun göreceği etkinlikler hariç olmak üzere, Hakkari il sınırları içerisinde (il merkezi, ilçeler, Polis ve Jandarma sorumluluk bölgelerinin tamamı) 16.01.2021 tarihi saat:00:01’den 30.01.2021 tarihi saat:23:59’a kadar on beş (15) gün süre ile meydan, cadde, sokak, yol, park gibi umuma açık alanlarda; miting, açık yer toplantıları, gösteri yürüyüşleri, oturma eylemi, protesto eylemi, insan zinciri oluşturarak yapılabilecek protesto/yürüyüş ve toplanmalar, halk kürsüleri şeklinde toplantı/toplanmalar/halk toplantıları, ses-yayın araçları (taşıt, mobil vb. araçlar) ile yapılabilecek her türlü sesli ve görsel faaliyetler, açlık grevi, çadır kurma, basın açıklamaları, her türlü stant açma, imza toplama/imza kampanyası, dilek feneri/balon uçurtmak, drone, paramotor/planör vb. her türlü hava faaliyetleri, kamu kurum/kuruluşları hariç olmak üzere anma toplantısı/anma töreni, konser, şenlik, tiyatro, skeç, sinevizyon, pandomim vb. faaliyetler, meşale yakma, el ilanı, bildiri, broşür dağıtma, afiş/poster asma, sticker yapıştırma türdeki her türlü eylemlerin, etkinliklerin ve faaliyetlerin yapılmasının yasaklanması kararı alınmıştır.”

Van Valiliği tarafından yapılan açıklamada, kentte yapılması planlanan tüm eylem ve etkinliklerin 15 gün süreyle yasaklandığı duyuruldu. Van Valiliği tarafından yapılan açıklamada şöyle denildi: “Anayasamızda ve kanunlarda öngörülen sınırlandırma ve yasaklama şartlarını doğrudan ve açıkça oluşturduğu değerlendirilen eylemler ile saldırı olaylarının önüne geçmek, vatandaşlarımızın can ve mal güvenliklerini sağlamak, terör örgütlerinin planlarını bertaraf etmek ve bu bağlamda, milli güvenliğin sağlanması, kamu düzeni ve genel sağlığın korunması, suç işlenmesinin önlenmesi, temel hak ve özgürlükler ile başkalarının hak ve özgürlüklerinin ve genel asayişin devamının temini ile şiddet olaylarının yaygınlaşmasının önlenmesi ve Koronavirüs salgınının görüldüğü andan itibaren, Sağlık Bakanlığı ve Bilim Kurulunun önerileri, Sayın Cumhurbaşkanımızın talimatları doğrultusunda salgının/bulaşın toplum sağlığı ve kamu düzeni açısından oluşturduğu riski yönetme, sosyal izolasyonu temin, sosyal mesafeyi koruma ve yayılım hızını kontrol altında tutma amacıyla; Van ili coğrafi sınırları içerisinde **19/01/2021 tarihinden geçerli 02/02/2021 tarihi de dahil olmak üzere (15) gün süre ile;** 2911 sayılı Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Kanunu hükümlerine göre düzenlenecek gösteri yürüyüşü ve açık hava toplantıları 2911 Sayılı Kanununun 17. Maddesine istinaden yasaklanmıştır. İlimizde düzenlenecek olan basın açıklaması, oturma eylemi ve anket yapılmasının, çadır ve stant kurulmasının/açılmasının, imza kampanyası düzenlenmesinin, bildiri, broşür ve el ilanı dağıtılmasının ise, yukarıda açıklandığı üzere Koronavirüs salgınının görüldüğü andan itibaren Sağlık Bakanlığı ve Bilim Kurulu önerileri doğrultusunda salgının/bulaşın toplum sağlığı ve kamu düzeni açısından oluşturduğu riski yönetme, sosyal izolasyon temin, sosyal mesafeyi koruma ve yayılım hızının kontrol altında tutulması amacıyla 5442 sayılı İl idaresi Kanununun 11. Maddesinin (a) ve (c) fıkra hükümleri gereğince belirtilen tarihler arasında mülki idare amirinin iznine bağlanmıştır.”

Urfa Valiliği tarafından yapılan açıklamada, kentte yapılması planlanan tüm eylem ve etkinliklerin 30 gün süreyle yasaklandığı duyuruldu. Urfa Valiliği tarafından yapılan açıklamada şöyle denildi: “Valilik ile Kaymakamlık makamlarının uygun göreceği etkinlikler

ve 2559 sayılı Polis Vazife ve Salahiyetleri Kanunu Ek-1 maddesi kapsamındaki oyun, temsil ve çeşitli şekillerdeki gösteri ve etkinlikleri, ticari kimliği bulunan özel hukuk tüzel kişiliklerinin ticari faaliyetleri hariç olmak üzere, 5442 sayılı İl İdaresi Kanununun 11. maddesi ve 2911 sayılı Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Kanununun 19. maddesine istinaden yapılması muhtemel tüm açık alan etkinlikleri toplanma, yürüyüş, basın açıklaması, açlık grevi, oturma eylemi, miting, stant açma, çadır kurma, bildiri/broşür dağıtma, afiş/pankart asma diğer illerden katılımlarla birlikte, **27 Ocak 2021 saat 00.01'den 25 Şubat 2021 saat 23.59'a kadar 30 gün süreyle** il merkezi ve ilçelerimiz dahil olmak üzere Şanlıurfa coğrafi sınırları içerisinde yasaklanmıştır.”

Hakkari Valiliği tarafından yapılan açıklamada, kentte yapılması planlanan tüm eylem ve etkinliklerin 30 gün süreyle yasaklandığı duyuruldu. Hakkari Valiliği tarafından yapılan açıklamada şöyle denildi: “Cumhuriyetin temel nitelikleri, Devletin ve Milletın bölünmez bütünlüğü, millî güvenlik, kamu düzeni, suç işlenmesinin önlenmesi, başkalarının hak ve özgürlüklerinin korunması, Korona Virüs (COVID-19) salgınının yayılmasının önlenmesi, genel sağlığın korunması, meydana gelebilecek olası provokasyonların ve yaşanması muhtemel toplumsal olayların önlenmesi amacıyla; 2911 sayılı Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Kanunu'nun 17. ve 19. Maddeleri ve 5442 sayılı İl İdaresi Kanunu'nun 11.Maddesi hükümleri gereğince; Valilik ve Kaymakamlık makamlarının uygun göreceği etkinlikler hariç olmak üzere, Hakkari il sınırları içerisinde (il merkezi, ilçeler, Polis ve Jandarma sorumluluk bölgelerinin tamamı) **31.01.2021 tarihi saat:00:01'den 14.02.2021 tarihi saat:23:59'a kadar on beş (15) gün süre** ile meydan, cadde, sokak, yol, park gibi umuma açık alanlarda; miting, açık yer toplantıları, gösteri yürüyüşleri, oturma eylemi, protesto eylemi, insan zinciri oluşturarak yapılabilecek protesto/yürüyüş ve toplanmalar, halk kürsüleri şeklinde toplantı/toplanmalar/halk toplantıları, ses-yayın araçları (taşıt, mobil vb. araçlar) ile yapılabilecek her türlü sesli ve görsel faaliyetler, açlık grevi, çadır kurma, basın açıklamaları, her türlü stant açma, imza toplama/imza kampanyası, dilek feneri/balon uçurtmak, drone, paramotor/planör vb. her türlü hava faaliyetleri, kamu kurum/kuruluşları hariç olmak üzere anma toplantısı/anma töreni, konser, şenlik, tiyatro, skeç, sinevizyon, pandomim vb. faaliyetler, meşale yakma, el ilanı, bildiri, broşür dağıtma, afiş/poster asma, sticker yapıştırma vb. türdeki her türlü eylemlerin, etkinliklerin ve faaliyetlerin yapılmasının yasaklanması kararı alınmıştır.”

Van Valiliği tarafından yapılan açıklamada, kentte yapılması planlanan tüm eylem ve etkinliklerin 15 gün süreyle yasaklandığı duyuruldu. Van Valiliği tarafından yapılan açıklamada şöyle denildi: “Anayasamızda ve kanunlarda öngörülen sınırlandırma ve yasaklama şartlarını doğrudan ve açıkça oluşturduğu değerlendirilen eylemler ile saldırı olaylarının önüne geçmek, vatandaşlarımızın can ve mal güvenliklerini sağlamak, terör örgütlerinin planlarını bertaraf etmek ve bu bağlamda, milli güvenliğin sağlanması, kamu düzeni ve genel sağlığın korunması, suç işlenmesinin önlenmesi, temel hak ve özgürlükler ile başkalarının hak ve özgürlüklerinin ve genel asayişin devamının temini ile şiddet olaylarının yaygınlaşmasının önlenmesi ve Koronavirüs salgınının görüldüğü andan itibaren, Sağlık Bakanlığı ve Bilim Kurulunun önerileri, Sayın Cumhurbaşkanımızın talimatları doğrultusunda salgının/bulaşın toplum sağlığı ve kamu düzeni açısından oluşturduğu riski yönetme, sosyal izolasyonu temin, sosyal mesafeyi koruma ve yayılım hızını kontrol altında tutma amacıyla; Van ili coğrafi sınırları içerisinde **03/02/2021 tarihinden geçerli 17/02/2021 tarihi de dahil olmak üzere (15) gün süre ile;** 2911 sayılı Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Kanunu hükümlerine göre düzenlenecek gösteri yürüyüşü ve açık hava toplantıları 2911 Sayılı Kanunun 17. Maddesine istinaden yasaklanmıştır. İlimizde düzenlenecek olan basın açıklaması, oturma eylemi ve anket yapılmasının, çadır ve stant kurulmasının/açılmasının,

imza kampanyası düzenlenmesinin, bildiri, broşür ve el ilanı dağıtılmasının ise, yukarıda açıklandığı üzere Koronavirüs salgınının görüldüğü andan itibaren Sağlık Bakanlığı ve Bilim Kurulu önerileri doğrultusunda salgının/bulaşın toplum sağlığı ve kamu düzeni açısından oluşturduğu riski yönetme, sosyal izolasyon temin, sosyal mesafeyi koruma ve yayılım hızının kontrol altında tutulması amacıyla 5442 sayılı İl idaresi Kanununun 11. Maddesinin (a) ve (c) fıkra hükümleri gereğince belirtilen tarihler arasında mülki idare amirinin iznine bağlanmıştır. Kamuoyuna saygıyla duyurulur.”

Hakkari Valiliği tarafından yapılan açıklamada, kentte yapılması planlanan tüm eylem ve etkinliklerin 15 gün süreyle yasaklandığı duyuruldu. Hakkari Valiliği tarafından yapılan açıklamada şöyle denildi: “Cumhuriyetin temel nitelikleri, Devletin ve Milletın bölünmez bütünlüğü, millî güvenlik, kamu düzeni, suç işlenmesinin önlenmesi, başkalarının hak ve özgürlüklerinin korunması, Korona Virüs (COVID-19) salgınının yayılmasının önlenmesi, genel sağlığın korunması, meydana gelebilecek olası provokasyonların ve yaşanması muhtemel toplumsal olayların önlenmesi amacıyla; 2911 sayılı Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Kanunu’nun 17. ve 19. Maddeleri ve 5442 sayılı İl İdaresi Kanunu’nun 11.Maddesi hükümleri gereğince; Valilik ve Kaymakamlık makamlarının uygun göreceği etkinlikler hariç olmak üzere, Hakkari il sınırları içerisinde (il merkezi, ilçeler, Polis ve Jandarma sorumluluk bölgelerinin tamamı) **15.02.2021 tarihi saat:00:01’den 01.03.2021 tarihi saat:23:59’a kadar on beş (15) gün süre ile** meydan, cadde, sokak, yol, park gibi umuma açık alanlarda; miting, açık yer toplantıları, gösteri yürüyüşleri, oturma eylemi, protesto eylemi, insan zinciri oluşturarak yapılabilecek protesto/yürüyüş ve toplanmalar, halk kürsüleri şeklinde toplantı/toplanmalar/halk toplantıları, ses-yayın araçları (taşıt, mobil vb. araçlar) ile yapılabilecek her türlü sesli ve görsel faaliyetler, açlık grevi, çadır kurma, basın açıklamaları, her türlü stant açma, imza toplama/imza kampanyası, dilek feneri/balon uçurtmak, drone, paramotor/planör vb. her türlü hava faaliyetleri, kamu kurum/kuruluşları hariç olmak üzere anma toplantısı/anma töreni, konser, şenlik, tiyatro, skeç, sinevizyon, pandomim vb. faaliyetler, meşale yakma, el ilanı, bildiri, broşür dağıtma, afiş/poster asma, sticker yapıştırma vb. türdeki her türlü eylemlerin, etkinliklerin ve faaliyetlerin yapılmasının yasaklanması kararı alınmıştır. Kamuoyuna saygı ile duyurulur.”

Van Valiliği tarafından yapılan açıklamada, kentte yapılması planlanan tüm eylem ve etkinliklerin 15 gün süreyle yasaklandığı duyuruldu. Van Valiliği tarafından yapılan açıklamada şöyle denildi: *Anayasamızda ve kanunlarda öngörülen sınırlandırma ve yasaklama şartlarını doğrudan ve açıkça oluşturduğu değerlendirilen eylemler ile saldırı olaylarının önüne geçmek, vatandaşlarımızın can ve mal güvenliklerini sağlamak, terör örgütlerinin planlarını bertaraf etmek ve bu bağlamda, milli güvenliğin sağlanması, kamu düzeni ve genel sağlığın korunması, suç işlenmesinin önlenmesi, temel hak ve özgürlükler ile başkalarının hak ve özgürlüklerinin ve genel asayişin devamının temini ile şiddet olaylarının yaygınlaşmasının önlenmesi ve Koronavirüs salgınının görüldüğü andan itibaren, Sağlık Bakanlığı ve Bilim Kurulunun önerileri, Sayın Cumhurbaşkanımızın talimatları doğrultusunda salgının/bulaşın toplum sağlığı ve kamu düzeni açısından oluşturduğu riski yönetme, sosyal izolasyonu temin, sosyal mesafeyi koruma ve yayılım hızını kontrol altında tutma amacıyla; Van ili coğrafi sınırları içerisinde **18/02/2021 tarihinden geçerli 04/03/2021 tarihi de dahil olmak üzere (15) gün süre ile;** 2911 sayılı Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Kanunu hükümlerine göre düzenlenecek gösteri yürüyüşü ve açık hava toplantılarının 2911 Sayılı Kanunun 17. Maddesine istinaden yasaklanmıştır. İlimizde düzenlenecek olan basın açıklaması, oturma eylemi ve anket yapılmasının, çadır ve stant kurulmasının/açılmasının, imza kampanyası düzenlenmesinin, bildiri, broşür ve el ilanı dağıtılmasının ise, yukarıda açıklandığı üzere Koronavirüs salgınının görüldüğü andan itibaren Sağlık Bakanlığı ve Bilim*

Kurulu önerileri doğrultusunda salgının/bulaşın toplum sağlığı ve kamu düzeni açısından oluşturduğu riski yönetme, sosyal izolasyon temin, sosyal mesafeyi koruma ve yayılım hızının kontrol altında tutulması amacıyla 5442 sayılı İl idaresi Kanununun 11. Maddesinin (a) ve (c) fıkra hükümleri gereğince belirtilen tarihler arasında mülki idare amirinin iznine bağlanmıştır.”

Mardin Valiliği tarafından yapılan açıklamada, kentte yapılması planlanan tüm eylem ve etkinliklerin 15 gün süreyle yasaklandığı duyuruldu. Mardin Valiliği tarafından yapılan açıklamada şöyle denildi: “... İlimiz genelinde gerçekleştirilebilecek, açık ve kapalı yer toplantıları, yürüyüş, basın açıklaması, açlık grevi, oturma eylemi, stant, imza kampanyası, çadır kurma, bildiri dağıtma, protesto eylemi vb. eylem/etkinlikler ile bu eyleme destek vermek amacıyla eylem ve etkinlik düzenlemek için gelen araçların ve şahısların ilimiz sınırlarına girişlerinin, 5442 sayılı İl İdaresi Kanununun 11/C maddesi gereğince engellenmesi, ayrıca 2911 sayılı Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Kanununun 7. ve 17. Maddeleri hükmü gereğince belirtilen konuların devam niteliğindeki her türlü eylem/etkinliklerin Mardin İl sınırları içerisinde **21.02.2021 Pazar günü saat 00.01'den itibaren 07.03.2021 Pazar günü saat 24.00'a kadar 15 (On Beş) gün süre ile YASAKLANMASI**, karara uymayanlar hakkında 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu, 2911 Sayılı Toplantı ve Gösteri Yürüyüşü Kanunu, 1593 sayılı Umumi Hıfzıssıhha Kanunu ile diğer ilgili kanun hükümleri kapsamında gerekli işlemler yapılacaktır.”

Urfa Valiliği tarafından yapılan açıklamada, kentte yapılması planlanan tüm eylem ve etkinliklerin 15 gün süreyle yasaklandığı duyuruldu. Urfa Valiliği tarafından yapılan açıklamada şöyle denildi: “Valilik ve Kaymakamlık makamlarının uygun göreceği etkinlikler ve 2559 sayılı Polis Vazife ve Salahiyetleri Kanunu Ek-1 maddesi kapsamındaki oyun, temsil ve çeşitli şekillerdeki gösteri ve etkinlikleri ve ticari kimliği bulunan özel hukuk tüzel kişiliklerinin ticari faaliyetleri hariç olmak üzere, 5442 sayılı İl İdaresi Kanununun 11. maddesi ve 2911 sayılı Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Kanununun 19. maddesine istinaden yapılması muhtemel tüm açık alan etkinlikleri (toplama, yürüyüş, basın açıklaması, açlık grevi, oturma eylemi, miting, stant açma, çadır kurma, bildiri/broşür dağıtma, afiş/pankart asma, vb.) diğer illerden katılımlarla birlikte, **26.02.2021 saat:00.01'den 27.03.2021 saat:23.59'a kadar 30 gün süreyle** il merkezi ve ilçelerimiz dahil olmak üzere Şanlıurfa coğrafi sınırları içerisinde yasaklanmıştır.”

Hakkari Valiliği tarafından yapılan açıklamada, kentte yapılması planlanan tüm eylem ve etkinliklerin 15 gün süreyle yasaklandığı duyuruldu. Hakkari Valiliği tarafından yapılan açıklamada şöyle denildi: “Cumhuriyetin temel nitelikleri, devletin ve milletin bölünmez bütünlüğü, millî güvenlik, kamu düzeni, suç işlenmesinin önlenmesi, başkalarının hak ve özgürlüklerinin korunması, korona virüs (covid-19) salgınının yayılmasının önlenmesi, genel sağlığın korunması, meydana gelebilecek olası provokasyonların ve yaşanması muhtemel toplumsal olayların önlenmesi amacıyla; 2911 sayılı toplantı ve gösteri yürüyüşleri kanunu'nun 17. Ve 19. Maddeleri ve 5442 sayılı il idaresi kanunu'nun 11.maddesi hükümleri gereğince; Valilik ve kaymakamlık makamlarının uygun göreceği etkinlikler hariç olmak üzere, hakkari il sınırları içerisinde (il merkezi, ilçeler, polis ve jandarma sorumluluk bölgelerinin tamamı) **02.03.2021 tarihi saat:00:01'den 16.03.2021 tarihi saat:23:59'a kadar on beş (15) gün süre ile** meydan, cadde, sokak, yol, park gibi umuma açık alanlarda; miting, açık yer toplantıları, gösteri yürüyüşleri, oturma eylemi, protesto eylemi, insan zinciri oluşturarak yapılabilecek protesto/yürüyüş ve toplanmalar, halk kürsüleri şeklinde toplantı/toplanmalar/halk toplantıları, ses-yayın araçları (taşıt, mobil vb. Araçlar) ile yapılabilecek her türlü sesli ve görsel faaliyetler, açlık grevi, çadır kurma, basın

açıklamaları, her türlü stant açma, imza toplama/imza kampanyası, dilek feneri/balon uçurtmak, drone, paramotor/planör vb. Her türlü hava faaliyetleri, kamu kurum/kuruluşları hariç olmak üzere anma toplantısı/anma töreni, konser, şenlik, tiyatro, skeç, sinevizyon, pandomim vb. Faaliyetler, meşale yakma, el ilanı, bildiri, broşür dağıtma, afiş/poster asma, sticker yapıştırma vb. Türdeki her türlü eylemlerin, etkinliklerin ve faaliyetlerin yapılmasının yasaklanması kararı alınmıştır. Kamuoyuna saygı ile duyurulur.”

Şırnak Valiliği tarafından yapılan açıklamada, kentte yapılması planlanan tüm eylem ve etkinliklerin 15 gün süreyle yasaklandığı duyuruldu. Şırnak Valiliği tarafından yapılan açıklamada şöyle denildi: *Milli güvenliğin sağlanması, kamu düzeni ve güvenliğinin korunması, genel sağlığın korunması, suç işlenmesinin önlenmesi, temel hak ve özgürlükler ile başkalarının hak ve özgürlüklerinin ve genel asayişin korunması, genel trafik ve yolcu güvenliğinin sağlanması, şiddet olaylarının meydana gelmesinin önlenmesi ve yaşanabilecek her türlü olumsuz bir durumun önüne geçilebilmesi amacıyla; Anayasamızda ve kanunlarda öngörülen sınırlandırma ve yasaklama şartlarını doğrudan ve açıkça oluşturduğu değerlendirilen eylemlerin gerçekleştirilmesi durumunda meydana gelebilecek istenmeyen olayların engellenebilmesi, 5442 sayılı İl İdaresi Kanununun 11/C maddesine ve 2911 sayılı Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Kanununun 17. Maddesine istinaden Valilik ve Kaymakamlık makamlarının uygun göreceği etkinlikler ile kamu kurum ve kuruluşlarının düzenleyeceği programlar, resmi bayram, resmi anma günleri, resmi tören ve kutlamalar ile bu kurumların gelenek ve göreneklere göre yapacakları programlar, spor faaliyetleri hariç olmak üzere, yukarıda belirtilen amaçlar doğrultusunda yapılması muhtemel her türlü açık yer toplantıları ile gösteri yürüyüşleri, toplu olarak karşılama ve uğurlama merasimleri, kurum ve kuruluşların kendi binası dışında yapacakları basın açıklaması, oturma eylemi, miting, çadır kurma, imza kampanyası, stant açma, kitlesel cenaze merasimi, anma töreni, şenlik, konser, eğlence, oyun temsili, gösteri vb. türdeki tüm eylem ve etkinlikler ile ticari kimliği bulunan özel hukuk tüzel kişilerinin ticari faaliyetleri hariç olmak üzere; el ilanı, broşür vb. dağıtılması, afiş ve pankart asılması vb. etkinliklerin Şırnak il merkezi ve ilçeler dâhil olmak üzere, tüm İl sınırları içerisinde (Coğrafi Alan) **02.03.2021 günü saat 00.01'den 16.03.2021 günü saat 23.59'a kadar 15 (on beş) gün süreyle yasaklanmıştır. Kamuoyuna saygıyla duyurulur.***

Van Valiliği tarafından yapılan açıklamada, kentte yapılması planlanan tüm eylem ve etkinliklerin 15 gün süreyle yasaklandığı duyuruldu. Van Valiliği tarafından yapılan açıklamada şöyle denildi: *“Anayasamızda ve kanunlarda öngörülen sınırlandırma ve yasaklama şartlarını doğrudan ve açıkça oluşturduğu değerlendirilen eylemler ile saldırı olaylarının önüne geçmek, vatandaşlarımızın can ve mal güvenliklerini sağlamak, terör örgütlerinin planlarını bertaraf etmek ve bu bağlamda, milli güvenliğin sağlanması, kamu düzeni ve genel sağlığın korunması, suç işlenmesinin önlenmesi, temel hak ve özgürlükler ile başkalarının hak ve özgürlüklerinin ve genel asayişin devamının temini ile şiddet olaylarının yaygınlaşmasının önlenmesi ve koronavirüs salgınının görüldüğü andan itibaren, sağlık bakanlığı ve bilim kurulunun önerileri, sayın cumhurbaşkanımızın talimatları doğrultusunda salgının/bulaşın toplum sağlığı ve kamu düzeni açısından oluşturduğu riski yönetme, sosyal izolasyonu temin, sosyal mesafeyi koruma ve yayılım hızını kontrol altında tutma amacıyla; van ili coğrafi sınırları içerisinde **05/03/2021 tarihinden geçerli 19/03/2021 tarihi de dahil olmak üzere (15) gün süre ile; 2911 sayılı toplantı ve gösteri yürüyüşleri kanunu hükümlerine göre düzenlenecek gösteri yürüyüşü ve açık hava toplantılarının 2911 sayılı kanunun 17. Maddesine istinaden yasaklanmıştır. İlimizde düzenlenecek olan basın açıklaması, oturma eylemi ve anket yapılmasının, çadır ve stant kurulmasının/açılmasının, imza kampanyası düzenlenmesinin, bildiri, broşür ve el ilanı dağıtılmasının ise, yukarıda***

açıklandığı üzere koronavirüs salgınının görüldüğü andan itibaren sağlık bakanlığı ve bilim kurulu önerileri doğrultusunda salgın/bulaşın toplum sağlığı ve kamu düzeni açısından oluşturduğu riski yönetme, sosyal izolasyon temin, sosyal mesafeyi koruma ve yayılım hızının kontrol altında tutulması amacıyla 5442 sayılı il idaresi kanununun 11. Maddesinin (a) ve (c) fıkra hükümleri gereğince belirtilen tarihler arasında mülki idare amirinin iznine bağlanmıştır. Kamuoyuna saygıyla duyurulur.”

Batman Valiliği tarafından yapılan açıklamada, kentte yapılması planlanan tüm eylem ve etkinliklerin 15 gün süreyle yasaklandığı duyuruldu. Batman Valiliği tarafından yapılan açıklamada şöyle denildi: “İlimizde milli güvenliğin sağlanması, kamu düzeni ve güvenliğinin korunması, suç işlenmesinin önlenmesi, temel hak ve özgürlükler ile başkalarının hak ve özgürlüklerinin ve genel asayişin korunması ile şiddet olaylarının yaygınlaşmasının önlenmesi, halk sağlığının korunması amacıyla ilimiz merkezinde **07.03.2021 günü saat: 00:01’ dan 21.03.2021 günü saat: 24:00’ a kadar 15 (on beş)** gün süre ile resmi kamu kurum ve kuruluşlarının yapacağı resmi toplantı, tören, şenlik, karşılama, stant açma, uğurlama gibi etkinlikler hariç olmak üzere; 2911 sayılı Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Kanunu kapsamındaki her türlü miting, kapalı ve açık yer toplantıları ile gösteri yürüyüşlerinin, basın açıklaması, çadır kurma, stant açma, oturma eylemi, anma töreni vb. türdeki eylem ve etkinlikler ile 2559 sayılı Polis Vazife ve Salahiyetleri Kanunu Ek-1. maddesi kapsamındaki oyun, temsil ve çeşitli şekillerdeki gösteri ve etkinliklerin, ticari kimliği bulunan özel hukuk tüzel kişilerinin ticari faaliyetleri hariç olmak üzere el ilanı dağıtılmasının ve pankart/afiş asılmasının mülki idare amirinin İZİNİNE BAĞLANMASINI, İlimizde bulunan Batman M Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu çevresindeki alanlarda “açık/ kapalı yer toplantısı, gösteri yürüyüşü, basın açıklaması, çadır kurma, stant açma, el ilanı vb.” eylem etkinliklerin, 2911 sayılı Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Kanunu kapsamındaki 17. ve 22. Maddesine istinaden **07.03.2021 günü saat: 00:01’ dan 21.03.2021 günü saat: 24:00’ a kadar 15 (on beş) gün süre ile** yasaklanmasını, Gerçekleştirilmesi izin şartına bağlanılan her türlü toplantı ve etkinliğin huzur ve güven ortamını bozmaya teşebbüs edecek şahıslar ile işlenmesi muhtemel suçların tespitine yönelik izletilmesini ve kamera vb. araçlarla kayıt altına alınabilmesi kararlaştırılmıştır. Kamuoyunu saygı ile duyurulur.”

Hakkari Valiliği tarafından yapılan açıklamada, kentte yapılması planlanan tüm eylem ve etkinliklerin 15 gün süreyle yasaklandığı duyuruldu. Hakkari Valiliği tarafından yapılan açıklamada şöyle denildi: “Cumhuriyetin temel nitelikleri, Devletin ve Milletın bölünmez bütünlüğü, millî güvenlik, kamu düzeni, suç işlenmesinin önlenmesi, başkalarının hak ve özgürlüklerinin korunması, Korona Virüs (COVID-19) salgınının yayılmasının önlenmesi, genel sağlığın korunması, meydana gelebilecek olası provokasyonların ve yaşanması muhtemel toplumsal olayların önlenmesi amacıyla; 2911 sayılı Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Kanunu’nun 17. ve 19. Maddeleri ve 5442 sayılı İl İdaresi Kanunu’nun 11.Maddesi hükümleri gereğince; Valilik ve Kaymakamlık makamlarının uygun göreceği etkinlikler hariç olmak üzere, Hakkari il sınırları içerisinde (il merkezi, ilçeler, Polis ve Jandarma sorumluluk bölgelerinin tamamı) **17.03.2021 tarihi saat:00:01’den 31.03.2021 tarihi saat:23:59’a kadar on beş (15) gün süre ile** meydan, cadde, sokak, yol, park gibi umuma açık alanlarda; miting, açık yer toplantıları, gösteri yürüyüşleri, oturma eylemi, protesto eylemi, insan zinciri oluşturarak yapılabilecek protesto/yürüyüş ve toplanmalar, halk kürsüleri şeklinde toplantı/toplanmalar/halk toplantıları, ses-yayın araçları (taşıt, mobil vb. araçlar) ile yapılabilecek her türlü sesli ve görsel faaliyetler, açlık grevi, çadır kurma, basın açıklamaları, her türlü stant açma, imza toplama/imza kampanyası, dilek feneri/balon uçurtmak, drone, paramotor/planör vb. her türlü hava faaliyetleri, kamu kurum/kuruluşları hariç olmak üzere anma toplantısı/anma töreni, konser, şenlik, tiyatro, skeç, sinevizyon,

pandomim vb. faaliyetler, meşale yakma, el ilanı, bildiri, broşür dağıtma, afiş/poster asma, sticker yapıştırma vb. türdeki her türlü eylemlerin, etkinliklerin ve faaliyetlerin yapılmasının yasaklanması kararı alınmıştır. Kamuoyuna saygı ile duyurulur.”

Tunceli Valiliği tarafından yapılan açıklamada, kentte yapılması planlanan tüm eylem ve etkinliklerin 15 gün süreyle yasaklandığı duyuruldu. Tunceli Valiliği tarafından yapılan açıklamada şöyle denildi: “*Dünya Sağlık Örgütü tarafından “Pandemi ” olarak ilan edilen Covid-19 salgını ile ilgili olarak Sağlık Bakanlığı ve Bilim Kurulu'nun önerileri, Sayın Cumhurbaşkanımızın talimatları doğrultusunda salgının toplum sağlığı ve kamu düzeni açısından oluşturduğu riski yönetme, sosyal izolasyonu temin, fiziki mesafeyi koruma ve hastalığın yayılım hızını kontrol altında tutmak amacıyla yeni kısıtlama ve tedbir kararları alınarak uygulamaya geçirildiği, Tunceli il sınırları içerisinde vatandaşlarımızın temel hak ve hürriyetlerine dair Uluslararası Sözleşmeler, Türkiye Cumhuriyeti Anayasası ve kanunular kapsamında, genel sağlığın korunması, kamu düzeni ve kamu güvenliğinin sağlanması, suç işlenmesinin ve şiddet olaylarının önlenmesi, temel hak ve hürriyetlerin korunması amacıyla; 2911 Sayılı Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Kanunu 17. ve 19. maddeleri, 5442 sayılı İl İdaresi Kanunu 11/A ve 11/C maddeleri, 1593 Sayılı Umumi Hıfzıssıhha Kanunu hükümleri ile İl Hıfzıssıhha Meclisi'nce alınan kararlar kapsamında, Valilik ve Kaymakamlık Makamının uygun göreceği etkinlikler, basın açıklamaları, kamu kurum ve kuruluşlarının düzenleyeceği resmi bayram, resmi anma günleri, resmi tören ve kutlamalar ile bu kurumların gelenek ve göreneklere göre yapacakları programlar, spor faaliyetleri, bilimsel, ticari ve ekonomik amaçlarla yapılan etkinlik ve toplantılar hariç olmak üzere, her türlü basın açıklaması, toplantı ve gösteri yürüyüşü, miting, açık hava toplantısı, protesto eylemi, oturma eylemi, açlık grevi, stant açmak, imza kampanyası, konser, şenlik, el ilanı bildiri, broşür dağıtmak, afiş, poster açmak, meşale yakma ve taşıma, konferans vb. tüm eylem ve etkinliklerin **28/03/2021 günü saat 00.01 ile 26/04/2021 günü saat 23.59 'a kadar 30 (otuz) gün süreyle YASAKLANMIŞTIR.** Kamuoyuna saygıyla duyurulur.”*

Urfa Valiliği tarafından yapılan açıklamada, kentte yapılması planlanan tüm eylem ve etkinliklerin 15 gün süreyle yasaklandığı duyuruldu. Urfa Valiliği tarafından yapılan açıklamada şöyle denildi: “*Valilik ile Kaymakamlık makamlarının uygun göreceği etkinlikler ve 2559 sayılı Polis Vazife ve Salahiyetleri Kanunu Ek-1 maddesi kapsamındaki oyun, temsil ve çeşitli şekillerdeki gösteri ve etkinlikleri ve ticari kimliği bulunan özel hukuk tüzel kişiliklerinin ticari faaliyetleri hariç olmak üzere, 5442 sayılı İl İdaresi Kanununun 11. maddesi ve 2911 sayılı Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Kanununun 19. maddesine istinaden yapılması muhtemel tüm açık alan etkinlikleri (toplama, yürüyüş, basın açıklaması, açlık grevi, oturma eylemi, miting, stant açma, çadır kurma, bildiri/broşür dağıtma, afiş/pankart asma, vb.) diğer illerden katılımlarla birlikte, **28.03.2021 saat:00.01'den 11.04.2021 saat 23.59'a kadar 15 gün süreyle** il merkezi ve ilçelerimiz dahil olmak üzere Şanlıurfa coğrafi sınırları içerisinde yasaklanmıştır. Kamuoyuna saygıyla duyurulur.”*

Hakkari Valiliği tarafından yapılan açıklamada, kentte yapılması planlanan tüm eylem ve etkinliklerin 15 gün süreyle yasaklandığı duyuruldu. Hakkari Valiliği tarafından yapılan açıklamada şöyle denildi: “*Cumhuriyetin temel nitelikleri, Devletin ve Milletın bölünmez bütünlüğü, millî güvenlik, kamu düzeni, suç işlenmesinin önlenmesi, başkalarının hak ve özgürlüklerinin korunması, Korona Virüs (COVID-19) salgınının yayılmasının önlenmesi, genel sağlığın korunması, meydana gelebilecek olası provokasyonların ve yaşanması muhtemel toplumsal olayların önlenmesi amacıyla; 2911 sayılı Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Kanunu'nun 17. ve 19. Maddeleri ve 5442 sayılı İl İdaresi Kanunu'nun 11.Maddesi hükümleri gereğince; Valilik ve Kaymakamlık makamlarının uygun göreceği*

etkinlikler hariç olmak üzere, Hakkari il sınırları içerisinde (il merkezi, ilçeler, Polis ve Jandarma sorumluluk bölgelerinin tamamı) 01.04.2021 tarihi saat:00:01'den 15.04.2021 tarihi saat:23:59'a kadar on beş (15) gün süre ile meydan, cadde, sokak, yol, park gibi umuma açık alanlarda; miting, açık yer toplantıları, gösteri yürüyüşleri, oturma eylemi, protesto eylemi, insan zinciri oluşturarak yapılabilecek potesto/yürüyüş ve toplanmalar, halk kürsüleri şeklinde toplantı/toplanmalar/halk toplantıları, ses-yayın araçları (taşıt, mobil vb. araçlar) ile yapılabilecek her türlü sesli ve görsel faaliyetler, açlık grevi, çadır kurma, basın açıklamaları, her türlü stant açma, imza toplama/imza kampanyası, dilek feneri/balon uçurtmak, drone, paramotor/planör vb. her türlü hava faaliyetleri, kamu kurum/kuruluşları hariç olmak üzere anma toplantısı/anma töreni, konser, şenlik, tiyatro, skeç, sinevizyon, pandomim vb. faaliyetler, meşale yakma, el ilanı, bildiri, broşür dağıtma, afiş/poster asma, sticker yapıştırma vb. türdeki her türlü eylemlerin, etkinliklerin ve faaliyetlerin yapılmasının yasaklanması kararı alınmıştır. Kamuoyuna saygı ile duyurulur.”

Siirt Valiliği tarafından yapılan açıklamada, kentte yapılması planlanan tüm eylem ve etkinliklerin 15 gün süreyle yasaklandığı duyuruldu. Siirt Valiliği tarafından yapılan açıklamada şöyle denildi: “Cumhuriyetin temel nitelikleri, Devletin ve Milletın bölünmez bütünlüğü, millî güvenlik, kamu düzeni, suç işlenmesinin önlenmesi, başkalarının hak ve özgürlüklerinin korunması, Korona Virüs (COVID-19) salgınının yayılmasının önlenmesi, genel sağlığın korunması, meydana gelebilecek olası provokasyonların ve yaşanması muhtemel toplumsal olayların önlenmesi amacıyla; İlimiz genelinde millî güvenliğin, kamu düzeni ve esenliğinin sağlanması, dünya genelinde salgın olarak yayılan virüsün toplum geneline yayılmasının önüne geçilebilmesi, suç işlenmesinin önlenmesi, olası yağma ve infial yaratabilecek olayların önüne geçilebilmesi, temel hak ve özgürlükler ile başkalarının hak ve özgürlüklerinin ve genel asayişin korunması amacıyla gerekli tedbirlerin alınması kapsamında, Mülki Amirliklerin uygun göreceği etkinlikler hariç olmak üzere; “miting, kapalı ve açık yer toplantıları ile gösteri yürüyüşleri, basın açıklaması, çadır kurma, stant açma, oturma eylemi, imza kampanyası, anma töreni vb. türdeki eylem ve etkinlikler” ile 2559 sayılı Polis Vazife ve Salahiyetleri Kanunu Ek-1 maddesi kapsamındaki “oyun, temsil ve çeşitli şekillerdeki gösteri ve etkinliklerin” ticari kimliği bulunan özel hukuk tüzel kişiliklerinin ticari faaliyetleri hariç olmak üzere “el ilanı dağıtılmasının, pankart/afiş asma etkinliğinin”; 5442 Sayılı İl İdaresi Kanununun 11' inci maddesi hükümleri ile 2911 Sayılı Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Kanununun 17'nci - 19'uncu maddeleri, gereğince; ilimiz sınırları içerisinde (il merkezi, ilçeler ve jandarma sorumluluk bölgeleri dâhil) **05.04.2021 - 19.04.2021 tarihleri arasında (15) gün süre ile yasaklanmıştır.** Yukarıda belirtilen emir ve yasalara uymayanlar hakkında 2911 Sayılı Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Kanunu'nun 17'nci ile 28'inci maddeleri, 5442 sayılı İl İdaresi Kanunu'nun 11/C (11/C Ek Parağraf:25.07.2018-7145/1) ile 66'ncı maddeleri, 5326 Sayılı Kabahatler Kanunu ve 5237 Sayılı Türk Ceza Kanunu gereğince yasal işlem yapılacaktır. Gerçekleştirilmesi muhtemel izinli ve izinsiz her türlü toplantı ve etkinliğin 5442 sayılı İl İdaresi Kanununun 11. maddesi (c) bendine istinaden huzur ve güven ortamını bozmaya teşebbüs edecek şahıslar ile işlenmesi muhtemel suçların tespitine yönelik izletilmesini ve teknik ses alma cihazları, fotoğraf ve video kayıt makineleri gibi araçlarla kayıt altına alınacaktır. Kamuoyuna Saygıyla Duyurulur.”

Muş Valiliği tarafından yapılan açıklamada, kentte yapılması planlanan tüm eylem ve etkinliklerin 15 gün süreyle yasaklandığı duyuruldu. Muş Valiliği tarafından yapılan açıklamada şöyle denildi: “Güvenlik güçlerimizin gerek ülkemiz genelinde gerekse sınırlarımız dışındaki terör örgütlerine karşı başarılı operasyonları devam etmektedir. Bu terör örgütlerine müzahir kesimler tarafından söz konusu operasyonlar gerekçe gösterilerek toplantı ve gösteri yürüyüşleri yapılabileceği, bu etkinliklerin provoke edilerek

*şiddet hareketlerine ve terör örgütlerinin propagandasına dönüşebileceği, halkın yoğun olarak yaşadığı yerlerin hedef seçilebileceği, sansasyonel eylemler gerçekleştirilerek kamu düzeni ile halkın can ve mal güvenliğinin tehlikeye düşürülebileceği değerlendirilmektedir. Ayrıca önümüzdeki günler için yasa dışı örgütler ve uzantıları tarafından çeşitli sosyal medya platformlarında ülke genelinde eylem çağrıları yapılmaktadır. Belirtilen olayların kamu düzenini etkileyecek şekilde ilimizde yaşanmaması ve olması muhtemel olayların önüne geçilebilmesi, tesis olunan huzur ve güven ortamı ile milli güvenlik ve kamu düzeninin sağlanması, suç işlenmesinin önlenmesi, temel hak ve özgürlüklerin ve genel asayişin korunması ile şiddet olaylarının önlenmesi ve terör örgütlerinin planlarının bertaraf edilmesi amacıyla; 2911 Sayılı Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Kanunu'nun 19'uncu ve 22'nci maddeleri ile 5442 sayılı İl İdaresi Kanunu 11' inci maddesi (A) fıkrası hükümleri kapsamında; Valilik Makamının uygun göreceği etkinlikler ile kamu kurum ve kuruluşlarının düzenleyeceği, resmi bayram, resmi anma günleri, resmi tören ve kutlamalar ile bu kurumların gelenek ve göreneklere göre yapacakları programlar, spor faaliyetleri ile bilimsel, ticari ve ekonomik amaçlarla yapılan etkinlik ve toplantılar hariç olmak üzere ilimiz mülki sınırları içerisinde (Polis ve Jandarma Sorumluluk Alanının Tamamı) meydan, cadde, sokak, yol, park gibi umuma açık alanlarda; miting, açık yer toplantısı, gösteri yürüyüşleri, oturma eylemi, protesto eylemi, insan zinciri oluşturarak yapılabilecek protesto/yürüyüş ve toplanmalar, halk kürsüleri şeklinde toplantı/toplanmalar/halk toplantıları, ses-yayın araçları (taşıt, mobil vb. araçlar) ile yapılabilecek her türlü sesli ve görsel faaliyetler, açlık grevi, çadır kurma, stant açma, imza toplama/imza kampanyası, dilek feneri/balon, drone ve paramotor/planör uçurtmak, anma toplantısı/anma töreni, konser, şenlik, tiyatro, skeç, sinevizyon, pandomim, meşale yakma ve taşıma, el ilanı, bildiri, broşür dağıtma, afiş/poster asma, sticker yapıştırma, basın açıklaması, kapalı yer toplantıları vb. tüm etkinlikler **03.04.2021 günü saat 00.01 ile 17.04.2021 günü saat 23.59'a kadar 15 (onbeş) gün süreyle yasaklanmıştır. Kamuoyuna saygıyla duyurulur.**"*

Mardin Valiliği tarafından yapılan açıklamada, kentte yapılması planlanan tüm eylem ve etkinliklerin 15 gün süreyle yasaklandığı duyuruldu. Mardin Valiliği tarafından yapılan açıklamada şöyle denildi: "Devletin milletiyle bölünmez bütünlüğünü zedeleyen kanunsuz/korsan eylemlerin başlatılması için sosyal medyada çağrılar yapıldığı, bu itibarla eylemlerin terör örgütlerine müzahir grup ve şahıslarca amacından saptırılarak terör örgütlerinin propagandasına dönüştürülebileceği, vatandaşların günlük yaşamını aşırı katlanılamaz ölçüde zora sokacağı, kamu düzenini zedeleyici görüntülerin topluma yansıtılarak karşıt görüşlü gruplar arasında çatışma zemini oluşturmaya dönük provokatif olaylara sebebiyet verilebileceği, yine çağrılardan ve daha önceki dönemlerde yaşanan menfur saldırılardan da görüleceği üzere açık alanlarda gerçekleşecek her türlü eylemin terör örgütlerince hedef seçilebileceği, toplumsal olaylarda görev alan kolluk mensuplarına ve halkın yoğun olarak bulunduğu (metro, havaalanı, tren garları, eğlence mekanları vb.) yerlerin hedef seçilerek buralarda bombalı/silahlı saldırılar gerçekleştirilebileceği değerlendirilmektedir. Tokat/Kızıldere'de 30 Mart 1972'de THKP/C terör örgütünün kurucusu Mahir Çayan'ın da aralarında bulunduğu (10) örgüt mensubu ve İstanbul'da 16 - 17 Nisan 1992'de aralarında DHKP/C terör örgütü elebaşı Dursun Karataş'ın eşinin de bulunduğu (11) üst düzey örgüt mensubu güvenlik güçlerimizle girdikleri çatışmada etkisiz hale getirildiği; DHKP/C terör örgütü tarafından; 30 Mart - 17 Nisan tarihleri " DHKP/C'nin Kuruluşu ve sözde Devrim Şehitleri Haftası " olarak ilan edilmiş ve özel önem atfedilmiş, geçtiğimiz yıllarda ülkemiz genelinde bahse konu dönemin öncesinde/sonrasında silahlı/bombalı sansasyonel eylemler gerçekleştirilmeye çalışıldığı; Yine PKK/KCK terör örgütü ve yanlısı oluşumlar tarafından önem atfedilen günler arasında bulunan 4 Nisan terörist başı A.ÖCALAN'ın doğum günü olması sebebiyle her yıl İlimiz Halfeti İlçesi Ömerli

Köyü yakınlarına gidilerek, terörist başının doğum gününü kutlama bahanesiyle sözde "Amara Yürüyüşü" adı altında terör örgütü propagandasına dönüştürülen kitlesel eylemler yapma girişimlerinin olabileceği; PKK/KCK terör örgütü ve yanlısı oluşumlar ile sol tandanslı gruplar tarafından; Son dönemde gerçekleştirilen başarılı operasyonlar sonucu ağır kayıplara uğrayan ve bu nedenle yandaşlarına ve silahlı unsurlarına moral verme çabası içerisinde bulunan PKK/KCK terör örgütü başta olmak üzere, her fırsatı sansasyonel eylem düzenlemek için değerlendirmeye çalışan sol tandanslı terör örgütleri ve bu örgütlere müzahir şahıslar ile marjinal grupların, eylem (silahlı/bombalı saldırı, korsan gösteri, oturma eylemi, molotof atma vb.) arayışı içerisinde olabileceklere; Son günlerde bazı marjinal sol gruplar ve terör örgütlerine müzahir çevrelerce; İstanbul ilinde bulunan Boğaziçi Üniversitesine yeni atanan rektörün istifa etmesine yönelik düzenlenen protesto gösterilerinin her geçen gün büyütülerek diğer şehirlere yayılması amacıyla sosyal medya paylaşımlarının yapıldığı ve bu paylaşımlar doğrultusunda bir çok ilimizde konuyla ilgili eylemler gerçekleştirildiği/gerçekleştirilmek istendiği, bu eylemler sonucunda kamuoyunda Gezi Parkı Eylemleri olarak bilinen ve ülke genelinde birçok şehrimizde gerçekleşen ve kamu düzenini, kamu güvenliğini, kamu asayişini bozan, vatandaşlarımızın hayatını katlanılmayacak derecede zorlaştıracak ölçüde etkileyen eylemlere dönüştürülmesinin amaçlandığı değerlendirilmektedir. Fiziksel temas, solunum vb. yollarla hızlı bulaşabilen ve enfekte olan insan sayısının tüm dünyada hızlı şekilde yükselten Koronavirüs (COVID-19) salgınının halk sağlığı açısından oluşturduğu riski yönetebilmek adına sosyal hareketliliği ve kişiler arası teması azaltarak sosyal izolasyonun mutlak şekilde sağlanması hayati öneme sahiptir. Aksi hallerde virüsün yayılımı hızlanarak vaka sayısı ile tedavi gereksinimi artacak, vatandaşların hayatını kaybetme riskini yükselterek toplum sağlığı ve kamu düzeninin ciddi şekilde bozulmasına sebep olacaktır. Milli birlik ve beraberliğimizi zedeleyici provokatif eylemlerin önüne geçilebilmesi, milli güvenlik, kamu düzeni, kamu güvenliği, Cumhuriyetin temel nitelikleri ve Devletin ülkesi ve milleti ile bölünmez bütünlüğünün korunması, suçların önlenmesi, müessif olayların yaşanmaması amacıyla; Yukarıda belirtilen hususlar doğrultusunda: ilimiz genelinde düzenlenecek eylem ve etkinlikler nedeniyle Koronavirüs salgınının başka kişilere de bulaşma riski taşıdığı değerlendirildiğinden, mevcut kamu düzeninin korunması, kamu sağlığının tehlikeye atılmaması ve salgının yayılmasının önlenmesi amacıyla; Anayasamızın 34. Maddesindeki "Herkes önceden izin almadan silahsız ve saldırısız toplama ve gösteri yürüyüşü düzenleme hakkına sahiptir. Toplantı ve gösteri yürüyüşü hakkı ancak, milli güvenlik, kamu düzeni, suç işlenmesinin önlenmesi, genel sağlığın ve genel ahlakın veya başkalarının hak ve özgürlüklerinin korunması amacıyla ve kanunla sınırlanabilir. " hükmü gereğince; 5442 sayılı İl İdaresi Kanunu 11/A maddesinde yer alan " Vali, il sınırları içerisinde bulunan genel ve bütün özel kolluk kuvvet ve teşkilatının amiridir. Suç işlenmesini önlemek, kamu düzen ve güvenini korumak için gereken tedbirleri alır. Bu maksatla devletin genel ve özel kolluk kuvvetlerini istihdam eder, bu teşkilat amir ve memurları vali tarafından verilen emirleri derhal yerine getirmekle yükümlüdür. " Hükümleri ile 2911 sayılı Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Kanunu'nun 17. Maddesinde belirtilen; " Bölge Valisi veya kaymakam, milli güvenlik, kamu düzeni, suç işlenmesinin önlenmesi, genel sağlığın ve genel ahlakın veya başkalarının hak ve özgürlüklerinin korunması amacıyla belirli bir toplantıyı bir ayı aşmamak üzere erteleyebilir veya suç işleneceğine dair açık ve yakın tehlike mevcut olması halinde yasaklayabilir. " hükümleri doğrultusunda; İlimiz genelinde (Polis ve Jandarma sorumluluk bölgelerinde) İl Merkezinde Valilik Makamına (Hukuk İşleri Şube Müdürlüğüne) ve İlçe Merkezinde Kaymakamlık Makamına (48) saat (2 iş günü) öncesinde yapılan müracaatlarda Mülki Amirlerin uygun göreceği etkinlikler hariç olmak üzere; İlimiz genelinde gerçekleştirilebilecek, açık ve kapalı yer toplantıları, yürüyüş, basın açıklaması, açlık grevi, oturma eylemi, stant, imza kampanyası, çadır kurma, bildiri dağıtma, protesto eylemi vb. eylem/etkinlikler 5442 sayılı İl İdaresi Kanununun 11/A maddesi

gereğince engellenmesi, ayrıca 2911 sayılı Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Kanununun 7. ve 17. Maddeleri hükmü gereğince belirtilen konuların devam niteliğindeki her türlü eylem/etkinliklerin Mardin İl sınırları içerisinde **06.04.2021 Salı günü saat 24.00'den itibaren 06.05.2021 Perşembe günü saat 24.00 kadar (30) gün süre ile** yasaklanması, her türlü toplantı ve etkinliğin huzur ve güven ortamını bozmaya teşebbüs edecek şahıslar ile işlenmesi muhtemel suçların tespitine yönelik kolluk tarafından izletilmesini, ses ve görüntü kaydının yapılarak kayıt altına alınması, karara uymayanlar ve yapılan ikazlara rağmen kararı ihlal etmeye devam edenler hakkında kanuna aykırı toplantı ve gösteri yürüyüşü olarak değerlendirilerek 2911 Sayılı Toplantı ve Gösteri Yürüyüşü Kanunu ile diğer ilgili kanun hükümleri kapsamında gerekli işlemlerin yapılacaktır. Kamuoyuna saygı ile duyurulur.”

Hakkari Valiliği tarafından yapılan açıklamada, kentte yapılması planlanan tüm eylem ve etkinliklerin 15 gün süreyle yasaklandığı duyuruldu. Hakkari Valiliği tarafından yapılan açıklamada şöyle denildi: “Cumhuriyetin temel nitelikleri, Devletin ve Milletın bölünmez bütünlüğü, millî güvenlik, kamu düzeni, suç işlenmesinin önlenmesi, başkalarının hak ve özgürlüklerinin korunması, Korona Virüs (COVID-19) salgınının yayılmasının önlenmesi, genel sağlığın korunması, meydana gelebilecek olası provokasyonların ve yaşanması muhtemel toplumsal olayların önlenmesi amacıyla; 2911 sayılı Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Kanunu'nun 17. ve 19. Maddeleri ve 5442 sayılı İl İdaresi Kanunu'nun 11.Maddesi hükümleri gereğince; Valilik ve Kaymakamlık makamlarının uygun göreceği etkinlikler hariç olmak üzere, Hakkari il sınırları içerisinde (il merkezi, ilçeler, Polis ve Jandarma sorumluluk bölgelerinin tamamı) **16.04.2021 tarihi saat:00:01'den 30.04.2021 tarihi saat:23:59'a kadar on beş (15) gün süre ile** meydan, cadde, sokak, yol, park gibi umuma açık alanlarda; miting, açık yer toplantıları, gösteri yürüyüşleri, oturma eylemi, protesto eylemi, insan zinciri oluşturarak yapılabilecek protesto/yürüyüş ve toplanmalar, halk kürsüleri şeklinde toplantı/toplanmalar/halk toplantıları, ses-yayın araçları (taşıt, mobil vb. araçlar) ile yapılabilecek her türlü sesli ve görsel faaliyetler, açlık grevi, çadır kurma, basın açıklamaları, her türlü stant açma, imza toplama/imza kampanyası, dilek feneri/balon uçurtmak, drone, paramotor/planör vb. her türlü hava faaliyetleri, kamu kurum/kuruluşları hariç olmak üzere anma toplantısı/anma töreni, konser, şenlik, tiyatro, skeç, sinevizyon, pandomim vb. faaliyetler, meşale yakma, el ilanı, bildiri, broşür dağıtma, afiş/poster asma, sticker yapıştırma vb. türdeki her türlü eylemlerin, etkinliklerin ve faaliyetlerin yapılmasının yasaklanması kararı alınmıştır. Kamuoyuna saygı ile duyurulur.”

Van Valiliği tarafından yapılan açıklamada, kentte yapılması planlanan tüm eylem ve etkinliklerin 15 gün süreyle yasaklandığı duyuruldu. Van Valiliği tarafından yapılan açıklamada şöyle denildi: “Anayasamızda ve kanunlarda öngörülen sınırlandırma ve yasaklama şartlarını doğrudan ve açıkça oluşturduğu değerlendirilen eylemler ile saldırı olaylarının önüne geçmek, vatandaşlarımızın can ve mal güvenliklerini sağlamak, terör örgütlerinin planlarını bertaraf etmek ve bu bağlamda, milli güvenliğin sağlanması, kamu düzeni ve genel sağlığın korunması, suç işlenmesinin önlenmesi, temel hak ve özgürlükler ile başkalarının hak ve özgürlüklerinin ve genel asayişin devamının temini ile şiddet olaylarının yaygınlaşmasının önlenmesi amacıyla; Van ili coğrafi sınırları içerisinde **19/04/2021 tarihinden geçerli 03/05/2021 tarihi de dahil olmak üzere (15) gün süre ile;** 2911 sayılı Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Kanunu hükümlerine göre düzenlenecek gösteri yürüyüşü ve açık hava toplantıları 2911 Sayılı Kanunun 17. Maddesine istinaden yasaklanmıştır. İlimizde düzenlenecek olan basın açıklaması, oturma eylemi ve anket yapılmasının, çadır ve stant kurulmasının/açılmasının, imza kampanyası düzenlenmesinin, bildiri, broşür ve el ilanı dağıtılmasının, 5442 sayılı İl idaresi Kanununun 11. Maddesinin (a) ve (c) fıkra hükümleri

gereğince belirtilen tarihler arasında mülki idare amirinin iznine bağlanmıştır. Kamuoyuna saygıyla duyurulur.”

Siirt Valiliği tarafından yapılan açıklamada, kentte yapılması planlanan tüm eylem ve etkinliklerin 15 gün süreyle yasaklandığı duyuruldu. Siirt Valiliği tarafından yapılan açıklamada şöyle denildi: “Cumhuriyetin temel nitelikleri, Devletin ve Milletın bölünmez bütünlüğü, millî güvenlik, kamu düzeni, suç işlenmesinin önlenmesi, başkalarının hak ve özgürlüklerinin korunması, Korona Virüs (COVID-19) salgınının yayılmasının önlenmesi, genel sağlığın korunması, meydana gelebilecek olası provokasyonların ve yaşanması muhtemel toplumsal olayların önlenmesi amacıyla; İlimiz genelinde milli güvenliğin, kamu düzeni ve esenliğinin sağlanması, dünya genelinde salgın olarak yayılan virüsün toplum geneline yayılmasının önüne geçilebilmesi, suç işlenmesinin önlenmesi, olası yağma ve infial yaratabilecek olayların önüne geçilebilmesi, temel hak ve özgürlükler ile başkalarının hak ve özgürlüklerinin ve genel asayişin korunması amacıyla gerekli tedbirlerin alınması kapsamında, Mülki Amirliklerin uygun göreceği etkinlikler hariç olmak üzere; “miting, kapalı ve açık yer toplantıları ile gösteri yürüyüşleri, basın açıklaması, çadır kurma, stant açma, oturma eylemi, imza kampanyası, anma töreni vb. türdeki eylem ve etkinlikler” ile 2559 sayılı Polis Vazife ve Salahiyetleri Kanunu Ek-1 maddesi kapsamındaki “oyun, temsil ve çeşitli şekillerdeki gösteri ve etkinliklerin” ticari kimliği bulunan özel hukuk tüzel kişiliklerinin ticari faaliyetleri hariç olmak üzere “el ilanı dağıtılmasının, pankart/afiş asma etkinliğinin”; 5442 Sayılı İl İdaresi Kanununun 11’ inci maddesi hükümleri ile 2911 Sayılı Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Kanununun 17’nci - 19’uncu maddeleri, gereğince; ilimiz sınırları içerisinde (il merkezi, ilçeler ve jandarma sorumluluk bölgeleri dâhil) **20.04.2021 - 04.05.2021 tarihleri arasında (15) gün süre ile** yasaklanmıştır. Yukarıda belirtilen emir ve yasaklara uymayanlar hakkında 2911 Sayılı Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Kanunu’nun 17’nci ile 28’inci maddeleri, 5442 sayılı İl İdaresi Kanunu’nun 11/C (11/C Ek Parağraf:25.07.2018-7145/1) ile 66’ncı maddeleri, 5326 Sayılı Kabahatler Kanunu ve 5237 Sayılı Türk Ceza Kanunu gereğince yasal işlem yapılacaktır. Gerçekleştirilmesi muhtemel izinli ve izinsiz her türlü toplantı ve etkinliğin 5442 sayılı İl İdaresi Kanununun 11. maddesi (c) bendine istinaden huzur ve güven ortamını bozmaya teşebbüs edecek şahıslar ile işlenmesi muhtemel suçların tespitine yönelik izletilmesini ve teknik ses alma cihazları, fotoğraf ve video kayıt makineleri gibi araçlarla kayıt altına alınacaktır. Kamuoyuna Saygıyla Duyurulur.”

Hakkari Valiliği tarafından yapılan açıklamada, kentte yapılması planlanan tüm eylem ve etkinliklerin 15 gün süreyle yasaklandığı duyuruldu. Hakkari Valiliği tarafından yapılan açıklamada şöyle denildi: “Cumhuriyetin temel nitelikleri, Devletin ve Milletın bölünmez bütünlüğü, millî güvenlik, kamu düzeni, suç işlenmesinin önlenmesi, başkalarının hak ve özgürlüklerinin korunması, Korona Virüs (COVID-19) salgınının yayılmasının önlenmesi, genel sağlığın korunması, meydana gelebilecek olası provokasyonların ve yaşanması muhtemel toplumsal olayların önlenmesi amacıyla; 2911 sayılı Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Kanunu’nun 17. ve 19. Maddeleri ve 5442 sayılı İl İdaresi Kanunu’nun 11.Maddesi hükümleri gereğince; Valilik ve Kaymakamlık makamlarının uygun göreceği etkinlikler hariç olmak üzere, Hakkari il sınırları içerisinde (il merkezi, ilçeler, Polis ve Jandarma sorumluluk bölgelerinin tamamı) **17.05.2021 tarihi saat 05:01’den 31.05.2021 tarihi saat 23:59’a kadar on beş (15) gün süre ile** meydan, cadde, sokak, yol, park gibi umuma açık alanlarda; miting, açık yer toplantıları, gösteri yürüyüşleri, oturma eylemi, protesto eylemi, insan zinciri oluşturarak yapılabilecek protesto/yürüyüş ve toplanmalar, halk kürsüleri şeklinde toplantı/toplanmalar/halk toplantıları, ses-yayın araçları (taşıt, mobil vb. araçlar) ile yapılabilecek her türlü sesli ve görsel faaliyetler, açlık grevi, çadır kurma, basın açıklamaları, her türlü stant açma, imza toplama/imza kampanyası, dilek feneri/balon

uçurtmak, drone, paramotor/planör vb. her türlü hava faaliyetleri, kamu kurum/kuruluşları hariç olmak üzere anma toplantısı/anma töreni, konser, şenlik, tiyatro, skeç, sinevizyon, pandomim vb. faaliyetler, meşale yakma, el ilanı, bildiri, broşür dağıtma, afiş/poster asma, sticker yapıştırma vb. türdeki her türlü eylemlerin, etkinliklerin ve faaliyetlerin yapılmasının yasaklanması kararı alınmıştır.”

Van Valiliği tarafından yapılan açıklamada, kentte yapılması planlanan tüm eylem ve etkinliklerin 15 gün süreyle yasaklandığı duyuruldu. Van Valiliği tarafından yapılan açıklamada şöyle denildi: *"Van ili coğrafi sınırları içerisinde **19 Mayıs'tan geçerli 2 Haziran tarihi de dahil olmak üzere 15 gün süre** ile 2911 sayılı Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Kanunu hükümlerine göre düzenlenecek gösteri yürüyüşü ve açık hava toplantıları 2911 sayılı kanunun 17'nci maddesine istinaden yasaklanmıştır. Basın açıklaması, oturma eylemi ve anket yapılması, çadır ve stant kurulması, imza kampanyası düzenlenmesi, bildiri, broşür ve el ilanı dağıtılması da 5442 sayılı İl İdaresi Kanunu'nun 11'inci maddesinin A ve C fıkra hükümleri gereğince belirtilen tarihler arasında mülki idare amirinin iznine bağlanmıştır."*

Van Valiliği tarafından yapılan açıklamada, kentte yapılması planlanan tüm eylem ve etkinliklerin 15 gün süreyle yasaklandığı duyuruldu. Van Valiliği tarafından yapılan açıklamada şöyle denildi: *"Van ili coğrafi sınırları içerisinde **3 Haziran'dan geçerli 17 Haziran tarihi de dahil olmak üzere 15 gün süre** ile 2911 sayılı Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Kanunu hükümlerine göre düzenlenecek gösteri yürüyüşü ve açık hava toplantıları 2911 sayılı kanunun 17'inci maddesine istinaden yasaklanmıştır. İlimizde düzenlenecek olan basın açıklaması, oturma eylemi ve anket yapılmasının, çadır ve stant kurulmasının/açılmasının, imza kampanyası düzenlenmesinin, bildiri, broşür ve el ilanı dağıtılmasının, 5442 sayılı İl idaresi Kanunu'nun 11. maddesinin A ve C fıkra hükümleri gereğince belirtilen tarihler arasında mülki idare amirinin iznine bağlanmıştır."*

Hakkari Valiliği tarafından yapılan açıklamada, kentte yapılması planlanan tüm eylem ve etkinliklerin 15 gün süreyle yasaklandığı duyuruldu. Hakkari Valiliği tarafından yapılan açıklamada şöyle denildi: *"Cumhuriyetin temel nitelikleri, Devletin ve Milletın bölünmez bütünlüğü, millî güvenlik, kamu düzeni, suç işlenmesinin önlenmesi, başkalarının hak ve özgürlüklerinin korunması, Korona Virüs (COVİD-19) salgınının yayılmasının önlenmesi, genel sağlığın korunması, meydana gelebilecek olası provokasyonların ve yaşanması muhtemel toplumsal olayların önlenmesi amacıyla; 2911 sayılı Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Kanunu'nun 17. ve 19. Maddeleri ve 5442 sayılı İl İdaresi Kanunu'nun 11.Maddesi hükümleri gereğince; Valilik ve Kaymakamlık makamlarının uygun göreceği etkinlikler hariç olmak üzere, Hakkari il sınırları içerisinde (il merkezi, ilçeler, Polis ve Jandarma sorumluluk bölgelerinin tamamı) **01.06.2021 tarihi saat:00:01'den 15.06.2021 tarihi saat:23:59'a kadar on beş (15) gün süre** ile meydan, cadde, sokak, yol, park gibi umuma açık alanlarda; miting, açık yer toplantıları, gösteri yürüyüşleri, oturma eylemi, protesto eylemi, insan zinciri oluşturarak yapılabilecek protesto/yürüyüş ve toplanmalar, halk kürsüleri şeklinde toplantı/toplanmalar/halk toplantıları, ses-yayın araçları (taşıt, mobil vb. araçlar) ile yapılabilecek her türlü sesli ve görsel faaliyetler, açlık grevi, çadır kurma, basın açıklamaları, her türlü stant açma, imza toplama/imza kampanyası, dilek feneri/balon uçurtmak, drone, paramotor/planör vb. her türlü hava faaliyetleri, kamu kurum/kuruluşları hariç olmak üzere anma toplantısı/anma töreni, konser, şenlik, tiyatro, skeç, sinevizyon, pandomim vb. faaliyetler, meşale yakma, el ilanı, bildiri, broşür dağıtma, afiş/poster asma, sticker yapıştırma vb. türdeki her türlü eylemlerin, etkinliklerin ve faaliyetlerin yapılmasının yasaklanması kararı alınmıştır."*

Siirt Valiliği tarafından yapılan açıklamada, kentte yapılması planlanan tüm eylem ve etkinliklerin 15 gün süreyle yasaklandığı duyuruldu. Siirt Valiliği tarafından yapılan açıklamada şöyle denildi: “Cumhuriyetin temel nitelikleri, Devletin ve Milletın bölünmez bütünlüğü, millî güvenlik, kamu düzeni, suç işlenmesinin önlenmesi, başkalarının hak ve özgürlüklerinin korunması, Korona Virüs (COVİD-19) salgınının yayılmasının önlenmesi, genel sağlığın korunması, meydana gelebilecek olası provokasyonların ve yaşanması muhtemel toplumsal olayların önlenmesi amacıyla; İlimiz genelinde millî güvenliğin, kamu düzeni ve esenliğinin sağlanması, dünya genelinde salgın olarak yayılan virüsün toplum geneline yayılmasının önüne geçilebilmesi, suç işlenmesinin önlenmesi, olası yağma ve infial yaratabilecek olayların önüne geçilebilmesi, temel hak ve özgürlükler ile başkalarının hak ve özgürlüklerinin ve genel asayişin korunması amacıyla gerekli tedbirlerin alınması kapsamında, Mülki Amirliklerin uygun göreceği etkinlikler hariç olmak üzere; “miting, kapalı ve açık yer toplantıları ile gösteri yürüyüşleri, basın açıklaması, çadır kurma, stant açma, oturma eylemi, imza kampanyası, anma töreni vb. türdeki eylem ve etkinlikler” ile 2559 sayılı Polis Vazife ve Salahiyetleri Kanunu Ek-1 maddesi kapsamındaki “oyun, temsil ve çeşitli şekillerdeki gösteri ve etkinliklerin” ticari kimliği bulunan özel hukuk tüzel kişiliklerinin ticari faaliyetleri hariç olmak üzere “el ilanı dağıtılmasının, pankart/afiş asma etkinliğinin”; 5442 Sayılı İl İdaresi Kanununun 11’ inci maddesi hükümleri ile 2911 Sayılı Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Kanununun 17’nci - 19’uncu maddeleri, gereğince; ilimiz sınırları içerisinde (il merkezi, ilçeler ve jandarma sorumluluk bölgeleri dâhil) **04.06.2021 - 18.06.2021 tarihleri arasında (15) gün süre ile** yasaklanmıştır. Yukarıda belirtilen emir ve yasalara uymayanlar hakkında 2911 Sayılı Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Kanunu’nun 17’nci ile 28’inci maddeleri, 5442 sayılı İl İdaresi Kanunu’nun 11/C (11/C Ek Parağraf:25.07.2018-7145/1) ile 66’ncı maddeleri, 5326 Sayılı Kabahatler Kanunu ve 5237 Sayılı Türk Ceza Kanunu gereğince yasal işlem yapılacaktır. Gerçekleştirilmesi muhtemel izinli ve izinsiz her türlü toplantı ve etkinliğin 5442 sayılı İl İdaresi Kanununun 11. maddesi (c) bendine istinaden huzur ve güven ortamını bozmaya teşebbüs edecek şahıslar ile işlenmesi muhtemel suçların tespitine yönelik izletilmesini ve teknik ses alma cihazları, fotoğraf ve video kayıt makineleri gibi araçlarla kayıt altına alınacaktır.”

Bitlis Valiliği tarafından yapılan açıklamada, kentte yapılması planlanan tüm eylem ve etkinliklerin 15 gün süreyle yasaklandığı duyuruldu. Bitlis Valiliği tarafından yapılan açıklamada şöyle denildi: “Cumhuriyetin temel nitelikleri, Devletin ve Milletın bölünmez bütünlüğü, millî güvenlik, kamu düzeni, suç işlenmesinin önlenmesi, başkalarının hak ve özgürlüklerinin korunması, Korona Virüs (COVİD-19) salgınının yayılmasının önlenmesi, genel sağlığın korunması, meydana gelebilecek olası provokasyonların ve yaşanması muhtemel toplumsal olayların önlenmesi amacıyla; 2911 sayılı Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Kanunu’nun 17. ve 19. Maddeleri ve 5442 sayılı İl İdaresi Kanunu’nun 11.Maddesi hükümleri gereğince; Bitlis il sınırları içerisinde (il merkezi, ilçeler, Polis ve Jandarma sorumluluk bölgelerinin tamamı) **16.06.2021 tarih saat 00:01’den 30.06.2021 tarih saat 23:59’a kadar on beş (15) gün süre ile** meydan, cadde, sokak, yol, park gibi umuma açık alanlarda; miting, açık yer toplantıları, gösteri yürüyüşleri, oturma eylemi, protesto eylemi, insan zinciri oluşturarak yapılabilecek protesto/yürüyüş ve toplanmalar, halk kürsüleri şeklinde toplantı/toplanmalar/halk toplantıları, ses-yayın araçları (taşıt, mobil vb. araçlar) ile yapılabilecek her türlü sesli ve görsel faaliyetler, açlık grevi, çadır kurma, basın açıklamaları, her türlü stant açma, imza toplama/imza kampanyası, dilek feneri/balon uçurtmak, drone, paramotor/planör vb. her türlü hava faaliyetleri, kamu kurum/kuruluşları hariç olmak üzere anma toplantısı/anma töreni, konser, şenlik, tiyatro, skeç, sinevizyon, pandomim vb. faaliyetler, meşale yakma, el ilanı, bildiri, broşür dağıtma, afiş/poster asma, sticker yapıştırma vb. türdeki her türlü eylemlerin, etkinliklerin ve faaliyetlerin yapılması

*Mülki idare amirliğine en az kırk sekiz saat önceden (etkinliğin yapılacağı yer, tarih, başlayış ve bitiş saatleri, program bilgisi, idarece talep edilen sair belgeler vb.) bildirimde bulunmak şartıyla tüm toplantı ve etkinliklerin **mülki idare amirinin iznine bağlanmasına karar***

Van Valiliği tarafından yapılan açıklamada, kentte yapılması planlanan tüm eylem ve etkinliklerin 15 gün süreyle yasaklandığı duyuruldu. Van Valiliği tarafından yapılan açıklamada şöyle denildi: “Anayasamızda ve kanunlarda öngörülen sınırlandırma ve yasaklama şartlarını doğrudan ve açıkça oluşturduğu değerlendirilen eylemler ile saldırı olaylarının önüne geçmek, vatandaşlarımızın can ve mal güvenliklerini sağlamak, terör örgütlerinin planlarını bertaraf etmek ve bu bağlamda, milli güvenliğin sağlanması, kamu düzeni ve genel sağlığın korunması, suç işlenmesinin önlenmesi, temel hak ve özgürlükler ile başkalarının hak ve özgürlüklerinin ve genel asayişin devamının temini ile şiddet olaylarının yaygınlaşmasının önlenmesi amacıyla; Van ili coğrafi sınırları içerisinde **18/06/2021 tarihinden geçerli 02/07/2021 tarihi de dahil olmak üzere (15) gün süre ile; 2911 sayılı Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Kanunu hükümlerine göre düzenlenecek gösteri yürüyüşü ve açık hava toplantıları 2911 Sayılı Kanununun 17. Maddesine istinaden yasaklanmıştır.** İlimizde düzenlenecek olan basın açıklaması, oturma eylemi ve anket yapılmasının, çadır ve stant kurulmasının/açılmasının, imza kampanyası düzenlenmesinin, bildiri, broşür ve el ilanı dağıtılmasının, 5442 sayılı İl idaresi Kanununun 11. Maddesinin (a) ve (c) fıkra hükümleri gereğince belirtilen tarihler arasında **mülki idare amirinin iznine bağlanmıştır.**”

Hakkari Valiliği tarafından yapılan açıklamada, kentte yapılması planlanan tüm eylem ve etkinliklerin 15 gün süreyle yasaklandığı duyuruldu. Hakkari Valiliği tarafından yapılan açıklamada şöyle denildi: “Cumhuriyetin temel nitelikleri, Devletin ve Milletın bölünmez bütünlüğü, millî güvenlik, kamu düzeni, suç işlenmesinin önlenmesi, başkalarının hak ve özgürlüklerinin korunması, Korona Virüs (COVID-19) salgınının yayılmasının önlenmesi, genel sağlığın korunması, meydana gelebilecek olası provokasyonların ve yaşanması muhtemel toplumsal olayların önlenmesi amacıyla; 2911 sayılı Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Kanunu'nun 17. ve 19. Maddeleri ve 5442 sayılı İl İdaresi Kanunu'nun 11.Maddesi hükümleri gereğince; Valilik ve Kaymakamlık makamlarının uygun göreceği etkinlikler hariç olmak üzere, Hakkari il sınırları içerisinde (il merkezi, ilçeler, Polis ve Jandarma sorumluluk bölgelerinin tamamı) **16.06.2021 tarihi saat:00:01'den 30.06.2021 tarihi saat:23:59'a kadar on beş (15) gün süre ile** meydan, cadde, sokak, yol, park gibi umuma açık alanlarda; miting, açık yer toplantıları, gösteri yürüyüşleri, oturma eylemi, protesto eylemi, insan zinciri oluşturarak yapılabilecek protesto/yürüyüş ve toplanmalar, halk kürsüleri şeklinde toplantı/toplanmalar/halk toplantıları, ses-yayın araçları (taşıt, mobil vb. araçlar) ile yapılabilecek her türlü sesli ve görsel faaliyetler, açlık grevi, çadır kurma, basın açıklamaları, her türlü stant açma, imza toplama/imza kampanyası, dilek feneri/balon uçurtmak, drone, paramotor/planör vb. her türlü hava faaliyetleri, kamu kurum/kuruluşları hariç olmak üzere anma toplantısı/anma töreni, konser, şenlik, tiyatro, skeç, sinevizyon, pandomim vb. faaliyetler, meşale yakma, el ilanı, bildiri, broşür dağıtma, afiş/poster asma, sticker yapıştırma vb. türdeki her türlü eylemlerin, etkinliklerin ve faaliyetlerin yapılmasının yasaklanması kararı alınmıştır.”

CEZAEVLERİNDE YAŞANAN İHLALLER

Sevk Uygulamaları

8 Mart 2021 tarihinde basın organlarında yer alan haberlerden edinilen bilgilere göre; 19 Şubat 2021 tarihinde Mardin E Tipi Kapalı Cezaevi'nde bulunan 13 siyasi mahpusun farklı cezaevlerine sevk edildiği öğrenildi. Sevk edilen 13 mahpustan 9'unun Diyarbakır T Tipi Kapalı Cezaevine nakledildiği ve bunlardan 6'sının (*İlhan Dayan, Ali Aslan ve ismi öğrenilemeyen 4 mahpus*) siyasi mahpusların bulunmadığı T-3 ve T-4 Nolu cezaevlerine götürüldüğü öğrenildi.

8 Mart 2021 tarihinde basın organlarında yer alan haberlerden edinilen bilgilere göre; Diyarbakır D Tipi Cezaevi'nde bulunan 50 mahpusun, aynı kampüs içerisinde yer alan Diyarbakır 1 ve 2 Nolu Yüksek Güvenlikli Cezaevi'ne sevk edildikleri öğrenildi. Sevk edilen mahpuslardan isimleri öğrenilenler şunlar: *Murat Balcı, Ömer Durmaz, Salih Mert, Çeçan Kilkaya, Recep Ergünlü, Abdullah Dursun, Fesih Turhan, Mahsun Kahraman, Mazlum Teke, Cebrazil Kurt, Abdulmüttalip Tektaş, Hüseyin Karahan, Mehmet Can Alpaydını, Serdar Avuzlu, Murat Dişli, Celalettin Elçiçek, Agit Yıldız, Aydın Çalışkan, Abdullah Daldelen, Mahmut Okkan, Halil Kaya, Mehmet Şirin Polat, Neşet Kaçmaz, İhsan Akgül, Ertan Çadır, Tarık Aslan, İrfan Dalli, Mustafa Yayık, Ömer Üre, Ahmet Yoldaş, Mehmet Varol, Recep Bal, Cevdet Şendik, Ferhat Çiçek, Zınar Amer Ölmez, Nurullah Çiftçi, Abdullah Koç, Bahri Fidan, Velat Kaya, Erkut Kaçan, Süleyman Aslan, Ali Fırat Demir, Abdullah Zoraslan, Ziver Kinur, Urfi Pasin, Botan İverendi, Veysel Akkurt.*

10 Nisan 2021 tarihinde basın organlarında yer alan haberlerden edinilen bilgilere göre; Şırnak T Tipi Kapalı Cezaevi'nde bulunan 3 mahpusun (Resul Sadak ve ismi öğrenilemeyen 2 mahpus) istemleri dışında farklı cezaevlerine sevk edildikleri öğrenildi.

23 Nisan 2021 tarihinde basın organlarında yer alan haberlerden edinilen bilgilere göre; Şırnak T Tipi Kapalı Cezaevi'nde bulunan 3 mahpusun istemleri dışında farklı cezaevlerine sevk edildiği öğrenildi. Mahpuslardan *Sezgin Özkaya*'nın Diyarbakır 2 No'lu Yüksek Güvenlikli Kapalı Cezaevi'ne sevk edildiği, *Kerim Sevinç* ve *Osman Fidan* isimli mahpusların ise hangi cezaevine sevk edildiği öğrenilemedi.

Diyarbakır 9'uncu Ağır Ceza Mahkemesi'nce 10 yıl 6 ay hapis cezası verilen HDP Diyarbakır İl Eşbaşkanı Hülya Alökmen Uyanık'ın **4 Haziran 2021 tarihinde** tutuklu bulunduğu Mardin E Tipi Cezaevi'nden Elazığ Kadın Kapalı Cezaevi'ne sevk edildiği öğrenildi.

Sağlık Hakkı İhlali

21 Ocak 2021 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Ayşe Güler, şu beyanlarda bulundu: “*Babam Siddık GÜLER yaklaşık 24 yıldır hapishanededir. Babam şu anda İskenderun T Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda kalmaktadır. Babamın birçok kronik rahatsızlığı bulunmaktadır. Babam 81 yaşında olup 2 defa anjiyo ameliyatı geçirdi. Ayrıca babamın iltihaplı eklem romatizması ve yüksek tansiyon hastalığı bulunmaktadır. Babam tek başına cezaevinde hayatını idame ettirecek durumda değildir. Babamın birçok hastalığı bulunmasına rağmen hastaneye değil; hapishanede bulunan revire götürülmektedir. Babamın bu nedenle tedavileri gerektiği gibi yapılmamaktadır. Babamla en son bugün (21.01.2021) saat 14.30-15.00 saatleri arasında telefonla görüştim. Babam telefonda bana; “nefesinin çıkmadığını, durumunun çok kötü olduğunu, hastaneye götürülmediğini ve cezaevinde*

bulunan revire götürüldüğünü” söyledi. Babam ayrıca nefes darlığından dolayı geceleri uyuyamadığını da söyledi. Babamla telefonda görüşürken, babam sürekli öksürüyordu. Babam sürekli öksürükten dolayı konuşmakta zorlanıyordu. Babamın yaşı ve hastalıkları nedeniyle tedavisinin gerektiği gibi yapılması için ailesi olarak infazının tedavi süresince ertelenmesini istiyoruz. Ayrıca Annem Hasina Güler’in 71 yaşında olması ve mide rahatsızlığı ile birlikte dizlerinin ağrısından kaynaklı babamı ziyaret edememektedir. Bizler de babamın bulunduğu cezaevine Diyarbakır’da ikamet ettiğimizden gidememekteyiz. Babamın durumu hakkında ancak bize telefon ettiğinde haberdar olmaktadır. Babamla en son geçen sene cezaevinde görüştüğümüzde tekerlekli sandalye ile yanımıza getirdiler. 1 yıldan bu yana ancak telefon görüşü yapabiliyoruz. Pandemi salgını nedeniyle de annem hasta ve yaşlı olduğu için İskenderun’a gidememektedir. Babamın infazının hastalığının tedavisi süresince ertelenmesi ve ailemizin ikamet ettiği Diyarbakır ilinde bulunan kampüs cezaevine sevkini sağlanmasını istiyoruz. Derneğinizden bu nedenlerle hukuki yardım talep ediyoruz.”

28 Ocak 2021 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Şafi Hayme, şu beyanlarda bulundu: *“Derneğimize daha önce de vasisi olduğum hasta mahpus Soydan Akay’ın durumu için defalarca başvuru yapmıştım. Sizler de biz de defalarca başvuru yapmamıza rağmen kendisi tedavi edilmedi. Vasisi olduğum Soydan Akay çok ağır hastalıkları ile tek hücrede tutulmaya devam edilmektedir. Böylesi ağır hastalıkları olan bir mahpusun cezaevinde kalması vasisi olarak beni ve ailesini endişelendiriyor. Kendisinin yaşamı risk altındadır derhal tam teşekküllü bir hastanede tedavisinin yapılması gerekiyor. Daha önce size, Soydan’ın hastalıkları ile ilgili detaylı bilgi vermiştim. Ki bu hastalıkları ağırlaşarak devam ediyor. Bu konuda derneğinizden hukuki yardım talebinde bulunuyorum.”*

10 Mart 2021 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Şerif Karaş, şu beyanlarda bulundu: *“Benim öz babam olan Ahmet KARAŞ yaklaşık 10 ay önce Diyarbakır 2. Ağır ceza mahkemesinin hakkında vermiş olduğu hapis cezasının infazı nedeniyle tutuklanarak Diyarbakır D Tipi Kapalı Cezaevine konulmuştur. Babam tutuklanmadan önce kalp kapakçığını değişimi nedeniyle bypass ameliyatı geçirmişti ve ayrıca yüksek şeker, koa, akciğer rahatsızlığı ve midesinde kötü huylu olduğu tespit edilen polipler mevcuttur. Babamın bu rahatsızlığına ilişkin tüm sağlık raporları cezaevi idaresine sunulmuştur. Babam en son dün Diyarbakır Araştırma Hastanesine götürüldü. Yolda yürüyebilecek halde değilken bile iki asker koluna girerek kendisini muayene yerine götürdü. Askerlere babamı tekerlekli sandalyeye neden bindirmediklerini sorduğumda bana tekerlekli sandalyenin olmadığını söylediler. Halbuki hastane girişinde birden fazla boş tekerlekli sandalye mevcuttu. Bu anları kendime ait cep telefonu ile kayda aldım. Babam dün muayene olduktan sonra tekrar cezaevine götürüldü. Babamın cezaevinde sağlık koşulları her geçen gün kötüye gitmektedir. Öyle ki oksijen tüpü olmadan nefes alamaz hale gelmiştir. Biz dışarıdan kendisine oksijen tüpü alarak cezaevine verdik. Derneğinizden babamın tabi tutulduğu bu durumun sonlanması için hukuki destek talep ediyorum.”*

10 Mart 2021 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Sinan Erbağa, şu beyanlarda bulundu: *“Benim öz kardeşim olan Semire ERBAĞA yaklaşık 3 yıl önce tutuklanarak Van Kapalı Cezaevine konuldu. Son 1 yıldır Diyarbakır Kadın Kapalı Cezaevinde olan kardeşimin Diyarbakır’a sevk edilmesinin sebebi yüksek tansiyon hastalığının tedavi edilmesidir. Kardeşim ile son olarak bugün yapmış olduğumuz kapalı görüşte bize çok sık aralıklarla hastaneye götürüldüğünü, bu nedenle sürekli bir şekilde karantina koşusu olarak tabir edilen tek kişilik kısımda kaldığını ve bu durumun rahatsızlığını arttırdığını, hatta yeni rahatsızlıklarının ortaya çıktığını söyledi. Kardeşim bize yüksek tansiyon rahatsızlığının yanında kalp atar damarında daralma meydana geldiğini ve bu*

rahatsızlığı ile ilgili kendisine her hangi bir tedavi uygulanmadığını belirtmiştir. Biz ailesi olarak kardeşimin sağlık problemlerinin daha uygun koşullarda yapılabilmesi için derneğinizden hukuki destek talep ediyoruz.”

29 Mart 2021 tarihinde İHD Van Şubesine başvuruda bulunan Abdullah Tamboğa, şu beyanlarda bulundu: “Çocuğın (İsmail Tamboğa) 5 yıldır tutuklu. Şuan İskenderun T Tipi Kapalı Hapishanesinde tutuluyor. Çocuğum hastadır. Mide kanseri şüphesi var. Hekim reçete ile mama yazmış, sadece 1-2 gün vermişler. Şu an yemek yiyemiyor. Büsküvi yiyebiliyor. 4 gün hastanede kalmış. Tedavi hakkı engelleniyor. Daha önce 1 yıl Adan Adli Tıpta tedavi aldı. Şu an bulunduğu oda 6 kişilik, ama 9 kişi kalıyorlar. Yerde yatacak durumda değil. Tedavi hakkı kapsamında hastanede tedavisinin yapılmasını istiyorum. Ailesi olarak yaşam hakkında çok endişeliyiz. Sürekli kusması oluyor. 1 yıldan fazladır görüşüne gidemiyoruz. Sizlerin desteğiyle çocuğumun insan onuruna yakışan bir ortamda tedavisinin sağlanmasını istiyorum.”

17 Nisan 2021 tarihinde İHD Batman Şubesine başvuruda bulunan Nejat Ekinci, şu beyanlarda bulundu: “Batman Kapalı Ceza İnfaz kurumunda 4 yıldır bulunmaktayım. Benim kalp, bel fıtığı ve tansiyon gibi hastalıklarım var. Tedavim cezaevi revirinde yapılmaktadır. Tek kişilik hücrede kaldığımdan dolayı kendi bakımımı yapamayacak durumdayım. 3 kişilik koğuşlardan birine gitmek için yaptığım tüm başvurular reddedilmektedir. Hastalığım nedeniyle infaz erteleme veya hastalığımın tedavisi için yasal yollara başvurmama rağmen başvurularımın hepsi gerekçe belirtilmeden reddedilmektedir. Tek kişilik hücrede kaldığım için diğer mahpuslarla herhangi bir iletişimim yok. Sosyal kültürel haklardan faydalanamıyoruz. Spor yapma olanağı tanınmamaktadır. Sohbet veya diğer etkinliklerden hiçbirinden yararlanamıyoruz. Temizlik malzemesi satın alma yoluyla bizim tarafımızdan yapılmaktadır. Cezaevi idaresinin temizlik noktasında bir katkısı olmamıştır. Sağlıklı ve temiz suya erişimimiz yoktur. Musluk suyu içilmiyor. Satın alarak suya erişim sağlıyoruz. Yıkama açısından 60 litre sıcak ve soğuk su bulunmaktadır. Aile ile kapalı görüşleri sadece 20 dakika yapabiliyorum. Telefonların dinlenmede olmasından kaynaklı büyük sorun yaşıyoruz. Kişisel verilerimiz açısından dinlemeyi kabuk etmek mümkün değil. İsteddiğimiz dergi, kitap ve gazeteyi alamıyoruz. Bu konuda kısıtlama mevcuttur. Siyasi saiklerle vermediklerini düşünüyorum. Koğuş aramaları sırasında gardiyanlar, müdür ve başgardiyanlar gelmektedir. Koğuş aramaları haftada bir yapılıyor. Ayakta sayım dayatması var. Genel olarak yaşadığımız sorunları ileteceğimiz bir muhatap bulamıyoruz.”

17 Nisan 2021 tarihinde İHD Batman Şubesine başvuruda bulunan İbrahim Halil Karataş, şu beyanlarda bulundu: “Batman Kapalı Ceza İnfaz Kurumu AteK 13 koğuşunda yaklaşık 5 yıldır bulunmaktayım. Herhangi bir hastalığım yok. Ama Ö.P isimli mahpus yaralı bir şekilde cezaevinde kalmaya devam etmektedir. Tek kişilik koğuşta kalmaktadır. Onun dışında da hasta mahpuslar cezaevinde bulunmaktadır. Bunlar E.C ve V.D gözlemlediğim sorunlar ise şunlardır; keyfi dayatmalar, telefon ve iletişim esnasında idare tarafından problemler yaşatılıyor, sayım esnasında ayakta sayım dayatması vardır. İdare tarafından işkence, darp ve kötü muameleye maruz kaldım. Tek kişilik hücrede kalıyorum. Daha önce de İnsan Hakları Derneği'ne başvuruda bulundum. Çıplak aramaya maruz kaldım. Üstümüzü zorla çıkardılar. Direnme sonucu sadece alt iç çamaşırlarımız kalacak şekilde bir önlük verildi. Sosyal kültürel haklardan faydalanamıyoruz. Spor, sohbet ve diğer haklardan yararlanamıyoruz. Sadece bir radyodan faydalanmama izin veriliyor onda bile sadece 2-3 kanal çalışıyor. Bu konuda da kısıtlama mevcuttur. Televizyon var ama idarenin belirlediği kanalları tek izleyebiliyoruz. Temizlik ve hijyen malzemesi çok sınırlı veriliyor onu dışında geri kalanları biz kendimiz satın alıyoruz. Görüş süreleri ve telefonla konuşma hakkımızı

kullanırken sürelerle ilgili aksaklıklar yaşanıyor. Telefonla Kürtçe konuşma hakkımız engelleniyor. Bize “ Türkçe konuşun Türkçe bilmiyorsanız dilekçe verin idareye.” diyorlar. Bu konuda da dayatma var. Kapalı görüşlerde TC kimlik numaraları ve kişisel bilgilerimizin söylenmesi gerektiği dayatmasında bulunuyorlar. Daha önce yazdığım mektuplara sakıncalı bilgi gerekçesiyle el konuldu. İstedığımız dergi, kitap ve gazeteyi alamıyoruz. Evrensel Gazetesi vb. gazetelerin bayilerinin olmadığı söylendi. Aramalar sırasında gardiyanlar ve başgardiyanlar gelmektedir. Bizi dışarı çıkarıp kaba üst araması yapıyorlar. Odayı dağıtıp çıkıyorlar. Ayakta sayım dayatması var.”

17 Nisan 2021 tarihinde İHD Batman Şubesine başvuruda bulunan İbrahim Biçecek, şu beyanlarda bulundu: “Batman T Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu A-2 koğuşunda 14 aydır bulunmaktayım. Şeker hastalığım ve prostatım var. Hastalıklarım ciddi seviyede olmadığı için hastalıklarımın tedavisi için yeterli imkânlardan faydalanmaktayım ama cezaevinde şeker, kalp, tansiyon hastaları var bildiğim kadarıyla 65 yaşlarında oldukları için yaşlarından dolayı problemler yaşamaktadırlar. A.İ isimli mahpusta şeker, tansiyon ve kalp rahatsızlığı, H.A isimli mahpusta ise kalp ve tansiyon rahatsızlığı var. 30 Ekim 2021 tarihinde Beşiri cezaevine nakledilirken benimle birlikte 5 mahpus ile ilgili çıplak arama yapılmaya çalışıldı. Bizim karşı çıkmamız üzerine bazı kıyafetlerimizi çıkartarak arama yaptılar. Ayrıca Siirt cezaevinden nakledilen mahpusların hepsine çıplak arama yapmışlar ve hepsi darp edilmiş. Hapishaneye giriş çıkışlarda çıplak aramaya maruz kalıyorum. Cezaevine girişte çıplak arama dayatıldı. Mahpuslardan C. A bunu kabul etmediği için başgardiyanın dayak yedi. İdarenin belirlediği 20 kanal dışında televizyondan faydalanamıyoruz. Diğer mahpuslarla sohbet edemiyoruz. Yaklaşık 1 aya yakın süredir spor için izin veriliyor. Öncesinde spordan faydalanamıyorduk.(ayda 2 kez). Cezaevinde birçok eksiklik mevcuttur. 30 Ekim 2021 tarihinden beri Beşiri cezaevinde herhangi bir temizlik malzemesi verilmemiştir. Açık görüşler 14 aya yakın süredir yok. Kapalı görüşler ayda 3 kez 30’ar dakika 2 kişi ile sınırlıdır. Yapılan kapalı görüşlerde, gardiyanlar yanımızdan ayrılmamaktadır. Cezaevinde bulunan diğer mahpuslarla yaptığımız iç mektuplaşmaların akabeti ile ilgili bilgi verilmemektedir. Kitap, gazete veya dergi konusunda kısıtlamalar var. Yeni Yaşam, bir gün ve evrensel gazetelerini almamıza izin verilmiyor. Aylık yapılan koğuş aramalarına başgardiyan ya da müdürler katılıyor. Sayım sırasında büyük sıkıntılar yaşamaktayız. Ayakta sayım dayatması yapılıyor. Biz kabul etmediğimiz halde zorla ayağa kaldırılıyor. Ayakta sayım dayatmalarına karşı çıktığımız için 1 ay görüş cezası verildi bize. İnfaz hâkimliğine yaptığımız itiraz başvurusu reddedildi ve dosya şuan Batman 1. Ağır Ceza Mahkemesi’nde bulunmaktadır. Ayakta sayım esnasında havalandırmaya götürülüp, sesli tek sıra halinde sayım dayatılıyor. Koğuşumuzda bulunan arkadaşlarımızdan bazıları herhangi bir gerekçe gösterilmeden bağımsız koğuşunda 10 gün tutuldu. Bir arkadaşımız bağımsız koğuşundan çıkarılmaması halinde açlık grevine gireceğini söylemesi üzerine bizim koğuşa tekrardan getirildi. Cezaevinde bulunan diğer mahpuslarla görüşmemiz engelleniyor. Birlikte sosyal etkinliklerden faydalanamıyoruz. Yeni gelen mahpuslar karantina adı altında 20 gün ile 1 ay arası tek kişilik hücrede kalıyor.”

26 Nisan 2021 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Hasan Arslan, şu beyanlarda bulundu: “Oğlum Tarik ARSLAN bulunduğu Diyarbakır 1 Nolu Yüksek Güvenlik Ceza ve İnfaz Kurumunda kalmaktadır. 26.04.2021 tarihinde beni telefonla arayıp kaldığı bölümde Gardiyanların kendilerine kötü davrandığını, temizliğin olmadığı, tıraş olamadıklarını, duş aldıkları zaman kameralarla kendilerinin görüntülediklerini, yemeklerin kötü olduğunu söyledi. O nedenle bende oğlumun kaldığı cezaevinde koşulların düzeltilmesi için İnsan Hakları Derneğine hukuki yardım talep ediyorum, gereğinin yapılmasını talep ediyorum.”

27 Nisan 2021 tarihinde İHD Van Şubesine başvuruda bulunan Recep Yıldız, şu beyanlarda bulundu: “*Babam Naif Yıldız, 4 yıldır hapishanede tutuklu olarak bulunuyor. 1 yıl Diyarbakır’da kaldıktan sonra, Şırnak T Tipi hapishanesine gönderdiler. 3 yıldır babam, Şırnak T Tipi hapishanesinde. 20 gün önce babam spor yaparken, ayağı iki yerden kırılıyor. Babamı hastaneye götürüp, ameliyat edip (ayağına platin takılmış) hapishaneye geri gönderiyorlar. En son bugün saat 12.30’da telefon yoluyla babamla görüştim. Halen tek kişilik koğuşta kaldığını, ayağında şişme olduğunu, revire çıkarılmadığını, tek başına temel ihtiyaçlarını sağlayamadığını dile getirdi. Durumu gittikçe kötüleşiyor. Babamın sağlığından ciddi şekilde endişe duyuyoruz. Tarafınızdan ailemiz ve babam adına tüm ilgili kurumlarla görüşmenizi istiyorum.*”

18 Haziran 2021 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Nafiye Yiğit, şu beyanlarda bulundu: “*Oğlum Fethullah YİĞİT yaklaşık 10 yıldır Türkiye’nin çeşitli hapisanelerinde kalmıştır. Şu anda oğlum Bandırma T Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda kalmaktadır. Oğlumla dün bir telefon görüşmesi gerçekleştirdim. Oğlum hastadır; basur rahatsızlığı bulunmaktadır. Oğlum telefonda bana, hastaneye sevk istediklerini ancak idare tarafından sürekli olarak reddedildiğini söyledi. Hapishanede kendiyile kalan mahpusların da hastane sevklerinin kabul edilmediğini belirtti. Oğlum sürekli olarak gardiyanlar tarafından hakaretlere maruz kaldıklarını aktardı. Derneğinizden bu konuda hukuki destek talep ediyoruz.*”

25 Haziran 2021 tarihinde basın organlarında yer alan haberlerden edinilen bilgilere göre; Diyarbakır D Tipi Kapalı Cezaevi’nde bulunan 83 yaşındaki ağır hasta mahpus Mehmet Emin Özkan, sağlık sorunlarının kötüye gitmesi üzerine son bir ayda en az 7 kez hastaneye sevk edildiği ve elleri kelepçeli bir şekilde asker ablukasında hastaneye götürüldüğü öğrenildi. 25 yıldır hapishanede bulunan Özkan’ın sağlık raporu için Elazığ’daki bir hastaneye sevk edildiği ve kendisine psikiyatrist tedavi önerilerek “Cezaevinde kalabilir” raporu verildiği öğrenildi.

Aile Görüşü Engellenenler

30 Mayıs 2021 tarihinde basın organlarında yer alan haberlerden edinilen bilgilere göre; Diyarbakır D Tipi Kapalı Cezaevi’nde bulunan oğlu Emrullah Demir isimli mahpusla 28 Nisan 2021 tarihinde kapalı görüş yapan 53 yaşındaki anne Fatime Demir’in bekleme yaptığı sırada yan kabinde ailesiyle görüşen tutuklu Cüneyt Aslan’a “Çawanî başı (Nasılsın, iyi misin)” dediği gerekçesiyle, hakkında Cezaevi Disiplin Kurulu tarafından 6 ay görüş yasağı cezası verildiği öğrenildi. **1 Haziran 2021 tarihinde İHD Batman Şubesine başvuruda bulunan Bahattin Demir, şu beyanlarda bulundu:** “*28.04.2021 tarihinde eşimle birlikte Diyarbakır 1 nolu (F tipi) Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda tutuklu bulunan oğlumuz Emrullah Demir’in aylık kapalı görüşüne gittik. Görüş kabininde oğlumuzla konuşurken o esnada başka tutuklunun el işaretleriyle selam vermesi üzerine yan taraftaki kabinde selam veren tutukluyu ziyarete gelen kadının telefonu eşime uzatması üzerine eşim selam veren tutukluya sadece Kürtçe “çawani, başı (nasılsın, iyi misin?)” demesi üzerine eşimin yanına gelen gardiyan durumu tutanak altına alacağını söyledi. Bunun üzerine eşim tutukluyula konuşmayı bırakıp tekrardan oğlumla konuştuğumuz kabine geldi. Görüşün bitmesi üzerine eve geldik. Oğlum haftalık telefon görüşmesinde kendisine tutanağın ve cezaevi yönetimi tarafından alınan kararın tebliğ edildiğini, annesinin başka tutukluyula konuştuğu gerekçesiyle 6 aylık görüş yasağı aldığını bize bildirmiştir. Ancak daha tarafımıza cezaevi tarafından alınan karar tebliğ edilmemiştir.*”

Haberleşme vb. Hakları Engellenenler

9 Ocak 2021 tarihinde basın organlarında yer alan haberlerden edinilen bilgilere göre; Van Yüksek Güvenlikli Kapalı Cezaevi'nde mahpusların talebi olmasına rağmen cezaevi idaresi tarafından Yeni Yaşam, Kürtçe yayın yapan Xwebûn ve Evrensel Gazetesi'nin 3 haftadır kendilerine "Temin edemiyoruz" gerekçesiyle verilmediği öğrenildi.

3 Şubat 2021 tarihinde basın organlarında yer alan haberlerden edinilen bilgilere göre; Van Yüksek Güvenlikli Kapalı Cezaevi'nde tutulan Mezopotamya Ajansı (MA) muhabiri Cemil Uğur'un, 10 Ocak Çalışan Gazeteciler Günü dolayısıyla Evrensel Gazetesi'ne gönderdiği mektubun cezaevi idaresi tarafından "tamamen sakıncalı" bulunduğu ve kendisine iade edilmeyerek el konulduğu öğrenildi. Müdürlük kararında şöyle denildi: "Gazeteci Metin Göktepe'nin ölüm olaylarından bizzat iktidarın sorumlu tutulduğu, ülkemizde basının özgür olmaması ve yargıda adaletsizliğin olduğu, gazetecilerin gerçek olayları yayımladıkları için baskı ile gözaltına alınıp bu şekilde susturulmaya çalışıldıkları gibi asılsız iddialara yer verildiği, ayrıca Evrensel Gazetesi'nin de gerçekleri yansıttığı için Ceza İnfaz Kurumları'na alınmadığı yönünde yalan yanlış beyanlarda bulunarak toplumun galeyana getirilmeye çalışıldığı ve ilgili içeriklerin mektubun geneline hüküm sürdüğü anlaşılmıştır." Gazeteci Uğur'un karara karşı Van İnfaz Hakimliği'ne itirazda bulunduğu öğrenildi.

26 Şubat 2021 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Abdulgaffur Ateş, şu beyanlarda bulundu: "Kardeşim İbrahim Ateş 1995 yılından beri tutukludur. En son diğer kardeşim ve amcamın oğluyla beraber Kayseri 2 Nolu T Tipi cezaevinde cezasını infaz ediyordu. İbrahim ve amcamın oğlu Ramazan ATEŞ aynı koşu da kalıyordu. Diğer kardeşim Mehmet Ateş ise farklı koşu da kalıyordu. Kayseri Cezaevindeyken İbrahim açlık grevindeydi. Daha sonra İbrahim'in 20 Şubat cumartesi akşamı Malatya Akçadağ T Tipi Cezaevine getirilmiş olduğunu aynı koşudaki amcamın oğlunun haber göndermesiyle öğrendim. Cezaevindeki diğer kardeşimin bile haberi olmamış bu sürgünden. Sonra ben Malatya cezaevini arayınca durumu doğruladılar. Bana Perşembe günü telefon görüşmesi olacağını söylediler. Perşembe günü arayan olmayınca tekrar ben aradım. Telefon arızası olduğu için görüşme olmadığını bugün yani Cuma günü sabah 09.00'da görüşmenin olacağı söylendi. Ancak bugünde arama olmayınca tekrar aradığımda telefonda ki görevli bana "belki kendi görüşmek istemiyordur belki telefon arızalıdır" diye cevap verip görüşmeyi sonlandırdı. Ayın 20 sinden beridir kardeşimden haber alamıyoruz. Hayatından endişeliyiz. Gerekli yasal işlemler için derneğinizden hukuki destek istiyorum."

1 Haziran 2021 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Mehmet Akkan, şu beyanlarda bulundu: "Kardeşim Yakup Akkan, 4 yılı aşkın bir süredir Elazığ 2 Nolu Yüksek Güvenlikli Hapishanesinde tutulmaktadır. Daha önce derneğimize kardeşimin hapishanede yaşadığı sorunlarla ilgili başvuru yapmıştım. Kardeşimle ilgili verilen ceza şu anda istinaf incelemesindedir. Kardeşim Elazığ Hapishanesinde sürekli tek kişilik odada tutuluyor. Kardeşimle geçen hafta Çarşamba günü telefon görüşmesi gerçekleştirdim. Kardeşim telefonda bana, yazdığı mektupların idare tarafından gönderilmediğini söyledi. Kardeşim bu mektupların neden gönderilmediğini sorduğunda kendisine mektuplar kayboldu gibi cevaplar verilmiş. Bu konuyla ilgili kardeşim şikayette bulundu ancak bir sonuç alamadı. Kardeşim geçen sene bir yazarın yazısını kendi defterine yazdığı için disiplin cezası almıştır. Bu konuyla ilgili de gerekli itirazları yaptı ve dosya şu anda Anayasa Mahkemesindedir. Kardeşim telefon görüşmesinde Yeni Yaşam gibi gazetelerin cezaevi idaresi tarafından kendisine verilmediğini söyledi. Kardeşim bunun dışında hapishanede birçok sorunun

olduğunu söyledi. Kardeşim çenesinden rahatsızdır; diş tedavisi görmektedir. Pandemiden dolayı kardeşimin tedavisi gerçekleştirilemiyor. Derneğinizden bir heyetin Elazığ Hapishanesine gitmesini ve bu hak ihlalleri ile ilgilenmesini talep ediyoruz.”

Haklarında Soruşturma Açılanlar

Maraş Türkoğlu L Tipi Kapalı Cezaevi A-17 odasında tutuklu bulunan 5 mahpusun, odaya giren 30-40 civarındaki infaz koruma memurları tarafından işkence ve kötü muameleye maruz kaldıkları öğrenildi. *Mahpuslardan Sedat Karak'ın ailesi aracılığıyla 5 Şubat 2021 tarihinde konuya ilişkin basında çıkan açıklamaları şu şekilde: “30-40 gardiyan kaldığımız A-17 odasına girdi. Gardiyanlar beni, Veysi Altan, Servan Sertkaya, Orhan Doru ve İhsan Oran'ı darp etti. Benim elimde, arkadaşlarımda ise kafa ve ayaklarında kırıklar oluştu. 2 arkadaşın kırıkları ciddi olmasına rağmen hastaneye götürülmedi.” 12 Şubat 2021 tarihinde basın organlarında yer alan haberlerden edinilen bilgilere göre;* olay ile ilgili 4 mahpus hakkında (*Sedat Karak, Veysi Altan, Servan Sertkaya, Orhan Doru, İhsan Oran*) hakkında soruşturma başlatıldığı öğrenildi.

6 Nisan 2021 tarihinde basın organlarında yer alan haberlerden edinilen bilgilere göre; Diyarbakır 2 Nolu Yüksek Güvenlikli Cezaevi'nde bulunan DBP eski Hizan Belediyesi Eşbaşkanı İhsan Uğur'a açlık grevlerine katıldığı gerekçesiyle cezaevi yönetimi tarafından “bir ay sosyal etkinliklere katılmama” cezası verildiği ve slogan atma iddiasıyla hakkında disiplin soruşturması başlatıldığı öğrenildi.

8 Nisan 2021 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Ömer Atlan, şu beyanlarda bulundu: “Oğlum Elazığ 2 Nolu Yüksek Güvenlikli Kapalı ceza infaz kurumunda hükümlüdür. Dün (07.04.2021) cezaevine gidip kendisiyle görüştük. Bize “30 Mart tarihinde cezaevi personeli akşam saat 19.00 da koğuşa aramaya geldiler. Koğuştaki üç kişiyiz. Aramaya gelenlerin bir kısmı maskesiz ve eldivensizdi. Arama yaparlarken koğuştaki eşyalarımızı, kitaplarımızı filan dağıttılar. Arama bitince personellerden biri bana tokat attı. Daha sonra koğuştaki diğer arkadaşım Mahmut Çakmak bu duruma itiraz edince cezaevi personelleri üçümüze de saldırdılar. Üçümüzü de darp ettiler. Bizi darp edip üstüne hakkımızda disiplin soruşturması başlatıldı.” Dedi. Oğlumun durumuyla alakalı endişe içerisindeyiz. Oğlumun darp eden görevlilerden şikayetçiyiz. Derneğinizden hukuki yardım talep ediyoruz.”

Disiplin Cezası Verilenler

5 Şubat 2021 tarihinde basın organlarında yer alan haberlerden edinilen bilgilere göre; Batman Beşiri T Tipi Kapalı Cezaevi'nde tutuklu bulunan Özcan Sönmez isimli mahpusun, “ayakta teknil” vermediği için gerekçe gösterilerek hakkında hücre cezası verildiği öğrenildi. Aldığı hapis cezasını tamamlaması nedeniyle 31 Ocak 2021 tarihinde cezaevinden tahliye olması gereken Sönmez'in hakkından verilen hücre cezası nedeniyle tahliye edilmediği öğrenildi.

25 Mart 2021 tarihinde basın organlarında yer alan haberlerden edinilen bilgilere göre; Diyarbakır D Tipi Kapalı Cezaevi'nde mahpusların infaz koruma memurlarının fiziksel şiddetine maruz kaldıkları, bu duruma tepki gösteren 2 mahpusun (*Hemdüsena Ada, soyadı öğrenilemeyen Mirxan*) fiziksel şiddete maruz kaldıkları ve tek kişilik hücrelere konuldukları öğrenildi.

25 Mart 2021 tarihinde basın organlarında yer alan haberlerden edinilen bilgilere göre;

100'ü aşkın mahpusun Diyarbakır D Tipi Cezaevi'nden Diyarbakır 1 ve 2 Nolu Yüksek Güvenlikli cezaevlerine istek ve iradeleri dışında sevk edildikleri, Sevk edilen mahpusların kişisel eşyalarına el konulduğu ve 11 günlük hücre cezası verildiği öğrenildi.

6 Nisan 2021 tarihinde basın organlarında yer alan haberlerden edinilen bilgilere göre; Diyarbakır 2 Nolu Yüksek Güvenlikli Cezaevi'nde bulunan DBP eski Hizan Belediyesi Eşbaşkanı İhsan Uğur'a açlık grevlerine katıldığı gerekçesiyle cezaevi yönetimi tarafından "bir ay sosyal etkinliklere katılmama" cezası verildiği ve slogan atma iddiasıyla hakkında disiplin soruşturması başlatıldığı öğrenildi.

15 Nisan 2021 tarihinde basın organlarında yer alan haberlerden edinilen bilgilere göre; Malatya Akçadağ T Tipi Kapalı Cezaevi'nde 6 aydır tutuklu bulunan Serdar Köse'ye cezaevi idaresi tarafından iletişim cezası verildiği öğrenildi. **Serdar Köse'nin eşi Bahar Köse'nin konuya ilişkin basında çıkan açıklamaları şu şekilde:** "Eşimin iletişim cezası aldığını koğuş arkadaşlarının yakınlarından öğrendim. Eşim geçen hafta konuştuğumuzda bana 'Cezaevinde yoğun bir baskı var, bize askeri nizami kuralları dayatılıyor' dedi. Eşimin neden ceza aldığını da bilmiyorum."

Tecrit ve İzolasyon

3 Haziran 2021 tarihinde İHD Batman Şubesine başvuruda bulunan Esra Cengiz şu beyanlarda bulundu: "Abim (Enez Cengiz) 4 yıl önce tutuklanıp Siirt E tipi kapalı ceza infaz kurumuna gönderildi. 8 ay önce Batman Yüksek Güvenlikli Kapalı Ceza İnfaz Kurumuna nakledildi. Buradaki ikinci ayından sonra herhangi bir gerekçe belirtilmeden tek kişilik koğuşa alındı ve yaklaşık 6 aydır tek kişilik koğuşta kalmaktadır. İlk iki ayında 3 kişilik koğuşta 3 arkadaşı ile birlikte kalmaktaydı. Yaklaşık bir ay önce abim haftalık telefon görüşmesi esnasında Covid-19 testi yaptırdığını ve test sonucunun pozitif çıktığını ilettili. Bu bilgi üzerine cezaevi idaresi ile iletişime geçip abimin durumunu sormamız üzerine, idare; abimin herhangi bir sıkıntısının olmadığını, hasta olmadığını, sağlık durumunun iyi olduğunu, hastaneye gidip gelmesi üzerine karantinaya alındığını test sonucunun pozitif olmadığını söylemiştir. Hastaneyi aradığımızda hastane de abimin söylediklerini doğruladı ve covid-19 test sonucunun aramızdan 5 gün önce pozitif çıktığını söylediler. Cezaevi idaresi tarafından abimin sağlık durumuyla ilgili bize yanlış bilgi verildi. Ayrıca koğuş aramaları sırasında ağız içi arama gibi onur kırıcı davranışlar sergileniyor. Normal şartlarda ayda 1-2 kez yapılan koğuş aramaları; abim tek kişilik koğuşta tek başına kalmasına rağmen haftada en az 3-4 kez yapılmaktadır. Bu koğuş aramaları tedbirsiz yapıldığı için abim covid-19 virüsüne yakalandı. Cezaevi idaresinin keyfi uygulamaları sonucu virüse yakalandığı halde bu hukuk dışı uygulamalar halen devam etmektedir. Abim Koğuşların hijyen koşullarının çok kötü olduğunu ve temizlik malzemesinin covid-19 virüsüne rağmen yeterince sağlanmadığını, tek başına kaldığı koğuşun hijyenik koşullarının kötü olması sebebiyle 2-3 kez hastahaneye sevk edildiğini dile getirmiştir. Abim geçen sene bir ameliyat geçirdi. Bunun yanı sıra bel fitiği, boyun fitiği, varis, topuk dikenli, KOAH hastalığı var ve covid-19 bu hastalığı tetikliyor. Tekrar covid olmayacağını garanti yok ve birden çok kronik rahatsızlığı bulunmaktadır. Yine abimin haftalık telefonla konuşma hakkı keyfi olarak engellenmektedir. Normalde 20 dakikalık telefonla konuşma hakkı olmasına rağmen telefon hakkını kullanırken tekmil vermediği için 30 saniye sonra cezaevi idaresince telefon konuşması kapatılıyor. Covid-19 virüsüne yakalandığı zaman da telefonu açar açmaz tekmil vermeden covid-19 test sonucunun pozitif olduğunu söyledikten hemen sonra telefon konuşması idare tarafından tekrardan kesildi. Birkaç dakika sonra endişelenmememiz için tekrardan telefon açarak tekmil (karşılıklı isim-soyismin söylenmesi) verdikten sonra sağlık durumu ve cezaevi koşulları

hakkında bilgi vermiştir. Bu durum 5 aya yakın süredir devam etmektedir. Disiplin cezaları adı altında abime keyfi cezalar verilip ailesiyle olan bağının koparılması amaçlanmaktadır. Bu şekilde abim üzerinde hem sistematik hem de psikolojik işkence uygulanmaktadır. Abimin hayatından endişelenmekteyiz. Tekrardan covid-19 virüsüne yakalanmasından korkuyoruz. Bu sebepten dolayı İnsan Hakları Derneği'nden hukuki destek talebinde bulunmaktayız. Yaşanan ağır hak ihlallerinin ve insan hayatına kast eden uygulamaların son bulması için ilgili mercilere başvurup hak ihlallerinin ortadan kaldırılmasını talep etmekteyiz.”

Cezaevlerinde Diğer İhlaller

3 Şubat 2021 tarihinde basın organlarında yer alan haberlerden edinilen bilgilere göre; Urfa 2 Nolu T Tipi Kapalı Cezaevi'nde kalan Mehmet Binici isimli mahpusun, ailesi ile gerçekleştirdiği kapalı görüşte, kaldıkları odaların iki günde bir arandığını ve yapılan son aramada giyim eşyasına (şalvar) "yasak" denilerek el konulduğunu aktardığı öğrenildi.

3 Şubat 2021 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Aysel Ateş, şu beyanlarda bulundu: *“Oğlum şu anda Diyarbakır D Tipi Hapishanesinde bulunmaktadır. Oğlum Mehmet Veysel ATEŞ yaklaşık 6 yıldır cezaevindedir. Oğlumun aldığı cezasının infazı bitmesine rağmen tahliye edilmemiştir. Oğlumla aynı koğuştaki bulunan mahpuslardan biri ailesine oğlumla ilgili tahliyesi gelmesine rağmen İdari ve Gözlem Kurulu Kararıyla infazının gerçekleştirilmediğini söyledi. Oğlumun infazının bitmesine rağmen tahliye edilmemesi keyfi bir uygulamadır. Ben annesi olarak bu uygulamayı kabul etmiyorum. Derneğinizden hukuki yardım talep ediyoruz.”*

1 Mart 2021 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine Diyarbakır Kadın Kapalı Hapishanesi'nden mektup aracılığıyla başvuru bulunan Evin Kaya, şu beyanlarda bulundu: *“1- Ayda yalnızca iki sefer kapalı görüş yapabildiğimiz cezaevinde bulunduğumuz koğuşun görüş saati uymadığı için kimi tutukluların ailesi veya aile fertleri görüşe yetişemiyor. Bu gerekçe ile koğuş değişikliği talep eden tutukluların, koğuş değiştirme talebi idari gözlem kurulunun değişim kriterine uymadığı gerekçesiyle reddediliyor. Bakanlığın pandemi sürecinde zorunlu hallerde koğuş değişimi yapılabilir kararına rağmen tutukluların zorunlu gerekçeleri görmezden geliniyor. Sırf bu yüzden çok kısmi olan kapalı görüşe bile çıkamayan veya bu nedenden dolayı aile bireylerini uzun zamandır göremeyen tutuklular var. Adalet Bakanlığı'nın görüş haklarının saklı kalacağına ilişkin yaptığı değerlendirme, pandemi sürecinin kısıtlı sayıdaki görüşüne bile çıkamayan dolayısıyla bu hakkından yararlanamayan tutuklular için inandırıcı gelmemekte bunun aksine sürekli hak gaspıyla karşı karşıya kalınmaktadır. 2- Annelerin çocuklarını yanına alma istemi dışarıdan gelecek çocuğun 14 gün karantinada kalma koşulu ile engellenmektedir. Ayrıca anne tutuklular, uzun süredir açık görüş olmadığından çocuklarından uzaktalar; kapalı görüş ise ayda iki sefer yapılan görüşlerde 2 kişilik kota uygulaması nedeniyle çocuklarını hiç görememekteyler. 3- Uzun zamandır bazı gazeteler tarafımıza verilmemektedir. Ayrıca dergiler de infaz kanunu gereke gösterilerek tarafımıza verilmemektedir. Keza kitaplarımız da 2 ayda bir tarafımıza verilmektedir. Kitapların tarafımıza verilmemesi yönetmeliklerin keyfi bir şekilde yorumlanması suretiyle gerçekleştirilmektedir. 4- Cezaevindeki bir çok uygulama ile tutuklular sosyal izolasyona tabi tutulmaktadır. Dolayısıyla pandemi gerekçesiyle tecrit hali tarafımıza uygulanmaktadır. Bu nedenlerle 27 Kasım 2020 tarihinden bu yana demokratik hakkımızı kullanmak için 5 günlük süresiz dönüşümsüz açlık grevine bir çok mahpus girmiştir. 5- Hapishane dışına çıktığımızda ellerimize takılan kelepçeye 1 kelepçe daha takılarak jandarmanın koluna bağlanarak uygulanan çift kelepçe uygulamasından dolayı uzun süredir ağır kalp, böbrek, tansiyon, mide, bağırsak v.b hastalıkları olan mahpuslar hastaneye*

gidemiyor bu nedenle de sağlık imkanlarına ulaşamıyor. Çift kelepçe uygulaması nedeniyle Başsavcılık ve Cezaevi savcılığına defalarca yazmamıza rağmen bir cevap alamadık. Rozerin SÖYLER adlı mahpusun dilekçesine verilen cevapta; bu konunun cezaevi savcılığının görev alanına girmediği, bundan kolluk kuvvetlerinin sorumlu olduğu yanıtı verilmiştir. Çift kelepçe uygulamasının ortadan kaldırılması için muhatap bulamamaktayız. 6- Yeni eklenen yasalarla kimi değişikliğe uğrayan infaz kanunu ile bağlantılı uygulanan 1 ve 2 yargı paketleri ile birçok adli suç gruplarının tahliyesi sağlanırken bizlerin tahliyesi ile ilgili uygulamaların bu kapsamı alınmadığı anlaşıldığı gibi 1 Ocak 2021 tarihinden bu yana, aksine mahpusun aldığı cezanın tamamını yatması ile ilgili bir uygulama devreye sokulmuştur. Devreye konulan uygulama koşullu salıverilme tarihi geçmesine rağmen tahliyeye ilişkin kararın cezaevi idare gözlem kurulunun inisiyatifine bırakıldığı bir uygulamadır. 6 ayda bir yapılan kurul değerlendirmesinin şu andaki kıstası “toplumla bütünleşmeye hazır olup olmama” adı altında tutukluların pişman olup olmaması yine “tarafsız” geçip geçmemek isteğine ilişkin bir beyan verip vermediğidir. Örneğin 3 Şubatta tahliye olması gereken Muazzez ALPHAN arkadaşımız; 3 çocuk annesidir. Örgüte üye olmamakla beraber örgüt adına suç işlemek maddesinden aldı 5 yıl olan cezasının yatarını (4 Yıl) bitirmiştir. Ancak bu uygulamadan dolayı tahliye olamıyor.”

8 Mart 2021 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Bedran Erbağa, şu beyanlarda bulundu: “Ablam Semira ERBAĞA yaklaşık 3 yıldır hapisanededir. Ablam daha önce Van T Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda kalmaktaydı. Ablam, yaklaşık 1 yıl önce Diyarbakır Kadın Kapalı Hapishanesine sevk edildi. Cezaevi idaresi bizlere ablamın tedavi amacıyla Diyarbakır’daki hapishaneye götürüleceğini söyledi. Ablam Semiran ERBAĞA, hipertansiyon hastasıdır; bizler de yaklaşık 2 yıl önce bu hastalığını öğrendik. Hapishaneye girmeden önce herhangi bir sağlık sorunu yoktu. Ablamla aile bireylerimiz sürekli telefonla görüşmektedir. Ablam bizlere hastalığı ile ilgili kendisine gerekli bilgilerin verilmediğini; tedavi süreci ile ilgili yeterince bilgi sahibi olmadığını söyledi. Ablam sürekli hastaneye götürülüp getirilmekte ancak tedavisinin ne aşamada olduğu ile ilgili tarafımıza bir bilgi verilmemektedir. Ablam bize, kendisine rapor v.b belgelerin de verilmediğini söyledi. Ablamın durumuyla ilgili net bir bilgi alamamaktayız. Ablamın durumundan endişeliyiz. Derneğinizden ablamın tedavisinin gerçekleştirilmesi için gerekli girişimlerde bulunulmasını talep ediyoruz.”

9 Mart 2021 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Ronda Bat, şu beyanlarda bulundu: “Kardeşim Rojhat Bat, 4 yıl önce örgüt üyeliği iddiasıyla 7 yıl 6 ay hapis cezası aldı. 4 yıl 2 aydır hükümlü olarak Diyarbakır D Tipi Ceza İnfaz Kurumu’nda kalmaktadır. Bugün annem ile birlikte onun görüşüne gittik. Kardeşim görüş sırasında son bir haftadır ciddi baskılara maruz kaldıklarını anlattı. Kardeşimin dediğine göre, bir hafta önce Ankara’dan gelen Robokop tarzı bir ekip, gelişi güzel şekilde koğuşları basıyor. Baskınlar sırasında koğuşlarda ‘ince’ arama yapılıyor. Aramalarda kitap, dergi, onlara ait özel ajandalara el konuluyor. Tehditvari ve rencide edici davranışlar uygulanıyor. Bu davranışlara karşı tutuklu ve hükümlüler slogan atıyor. Bunun üzerine slogan atıldığı gerekçesi ile disiplin soruşturmaları açılıyor. Soruşturmalardan dolayı hükümlülerin infazının yanması söz konusu. Son bir hafta içerisinde Diyarbakır D Tipi Cezaevi’nden Diyarbakır F Tipi Cezaevi’ne 50 tutuklu sürgün edildi. Bu sürgünlerin devam edeceği söyleniyor. Biz aileler olarak bu baskılardan dolayı kaygılıyız. Sevk ve sürgünler sırasında darp ve kötü muameleye maruz kalıyorlar. Derneğinizden bu konuda hukuki destek istiyoruz.”

12 Mart 2021 tarihinde basın organlarında yer alan haberlerden edinilen bilgilere göre; Şırnak T Tipi Kapalı Cezaevi’nde tutulan Nezir Katar isimli mahpusun ailesiyle yaptığı

haftalık telefon görüşmesinde, koşullarının gardiyanlar tarafından basıldığını ve Kürtçe kitaplara el konulduğunu aktardığı öğrenildi. Nezir Katar eşi Cihan Katar, basında çıkan açıklamaları şöyle: “Pazartesi günü Nezir ile yaptığımız telefon görüşmesinde koşullarının gardiyanlar tarafından basılarak Kürtçe kitaplarına el koyduğunu söyledi. Ayrıca cezaevi yönetimi geri kalan kitapların da ailelere gönderileceğini belirtmiş...”

25 Mart 2021 tarihinde basın organlarında yer alan haberlerden edinilen bilgilere göre; Van F Tipi Kapalı Cezaevi’nde tutulan Botan Timur isimli mahpusa ailesi tarafından gönderilen kıyafetlerin ‘yasak’ olduğu gerekçesiyle cezaevi idaresi tarafından verilmediği öğrenildi.

13 Nisan 2021 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine Diyarbakır 2 Nolu Yüksek Güvenlikli Kapalı Hapishanesi’nden mektup aracılığıyla başvuru bulunan İhsan Uğur, şu beyanlarda bulundu: “*Bulduğumuz cezaevine yemekler Açık Cezaevinden gelmektedir. Gelen yemekler kalitesiz olmakla birlikte hijyen kurallarına da hiç dikkat edilmemektedir. Yine ihale edilirken şartnamede belirlenen vitamin, protein v.b gıdalara da hiç dikkat edilmediği gibi oldukça da az dağıtılmaktadır. Ben ve benim gibi olan bazı mahpuslar kantinden alışveriş yapabilmekte ancak ekonomik olarak çok zor durumda olan arkadaşlarımız maalesef bundan da faydalanamamaktadır. Diğer ihlaller ve sıkıntılar ile beraber yemekte yaşanan bu büyük hırsızlığı da gündeminize alırsanız çok seviniriz.*”

15 Nisan 2021 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine Diyarbakır 2 Nolu Yüksek Güvenlikli Kapalı Hapishanesi’nden mektup aracılığıyla başvuru bulunan Turgut Çelik, şu beyanlarda bulundu: “*19.03.2021 tarihinde Diyarbakır D Tipi Kapalı Hapishanesinden, Diyarbakır 2 Nolu Yüksek Güvenlikli Kapalı Ceza İnfaz Kurumundan sürgün edildim. Sürgün edildim diyorum çünkü; benim herhangi bir sevk için ne talebim ne de isteğim oldu. Sürgünden önceki gün gelip sevkimin çıktığı ve sonraki günde beni 2 Nolu’ya götürdüler. Diyarbakır 2 Nolu Yüksek Güvenlikli Kapalı Cezaevinde daha bir haftam dolmadan, daha karantinadayken tarafıma Cezaevi Müdürlüğü tarafından disiplin soruşturmasının açıldığı tebliğ edildi. Gerekçe de “Baskılar bizi yıldırılmaz”, “ İnsanlık onuru işkenceyi yenecek” sloganlarını attığım gerekçe gösterilmiştir. Vermiş olduğum hukuki savunmamda da “ baskılar bizi yıldırılmaz” sloganını attığımı, atma gerekçem de idarenin keyfi yaklaşımlarıdır diye belirttim. Sudan bahane ve gerekçeler üretilerek sürekli disiplin soruşturmaları açılıp, cezalar verilmektedir. Diyarbakır D Tipi Hapishanesinden geldiğimiz dolaylı yollardan ima edilerek, D Tipi devri kapandı burası yüksek güvenlidir söylemleri kafamda soru işaretleri oluşturmaktadır. D Tipi bir devlet kurumu değil mi? Ya da bu söylenenlerle kendinize akıllı olun burada bizim keyfi yaklaşımlarımızın borusu öter mesajı mı verilmek isteniyor? Eğer hukuk ve cezaevi yönetmeliği esaslarına göre bir yaklaşım varsa her iki cezaevindeki hukuk kanunları aynı değil mi? Bildiğim kadarıyla aynıdır. Çünkü bir ülkede 2 anayasa ya da iki hukuk sistemi olamaz. Aynı zamanda cezaevinde bulunduğum süreçten bu yana “kadın üzerine” yaptığım okumalardan aldığım not defterim, “örgütsel doküman” olduğu gerekçesiyle tarafıma verilmemektedir. Fatmagül BERKTAY’ın, Micheal Foucault’un vb yazarların kitapları ne kadar yasaksa örgütsel içeriklidir? Aynı not defteri D Tipi Cezaevi idaresi tarafından incelenip buraya gönderilmiştir. Biri görmediği kararı alırken bulunduğum cezaevi idaresi örgütsel içerikli şekilde karar vermektedir. Dört haftadır bu cezaevindeyim ve tarafıma bir tane maske verilmiştir. Geldiğim ikinci hafta görüşe çıktığımız gün verildi. Defalarca maske istememize rağmen sudan gerekçelerle tarafımıza verilmedi. Her maske istediğimizde, bize ya ambarcı verecek denildi, ya da gündüz vardiyası veriyor ya da revirden isteyin denildi. Kimse söylediysek her birimiz farklı bir birime yönlendirildik. Sonuç olarak 1 aydır tek maskeyleyiz. Bu hafta Salı günü (13 Nisan) olan kapalı aile görüşüne maskesiz*”

çıkttık. Pandemi koşullarında temizlik kurallarına dikkat edilmemektedir. Yine kitaplarla ilgili sürekli sıkıntı çıkartılmaktadır. Yöresel kıyafetlerimiz cezaevinde yasaklanmaktadır. Farklı örgüt dosyalarından yargılanan insanlarla aynı koridorlara yerleştirildik. Bu da güvenlik zafiyetine yol açmaktadır. Bir yılı aşkın süredir cezaevlerinde ne bir sosyal-spor etkinliği yapılmaktadır. Açık görüşlerde yapılmamaktadır. Ayda 4 kapalı görüş var iken Mart ayı ile 3 görüşe çıkabiliyoruz. Bu durumda da COVID-19 gerekçe gösterilmektedir. Fakat pandemi ile ilgili hiçbir tedbir alınmaz iken bir maske dahi doğru dürüst verilmez iken bunun ileri sürülmesi kabul edilemez. Cezaevi personeli hijyen kurallarına uygun davranmamaktadır. Ailelerimiz görüşe gelirken arama adı altında ince aramaya maruz kalmaktadır. Ailelerimiz bilinçli bir şekilde sürekli olarak bekletilmektedir. Bu nedenle görüş yapamamaktayız. Son olarak da çok ince sistemli bir şekilde personeller tutuklu hükümlülerle konuşurken seslerini yükseltmektedirler. Ellerini cebinden çıkar v.b yaklaşımlar olmaktadır. Yine akşam kapılar kapatılırken, sabah açılırken, sayım esnasında büyük bir ses ve gümbürtüyle kapılar açılıp kapatılıyor. Gereğinin yapılmasını talep ediyorum”

16 Nisan 2021 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine Diyarbakır 2 Nolu Yüksek Güvenlikli Kapalı Hapishanesi’nden mektup aracılığıyla başvuru bulunan Abdullah Tamboğa, şu beyanlarda bulundu: “Cezaevindeki her tutuklu ve hükümlünün kurum bünyesindeki aktivitelere çıkma hakkı vardır. Ne yazık ki bu cezaevinde aktivitelere çıkartılmıyor. Bölgemizde yöresel olarak giyilen elbiseler (şalvar) yasaklanmakta ve giyenlere de zorla çıkartılmaktadır. Görüşümüze gelen ailelerimize dönük ince arama dayatılıp; onur kırıcı yaklaşımlar gösterilmektedir. Görüşe gelen aileler uzun süre dışarıda bekletilmekte; daha sonra geç kalındı denilerek aileler geri gönderilmekte ve çocuklarıyla görüştürülmemektedirler. Dışarıdaki ekonomik kriz, cezaevinde iki kat yaşatılmaktadır. Kantinde satılan ürünler çok pahalı ve kalitesizdir. Depoda bize ait olan eşyalar verilmemektedir. Cezaevinde en anlamlı aktivite olan kitap okumaya kota getirilmektedir ve kitap sayısı 7 tane ile sınırlandırılmaktadır. FETÖ ve IŞİD’den tutulanlar bilinçli olarak kaldığımız koridorlara bırakılarak provokasyonlara zemin yaratılmaktadır. Sürekli disiplin soruşturması tehdidi altındayız. Yaşadığımız sorunları gerekli mercilere ulaştırmanızı bekliyoruz.”

16 Nisan 2021 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine Diyarbakır 2 Nolu Yüksek Güvenlikli Kapalı Hapishanesi’nden mektup aracılığıyla başvuru bulunan Burhan Taş, şu beyanlarda bulundu: “Bulduğumuz 1 ve 2 nolu yüksek güvenlikli hapishanelerinde de yaşanan kimi hususları başlık halinde geçmek istiyorum. DAİŞ, FETÖ gibi gruplarla beraber tutulmaktayız. Aile görüşüne de bu gruplarla beraber çıkartılmaktayız. Bu konudaki rahatsızlıklarımızı kurum müdürlüğünden, savcılık ve bakanlığa kadar bildirmemize rağmen hiçbir karşılık bulmadı. Bunun provokasyona açık bir durum olduğu, ailelerimizin rahatsızlık ve tedirginlik duyduğu birçok kez tarafımıza iletilmiştir. Görüşe gelen ailelerimiz ince aramaya tabi tutulup birkaç dakikalık gecikmeyle dahi görüştürülmemektedir. Yöresel kıyafetlerimizin şartlı olarak giyilmesine müsaade edilmektedir. Geldiğimizden bu yana (7 ay) birkaç kez (oda içindikilerle 3 kişi) spor dışında herhangi bir sosyal, kültürel, eğitsel faaliyete çıkartılmadık. Tecrit içinde tecrit olarak nitelendirebiliriz bu durumu.. Telefon, görüş saatlerimizin uygun olmaması nedeniyle oda değişim taleplerimiz karşılık bulmuyor veya keyfi olarak talepler göz ardı edilerek yapılıyor. Birçok mahpusun birden fazla disiplin soruşturması vardır. Her konuda neredeyse disiplin soruşturması açılmaktadır. İletişim, görüş, hücre gibi cezalar veriliyor. Bunların yanı sıra verilen yemekler iase bedelini karşılamayıp hem sağlıksız hem iyi yapılmıyor hem de az veriliyor. Kabaca sıraladığımız bu durumlara başkaca şeyler eklenebilir. Kurumunuzun bu sorunlarımızla ilgilenmesine, mahpuslarla görüşmelerini talep ediyoruz.”

16 Nisan 2021 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine Diyarbakır 2 Nolu Yüksek Güvenlikli Kapalı Hapishanesi'nden mektup aracılığıyla başvuru bulunan Devran Şeflek, şu beyanlarda bulundu: “Ailelerimiz görüşe gelirken girişte ailelerimiz adeta onur kırıcı bir yaklaşım tarzıyla ince arama yapılmaktadır. Bizler ve ailelerimiz her ne kadar bu duruma itiraz etsek de kurum bu durumu bir çözüme kavuşturmayarak keyfi uygulamalarda ısrar ediyor. Bulduğumuz kurumda yöresel kıyafetler yasaktır. Şu ana kadar birçok keyfi disiplin soruşturmasıyla karşı karşıya kalmaktayız. Kürtçe şarkı bile söylediğimiz için bize soruşturma açıldı. Soruşturma sonuçlarında birçok mahpusa iletişim-görüş cezası verilmiştir. Bu da keyfi soruşturmaların sonucudur. Ailelerimiz bu korona sürecinde görüşümüze gelmelerine rağmen sadece 45 dakika görüş yapabiliyoruz. Birçok ailemiz de il dışında geliyor. Yediğimiz yemekler yeterince kaliteli değildir. Besin kaynağı yok denecek kadar azdır. Birçok defa bu durumu sözlü ve yazılı olarak dile getirdik. Ancak bir çözüme kavuşturulamadı. Birçoğumuzun ailesi şehir dışında olduğu için ve bazen ailelerimizin özgün durumları olduğu için geç gelebiliyorlar. Ancak kurum ailelerimizi içeri almamaktadır. Hatta ailemiz 5 dakika geç geldiği için geri gönderdiği bile olmuştur. Bu katı uygulama ailelerimizi zor duruma sokmaktadır. Bulduğumuz kurum salgın sürecini fırsat yaparak hapishanede bize adeta tecrit uygulanmaktadır. Sosyal aktivitelere çıkarabilecekleri halde bizi çıkartmıyorlar. 7/24 saat bizleri daracık odalarda tutmaktadırlar. Oysaki her hükümlü ve tutuklunun sosyal aktivitelere katılma hakları vardır. Ancak bu hak şu an kurumda çiğnenmektedir. Bulduğumuz kuruma geldiğimizde kendimizle birlikte eşyalarımızı da getirdik. Ancak birçok eşyamıza yasak denilip verilmedi. Yasak denilen eşyalarımız spor elbisesi, şort, kışlık yelek, terlik, tıraş bıçağı ve benzeridir. Oysa bunlar hiçbir yerde yasak değildir. Bizler siyasi nedenler burada bulduğumuzda diğer örgütlerle ilgili olduğu söylenen mahpuslar bizlerle yan yana olmamalıdır. Ancak yan odalarımıza hemen birkaç metrelik yakınlarımızda FETÖ ve İŞİD'den mahpuslar bulunmaktadır. Bu durumu idareye bildirdik ancak bir sonuç çıkmadı. Kurum kitaplarımıza kısıtlama getirmektedir. Kurum kantininde bulunan şeylerin fiyatları çok pahalıdır. Derneğinizden bu konularda destek talep ediyoruz.”

16 Nisan 2021 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine Diyarbakır 2 Nolu Yüksek Güvenlikli Kapalı Hapishanesi'nden mektup aracılığıyla başvuru bulunan Sercan Gümüş, şu beyanlarda bulundu: “Cezaevindeki sorunların iyileştirilmesi için 7 ayı aşkın bir süredir hem sözlü hem de yazılı olarak taleplerimizi idareye, savcılığa ve bakanlığa dilekçe yoluyla aktardık. Ancak bu taleplerimiz idare tarafından dikkate alınmadığı gibi keyfi uygulamalar normalleştirilmeye çalışılıyor. Savcılığa ve bakanlığa yazdığımız dilekçelerimize olumlu veya olumsuz bir cevap verilmemiştir. Bilinçli bir şekilde dilekçelerimiz cezaevinde tutulup gönderilmiyor. Bu nedenle burada yaşanan hak ihlalleri, keyfi yaklaşım ve sorunları sizlerle de paylaşıyoruz. Geldiğimiz günden (15 Eylül 2020) bu yana disiplin cezası adı altında hiçbir hukuki dayanağı olmayan keyfi yaklaşımlardan dolayı hemen hemen her birimize şimdiye kadar 6-7 tane disiplin soruşturması açılarak; hücre cezası, iletişim haklarımızın kaldırılması gibi ağır disiplin cezaları verilmektedir. Kaldığımız koridorlarda yan odalarımıza FETÖ ve İŞİD'den insanlar yerleştirilmiştir. Bu durum her türlü provokasyona açıktır. Bu durumu idareye iletmemize rağmen herhangi bir işlem yapılmamıştır. Sosyal ve kültürel aktivitelere çıkartılmıyoruz. Görüşe gelen ailelerimiz kapıda bekletilerek sonra geç kalındı denilerek geri gönderiliyorlar. Yine görüşe gelen ailelerimize arama adı altında insan onurunu kırıcı yaklaşımlar olmaktadır. Yöresel kıyafetlerimiz üzerinde kısıtlayıcı ve yasaklı uygulamalar var. Kantinde satılan ürünler hem çok pahalı hem de hasta olan mahpuslar için ihtiyaç duyulan ürünler bulunmamaktadır. Verilen yemekler kalitesiz ve hijyen konusuna çok dikkat edilmiyor. Normalde tüm cezaevlerinde 10 ve üzeri sayıda kitap verilirken burada 7 kitap verilmektedir.

Hatta set halinde olan kitapların her bir parçası 1 sayılmaktadır. Dolayısıyla bazen bir set tek alabiliyoruz. Kitapların güvenlik açısından herhangi bir sorun teşkil etmediği bilinmesine rağmen yöresel elbiseler gibi kitapların sayısına ilişkin de keyfi bir uygulama var. Kısaca şimdilik bunları paylaşıyoruz.” Gereğinin yapılmasını talep ediyoruz.”

16 Nisan 2021 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine Diyarbakır 2 Nolu Yüksek Güvenlikli Kapalı Hapishanesi’nden mektup aracılığıyla başvuru bulunan Süleyman Aslan, şu beyanlarda bulundu: *“Yaklaşık 2 aya yakındır bu cezaevinde bulunuyoruz. Yeni cezaevi olduğundan birçok sorun ve sıkıntı ile karşı karşıyayız. Covid-19 bahane edilerek sosyal aktivitelerden mahrum bırakılmaktayız. Korona sürecinde bu cezaevine getirildik. Cezaevinde herhangi bir spor faaliyeti de gerçekleştirilmiyor. Hapishanede yöresel kıyafet giymemize izin verilmemektedir. Elbiselerimize yeşil, mavi veya haki renkler bahane edilerek tarafımıza verilmiyor. Ailelerimiz görüşe gelince saatlerce kapı önünde bekletilmektedir. Bu bekletmeden sonra ailelerimiz geç kaldınız denilerek içeri alınmamaktadır. Yaşlı, çocuk ve kadınlar saatlerce kapıda bekletilmektedir. Bu sorunlara idare bir çözüm üretememektedir. Ailelerimiz arama sırasında ince arama adı altında aramaya maruz bırakılmaktadırlar. X-Ray cihazı güvenlik seviyesi artırılarak onu kırıcı aramaya maruz bırakılmaktadırlar. Özellikle bu uygulama kadınlara yönelik gerçekleştirilmektedir. Kantin fiyatları burada çok fahiştir. Kalitesiz ürünlerin satılması bizlerde de sağlık sorunlarına yol açmaktadır. Birçok arkadaşımız sağlık sorunu yaşamaktadır. Cezaevindeki yemekler yenilecek durumda değildir. Yemek menüleri güncellenmemekte ve aynı yemekler sürekli verilmektedir. Ayrıca bulunduğumuz koridorda kaldığımız her odanın yanında ya FETÖ’den ya da IŞİD’den olanlar var. Cezaevi idaresi bizim güvenliğimizi tehlikeye atmaktadır. Yaşanan baskılara ilişkin ise herhangi gibi bir şey söylenince hukuki dayanağı olmayan disiplin soruşturmaları açılmaktadır. Telefon, Fax ve mektup cezası verilmektedir. 3 ay ya da 6 ay iletişim cezası verilmektedir. Görüş hakkımızı elimizden alan disiplin cezaları da verilmektedir. Derneğinizden bu konularda hukuki destek talep ediyoruz.”*

2 Mayıs 2021 tarihinde basın organlarında yer alan haberlerden edinilen bilgilere göre; Van Yüksek Güvenlikli Kapalı Cezaevi’nde tutulan Şaban Kanat isimli mahpusun, 1 Ocak 2021 tarihi itibarıyla yürürlüğe giren “Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanun ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanunu”nda yapılan değişiklik nedeniyle tahliye edilmediği öğrenildi. "Örgüt üyesi olmak" iddiasıyla 6 yıl 3 ay hapis cezası alan ve 4 yıl 8 ayı aşkın bir süredir tutuklu bulunan Kanat'ın şartlı tahliyesine "iyi halli olmadığı" gerekçe gösterilerek serbest bırakılmadığı öğrenildi.

20 Mayıs 2021 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine Diyarbakır Kadın Kapalı Hapishanesi’nden mektup aracılığıyla başvuru bulunan Evin Kaya, şu beyanlarda bulundu: *“Hak ihlallerinin sürekli arttığı bu süreçte güncelde yaşadığımız sorunları detaylandıracağız. Her ne kadar koşullarımızda banyo ve tuvaleti gören kameraların varlığı, hastane ve mahkeme gidişlerindeki çift kelepçe uygulaması ve ortak alana çıkmama gibi sorunlarımız devam etse de bunları tekrara girmemek adına detaylandırmayacağız. Bilindiği gibi koşullu salıverme tarihi gelen tutukluları tahliye etmeme uygulaması yılbaşından beri devreye konuldu. Koşullu salıverme tarihi gelen ve anne olan Muazzez ALPHAN koşuştan “avukatın var” denilerek çağrılıp cezaevi savcısı tarafından kendisine “tarafsız” koşuştuna geçmesi teklif edilmiştir. Muazzez ALPHAN bunu kabul etmediği hala cezaevinde tutulmaktadır. Bir diğer örnek Pınar IŞIK kurula çağrılıp kendisi beyan etmemesine rağmen “cezaevinde kaldığım için pişman hissediyorum” şeklinde beyanları kurul değerlendirmesine eklenmiştir. Bu beyanın değiştirilmesini talep ettiği için daha önce tahliyesine karar veren kurul; beyanları çıkardıktan sonra disiplin soruşturması bahanesiyle hukuksuzca cezaevinde*

tutuluyor. Bu pişmanlık gösterin dayatmasına karşın kadın mahpuslar olarak yakın zamanda “pişman olmayacağız” şeklinde tepkimizi gösterdik. Yaklaşık 60 kişiye mazgala zarar verdiği iddiasıyla “ kamu malına zarar” vermekten soruşturma açılmıştır. Cezaevinde kurum personelleri kürtçe konuşmayın, konuşacaksanız Türkçe konuşun, kendi aranızda da Türkçe konuşun şeklinde yaklaşımlarda bulunuyorlar. Yine cezaevinin merkezi anons sisteminden 10 Kasım Atatürk’ü anma, 23 Nisan ve Cumhuriyet Bayramı gibi günlerde anons yapılarak tüm koğuşların saygı duruşuna geçmesi söylenmektedir. Konu ile ilgili idare ile görüşmemize rağmen bu uygulama devam etmektedir. Bu konuda bir heyetle hapishaneyi ziyaret etmenizi talep ediyoruz. Yaşadığımız bir diğer sorun da hastaneye gidişlerimizde yaşanan sorunlardır. Çift kelepçe ile gitmek insanlık onuruna aykırı olduğundan kolay kolay hastaneye gitmeyi tercih etmemize rağmen gidildiği vakit ise jandarma veya personelin kötü muamelesine maruz kalabiliyoruz. Geçen gün Azime BALİ jandarma tarafından kötü muameleye maruz kalmıştır. Bu esnada “terör, ringe bin görürsün” şeklinde hakaretlere maruz kalmıştır. Bu sebeple hastaneye gitmeyip koğuşa geri dönen arkadaşımıza bir de tutanak tutulup soruşturma başlatıldığını öğrendik. 1 yılı aşkın bir süredir pandemi bahanesiyle ortak alana çıkamamaktayız. Bununla birlikte birçok hak ihlali pandemi bahanesiyle meşrulaştırılmaktadır. Karantinada kalma süresi cezaevlerinde hala 14 gündür. Bu sürenin artık kısaltılmasını istiyoruz. Ayrıca koğuş değişim taleplerimiz pandemi gerekçesiyle zorunlu nedenler olmasına rağmen reddediliyor. Yine ekonomik krizin faturasını tutuklulara ödetildiğini sizlerle paylaşmak istiyoruz. Kantin fiyatları çok pahalı olup fahiş fiyatlar uygulanmaktadır. Elektrik faturaları yüksek olup, henüz cezaevine yeni gelmiş karantina koğuşunda kalanlara da fatura kesilmesi doğru değildir. Özellikle kamera ve dergi konusunda gerekli hassasiyeti göstermenizi bekliyoruz.”

27 Mayıs 2021 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Sadiye Kaya, şu beyanlarda bulundu: “Abim Diyarbakır D Tipi Kapalı Cezaevinde hükümlü olarak kalmaktadır. Abimle 25 Mayıs 2021 tarihinde kapalı görüş gerçekleştirdik. Kardeşimin kronik rahatsızlıkları vardır. Ağabeyimle yaptığımız görüşmelerde cezaevinde son dönemlerde baskıların arttığını, ani baskınlarla sıklıkla aramalar yapıldığını, eşyalarının dağıtıldığını, kitap-kalem gibi eşyalarına el konulduğunu, aramaların elle yapıldığını, fiziksel temasın çok fazla arttığını pandemiden dolayı bu şekilde temasın kendilerini rahatsız ettiğini belirtti. Ağabeyim ayrıca yemeklerin günde 2 öğün verildiğini ve yemeklerin yenilebilecek durumda olmadığını belirtti. Ağabeyim cezaevinde keyfi uygulamalara ve hukuk dışı muamelelere maruz kaldıklarını ifade etmiştir. Abim örneğin telefon görüşmesine gittiğinde diğer mahpuslarla selamlaştığında veya muhatap olduğunda infaz koruma memurlarının sert tepkileriyle karşılaştıklarını söyledi. Abim bu sorunlarla ilgili müdürle görüşmemiz gerektiğini söyledi. Biz abimle kapalı görüş yaptıktan sonra müdürle görüşmek istediğimizi oradaki infaz koruma memurlarını söyledik. Müdürle kısa bir süre görüştük. Müdür bize, yemekler ile ilgili problemin muhatabı açık cezaevi infaz kurumudur dedi. Bu problemle ilgili açık cezaevi infaz kurumu müdürle görüşün dedi. Abimin anlattıkları durumlarla ilgili derneğinizden hukuki yardım talep ediyoruz.”

2 Haziran 2021 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine Diyarbakır Kadın Kapalı Hapishanesi’nden mektup aracılığıyla başvuru bulunan Evindar Nergiz, Kumri Tokay, Rojin Durmaz, Gülli Daşçı, Perihan Karaman, Aliye Süer, Songül Aşla, Sinem Ateş, Seval Gülmez, Ayşan Konuş Zengin, Hividar Aydın, Emine Kaya, Hanım Altındağ, Hacice Güneş şu beyanlarda bulundu: ““Diyarbakır Kadın Kapalı Hapishanesinde hükümlü ve tutuklu olarak bulunmaktayız. Diğer hapishanelerde olduğu gibi bulunduğumuz hapishanede de birçok hak ihlali yaşamaktayız. 1. Koşullu salıverme her hükümlünün hakkı olup kanunca düzenlenmiştir. Ceza kanununda belirtilen “lehe kanun geçmişe yürümez”

ilkesi gereğince yeni yürürlüğe giren düzenlemenin eski tarihte suç olarak değerlendirilmiştir. 2. Pandemi adı altında cezaevinde kimi tedbirler uygulandı; iddia edilse de bunlar pandemi tedbirleri olmaktan ziyade tecrit uygulamalarıdır. Birçok yaklaşım pandemiye atlatmaktan ziyade arttırmaya yöneliktir. Örneğin cezaevi dışına hastaneye gidildiğinde de giden hastanın etrafı askerlerle sarılıdır. Bir de çift kelepçe ile başka bir askerle yakın temas kurma dayatılmaktadır. Yine odalara arama adı altında gelinmektedir. Odamız dışında kimseyle ile temasımız olmamasına rağmen odalara aramaya gelmesi eşyaların didik didik edilmesinin bir mantığı bulunmamaktadır. Odalar geçişte kıyafet, maske ve eldiven değişiminde özen gösterilmemektedir. Bu nedenle virüs bulaştığı takdirde de bu sefer tedaviler yapılmamaktadır. Bağışıklığı arttırıcı gıda verilmesi gerekirken özensiz yiyecekler verilmektedir. Ayrıca olası durumlarda sağlık personeline ulaşmak ise imkânsızdır. Zira Covid-19 sebebiyle dahi nöbetçi sağlıkçı bulunmamaktadır. 3. Covid-19 durumu dışında da bu kadar kalabalık bir cezaevi olmasına rağmen nöbetçi hemşire bulunmamaktadır. Bu sağlık hakkı açısından ciddi bir ihlaldir. Mesai dışında rahatsızlandığımız takdirde ya ambulans ile hastaneye gidip 15 günlük karantinayı göze alacağız. Ya da mesai saatine gününe kadar bize bir şey olmasın diye temennide bulunmalıyız. Sağlığın bu şekilde kadere bağlandığı bir durum kabul edilemez. Onarılamaz sonuçlara yol açabilir. 4. Güvenliği gerekçesi ile hem havalandırma hem de ortak alanda kameralar mevcuttur. Bu güvenlik olmayıp özel hayatın gizliliğini ihlal ve psikolojik saldırıdır. Bu sebeple özellikle ortak alanda ağda v.b ihtiyaçlarımızı da gideremediğimizden kameraların kaldırılmasını talep ediyoruz. 5. Pandemi koşullarının dışında da çift kelepçe uygulaması doğru değildir. Adeta hayvan gibi bağlanarak asker tarafından çekiştirilmek insanlık onuruna aykırıdır. 6. Pandemi nedeniyle tedavi yapılmamaktadır. Kritik rahatsızlıkları olan arkadaşlarımızın sevki pandemi sebebiyle yapılmamaktadır. Adeta ya pandemi ya da hastalıktan ölüm dayatılmaktadır. 7. Yıllardır açık cezaevine dilekçe yazmamıza rağmen yemeklerde bir iyileşme yapılmamaktadır. İaşe bazen eksik olmakta bazen de yenilemeyecek durumda olduğundan kokmaktadır. Bu sebeple geldiği gibi pirinç ve bulgur dökülmektedir. 8. Bizler hükümlü ve tutuklu olarak zamanımızın çoğunu kitap, gazete ve dergi okumakla geçirmekteyiz. Ancak bu konuda ciddi sıkıntılar ve kısıtlamalarla karşılaşmaktayız. Başta kitap sayısının kotalı olması ve 2 ayda 1 olup değiştirebilmemiz ayrı bir sıkıntıdır. Aynı zamanda dergi, kitap ve gazete gibi yasaklı olan bazı şeyleri de alamamaktayız. Derneğinizden bu konularla ilgili çalışma yürütmenizi istiyoruz.”

2 Haziran 2021 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine Diyarbakır Kadın Kapalı Hapishanesi'nden mektup aracılığıyla başvuru bulunan Elif Atdemir, Evrim Tokmak, Nubahar Özdemir, Semiran Erbağa, Ronahi Sırdaş, Pınar Işık, Selma Yılmaz, Özlem Seyhan şu beyanlarda bulundu: “Bulduğumuz cezaevinde pandemi ile mücadele adı altında bizlere tecrit boyutuna varan kısıtlamalar getirildi. Açık görüş, spor, hobi ve kurs gibi tüm etkinlikler ortadan kaldırıldı. Avukat görüşleri uzun zaman kapalı görüş alanında yaptırılıp dinlemeye tabi tutuldu. Personeller her fırsatta sosyal mesafe uyarıları yaparken hastane gidişlerinde sosyal mesafeyi hiçe sayan çift kelepçe uygulaması ile karşı karşıya kaldık. Koğuş aramaları çok sayıda personelin katılımıyla devam etti. En son 5 gün içinde iki defa üst üste arama yapıldı ve sonrasında tüm cezaevinde Covid-19 virüsü patlak verdi. Öncelikle B-11 koğuşunda 8 kişi virüse yakalandı. B-11 koğuşundan testi negatif çıkıp Perihan KARAMAN ile beraber temaslı olarak karantinaya alınan Semiran ERBAĞA ve Nubahar ÖZDEMİR arkadaşlarımız semptom göstermelerine ve test talep etmelerine rağmen ancak 5 gün sonra test yapıldı; ikisinin de pozitif olduğu anlaşıldı. Testlerdeki yanılma payının göz ardı edilmesinden kaynaklı Perihan KARAMAN 5 gün boyunca risk altında bırakıldı. B-11 koğuşunun virüs çıktığı gün bile başka koğuşlarda arama yapıldı. Yine B-12 koğuşunda semptomlar olmasına ve test talep edilmesine rağmen 5 gün sonra test yapıldı. İlk

etapta 3 kişinin testi pozitif çıktı. (Elif ATDEMİR, Evrim TOKMAK ve Ronahi SIRDAŞ) Halen de bu koşušta pozitif vakalar görölmektedir. Cezaevinde A-2 koşuşu pozitif vaka koşuşuna dönüştürölmüş durumdadır. Bizlerin de bulunduğu bu koşušta bazı arkadaşlarda iyileşme belirtisi olmasına ve karantinamızın üzerinden 1 hafta geçmiş olmasına rağmen testi yeni pozitif çıkan Pınar IŞIK ve Selma YILMAZ arkadaşlarımız da yanımıza verildi. Arkadaşlarımız sözde hastaneye götürölmek için koşuştan alındı. Ancak Gazi Yaşargil Eğitim Araştırma Hastanesi girişinde ringden bile indirilmeden hiçbir şikayetleri, kronik rahatsızlıkları sorulmadan ellerine askerin getirdiği favimal (favipiravir) ilacı verilerek geri getirildiler. Hastane doktoru pozitif vakaların sağlık durumunu bilmeden yüzeysel bir yaklaşımla ilaç yazmaktadır Cezaevinde hafta içi sadece 1, tatil günleri ve hafta sonu ise hiçbir şekilde sağlık personeli bulunmamaktadır. Semptomlarımız, sağlık durumumuz düzenli takip edilmiyor, hem pozitif vakalarda hem temashılarda hem de hastaneye gittiği için karantinaya alınanlarda aynı cihazlar kullanılıyor. Bizimle birebir temas halinde olan işçi mahpuslar için koruyucu kıyafet v.b hiçbir önlem alınmamaktadır. Böylelikle onlar da Covid-19'a yakalandı. Cezaevinde personeller Covid pozitif olduğunda hiçbir bilgi verilmediği gibi adeta saklanıyor. Kurum doktorunun temashı olduğunu da ancak Covid-19 yayılmaya başlayınca öğrendik. Testi pozitif çıkan ve temashı olup karantinaya alınan mahpuslara hiçbir meyve veya ek gıda verilmemektedir. Kantin imkanları da oldukça kısıtlıdır. Vitamine en çok ihtiyaç duyduğumuz dönemde yeterli şekilde beslenemiyoruz. 12 gün boyunca bize sebze meyve kantini ne de iç kantin de verilmedi. Özellikle hipertansiyon, kalp damarlarında daralma, kemik erimesi, mide bağırsak problemi gibi birçok kronik rahatsızlığı bulunan Semiran ERBAĐA arkadaşımızın durumu gittikçe kötüleşti. 21.05.2021'de yapılan Covid-19 testinde her ne kadar negatif çıksa da semptomları devam etmektedir. Aynı gün arkadaşımız boğaz ağrısı, nefes darlığı, halsizlik ve kalp ağrısı şikayetleri ile hastaneye kaldırıldı. Bunun yanında cezaevi genelinde karantina koşuşlarının hijyenine dikkat edilmediği için birçok sorun yaşanmaktadır. Çok kirli bırakılan koşuşlara konulan mahpuslar hasta halleriyle bu koşuşları temizleme mecburiyetinde bırakılıyor. Bütün bu belirttiklerimiz cezaevinde virüsün çok bilinçli bir şekilde yayıldığını düşündürüyor. Bu anlamda da cezaevlerinde mahpusların sağlık güvencesinin olmadığı ortadadır. Bizler Covid-19 bahane edilerek tecrit edilirken kurumdaki bu ihmallerin, dikkatsizliğin, toplum ve bireyin sağlığını tehlikeye attığını, yaşam hakkının ihlal edildiğini düşünüyöruz. Sizlerden talebimiz sağlık konusunda yaşadığımız bu hak ihlallerini kamuoyunda gündemleştirerek giderilmesi için girişimde bulunmanızdır."

17 Haziran 2021 tarihinde İHD Batman Şubesine başvuruda bulunan İdris İşleyen, şu beyanlarda bulundu: *"Kırklareli'inden 2 gün önce sevk edildim. Yaklaşık olarak 2 yıl 6 aydır cezaevindeyim. Cezaevi girişinde çıplak aramaya maruz kaldım. Ayakta sayım dayatılıyor, kabul etmememiz halinde oturduğumuz sandalyelerle birlikte dışarı atılıyor. Kollarımdaki morlukların sebebi de bu esnada yaşanan arbededir. Telefon görüşmelerine giderken askeri askeri nizam yürüyüş dayatılıyor. Kırklareli cezaevinden getirdiğim eşyalarım; radyo, saat vb. Eşyalarım halen verilmemiş. Kantin ihtiyaçlarımız verilmediği için 31.05.2021 tarihinde Salih İrmin ile birlikte açlık grevine başladık. Salih İrmin'i Elazığ cezaevine yolladılar. Açlık grevinde olduğumuz süre boyunca dilekçelerimiz alınıyordu ancak işleme konulmuyordu. Bu sebeple günlük tuz, sıvı ve şeker ihtiyacımız karşılanmıyordu. Bu sebeple sadece su içmek zorunda kalıyorduk. Kantinden meyve suyu, şeker ve tuz istememize rağmen verilmedi. Toplamda 11 gün açlık grevinde kaldık. Savcılığa ve psikoloğa yollamış olduğumuz dilekçeler iletilmiyordu. Koşušta ayakta sayım hala dayatılıyor. Emanette bulunan eşyalarım hala verilmedi. Bağlamamı istememe rağmen bağlamam verilmiyor. Bađlama için herkesin imzasının alınması gerekçe gösteriliyor. Kitap kısıtlaması var. Kişi başına en fazla 7 kitap kotası var. İdare ile görüşmek istememize rağmen bizimle görüşmüyorlar. Gazete olarak da istediğimiz gazetelerden sadece Cumhuriyet Gazetesi veriliyor. Telefon görüşmesinde*

telefon kabinine asılan yazıda tekmil verilmesi gerektiği yazılıyor. Tekmil vermeyenin telefon görüşmesi kesiliyor. Sayımlarda en az 20 gardiyan koğuşa giriyor. Bu durumda covid-19'un bulaş riski artıyor. 15 günde bir yarım saatle sınırlı kalmak şartıyla sosyal etkinlik adı altında topla oynayabiliyoruz. Kapalı görüşler sadece 30 dakika sürmektedir ve gardiyanlar başımızda bekliyor. Karantina bahanesiyle koğuşa hiçbir şey alınmıyor: radyo, saat, çay seti vb.”

21 Haziran 2021 tarihinde İHD Batman Şubesine başvuruda bulunan Murat Öngörür, şu beyanlarda bulundu: “Ben şu an Batman T Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda cezamı infaz etmekteyim. Burada cezaevi yönetimi tarafından biz mahkumlara çok ciddi haksızlıklar yapılmaktadır. Psikolojik baskı, haksız ve keyfi uygulamalara maruz kalıyoruz. Ben yaklaşık 7 ay önce Siirt'te yaşanan deprem sonrasında Siirt Kapalı Cezaevinden bu kuruma zorunlu sevk geldim. Burada yasak olduğu veya çeşitli bahanelerle üstümde bulunan şahsi eşyalarım çöpe atıldı bir kısmı da kurumun emanet eşya birimine alındı. Daha sonra bu benden alınan eşyalarımın aynularından burada kurum kantininde satıldığını gördüm ve ihtiyacım gereği bu eşyaları bir daha burada kantinden satın almak zorunda kaldım. Zaten bu benden alınan eşyalarımı da diğer cezaevleri kantininden satın almıştım. Bu durumu cezaevi müdürü ile görüştüm ancak müdür bey bana -bu kurumun sistemi farklıdır, diğer cezaevlerine benzemez ve her şey inisiyatifimize bağlıdır ve istediğimiz uygulamayı yapabiliriz- dedi. Ayrıca kurumun emanet eşya biriminde bulunan eşyalarımız çalınıyor veya kayıp ediliyor ve bu durumda hiçbir şey kanıtlayamıyoruz ve bir hak iddia edemiyoruz. Hava sıcaklarının başlamasıyla vantilatör kullanma ihtiyacımız doğmuştur. Ben de diğer mahkumlar gibi kurum emanetinde bulunan şahsıma ait olan vantilatörümün tarafıma verilmesi talebinde bulundum. Ancak kurum yönetimi bunların bazı parçalarının demir olduğu gerekçesi öne sürülerek bizlere veremeyeceğini söyledi ve yine diğer eşyalarımızda olduğu gibi kurum kantininden satın almamız gerektiği söylendi. Dediğim gibi bu vantilatörleri de diğer eşyalarımızda olduğu gibi diğer cezaevleri kantinlerinden satın almışız. Ben 11 yılı aşkındır cezaevinde bulunuyorum ve Türkiye'nin birçok farklı cezaevlerinde ceza infaz ettim tüm bu cezaevlerinde bu vantilatörler kullanılmakta ve satılmaktadır. Bu gibi eşyalarımız bizlerden çeşitli bahaneler ile alınıp ve kurum kantininden satın almaya mecbur bırakılıyor. Kurum döner sermayesi daha fazla kar etsin veya yükselsin diye bu tür uygulamaların yapıldığını düşünüyoruz, çünkü cezaevlerinin döner sermayelerinin kurumda belirli kişiler arasında paylaşıldığını biliyoruz. Değerlendirmeyi sizlere bırakıyorum. Ailelerimizin bu zorlu dönemde bin bir zorluklarla kazanıp da bizlere gönderdiği bu 3 kuruş paramız bu tür keyfi ve haksız uygulamalara harcanıyor. Ayrıca dedikleri gibi bu vantilatörleri yeniden kantinde satın alsak bile yatakhaneye sadece bir adet alabileceğimizi ve eğer kurum uygun görürse yemekhaneye de bir adet alabileceğimiz söyleniyor. Güneydoğunun iklim şartları sizlerin de bildiği gibi yaz ayları çok sıcak ve kavurucu oluyor. Şu an, 10 kişilik bir koğuştaki 21 kişi yaşam mücadelesi veriyor ve birçok kişi yerde yatıyor. Düşününün bu kavurucu sıcakta küçük bir oda içerisindeki 21 insanın vücut ısıları da eklenince dayanılmaz hal alıyor ve cehenneme dönüşüyor. Bir vantilatörden ancak 3-5 kişi faydalanabilir herkesin faydalanması imkansızdır. Bunu kimse paylaşamaz ve bundan dolayı her gün biz mahkumlar arasında kavga ve kaos yaşanacaktır. Hatırlayacak olursanız bundan yaklaşık 7-8 yıl önce aynı bu sebepten dolayı Şanlıurfa cezaevinde mahkumlar kendilerini ateşe verdiler. Eğer burada da böyle bir şey amaçlanıyorsa o zaman bir kerede hepimizi yakınlara. Her gün yanmaktan iyidir. Bu kuruma geldiğimden beri dönem dönem sürekli farklı keyfi uygulamalara maruz kalıyoruz. Kurum yöneticilerinin bilgisi dahilinde bazı personeller üzerimizde bazı uygulamalar deneyerek adeta egolarını tatmin edercesine hareket ediyorlar. İlk önce sayımlarda bizler askeri düzene alınarak esas duruşta bizlere sağ baştan saydırılıyorduk. Bizler sürekli bunun keyfi bir uygulama olduğu şeklinde bu duruma itiraz ettik. Bunun üzerine

kısmen bu uygulamadan vazgeçildi. Bir süre sonra bu sefer ailelerimiz ile telefon görüşü yaptığımız esnada telefonda bizlere tekmil verdirilmeye başladılar. Bu durum bir süre devam etti ve yoğun tepkiler üzerine bu uygulamadan da vazgeçildi. Son zamanlarda giyim tarzlarımıza müdahale edilmeye başlandı ve daha sırada hangi uygulamaların olduğunu çok merak ediyoruz. Ailem il dışında yani Mardin ilinde ikamet ediyor ve şu an bulunduğum koğuşun ziyaret saati sabahın erken saatlerinde olduğu için ve normalde ziyaretçilerin bir saat önceden ziyaret kabulde olmaları gerektiği için ailem sıkıntı çekiyordu ve bu durumda çoğu zaman ziyaretçilerimin gelmesini istemiyordum. Bu mağduriyetimin giderilmesi için ziyaret saatimin ileri bir saatte olan ve kurumun uygun gördüğü bir koğuşa geçme gibi basit bir talepte bulundum ancak bu durumu defalarca hem yazılı hem de sözlü olarak kurum yöneticileri ile görüşmeme rağmen bu talebi karşılanmadı ve mağduriyetim giderilmedi. Bu ve buna benzer sıkıntılar yaşayıp koğuş değişikliği yapmak isteyen çok sayıda mahkum var ve bu mağduriyetler giderilmiyor. Hal böyle olunca bilindiği gibi hastaneye götürülen mahkumlar hastane dönüşü belirli bir süre karantina koğuşlarına alınıyor ve bu durumda bazı mahkumlar hayatlarını tehlikeye atarak kendilerine bir şekilde zarar vererek hastaneye götürülüyorlar ve bu karantina sürecinden sonra eğer başarabilirlerse kendilerini bu şekilde başka koğuşa atıyorlar. Maalesef burada mahkumlara bu tür yollara başvurmaktan başka bir çare bırakmamışlar. Bu durumda jandarma ve sağlık çalışanları meşgul ediyor ve devlet zarara uğrattılıyor. Ayrıca cezaevine bu şekilde koronavirüs taşıma riski artıyor. Bundan yaklaşık 2 ay önce bulunduğum A-10 koğuşunda Murat Özyılmaz isminde bir hükümlüyü başka bir koğuşta bir koğuş arkadaşı ile kavga ettiği gerekçesiyle kurum yöneticileri bilgisi dahilinde kurum personelleri tarafından çok feci bir şekilde darp edildikten hemen sonra darp raporu aldirılmadan bulunduğum koğuşa verdiler. Bu kişinin vücudunun belirli yerlerinde ve özellikle sırtında cop darbelerinden morarmış olduğunu gördük ve buna koğuşta bulunan herkes şahit olduk. Eğer o gün darp edildikten sonra aramıza verilen bu mahkum iç kanaması geçirip hayatını kaybetseydi bu koğuşta bulunan hepimiz şuan cinayetten yargılanıyor olacaktık ve suçsuz olduğumuzu kanıtlayamazdık. Yine koğuşumuzda bulunan Fırat Özdemir ve Muhammed Gezen isimli hükümlüler darp edildiler ve cezaevi genelinde daha birçok mahkum bu uygulamaya maruz kalmıştır. Sürekli darp edilen mahkumların çığlık seslerini duyuyoruz. Korkutuldukları için çoğu mahkum bu durumu şikayet edemiyor. Zaten şikayet edenlerin şikayet dilekçelerinin çıkışı yapılmıyor. Bu cezaevi henüz yeni açılmış olmasına rağmen daha şimdiden burası suç ve uyuşturucu bataklığına dönüştürülmüş durumda. En son 11.06.2021 tarihinde bir koğuşta uyuşturucu madde yakalandı. Peki bu uyuşturucuyu kimler temin ediyor. Mahkumların bu uyuşturucuyu kendi imkanlarıyla temin etmesi mümkün değildir. Çünkü bu pandemi nedeniyle yaklaşık olarak 2 yıldır cezaevlerinde hiçbir sosyal faaliyet yoktur ve bu sürede açık ziyaret de yoktur. Ayrıca mahkumların cezaevlerine girişi sırasında zaten burada çıplak arama uygulaması uygulanıyor. Dediğim gibi mahkumların kendi imkanlarıyla bu uyuşturucuyu temin etmesi kesinlikle imkansızdır. Belli ki bu uyuşturucu kurumda birileri tarafından mahkumlara temin ediliyor. Ayrıca burada intihar vakaları da oluyor. Bir süre önce genç bir tutuklunun kendini asarak intihar ettiğini biliyoruz ve daha birçok intihara teşebbüs olaylarını duyuyoruz. Burada idare tarafından halledilebilecek en basit sorunlarımız bile halledilmiyor ve bazı personeller tarafından hakarete ve kötü muameleye maruz kalıyoruz. Adeta kaderlerimize terk edilmiş durumdayız. Bu gibi sorunlarımız burada giderilmediği için bu şikayetlerimizi devletin değer ilgili kurumlarına yazıyoruz ancak bu şikayet dilekçelerimizin çıkışı yapılmıyor. Ben 14.06.2021 tarihinde kurum aracılığı ile Adalet Bakanlığına ve Meclis Cezaevleri İzleme Komisyonuna şikayet dilekçeleri yazdım. Ancak bu dilekçelerimin çıkışları yapılmadı ve bu dilekçelerime kurum müdürlüğü tarafından el konuldu. Bu şekilde en doğal hakkım olan devlet kurumlarına dilekçe yazma hakkımdan yoksun bırakıldım ve bunun çok ciddi bir suç olduğunu düşünüyorum. Bu şekilde cezaevi yönetimi kendilerini kanunların üstünde görmektedirler. Biz

hükümlüler belirli suçları işlediğimiz için veya bütün suçları işlediğimize kanaat getirilme sonucunda bizlere kanunlarda belirtilen gerekli cezalar verilmiştir. Bizler bu cezaları infaz ederken aynı zamanda devletin resmi kurumunda bizlere karşı bu tür suçlar işleniyor ve cezasız kalıyor. Örneğin kimi mahkum uyuşturucu ticareti suçu işlediği için burada yatıyor. Aynı zamanda burada bu mahkumlara uyuşturucu madde satılıyor veya temin edilerek aynı suç işleniyor. Kimi mahkum hırsızlık suçundan yatıyor burada bize karşı hırsızlık suçu işleniyor. Kimi mahkum işkence, darp veya yaralama suçundan yatıyor ve burada kurum yönetimi tarafından bizlere karşı darp ve işkence suçu işleniyor. Kimi mahkum kişiyi özgürlüğünden veya belirli haklarından yoksun bırakmaktan yatıyor ve burada en doğal hakkımız olan resmi kurumlara dilekçe yazma hakkımızdan yoksun bırakılıyor ve aynı suç bizlere karşı işleniyor. Kimi mahkum halkı kin ve nefrete sürüklemekten ve halkı devlete karşı düşmanlaştırmaktan yatıyor. Yine burada kurum yönetimi tarafından aynı suçun işlendiğini düşünüyorum. Bu tür uygulamaların halkı devlete karşı düşmanlaştırma politikası olduğunu düşünüyorum. Eğer amaç bu ise burada yönetim görevlerini başarılı bir şekilde yürütüyorlar. Çünkü burada bu uygulamalarla ilgili kimin ağzını açarsanız -devlet bize bu zulmü ediyor- cevabını alırsınız. Burada bana yaşatılan mağduriyetlerim için defalarca kurum müdürü ve yöneticileri ile görüşmeme rağmen bir sonuç alamadım ve bu yüzden açlık grevine girmekten başka bana bir çare bırakılmamıştır ve şu an açlık grevinde bulunmaktayım. Başıma gelen olası bir durumdan kurum yönetimi sorumludur. Dediğim gibi devlet kurumlarına yazdığım şikayet dilekçelerime yönetim el koyduğu için bu şikayetlerimi kendi imkanlarımla elden sizlere ulaştırmaya çalışıyorum, umarım ulaşır. Gereğini arz ederim.”

EKONOMİK ve SOSYAL HAKLARA YÖNELİK İHLALLER

İş Kazalarında Ölen ve Yaralananlar

9 Ocak 2021 tarihinde Şırnak'ın Silopi ilçesine bağlı Görümlü beldesinin Cudi Dağı kırsalında bulunan maden ocağında meydana gelen göçükte 2 işçinin toprak altında kaldığı, kurtarma çalışmaları sonucunda toprak altından çıkarılan işçilerden Mehmet Ali Aşkın yaşamını yitirdiği, diğer işçi Ahmet Mete ise yaralı olarak hastaneye götürülerek tedavi altına alındığı öğrenildi.

14 Ocak 2021 tarihinde Hakkari merkeze bağlı Üzümcü köyü yakınlarında bulunan özel bir firmaya ait maden sahasında meydana gelen göçükte, 2 işçinin (*Behçet Kurt ve ismi öğrenilemeyen bir kişi*) göçük altında kalarak yaralandığı ve yaralı olarak götürüldükleri hastanede tedavi altına alındığı öğrenildi. Olayla ilgili soruşturma başlatıldığı belirtildi.

19 Ocak 2021 tarihinde Maraş Kavlaklı Organize Sanayi Bölgesi'ndeki bir metal mutfak eşya fabrikasının pres bölümünde çalışan 41 yaşındaki Mahmut Doğru isimli işçinin, henüz belirlenemeyen bir nedenle pres makinesine sıkışarak yaralandığı ve götürüldüğü hastanede kurtarılmayarak yaşamını yitirdiği öğrenildi. Olayla ilgili soruşturma başlatıldığı ve soruşturma kapsamında Onikişubat İlçe Jandarma Komutanlığı'nca 4 kişinin gözaltına alındığı öğrenildi.

8 Şubat 2021 tarihinde Batman'ın Belde Mahallesi'nde bir binanın 4. katında çalışan ismi öğrenilemeyen bir işçinin, binanın asansör boşluğundan düşerek ağır yaralandığı öğrenildi. Yaralı işçinin, olay yerinde yapılan ilk müdahalesinin ardından ambulansla Batman Eğitim ve Araştırma Hastanesi'ne kaldırılarak tedavi altına alındığı ve olayla ilgili inceleme başlatıldığı öğrenildi.

Şırnak'ın Beytüşşebap ilçesinden **Antep'e** giderek bir inşaatta çalışan 22 yaşındaki Ercan Şeker isimli işçinin, **25 Mart 2021 tarihinde** çalıştığı inşaatta dengesini kaybederek düşerek ağır yaralandığı ve kaldırıldığı hastanede tüm müdahalelere rağmen kurtarılmayarak yaşamını yitirdiği öğrenildi.

10 Nisan 2021 tarihinde Mardin'in Derik ilçesi Viranşehir yolu Soğukkuyu Mahallesi mevkiinde kazı yapan iş makinesinin üzerine tepeden kopan kaya parçalarının düşmesi sonucu devrilen iş makinesinin altına kalan Yusuf Babaç isimli işçinin yaşamını yitirdiği, Sinan Dinç isimli işçinin ise yaralı olarak kurtulduğu öğrenildi.

20 Nisan 2021 tarihinde Siirt'in Kurtalan ilçesine bağlı Kayabağlar beldesinde yapımı devam eden bir inşaatta çalışan Teyfik Ete isimli işçinin, inşaatın 5'inci katından düşerek ağır yaralandığı ve yaralı olarak götürüldüğü hastanede tedavi altına alındığı öğrenildi.

11 Mayıs 2021 tarihinde Iğdır'da bir santralde çalışan evli ve 2 çocuk babası 30 yaşındaki Mehmet Erdem isimli işçinin, beton kazanını temizlediği sırada çalıştırılan mikserle sıkışarak yaşamını yitirdiği öğrenildi.

15 Mayıs 2021 tarihinde Van'ın İpekyolu ilçesinde bulunan Cumhuriyet Caddesi'nde yol çalışması sırasında hat elektriğini penseyle kesmeye çalışan bir işçinin akıma kapılarak yaralandığı öğrenildi. El ve yüz bölgesinde yanıklar oluşan işçinin, Van Eğitim ve Araştırma Hastanesi'ne kaldırılarak tedavi altına alındığı öğrenildi.

19 Mayıs 2021 tarihinde Urfa'nın Ceylanpınar ilçesinde yer alan Ceylanpınar Tarım İşletmeleri Müdürlüğü'nde çalışan Muhammet Bayar isimli işçinin, yüksek gerilin hattına temas ederek elektrik akımına kapıldığı ve olay yerinden yaşamını yitirdiği öğrenildi. Olayla ilgili soruşturma başlatıldığı belirtildi.

24 Mayıs 2021 tarihinde Mardin'in Midyat ilçesi Bahçelievler Mahallesi'nde yapımı devam eden polisevi inşaatında çalışan Abdürrahim Gülmez isimli işçinin, dengesini kaybederek inşaattan düşerek yaşamını yitirdiği öğrenildi.

26 Mayıs 2021 tarihinde Mardin'in Artuklu ilçesi Yenişehir Mahallesi'nde bir inşaatta çalışan Cuma Taş isimli işçinin, çalıştığı inşaatın 14'üncü katından 4'üncü katına düşerek yaşamını yitirdiği öğrenildi. Olayla ilgili soruşturma başlatıldığı belirtildi.

2 Haziran 2021 tarihinde Mardin'in Ömerli ilçesinde çalıştığı inşaattan düşerek ağır yaralanan 17 yaşındaki Berzan Özgün isimli çocuğun, götürüldüğü Mardin Devlet Hastanesi'nde tedavi gördüğü sırada **16 Haziran 2021 tarihinde** yaşamını yitirdiği öğrenildi.

4 Haziran 2021 tarihinde Batman'ın Gültepe mahallesinde bir AVM'nin inşaatında çalışan 25 yaşındaki Ramazan Yaprak isimli işçinin, AVM'nin üst katındaki molozları atmaya çalıştığı sırada dengesini kaybederek sert zemine düştüğü ve yaşamını yitirdiği öğrenildi.

17 Haziran 2021 tarihinde Diyarbakır'ın Bismil ilçesinde briket atölyesinde çalışan 29 yaşındaki Nesih Cengiz adlı işçinin, harç makinesinin kazanını temizlerken pervaneye kapılarak yaşamını yitirdiği öğrenildi.

İşten Çıkarılanlar

1 Ocak 2021 tarihinde basın organlarında yer alan haberlerden edinilen bilgilere göre; Kayyım atanan Diyarbakır Büyükşehir Belediyesi'nde Sağlık Daire Başkanlığı bünyesinde çalışan 84 işçinin, pandemi nedeniyle işten çıkarma yasağına rağmen sözleşmelerinin sona erdiği gerekçesiyle işten çıkarıldığı öğrenildi.

11 Mart 2021 tarihinde basın organlarında yer alan haberlerden edinilen bilgilere göre; Antep 4'üncü Organize Sanayi Bölgesi'nde bulunan 2 fabrikada, DİSK'e bağlı Tekstil İşçileri Sendikası üyesi 20 işçinin Kod 29 gerekçe gösterilerek işten çıkarıldığı öğrenildi. Sanayideki Yasin Kaplan Halı Fabrikası'nda çalıştıkları sırada Kod 29'la işten çıkarılan 16 işçinin işe geri dönme talebiyle fabrika önünde başlattıkları oturma eylemi 27'nci gününde, yine aynı organize sanayide aynı gerekçe ile işten çıkarılan 4 işçinin Güven Boya Polyester İplik Tesisi önündeki eylemi ise 14'üncü gününde olduğu belirtildi.

Görevden Alınanlar

Van'ın Çatak ilçesine bağlı Karşıyaka Mahallesi Muhtarı Şeref Balka hakkında mahalledeki su sorununa ilişkin verdiği Mezopotamya Ajansı'na (MA) verdiği röportajın ardından yetkileri elinden alındığı ve hakkında soruşturma başlatıldığı öğrenildi. İlçe Kaymakamı'nın Yazı İşleri Müdürlüğü, söz konusu kararı **14 Ocak 2021 tarihinde** sabah saatlerinde Balka'ya telefon üzerinden aktardığı öğrenildi.

HDP'li Muş İl Genel Meclisi Üyeleri Savcı Arslan ve Mehmet Emin Taşer'in, haklarında "Örgüt üyesi olmak" iddiasıyla yürütülen soruşturma gerekçe gösterilerek **6 Şubat 2021 tarihinde** İçişleri Bakanlığı tarafından görevinden uzaklaştırıldığı öğrenildi.

2 Mart 2021 tarihinde gözümlüne alınan Erzurum'un Karaçoban ilçesinin HDP'li Belediye Eş Başkanı Halit Uğun aynı gün içinde İçişleri Bakanlığı tarafından görevden alındı ve yerine Karaçoban Kaymakamı Duran Kalkan kayyım olarak atandı.

HDP'li Siirt İl Genel Meclisi Üyesi Mehmet Kaysı'nın, hakkında Siirt Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından "Örgüt üyesi olmak" iddiasıyla yürütülen soruşturma gerekçe gösterilerek **22 Mart 2021 tarihinde** İçişleri Bakanlığı tarafından görevinden uzaklaştırıldığı öğrenildi.

9 Nisan 2021 tarihinde basın organlarında yer alan haberlerden edinilen bilgilere göre; Mardin'in Yeşilli ilçesinde Çevre ve Şehircilik Bakanlığı ile Yeşilli Belediyesi tarafından yapılmak istenen kentsel dönüşüm projesine karşı çıkan yurttaşlar, 6 Nisan 2021 tarihinde protesto eyleminde bulundu. Protesto eylemini organize ettiği iddiasıyla, Gül Mahallesi Muhtarı Çağdaş Araz'ın Yeşilli Kaymakamı tarafından bir ay süreyle görevinden uzaklaştırıldığı öğrenildi.

HDP'li Ağrı/Doğubayazıt İlçe Belediyesi İl Genel Meclisi Üyesi Rasim Gören'nin **16 Nisan 2021 tarihinde** İçişleri Bakanlığı tarafından görevinden uzaklaştırıldığı öğrenildi.

Diyarbakır Cumhuriyet Başsavcılığı'nın 5 Nisan 2021 tarihinde yürüttüğü bir soruşturma kapsamında gözümlüne alındıktan sonra tutuklanan Çınar Belediyesi Eşbaşkanı Necla Tamriş, Diyarbakır Eğil Belediye Meclis Üyesi Bahar Karakaş Uluğ, Kayapınar Belediyesi Meclis üyesi Nursel Akbal ile adli kontrol şartıyla serbest bırakılan Ruken Bekalp, Yenişehir

Belediyesi Meclis Üyesi Emine Kaya ve Ergani Belediyesi Meclis Üyesi Sevican Yaşar İçişleri Bakanlığı tarafından **7 Haziran 2021 tarihinde** görevden alındığı öğrenildi.

-İhraç Edilenler

9 Mart 2021 tarihinde basın organlarında yer alan haberlerden edinilen bilgilere göre; Diyarbakır Büyükşehir Belediyesinde personeli olan TÜM BEL-SEN Diyarbakır Şube Eşbaşkanları Mehmet Candar ve Nihal Yanık ile belediyede kadrolu işçi olarak çalışan Remzi Yıldırım'ın İçişleri Bakanlığı kararıyla ihraç edildiği öğrenildi. *İhraç kararının, İçişleri Bakanlığı'na "Olağanüstü Hal'in kalkmasından 3 yıla kadar terör örgütleriyle irtibatlı ve iltisaklı olan kişilerin kamu görevinden çıkarılması" yetkisi veren 657 Sayılı Devlet Memurları Kanunu'nun geçici 35'inci maddesine dayandırıldığı* öğrenildi.

DİĞER HAK İHLALLERİ

KAYYIM ATAMALARI

Belediye

2 Mart 2021 tarihinde gözümlüne alınan Erzurum'un Karaçoban ilçesinin HDP'li Belediye Eş Başkanı Halit Uğun aynı gün içinde İçişleri Bakanlığı tarafından görevden alındı ve yerine Karaçoban Kaymakamı Duran Kalkan kayyım olarak atandı.

MÜLKİYET HAKKI İHLALI

27 Mayıs 2021 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Songül Özmez, şu beyanlarda bulundu: *"Ben, eşim ve 4 çocuğum 2015 yılında Diyarbakır'ın Sur ilçesinde yaşanan çatışmalardan dolayı savaş mahallesi şeftali sokakta bulunan evimizden çıkmak zorunda kaldık. Evimizden çıkarken herhangi bir eşyamızı yanımıza alamadık. Bu sırada bir ev tutarak Yenişehir mahallesinde kirada oturmaya başladık. Aradan yaklaşık 1 sene geçtikten sonra eşyalarınızı alın diye devlet kurumları tarafından arandık. Biz evimize eşyalarımızı almak için gittiğimizde eşyalarımızın kullanılamaz halde olduğunu gördük. Eşyalarımızın çoğu da çalınmıştı. Bize devlet tarafından yaklaşık 2 yıl kadar kira yardımı yaptılar; devlet kurumları bize size eviniz teslim edilene kadar kira vereceğiz dediler. Ancak belirttiğim gibi sadece 2 yıl kira alabildik. 2017 yılında Çevre ve Şehircilik Bakanlığı bizi çağırdı. Bize ev mi istiyorsunuz yoksa evin bedelini mi istiyorsunuz diye sordular. Biz de evimizin bize verilmesini istiyoruz dedik. Ancak bize evimiz geri verilmedi; biz herhangi bir başka başvuru yapmadan Sur ilçesi alipaşa mahallesinde bize ev tahsisi yapılacağı söylendi. Ben alipaşa mahallesindeki eve gidip baktım ve evin çok büyük olduğunu gördüm. Bu ev için ayda bizden 3.700 TL talep ederek borçlandırılmamız sağlanmak istendi. Ben Çevre ve Şehircilik Bakanlığına gittim ve ayda bu kadar para veremeyeceğimi söyledim. Bana, 1 hafta içinde imza attın attın yoksa ev hakkınızı kaybedersiniz dediler. Biz 1 hafta içerisinde gitmediğimiz için bize bu ev teslim edilmedi. Bu evin başkasına satıldığını öğrendik. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı'nda çalışanlar size tebligat gönderdik dediler. Ancak tarafımıza herhangi bir tebligat gelmedi. Ben onlara bana ev verecekseniz TOKİ'lerden mahalle konutlarından ev verin dedim. Bana zemin kat ev çıktığını söylediler. Ayrıca evimizin bedeli 92.000 TL idi; bu evi kabul edersek 30.000 TL iade edileceğini söylediler. Ancak bu ev çok kötüydü bunu kabul etmedik. Ben çünkü kendi evimin bana iade edilmesini istedim. Bizi tekrar Çevre ve Şehircilik Bakanlığından arandık. Bize alipaşa mahallesinde yapılan sur mağdurları konutlarından*

hangisini kabul ederseniz size vereceğiz dediler. Bizde evleri gezdik ancak kalan evler kötüydü. Bize son hakkınızdır dediler ve bunu kabul etmezseniz size ev vermeyeceğiz; sizin evinizin bedelini hesabınıza yatıracağız dediler. Eşim de korkarak imza atmak durumunda kaldık. Sonra tekrar bizi çağırdılar ve anahtar teslimi yapmak istediler. Ben yetkililere evin eksikleri var bu nedenle anahtar teslimini kabul etmiyorum dedim. Hatta ev eksikleri var diye form da doldurdum. Bu evin bedelini önceki evimden kalan bedel düştükten sonra borçlandırılarak her ay 2.000 TL ödemek suretiyle 15 yıl borçlandırıldım. Evin eksiklerinin giderilip giderilmediği ile ilgili tarafımıza herhangi bir dönüş yapmadılar. Ben hem mağduruyum hem de üstüne borçlandırıldım. Ben her ay geçimimi sağlayamıyorum üstüne 15 yıl boyunca borçlandırıldım. Gerekli desteği derneğinizden bekliyorum.”